

ROČENKA 2017

**NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE
PŘÍLOHA ČASOPISU PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH
2 / 2018**

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

ČASOPIS NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU

ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

ROČENKA 2017

2/2018
PŘÍLOHA

Obsah

- Slovo úvodem
1
- Náplň činnosti NPÚ ÚOP SČ
2
- Organizační schéma NPÚ ÚOP SČ
3
- Seznam osob, které byly v průběhu roku 2017 zaměstnány v NPÚ ÚOP SČ
v hlavním pracovním poměru
4–5
- Kancelář ředitele
6–10
- Oddělení ekonomiky a provozu
11
- Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů
12–47
- Odbor péče o památkový fond
48–129
- Oddělení archeologie
130–131
- Institucionální výzkumné úkoly
132–138
- Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2017
139–143
- Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách
144
- Rejstřík lokalit
145–148

Titulní strana: Nové Dvory (okres Kutná Hora), kostel sv. Anny, interiér, detail štukové výzdoby. Barokní centrála založená roku 1695 nese v interiéru mimořádně bohatou štukovou výzdobu zahrnující nejen širokou paletu motivů vegetabilních a figurálních, ale též celou škálu možného provedení reliéfu od negativního přes nízký, vysoký až k v podstatě volným sochám (foto L. Maděrová).

4. strana obálky: Kounice-Týnice (okres Nymburk), rybníky s panskou sýpkou v pozadí. Jde o dva rybníky, které se přimykají k dosud zachovanému panskému dvoru a zaniklé vesnici Týnice v katastrálním území Kounice. Pouze tyto dva menší rybníky zbyly z rozsáhlé rybníční soustavy, která se rozprostírala na tocích Týnického a Kounického potoka mezi obcemi Kounice, Bríství a Mochov. Rybníky byly založeny na konci středověku a kromě zmíněných dvou zanikly na sklonku 18. století, tak jako většina rybníků ve středním Polabí. Tyto dva se zachovaly včetně cenných detailů zřejmě i vzhledem k těsné vazbě na panský dvůr Týnice, s nímž i po zániku vesnice nepochybně tvořily hospodářský celek. Největší z celé soustavy a zároveň i největší v celé západní části středního Polabí, Velký rybník, se rozprostíral mezi Mochovem, Brístvím a Vykání. Dnes středem jeho bývalého dna projíždíme po dálnici D11 Praha – Hradec Králové (15.–16,5. km). Zkoumání otisků lidské činnosti v krajině tak přináší nové pohledy na nám jinak dobře známé území Středočeského kraje, a to i v lokalitách, které nám dosud připadaly nezájímavé (foto Vojtěch Láška, 2018).

SLOVO ÚVODEM

Po roce vychází další Ročenka a dá se říci, že je to Ročenka jubilejní. První ve stejné velikosti a grafické úpravě vyšla za rok 1998, a tak ta za rok 2017 je dvacátá v řadě. Ročenku, zpočátku nazývanou Výroční zpráva, můžeme bez nadsázky považovat za kroniku památkové péče ve Středočeském kraji. Čtenář si zde každý rok, v každém okrese, respektive správním obvodu najde informace o dílčích opravách i větší obnově kulturních památek, tam kde pracovníci našeho středočeského ÚOP NPÚ prováděli památkový dohled. Dozví se o restaurování významných děl výtvarného umění, provádění průzkumů a dokumentace památek, o práci na jejich evidenci nebo o zpracování návrhů na prohlášení za kulturní památku. Nechybí informace o každoroční alokaci finančních příspěvků z programů Ministerstva kultury ČR. Stručnou charakteristiku i hodnocení oprav doprovázejí ve dvaceti ročnících na tisíce komentovaných fotografií, které dokumentují vybrané akce obnovy a restaurování památek, nebo ilustrují průzkumnou, dokumentační i evidenční práci. Do roku 2012 Ročenka přinesla také řadu informací o hradech a zámcích ve správě NPÚ, o jejich provozu, opravách i životě v nich. Ročenka tedy není tiskovinou, kterou po přečtení zcela odložíme, ale pramenem informací, ze kterého bude možné čerpat i za mnoho let.

Rok 2017 přinesl změnu ve vedení územního odborného pracoviště středních Čech v Praze. Na konci roku 2016 ukončil svoje dlouholeté působení na pozici ředitele pan Ing. arch. Vojtěch Láška. Nezbyvá, než mu za jeho úspěšnou práci vyslovit upřímné poděkování.

Oddělení ekonomiky a provozu zajistilo v roce 2017 nejen plynulý ekonomický a personální chod pracoviště, ale podařilo se také realizovat opravu interiérů přední budovy poškozených při havárii vodovodu a zejména odvlhčení jejího suterénu.

Kancelář ředitele opět bezchybně zabezpečovala veškerý chod rozsáhlé spisové agendy. Oblast prezentace a vztahů k veřejnosti si udržela vysokou kvalitativní úroveň. Vyniklo především zapojení do nosných témat roku 2017 v NPÚ. Posluchače nepochybně obohatil úspěšný přednáškový cyklus o kulturní krajině. Za úzké spolupráce s oddělením specialistů byla připravena a v září v Hořovicích proběhla celostátní konference Vesnická sídla v krajině. S velkým zájmem se setkala konference Oděv a móda doby renesanční, která přispěla k Roku renesanční šlechty. Z předchozí konference – Odívání v době lucemburské se podařilo vydat sborník. V rámci další odborné publikační činnosti byla vedle mnohaletých periodik vydána především kniha Dany Linhartové Architektonická činnost ateliéru Fellner & Helmer v českých zemích. Za ocenění našeho pracoviště je třeba pokládat udělení zvláštní ceny Gloria musaealis knize Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách.

V oddělení evidence pokračovala zejména každoroční, ale důležitá práce na vypracování návrhů na prohlášení za kulturní památku, nebo práce na základní evidenci mobiliárních fondů, která opět výrazně pokročila. Operativní průzkumy a dokumentace památek, prováděné oddělením průzkumů a dokumentace, přineslo řadu nových a důležitých poznatků, které obohacují poznání stavebních dějin i znalostí potřebných pro stanovení zásad obnovy.

S oddělením průzkumů a dokumentace v mnohém spolupracovalo oddělení archeologie. Několik zjišťovacích a záchranných dílčích výzkumů na památkách ve správě NPÚ ukazuje na dobrou spolupráci s NPÚ, územní památkovou správou Praha.

S novým ředitelem úzce související změna vedoucího vnesla čerstvý vítr do odboru péče o památkový fond. Zpráva o činnosti tohoto odboru, propojená s faktickými výsledky péče o památky v kraji, ilustrovanými řadou fotografií, tvoří opět podstatnou část Ročenky za rok 2017. Vhodné je připomenout, že za řadou informací o obnově památek, nemovitostí v plošně chráněných územích, nebo jejich částí se ukrývá mnoho náročné práce, jednání s vlastníky, projektanty nebo pracovníky zhotovitele. A právě způsob jednání o konkrétním řešení s uplatněním odborných znalostí a schopností oddělit věci podstatné od méně podstatných, ovlivňuje nejen výsledek, ale i celkový obraz památkové péče v očích veřejnosti.

V rámci výzkumných úkolů DKRVO úspěšně pokračoval projekt nemovité památky, metodicky řízený z našeho pracoviště, a někteří pracovníci se podíleli i na dalších úkolech včetně výzkumných úkolů NAKI. Z výstupů vyniká publikování důležitých výsledků v periodikách i autorský podíl na knižních publikacích. Potěšitelná je i řada osvětových přednášek podaných pro širokou i odbornou veřejnost, vycházejících jak z výsledků výzkumných úkolů, tak z běžné odborné práce.

Letos poprvé vstupuji do Ročenky jako ředitel územního odborného pracoviště. Na vzniku Ročenek se však podílím po celou dobu jejich existence, a tak lze s nadsázkou říci, že jsou i trochu kronikou mého profesního života, a to jak ve věcech úspěšných i těch úspěšných méně a také některých neúspěšných. Z dobře opravené památky nebo zajímavého zjištění při průzkumu můžeme mít radost. Svým kolegům a spolupracovníkům tak mohu popřát to, aby v tomto smyslu bylo v „kronice“ jejich profesního života napsáno co nejvíce úspěšných výsledků, které jim přinesou také co nejvíce radosti.

Ing. Jan Žižka
ředitel

NÁPLŇ ČINNOSTI NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU, ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Středočeské pracoviště NPÚ vykonává komplexní odborné poznávací, evidenční, dokumentační, metodické, koncepční, hodnotící, iniciační, koordinační, prezentační a osvětové činnosti a služby v oblasti památkové péče ve Středočeském kraji, který zahrnuje správní obvody obcí *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice*. Významná je ediční činnost pracoviště a zapojení odborných pracovníků do vědecko-výzkumné práce v NPÚ.

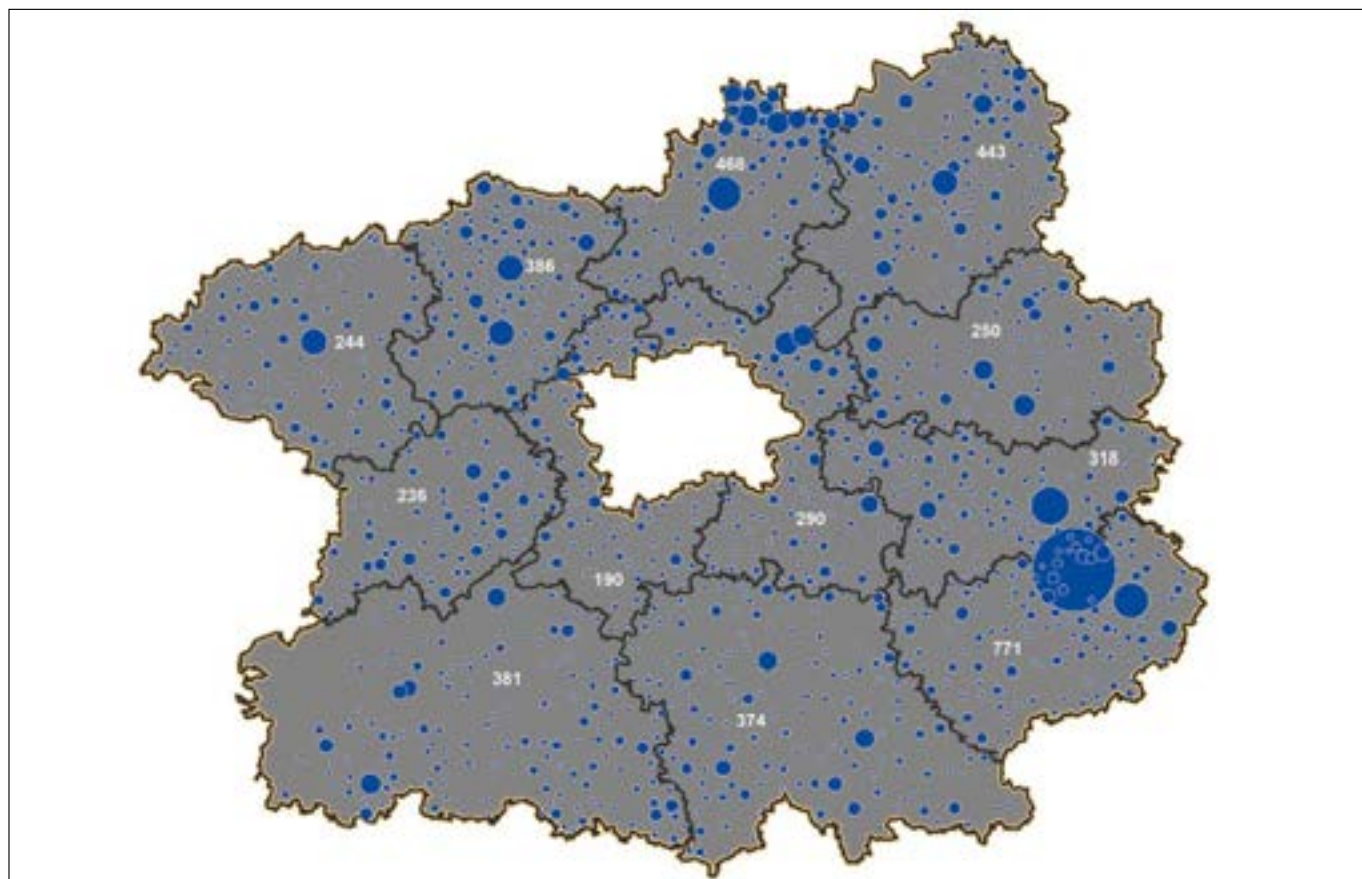
Činnost Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále NPÚ ÚOP SC) je vymezena platným Statutem Národního památkového ústavu a též Hlavním organizačním řádem Národního památkového ústavu.

Sídlem středočeského ÚOP je pavlačový dům čp. 5 se zadním traktem v Sabinově ulici v Praze na Žižkově. Obě budovy sdílíme spolu s další organizací NPÚ – s územní památkovou správou Praha.

Památkový fond Středočeského kraje v číslech k 31. 12. 2017:

Čísla jsou u nemovitých a movitých památek v rámci kalendářního roku mírně proměnlivá, a to vlivem prohlášených a zrušených památek. Z tohoto důvodu mohou být čísla zaokrouhlena (u movitých památek dochází i k přesunům v rámci celé ČR).

- nemovitých kulturních památek	4 356
- movité kulturní památky tvoří nejpočetnější část ÚSKP ČR (nadále probíhá odborné zpracování – zejména souborů aj.)	
mobiliární fondy hradů a zámků	306 000
zámecké knihovny	128 785
movitých kulturních památek	7 650
- národních kulturních památek (NKP) (33 nemovitých a 2 movité)	35
- městské památkové rezervace (MPR)	2
- městských památkových zón (MPZ)	35
- vesnických památkových rezervací (VPR)	10
- vesnických památkových zón (VPZ)	26
- krajinné památkové zóny (KPZ)	2
- archeologické památkové rezervace	2
- ohrožených památek	89

Středočeský kraj; schematická mapa zobrazující počet nemovitých kulturních památek v jednotlivých okresech (dělených dle obce s rozšířenou působností) a jejich přibližné rozmístění (zpracoval J. Marounek).

**SEZNAM OSOB, KTERÉ BYLY V PRŮBĚHU ROKU 2017 ZAMĚSTNÁNY V NPÚ ÚOP SČ
V HLAVNÍM PRACOVNÍM POMĚRU**

ODDĚLENÍ	PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ	TELEFON	E-MAIL
Ústředna		274 008 111	
Ing. Jan Žizka	ředitel (od 1. 1.)	274 008 261	zizka.jan@npu.cz
KANCELÁŘ ŘEDITELE			
PhDr. Klapetková Olga	vedoucí kanceláře ředitele, redaktorka	274 008 283	klapetkova.olga@npu.cz
Bonaventurová Marie	administrativní a spisová pracovnice	274 008 201	bonaventurova.marie@npu.cz
Kovářiková Alena	asistentka	274 008 133	kovarikova.alena@npu.cz
Mgr. Roubíčková Dita	pracovnice vztahů k veřejnosti (úv. 0,5)	274 008 285	roubickova.dita@npu.cz
ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU			
Krabcová Šárka	vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice	274 008 154	krabcova.sarka@npu.cz
Brabec Radek, DiS.	provozář – správce budovy	274 008 147	brabec.radek@npu.cz
Hanák Karel	provozář – správce vozového parku	274 008 147	hanak.karel@npu.cz
Havlovic Luboš	referent majetkové správy	274 008 145	havlovic.lubos@npu.cz
Ing. Mikešová Kateřina	vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice (RD)		
Tutr Václav	správce informačních technologií	274 008 284	tutr.vaclav@npu.cz
ODBOR PÉČE EVIDENCE, DOKUMENTACE A IS			
PhDr. Razím Vladislav	vedoucí odboru, památkář	274 008 281	razim.vladislav@npu.cz
Referát evidence nemovitých památek			
Mgr. Prixová Dvorská Hana	vedoucí, památkářka (úv. 0,9 od 1. 1.)	274 008 289	prixova.hana@npu.cz
Mgr. Karásková Martina	památkářka (úv. 0,75)	274 008 238	karaskova.martina@npu.cz
Mgr. Koukalová Šárka	památkářka	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
PhDr. Minář Ivan, PhD.	památkář	274 008 222	minar.ivan@npu.cz
Ing. Sommer Jan	dokumentátor (úv. 0,5 do 31. 12.)	274 008 229	sommer.jan@npu.cz
Referát evidence movitých památek			
Mgr. Kolářová Šárka	vedoucí, památkářka	274 008 233	kolarova.sarka@npu.cz
Fesslová Helena	dokumentátorka	274 008 225	fesslova.helena@npu.cz
Mgr. Horáček Jaroslav, DiS.	památkář (úv. 0,75 od 1. 1.)	274 008 230	horacek.jaroslav@npu.cz
Mgr. Jančo Milan	památkář (úv. 0,5 od 1. 1.)	274 008 149	janco.milan@npu.cz
Bc. Kovářová Lenka	památkářka (úv. 0,25 od 1. 1.)	274 008 231	kovarova.lenka@npu.cz
Mgr. Murár Tomáš	památkář (úv. 0,25 od 1. 1.)	274 008 230	murar.tomas@npu.cz
Referát GIS a MIS			
Mgr. Jankulíková Alžběta	památkářka (úv. 0,2 od 1. 2.)	274 008 222	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Marounek Jiří	dokumentátor	274 008 223	marounek.jiri@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	památkář (úv. 0,8 od 1. 1.)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz
Oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace			
Mgr. Hylmarová Lucie	dokumentátorka (úv. 0,5 od 1. 2.)	274 008 202	hylmarova.lucie@npu.cz
Ing. Jesenský Vít, PhD.	památkář (úv. 0,625)	274 008 286	jesensky.vit@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, PhD.	památkářka	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Ing. arch. Veselý Jan	památkář	274 008 287	vesely.jan@npu.cz
Oddělení dokumentačních fondů a knihovny			
Geislerová Olga	dokumentátorka – archiv	274 008 282	geislerova.olga@npu.cz
Juráček Roman	dokumentátor – fototéka	274 008 221	juracek.roman@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	administrativní a spisová pracovnice (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Laniarová Olga	knihovnice (úv. 0,5)	274 008 235	laniarova.olga@npu.cz
ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND			
Mgr. Zapalková Eva	vedoucí odboru, památkářka (od 1. 1.)	274 008 211	zapalkova.eva@npu.cz
Poslušná Radka	asistentka	274 008 274	poslusna.radka@npu.cz
Oddělení garantů území			
Ing. Burešová Alexandra	památkářka (úv. 0,5 od 1. 6. do 30. 9.)	274 008 167	
Mgr. Černochová Jindřiška	památkářka (RD)		
Ing. Glosová Michaela	památkářka (úv. 0,5 do 30. 6.)	274 008 237	glosova.michaela@npu.cz
Ing. Gottwaldová Markéta	památkářka (od 1. 8. MD)	274 008 267	gottwaldova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Havlíková Dorota	památkářka	274 008 273	havlikova.dorota@npu.cz
Mgr. Hlaváčková Veronika	památkářka	274 008 167	hlavackova.veronika@npu.cz

Středočeští památkáři na odborné exkurzi v Panenských Břežanech (foto z archivu NPÚ ÚOP SČ).

Ing. Hofreiterová Dita	památkářka (úv. 0,5 od 1. 10.)	274 008 162	hofreiterova.dita@npu.cz
Mgr. Jankulíková Alžběta	památkářka (úv. 0,5 do 1. 6.)	274 008 272	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Mgr. Jedlička Martin	památkář (úv. 1,0 od 1. 2.)	274 008 162	jedlicka.martin@npu.cz
Ing. arch. Kosová Eva	památkářka (úv. 0,5)	274 008 272	kosova.eva@npu.cz
Ing. arch. Láska Vojtěch	památkář (úv. 0,5 od 1. 1.)	274 008 113	laska.vojtech@npu.cz
Mgr. Linhartová Dana	památkářka (úv. 0,5)	274 008 224	linhartova.dana@npu.cz
Mgr. Mikešová Eva	památkářka (úv. 1,0 od 1. 2.)	274 008 162	mikesova.eva@npu.cz
Ing. arch. Musilová Andrea	památkářka (RD)		
PhDr. Pospíšil Aleš	památkář	724 614 669	pospisil.ales@npu.cz
Ing. Primusová Dagmar	památkářka	274 008 265	primusova.dagmar@npu.cz
Ing. arch. Řepková Hana	památkářka	274 008 224	repkova.hana@npu.cz
Ing. arch. Schmidová Barbora	památkářka (úv. 0,5 od 1. 7.)	274 008 267	schmidova.barbora@npu.cz
Ing. arch. Volfová Eva	památkářka	274 008 265	volfova.eva@npu.cz
Ing. arch. Vyletová Eva	památkářka	274 008 266	vyletova.eva@npu.cz
Mgr. Zemková Michaela	památkářka (RD)		

Oddělení specialistů

Mgr. Berková Jana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 262	berkova.jana@npu.cz
Mgr. Hanzlíková Markéta	památkářka	274 008 264	hanzlikova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Rákosníková Alena	památkářka	274 008 275	rakosnikova.alena@npu.cz
Ing. Rudl Aleš	památkář	274 008 268	rudl.ales@npu.cz

Oddělení restaurování

Mgr. Maděrová Ludmila	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 271	maderova.ludmila@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	památkářka	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
Mgr. Weissová Julie	památkářka	274 008 253	weissova.julie@npu.cz

Referát památek s mezinárodním statusem

Ing. arch. Mrázek Jiří	památkář	274 008 212	mrazek.jiri@npu.cz
------------------------	----------	-------------	--------------------

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Mgr. Neustupný Zdeněk	archeolog	274 008 209	neustupny.zdenek@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	archeolog (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Mgr. Kypta Jan, PhD.	archeolog	274 008 287	kypta.jan@npu.cz
Mgr. Laval Filip, PhD.	archeolog (úv. 0,5)	274 008 209	laval.filip@npu.cz

ÚVÁZKY VĚDA A VÝZKUM

Finstrová Ilona	dokumentátorka (úv. 1,0 do 31. 12.) (DKRVO)	274 008 159	finstrova.ilona@npu.cz
Mgr. Klapetková Jana	redaktorka (úv. 0,3 od 1. 4. do 30. 11.) (DKRVO)		
Mgr. Koukalová Šárka	V a V pracovnice (úv. 0,1) (NAKI)	274 008 234	koukalova.sarka@npu.cz
Mgr. Kypta Jan, PhD.	V a V pracovník (úv. 0,15 od 1. 4. do 30. 11.) (DKRVO)	274 008 287	kypta.jan@npu.cz
Mgr. Prixová Dvorská Hana	V a V pracovnice (úv. 0,1 do 31. 12.) (NAKI)	274 008 289	prixova.hana@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	V a V pracovník (úv. 0,2 od 1. 4. do 31. 12.) (DKRVO)	274 008 223	vacha.petr@npu.cz

Zpracovala Šárka Krabcová

KANCELÁŘ ŘEDITELE

Kancelář ředitele se starala v průběhu roku 2017 o základní provozní činnost v rámci ÚOP a administrativní podporu ředitele, částečně i vedoucím odborů. Důležitou součástí agendy kanceláře ředitele je prezentace oboru, vztahy k veřejnosti a především ediční činnost pracoviště.

SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Asistentka sekretariátu ředitele zajišťovala administrativní agendu pro ředitele, jeho útvar i pro chod celého ústavu ÚOP SČ.

V elektronické spisové službě je nadále nápomocna referentům při vkládání, přidělování a odesílání spisů. Zajišťuje také vypravení spisů datovou službou a kontroluje jejich správné vyplnění. V roce 2017 bylo zpracováno v hlavním protokolu podle evidence ESS NPÚ ÚOPSČ 13 257 záznamů. Agenda se týkala především žádostí o vyjádření v oblasti památkové péče, dále faktur oddělení ekonomiky a provozu, návrhů na prohlášení odboru evidence a doporučení grantových programů. Protokol smluv je veden odděleně a bylo zde evidováno 92 smluv. Protokol smluv je elektronicky spojen s oddělením ekonomiky a provozu. Tyto smlouvy mají přidělena i č. j. v ESS. V sekretariátu jsou nadále evidovány veškeré objednávky ÚOP SČ, kterým asistentka přiděluje čísla jednací. Za rok 2017 jich bylo celkem 131. Jsou rovněž elektronicky propojeny s oddělením ekonomiky a provozu. Dále se zde eviduje a zajišťuje vydání a distribuci směrnic, příkazů, rozhodnutí a opatření ředitele, které jsou evidovány v ESS.

Další agenda asistentky ředitele:

- Kontrola plnění základních úkolů útvaru ředitele včetně daných lhůt a evidence splněných úkolů.
- Organizace porad a jednání ředitele, zápisy a jejich rozesílání vedoucím pracovníkům a předsedkyni Základní odborové organizace v Ústí nad Labem.
- Zakládání a evidenci docházky pro ředitele a kancelář ředitele.
- Zpracovávání a archivace dokumentů a spisů prostřednictvím ESS v rámci útvaru.
- Koordinace oběhu a přidělení dokumentů v ESS, sledování včasného vyřizování spisů.
- Evidence a kontrola vyřizování stížností.
- Evidence a zakládání žádosti pro zahraniční služební cesty.
- Vyřešení problematiky nevyřízených spisů, které na ÚOP SČ byly převedeny při delimitaci.
- Evidence žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Od 9. 10. 2017 do konce roku byla asistentka ředitele dlouhodobě nemocná. Základní agenda byla rozdělena mezi kolegyně kanceláře ředitele – Radku Poslušnou a Šárku Krabcovou, kterým patří velké poděkování za zajištění chodu sekretariátu.

Marie Bonaventurová

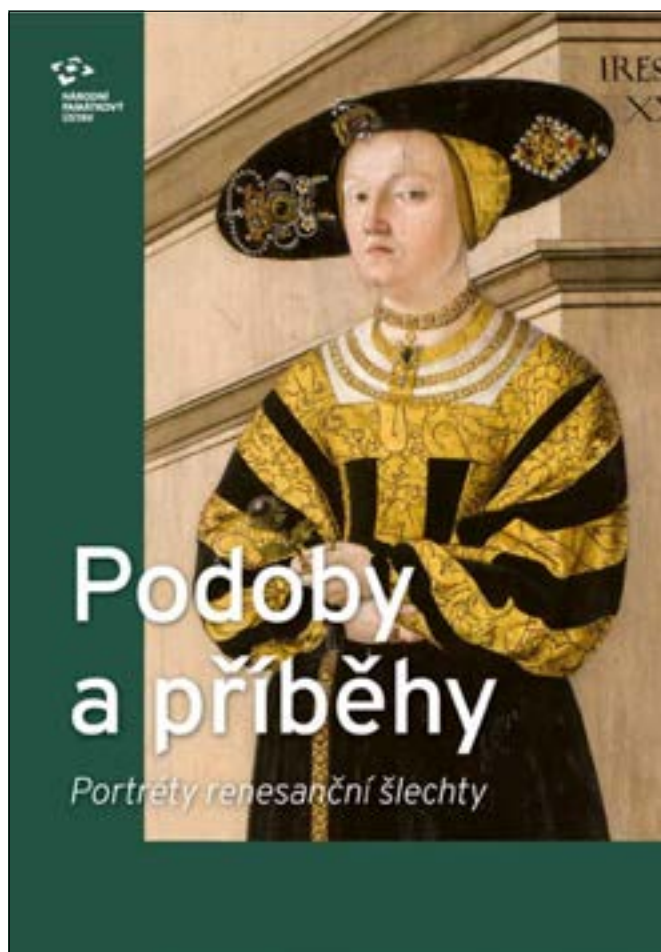
PODATELNA

Pracovnice podatelny vykonávala veškeré práce související s prací podatelny pro celé ÚOP SČ. Evidovala též příjem faktur v elektronické spisové službě, dohlížela na servis a provoz frankovacího stroje Ultimail včetně doplňování štitků. Měla také na starosti provoz zasedací místnosti a od října 2017 částečně zastupovala asistentku ředitele.

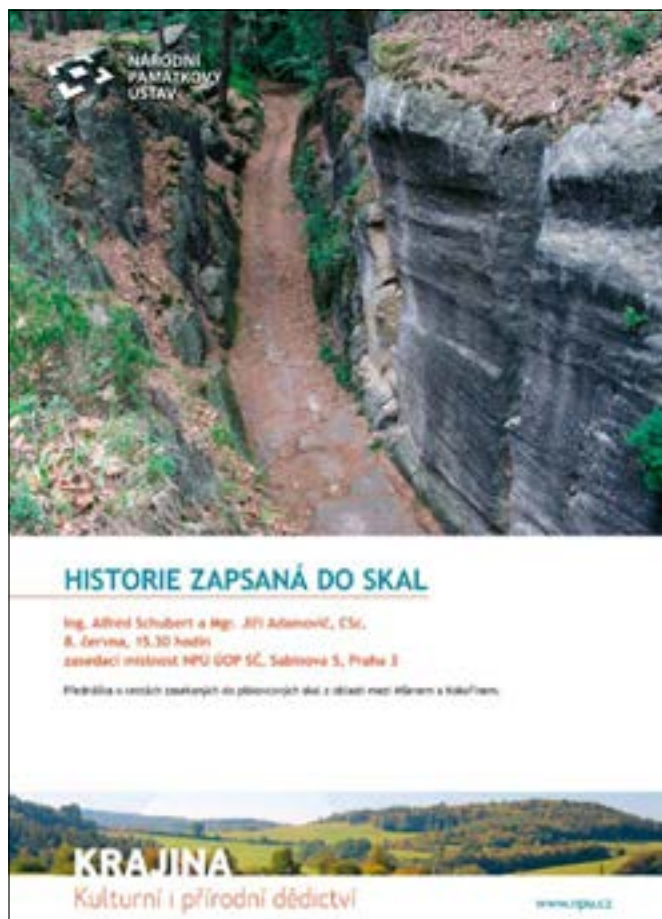
Alena Kovaříková

Výstava Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty, celkový pohled na instalovanou výstavu (foto A. Pavlíčková)

Titulní stránka katalogu výstavy E. Lukášová – L. Hytba – O. Klapetková edd.: Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty. Kroměříž: NPÚ ÚPS v Kroměříži 2017, 256 s. ISBN 978-80-7480-081-8

Plakát k přednášce A. Schuberta a J. Adamoviče, která proběhla v zasedací místnosti NPÚ ÚOP SČ v rámci cyklu *Historická krajina středních Čech*.

PREZENTACE, VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Podobně jako v předchozích letech zajišťovala i v roce 2017 pracovnice vztahů k veřejnosti informační, publicistické a tiskové vztahy k veřejnosti a hromadným sdělovacím prostředkům. V rámci PR spolupracovala s tiskovým referátem NPÚ GnŘ, zprostředkovávala informace tiskového mluvčí NPÚ GnŘ a mluvčích jednotlivých územních odborných pracovišť a památkových správ. Svou pozornost směřovala především k propagaci a prezentaci odborné památkové péče středočeského pracoviště.

V roce 2017 pokračoval opět seriál článků v Listech Prahy 1, který byl zaměřen především na propagaci tématu *NPÚ Krajina. Kulturní i přírodní dědictví*. Jednotlivé články byly věnovány především krajinářským parkům a zahradám objektů ve správě NPÚ. V oblasti prezentace NPÚ se nadále pracovnice vztahů k veřejnosti podílela na plnění obsahu webových stránek pracoviště; technickou část realizace plnil pracovník IT V. Tůtr.

Výstavy

Rok renesanční šlechty navázal v roce 2017 na projekty NPÚ z minulých let, které představily nejvýznamnější aristokratické a panovnické rody vytvářející po staletí dějiny našeho státu. Výstava *Podoby a příběhy – Portréty renesanční šlechty* byla v říjnu otevřena ve spolupráci s NG v Praze v prostorách konírny Šternberského paláce a představila výběr z dochovaných renesančních portrétů ze sbírek českých a moravských hradů a zámků. Medailonky věnované mnohým slavným rodům přiblížily osobnosti české a moravské aristokracie doby renesance, protestantské i katolické a jejich životních příběhy.

Plakát k přednášce z cyklu *Cestovatelských pondělků*.

České a moravské šlechtické rody připomněly heraldické a genealogické památky, archiválie, předměty uměleckého řemesla. K výstavě byl vydán reprezentativní katalog. Na přípravě výstavy i katalogu se podílela také O. Klapetková ze středočeského pracoviště.

Přednáškové cykly

Přednáškový cyklus pro veřejnost byl věnován tématu *Krajina* a nazván *Historická krajina středních Čech*. Celý cyklus byl zahájen přednáškou Ing. arch. Vojtěcha Lásky s názvem *Krajina jako kulturní památka – hodnota, autenticita a integrita*, která se zamýšlela především nad možností uplatnit pro hodnocení krajiny taková kritéria, jaká jsou již po řadu desetiletí specifikována, tříděná a uplatňovaná pro hodnocení památek, resp. historických sídelních celků. Obecná problematika byla následně sledována na konkrétních příkladech ze Středočeského kraje. V rámci tohoto cyklu zazněla další témata: *Hospodářské dvory v krajině* (Ing. Jan Žižka), *„...hrad již stromovým zarostlý v lese u vsi Zbečna“* (Mgr. Zdeněk Neustupný), *O cestách zasekaných na Kokořínsku do pískovcových skal* (Ing. Alfréd Schubert – Mgr. Jiří Adamovič, CSc.), *Vesnická sídla v krajině* (Ing. arch. Jan Pešta), *Tajuplné parky a zahrady středočeských zámků* (Ing. Aleš Rudl), *Krajina jako součást kulturního dědictví* (Ing. Arch. Věra Kučová). Seriál přednášek si na základě cílené lokální propagace získal oblibu především u odborných pracovníků napříč NPÚ, ale rovněž u široké veřejnosti a studentů.

Velmi úspěšný cyklus *Cestovatelských pondělků*, které seznamují posluchače s památkami a v zahraničí, velmi svědomitě připravuje ing. arch. Hana Řepková a přednášky mají mimořádně krásnou atmosféru a jsou hojně navštěvovány.

Propagační materiál ke konferenci Móda a oděv doby renesance.

Konference

V říjnu 2017 uspořádalo středočeské ÚOP již III. ročník odborné konference Historie odívání v českých zemích, který byl tentokrát věnován době renesance. Konference *Móda a oděv doby renesance* se konala v rámci Roku renesanční šlechty, a to ve spolupráci s Knihovnou AV ČR, v. v. i. a za mediálního partnerství portálu PRO PAMÁTKY.

Cílem organizátorů bylo opět vytvořit prostor pro diskuzi odborníků z řad historiků, archeologů, památkářů, etnografů i historiků umění, vznikla plodná debata dotýkající se různých pohledů na renesančního oděvu v Čechách. V rámci konference byl sledován vznik renesančního oděvu u nás, jeho šíření a rozkvět, proměny módních vzorů i jejich zánik a přeměna v módu barokní. Hojná účast odborníků napříč kulturními institucemi v ČR opět potvrdila nutnost realizace dalších odborných setkávání nad danou problematikou, která stále nabízí řadu témat a otázek.

Odborné exkurze

V roce 2017 bylo opět zorganizováno několik odborných exkurzí. V červnu se uskutečnila odborná exkurze ÚOP SČ do *Třebešic* (okres Benešov), kde opravený areál (zámek a hospodářské zázemí) představila paní Valdová, v *Benešově* ing. Primusové informovala o obnově torza minoritského kostela, v *Panenských Břežanech* (okres Praha-východ) podal odborný výklad ing. Žižka o opravě Santiniho kaple a ředitelka muzea Mgr. Hana Bílková provedla interiéry Horního zámku s expozicí Památníku národního útlaku a odboje Oblastního muzea Praha-východ.

V září připravil odbor PPF ve spolupráci s ÚOP Olomouc workshop pro odborné pracovníky ÚOP STC s názvem: Památková péče v městské památkové rezervaci (viz s. 142).

Třebešice (okres Benešov), zámecký areál, exkurze s odborným výkladem proběhla v prostorách zámku, zahrady a v hospodářském křídle (foto R. Poslušná).

Distribuce publikací

Odpovědná pracovnice mimo PR plnila také úkoly související s prodejem, evidencí, skladováním a distribucí publikací. Průběžně byla sledována databáze odběratelů časopisů *Průzkumy památek* a *Památek středních Čech*, agenda komisních prodejů a spolupráce s prodejnou publikací v Infocentru NPÚ. Ve spolupráci s knihovnou středočeského pracoviště byla vyřizována meziknihovní výměna publikací.

Panenské Břežany, kaple sv. Anny, prohlídka interiéru kaple a přednáška J. Žižky v rámci odborné exkurze (foto R. Poslušná).

EDIČNÍ ČINNOST

Periodické publikace vydávané NPÚ ÚOP SČ

Památky středních Čech, 31. ročník, čísla 1/ 2017(68 s.) a 2/201(68 s.), příloha Ročenka 206 (128 s.), ISSN 0862-1586, www.pamatkysc.cz

Obsah č. 1: J. Kypta – F. Laval – J. Marounek – Z. Neustupný: Středověká sídla v prostoru Velkého a Malého Blaníku; J. Kypta – J. Veselý: K stavebnímu vývoji tzv. dolního zámku a severního parkánu hradu Českého Šternberka; H. Prixová Dvorská: Architektonické souvislosti renesančního kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Hospozíně; Jaroslav Horáček: Starý kostel sv. Petra a Pavla v Čestíně a jeho zánik ve světle archivní korespondence; A. Schubert: O kolínské a kouřimské chodníkové mozaice. Zprávy. Kronika.

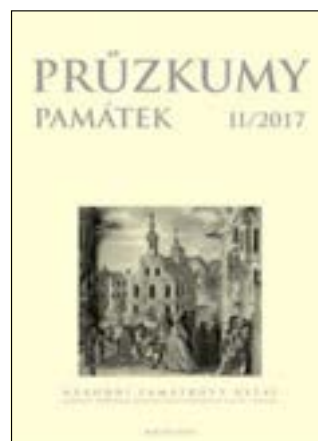
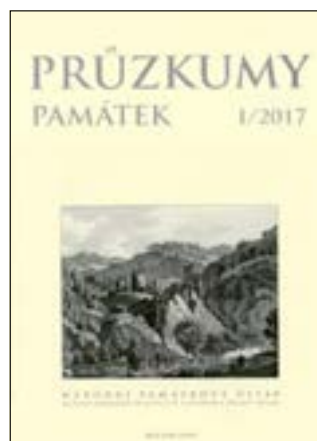
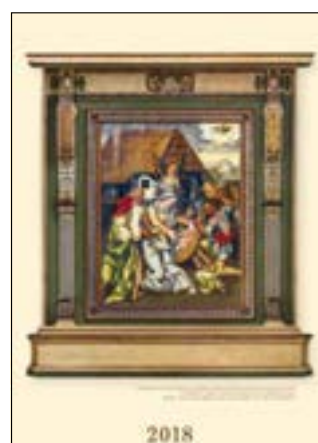
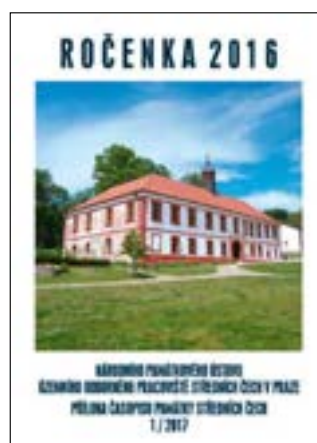
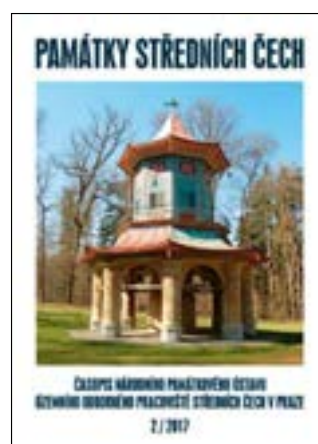
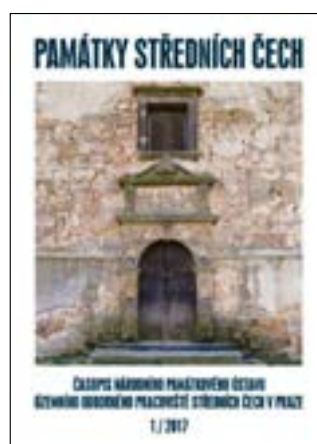
Obsah č. 2: P. Gläser – L. Maděrová – Z. Štaffen: problematika péče o (barokní) památky z pojizerského pískovce; J. Nusek: Budování a původní podoba Čínské pavilonu ve Vlašimi; Š. Kolářová: Historické saně v podobě lva ze zámku Březnice; V. Kovařík – P. Zahradník: Tři zaniklé barokní sochařské památky na Kladensku a Slánsku – Slaný, Zvoleněves, Koleč; E. Vyletová: Dvě podoby výklenkové kaple v Horní Rokytě; E. Volfová: Zateplování exteriérů historických budov – Vyjádření památkové garanky. Památky středních Čech v odborném tisku (2016).

Pravidelná čísla byla finančně podpořena z úkolu DKRVO. Ve 31. ročníku bylo publikováno 6 článků v rámci plnění vědeckovýzkumné činnosti NPÚ.

Ročenka 2016 podrobně představila činnost středočeského pracoviště v daném roce a přispěla jak k prezentaci oboru, tak k dokumentaci činnosti pracoviště. Ročenky jsou volně ke stažení na webu časopisu.

Průzkumy památek, 24. ročník, čísla I/2017 (224 s.) a II/2017 (120 s.), ISSN 1212-1487, www.pruzkumypamattek.cz

Obsah č. I: D. Metra – M. Peška: Nezisková organizace na poli archeologie a SHP; D. Prix: Přestavba kostela sv. Martina v Sedlčanech ve 14. století; Z. Všecková: „Příjezd, setkání a klanění sv. Tří králů“ na nástěnné malbě v presbytáři kostela sv. Martina v Sedlčanech; M. Pavlíková – T. Popova: Exkurz – Restaurování nástěnné malby v presbytáři kostela sv. Martina v Sedlčanech.; J. Štětina: Kostel sv. Václava v Hulíně; J. Bloch – J. Hansová – D. Šnejd: Renesanční roubená světnice v čp. 24 ve Vyšším Brodě v kontextu obdobných dochovaných příkladů na Českokrumlovsku; P. Zahradník: Archivní zprávy k životu a dílu architekta a stavitele Josefa Jedličky; V. Zeman: Vzorník

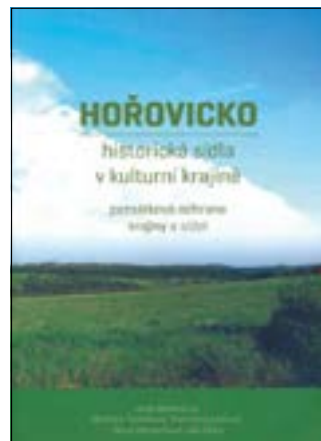
evangelických kostelů od Julia Zeissiga a jeho vliv na architekturu v Čechách na počátku 20. století; K. Žák – R. Příkryl – Z. Weishauptová: Posouzení původu neobvyklých hornin ve zdivu hradu Týřova; V. Razím: Doplnění poznatků o stavebním vývoji věžového paláce hradu Týřova; A. Hadravová: K identifikaci soch s antickou tematikou ze sochařské dílny rodiny Platzerů v zámeckém parku ve Lnářích; D. Lyčka: Volutuární stavby v liechtensteinských parcích v Nových Zámcích u Litovle a v Adamově; M. Volovár: Kostol košických dominikánů a jeho kamenosochařský program. Recenze.

Obsah č. II: A. Nachtmannová: O zkoumání movitých památek z pohledu historika; M. Ramešová: Benedikt Ried, Karel Fiala a portál do Staré sněmovny ve Starém královském paláci Pražského hradu; D. Janiš – Z. Štaffen – R. Vrla, Zánik hradu Starého Světlova; Z. Macurová – Z. Míchalová, Perspektivní divadla Martina Engelbrechta z mobiliárního fondu zámku v Lysicích; O. Faktor: Příspěvek ke gotickým nástěnným malbám dochovaným v podkroví kostelů v jihozápadních Čechách; J. Bláha: Krovy hřbitovního kostela sv. Michaela v Poličce; T. Karel – A. Kratochvílová: Nález roubené konstrukce pozdně gotického domu ve Stříbře; P. Medříková: Kaunitzové v obrazech a fotografiích z mobiliárního fondu Mnichovo Hradiště. Recenze. Z odborného tisku (2016).

Vydání periodika bylo částečně finančně podpořeno z úkolu DKRVO a v roce 2017 zde bylo publikováno 8 výstupů úkolů vědy a výzkumu z NPÚ. Průběžně se doplňuje web časopisu, vyprodaná čísla jsou volně ke stažení.

Křest knihy *Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách* (foto R. Poslušná).

Knihy

Dana Linhartová: *Architektonická činnost ateliéru Fellner a Helmer v českých zemích*. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, 224 s., ISBN 978-80-86516-90-5

Knihy byla vydána v rámci úkolu DKRVO (viz s. 138)

Sborníky

Alena Nachtmannová – Olga Klapetková (edd.) a kol: *Oděv a textil v životě člověka doby lucemburské*. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, 168 s., ISBN 978-80-86516-88-2

Sborník příspěvků ze stejnojmenné konference, která proběhla v roce 2016, uveřejnil 11 studií autorů z NPÚ i dalších odborných institucí (H. Březinová – David Kohout, Milena Bravermanová, Naděžda Kubů, Alena Nachtmannová, Lenka Kovaříková Hradilová, Ivana Bláhová, Radek Martinek, Veronika Pilná, Petr Voda, Zlata Gersdorfová, Antonín Kadlec).

Jana Berková ed. – Markéta Hanzlíková – Martina Karásková – Alena Rákosníková – Jan Žižka: *Hořovicko, historická sídla v kulturní krajině. Památková ochrana krajiny a sídel*. Beroun: Muzeum Českého krasu v Berouně a NPÚ ÚOP SČ 2017, 34 s., ISBN: 978-80-87708-09-5.

Publikace vyšla jako konferenční příručka celostátního semináře k problematice vesnických sídel v kulturní krajině, který se uskutečnil v Hořovicích 13.–15. 9. 2017, vydání podpořil Středočeský kraj.

Propagační materiál

Kalendář na rok 2018

V neposlední řadě je třeba připomenout křest knihy *Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách*, který 19. ledna 2017 slavnostně přivítal knihu Jana Žižky vydanou na sklonku roku 2016 a stal se příjemným happeningem pro všechny zúčastněné.

*PhDr. Olga Klapetková, vedoucí oddělení
Mgr. Dita Roubíčková*

ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU

Oddělení zajišťuje pro pracoviště ekonomické a personální činnosti, správu veškerého majetku, domovníctví, agendu spojenou s dopravou a pod metodickým vedením odboru informatiky generálního ředitelství NPÚ také informační technologie.

V roce 2017 činil průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců 52,5743. Průměrný fyzický počet zaměstnanců byl 60,6027. Dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr bylo evidováno 27, z čehož 26 bylo uzavřeno jako dohoda o provedení práce a 1 jako dohoda o pracovní činnosti. Průměrný hrubý měsíční plat v roce 2017 dosáhl 24.801,46 Kč.

Oddělení ekonomiky a provozu v průběhu roku 2017 pokračovalo ve snaze o efektivní a hospodárné vynakládání finančních prostředků. V souvislosti s tím se zaměstnanci tohoto oddělení zúčastnili několika školení zaměřených převážně na agendu spojenou s novým elektronickým portálem pro soutěžení veřejných zakázek a registrem smluv.

V loňském roce na našem pracovišti došlo k větším stavebním úpravám – především k realizaci náročného projektu odvlhčení stěn sklepa přední budovy, který trval několik týdnů a obnášel řadu provozních komplikací včetně zábrany chodníku, přesunutí lampy veřejného osvětlení a vykopání cca 3 m hlubokého a 2 m širokého výkopu po celé délce přední budovy, čímž byl po určitý čas bohužel znepřístupněn vjezd služebním vozům, pro které bylo zajištěno přechodně jiné parkoviště v blízkosti zaměstnání. Zároveň s touto akcí došlo i k okopání vlhkých omítek ve sklepech a okopání a provedení nových omítek včetně výmalby poničených uličních stěn v zásedací místnosti.

Na začátku roku bylo zajištěno a dozorováno odstranění havarijního stavu po úniku vody, který poškodil 3 podlaží přední budovy, což obnášelo především kompletní výměnu stropu jedné místnosti, vysušení zdiva a výmalbu poškozených prostor včetně výstavby několika nových kuchyněk. V průběhu roku došlo též k výstavbě nového sociálního zařízení a kuchyněk v oddělení restaurování, vyklízení sklepních prostor a náročné výměně tlakových nádob hasičského systému v archivu a dalších dílčích stavebních a údržbových úprav budovy.

Dále byl přestěhován sekretariát a byla realizována jeho kompletní rekonstrukce, která obsahovala i pokládku nové parketové podlahy, vybudování nového sociálního zařízení a kuchyněk, pokládku dlažby v předsínce a opravu původních parapetů a dřevěných dveří. Touto úpravou zde vznikl nový reprezentativní prostor, přičemž v následujícím roce je počítáno s renovací parketové podlahy v přílehlé ředitelně.

V polovině roku 2017 se oddělení také podařilo zařídit nákup nového ředitelského vozu. S tímto souvisel i nově vytvořený parkovací řád služebních i soukromých vozidel na přílehlém dvoře.

Stejně jako v předešlých letech došlo k částečné obnově nábytku a počítačové techniky, a to především nákupem nových stolních počítačů, notebooků a drobnějších tiskáren.

V neposlední řadě se podařilo díky rozpočtu FKSP pořídit pro zaměstnance novou ledničku, poukázky Fokus pass pro volné vstupy na kulturní akce a též od 1. 1. navýšení stávající hodnoty stravenek.

Vzniklé a skončené pracovní poměry

stav k 31. 12. 2017

stav	počet
nástupy	8
odchody	6

Sídlo NPÚ ÚOP SČ v Sabinově ulici, kde proběhlo odvlhčení stěn sklepa přední budovy (stav v létě 2017, foto L. Havlovic).

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví stav k 31. 12. 2017

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20	0	0	0	0,00
21–30	2	5	7	11,67
31–40	6	8	14	23,33
41–50	7	11	18	30,00
51–60	5	7	12	20,00
nad 60	3	6	9	15,00
celkem	23	37	60	100,00

Členění zaměstnanců podle dosaženého vzdělání stav k 31. 12. 2017

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,00
vyučen	1	0	1	1,67
střední odborné	1	0	1	1,67
úplné střední	0	0	0	0,00
úplné střední odborné	4	7	11	18,33
vyšší odborné	1	0	1	1,67
vysokoškolské	17	29	46	76,66
celkem	24	36	60	100,00

Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců stav k 31. 12. 2017

dobu trvání	počet	%
do 5 let	19	31,67
do 10 let	9	15,00
do 15 let	10	16,67
do 20 let	8	13,33
nad 20 let	14	23,33
celkem	60	100,00

Šárka Krabcová

koordináční, projektová a programová pracovnice

ODBOR EVIDENCE, DOKUMENTACE A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů (OEDIS) je tvořen oddělením evidence nemovitých památek, oddělením evidence movitých památek, oddělením výzkumů, průzkumů a dokumentace a oddělením dokumentačních fondů a knihovny. Toto poslední oddělení se dále dělí na archiv odborné dokumentace (restaurátorské zprávy, projekty, studie, zaměření, stavebně historické průzkumy, operativní průzkumy a dokumentace, archeologické výzkumy atp.), fototéku a knihovnu. Poslední útvar představuje referát geografických informačních systémů a metainformačních systému (GIS a MIS).

OEDIS tedy zahrnuje všechny činnosti NPÚ na území Středočeského kraje, které se týkají poznávání a dokumentování památkového fondu (kromě samostatného oddělení archeologie) a tvorby ústředního seznamu památek, zároveň shromažďuje, ukládá a zpřístupňuje výsledky těchto činností. OEDIS vytváří předpoklady kvalitní působnosti ÚOP v ostatních segmentech odborné práce a pečuje o paměť oboru ve svěřeném regionu. Z toho přirozeně vyplývá významná účast odborných pracovníků OEDIS na vědecko-výzkumné činnosti ÚOP a její prezentaci.

*PhDr. Vladislav Razím
vedoucí odboru*

ODDĚLENÍ EVIDENCE NEMOVITÝCH PAMÁTEK (ONP)

Hlavním úkolem oddělení evidence nemovitých památek je vedení Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek a evidence dalších, zákonem nechráněných objektů a urbanistických celků, které vykazují památkové hodnoty (např. památky místního významu, které jsou připravovány pro výdej tzv. Územně analytických podkladů). K naplňování tohoto cíle je nutné provádění odborné dokumentace a průzkumu památek v terénu, studium odborné literatury a archivních materiálů. Následné zpracovávání získaných poznatků a jejich hodnocení a zpřístupnění odborné i laické veřejnosti je prováděno prostřednictvím dokumentačních sbírek ústavu i informačních systémů památkové péče (Památkový katalog,

Metainformační systém a Geoportál). Agenda evidence památek nezahrnuje pouze průběžnou aktualizaci stávajících informací, ale také předkládání návrhů na prohlášení dalších hodnotných staveb, která splňují kritéria k prohlášení za kulturní památku podle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, popřípadě také vyjádření ke zrušení věci za kulturní památku podle § 8 téhož zákona. Jako poradní orgán ředitele NPÚ ÚOP středních Čech je pro tento účel zřízena mimo jiné i Územní komise NPÚ, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze pro posuzování návrhů na prohlášení věci za kulturní památku, s níž ONP spolupracuje.

Oddělení poskytuje informace o kulturních památkách a rozsahu jejich ochrany a v souladu se zákonnými předpisy a interními metodickými pokyny zpracovává odborná vyjádření pro Ministerstvo kultury České republiky. K další běžné

Kutná Hora-Hlouchka (okres Kutná Hora), střední průmyslová škola čp. 197 s navazující vilou ředitele. Monumentální škola z let 1923–1928 podle projektu kutnohorského architekta Rudolfa Ryšána. Hlavní budovu charakterizuje bohatý výrazový aparát pravouhle zalomených říms, lizén a trnoží a soustava oken různých tvarů a velikostí. Západnímu průčelí při hlavním vstupu dominuje hranolová věž (rezervoár na vodu), inspirovaná předválečnou kuboexpresionistickou architekturou. Stavba se řadí k nejvýznamnějším projevům moderní architektury škol ve středních Čechách. V roce 2017 byla navržena k prohlášení do Ústředního seznamu kulturních památek, včetně exteriérových i interiérových doplňků (foto Š. Koukalová).

činnosti patří spolupráce s Generálním ředitelstvím Národního památkového ústavu (podílení se na přípravě podkladů k nařízením vlády o prohlášení kulturních památek za národní kulturní památky, aktualizaci údajů v katastru nemovitostí atd.) a odbornými pracovníky památkové péče v obcích s rozšířenou působností.

V roce 2017 pracovali v ONP čtyři kmenoví pracovníci, kteří měli nemovité památky rozdělené po jednotlivých okresech (Martina Karásková – Praha-východ, Mělník; Šárka Koukalová – Kutná Hora, Benešov; Ivan Minář – Nymburk, Kolín, Mladá Boleslav; Hana Prixová Dvorská – Praha-západ, Kladno, Příbram; Jan Sommer – Beroun, Rakovník). Zaměstnanci ONP jsou však, dle svého zaměření a naléhavosti řešení úkolů, zastupitelní.

Činnost oddělení se soustředila na několik důležitých úkolů. Prvním z nich byla systematická práce na záznamech v památkovém katalogu, s níž souvisela např. aktualizace záznamů pro územní analytické podklady – v tomto směru byla v loňském roce věnována zvýšená pozornost městu Příbrami a ORP Český Brod. Velká část úsilí spojená s databází musela být věnována také zkvalitňování záznamů po technické stránce. Jednalo se např. o odstraňování či slučování přebytečných prvků převzatých ze starších databází tak, aby výsledný katalogizační záznam kulturní památky byl vždy jedinečný. Pracovníkům oddělení se během roku podařilo takto upravit záznamy všech nemovitých kulturních památek – tedy přes 4350 prvků. Někteří pracovníci se také významnou měrou podíleli na proškolení a zaučování kolegů v ovládání databáze, a to nejen v rámci našeho pracoviště, ale také na obcích s rozšířenou působností. Cílem bylo a bude i nadále, aby údaje v databázi byly srozumitelné, veškeré údaje s nimi spojené přístupné a aby všichni, kdo databázi využívají, jednoduše a co nejrychleji našli potřebné informace.

Kromě aktualizací dat v památkovém katalogu se odborní pracovníci podíleli na řadě dalších činností prezentujících práci Národního památkového ústavu, např. na přípravě semináře lidové architektury „Historická sídla v kulturní krajině“ či výstav, které proběhnou v roce 2018 v rámci oslav 100. výročí vzniku Československé republiky (Architektura ve službách první republiky, Prima sezóna a Pomníky velké války). Vedle toho se publikační a přednáškovou činností snažili přispět k poznání a prezentaci nemovitého kulturního dědictví České republiky.

Podstatnou součástí činnosti ONP bylo zpracování návrhů na prohlášení staveb za kulturní památky, odborná vyjádření k žádostem o zrušení prohlášení kulturních památek (kterých bylo v loňském roce zvýšené množství), či provádění terénního průzkumu a dokumentace památek. Ve spolupráci s Generálním ředitelstvím NPÚ byly připraveny podklady pro nařízení vlády o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky (areál benediktinského kláštera ve sv. Janu pod Skalou je součástí konvolutu nejvýznamnějších poutních míst v České republice) a pro změnu nařízení vlády č. 106/2014 Sb. o prohlášení národní kulturní památky „Soubor hornických památek v Březových Horách“.

V rámci odborných vyjádření a stanovisek řešili pracovníci řadu více či méně povzbudivých problémů památkové péče. Ty nejzajímavější či nejpalčivější z nich níže uvádíme (v rámci komplexního seznamu návrhů, vyjádření a stanovisek).

Návrhy na prohlášení věcí za nemovitou kulturní památku

V roce 2017 se Územní komise Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze pro posuzování návrhů na prohlášení věcí za kulturní

Panenské Břežany (okres Praha-východ), Dolní zámek čp. 50. V roce 2017 byl kulturní památkou prohlášen Dolní zámek v Panenských Břežanech. Šlechtické sídlo postavené v roce 1840 ve stylu pozdního klasicismu získal na počátku 20. století podnikatel v oboru cukrovarnictví Ferdinand Bloch-Bauer, významný mecenáš umění (podporoval např. i Gustava Klimta), který jej využíval jako své letní sídlo. Přestavba areálu z první třetiny 20. století vtiskla komplexu hodnotnou architektonickou stopu. V období Protektorátu Čechy a Morava zde pobýval říšský protektor Konstantin von Neurath, později Reinhard Heydrich a po druhé světové válce v areálu sídlil Výzkumný ústav kovů. Zámek obklopuje park se zbytky původních dřevin. Na fotografii je zachyceno reprezentativní centrální schodiště ve stylu art deco s masivním zábradlím obloženým mramorem (foto M. Karásková).

památku sešla ve dnech 23. 1. 2017 a 2. 10. 2017 a projednala celkem 17 návrhů na prohlášení za kulturní památku. V průběhu roku pak bylo Ministerstvu kultury podáno 15 návrhů či aktualizací návrhů na prohlášení věcí za nemovitou kulturní památku.

<i>Břežnice – Příbram, Svatá Hora</i> (okres Příbram)	poutní cesta (IB)
<i>Český Brod</i> (okres Kolín)	občanská záložna (nová radnice) čp. 70 (IM)
<i>Dobříš</i> (okres Příbram)	vila čp. 262 U Ovčína (HPD)
<i>Hřebečnický</i> (okres Rakovník)	dům čp. 3 (JS)
<i>Klecany</i> (okres Praha-východ)	areál bývalého pivovaru čp. 22 (aktualizace návrhu) (MK)
<i>Konojedy</i> (okres Praha-východ)	fara čp. 43 (aktualizace návrhu) (HPD)
<i>Kostelec nad Černými lesy</i> (okres Praha-východ)	areál pivovaru čp. 17 (MK)
<i>Kozárovice</i> (okres Příbram)	hospodářské objekty usedlosti čp. 5 (HPD)
<i>Kutná Hora-Hlouška</i> (okres Kutná Hora)	střední průmyslová škola čp. 197 (ŠK)
<i>Mladá Boleslav</i>	kulturní dům čp. 1093 (doplnění o inventarizaci svítidel, designových prvků a vybraného mobiliáře) (ŠK)
<i>Mšeno</i> (okres Mělník)	kostel Českobratrské církve evangelické (IM)
<i>Netolice</i> (okres Beroun)	zvonice (JS)
<i>Skalsko</i> (okres Mladá Boleslav)	železniční stanice (IM)
<i>Tmaň</i> (okres Beroun)	husitský sbor Jiřího z Poděbrad (IM)
<i>Zbýšov</i> (okres Kutná Hora)	dům čp. 1,3 v areálu bývalého hospodářského dvora (ŠK)

Plaňany (okres Kolín), sýpka, bývalá tvrz. Barokní sýpka postavená ve 40. let 18. století podle projektu Tomáše Vojtěcha Budila, obsahuje ve své jižní části zdivo tzv. Mírkovské tvrze z 16. století. Na snímku západního průčelí je starší etapa patrná svislou konstrukční spárou mezi druhou a třetí okenní osou vpravo. Jižní průčelí (mimo záběr) dosud nese zbytky sgrafitové výzdoby a v interiéru jsou patrné náběhy špalet zazděných oken tvrze. Dlouhodobě opuštěný objekt, představující poslední zbytek někdejšího rozsáhlého hospodářského dvora, se dochoval v mimořádně autentické podobě a v blízké době by měl být upraven na multifunkční společenský sál (foto I. Minář).

Dobříš (okres Příbram), vila čp. 262 U Ovčína: Na počátku roku 2017 byl na Ministerstvo kultury podán návrh na prohlášení vily čp. 263 v ulici U Ovčína v Dobříši. Podnět podal Okrašlovací spolek města Dobříš, který chtěl zamezit chátrání či přímo demolici objektu, nacházejícího se v ochranném pásmu zámku. Svého času zde bydlel významný mecenáš české kultury a přítel Karla Čapka – Václav Palivec, působící ve funkci generálního ředitele dobříšských železáren. Pomocí archívních záznamů se podařilo zjistit, že objekt byl v 19. století významnou součástí panství – jednalo se o dům vrchnostenského úředníka, jehož dispozice se víceméně do dnešních dnů zachovala. I přes stavební úpravy provedené ve 20. století má vila důležitou urbanisticko-historickou hodnotu. Z památkového hlediska není významný jen vlastní objekt, ale také jeho vztah k zámku, kostelu a hospodářskému dvoru.

Kostelec nad Černými lesy (okres Praha-východ), areál pivovaru čp. 17: Komplex pivovaru v Kostelci nad Černými lesy představuje zajímavý a ojedinělý soubor nemovité památky s velkým množstvím technologického zařízení a strojů, které jsou (mj. i na žádost vlastníka) navrženy za kulturní památky. Jedná se nejen o unikátní strojní vybavení vlastního kosteleckého pivovaru, ale i o další exponáty pocházející ze zrušených pivovarů z celé České republiky, které jsou sběratelskou vášní majitele. Celkem se jedná o cca 40 strojů a technologických souborů, které bylo potřeba pečlivě zdokumentovat, změřit a popsat. V současnosti již vlastník na zrestaurované původní technologii vaří pivo. Na podzim 2017 MKČR zahájilo řízení o prohlášení celého areálu pivovaru včetně technologického zařízení za kulturní památku.

Kozárovice (okres Příbram), hospodářské objekty usedlosti čp. 5: Usedlost čp. 5 je důležitým dokladem historického a urbanistického vývoje Kozárovic. Hospodářské objekty jsou autenticky dochované a mají „in situ“ zachovány některé z původních architektonických prvků. Součástí návrhu nemohl být obytný dům z důvodu jeho novodobých přestaveb. V případě tohoto návrhu je nutné ocenit součinnost majitele, a to

již v průběhu zpracování návrhu. Vlastník totiž po celou dobu aktivně spolupracoval s památkáři a nezávislými poradci v oblasti památkové péče. Má zájem na komplexní obnově areálu, jehož součástí bude i novostavba obytného domu postavená v souladu se zájmy památkové péče.

Mladá Boleslav, kulturní dům čp. 1093 (doplnění o inventarizaci svítidel, designových prvků a vybraného mobiliáře): Z návrhů na prohlášení za kulturní památky se jako problematické jeví poválečné stavby z 50.–80. let 20. století, tedy nejmladší a zároveň i velmi ohrožený fond našeho kulturního dědictví. Důvodem je negativní postoj společnosti k těmto stavbám nebo výtvarným dílům vzniklým ve spojitosti s komunistickým režimem. Oporu často nemají ani u odborné veřejnosti. Pro opomíjení tohoto fondu ještě v nedávné době není produkce z doby po druhé světové válce dostatečně zastoupena v Ústředním seznamu kulturních památek, některé typy zde zcela chybějí. Ze staveb z přelomu 60. a 70. let byl navržen k prohlášení za kulturní památku kulturní dům v Mladé Boleslavi, ve své době architektonicky i urbanisticky oceňované dílo. Kritériem k výběru byla kvalita projektu i vysoká míra autenticity (což je u těchto objektů dnes již poměrně vzácné), včetně hodnotných interiérových prvků a většiny zachovaných uměleckých děl. Tento příklad poukázal na náročnost a značné úsilí při zpracování návrhu a prosazování podpory pro památkovou ochranu (obtížná příprava návrhu, včetně inventarizace velkého počtu svítidel a interiérových prvků; projednávání nejen v regionální návrhové komisi, ale také ve specializované Komisi pro ochranu památkového fondu vzniklého ve druhé polovině 20. století při generálním ředitelství NPÚ; žádosti o podpůrná stanoviska u institucí a osobností zabývajících se tímto tématem, osvěta v médiích).

V roce 2017 bylo Ministerstvem kultury České republiky prohlášeno za nemovitou kulturní památku 5 objektů

Panenské Břežany (okres Praha-východ), Dolní zámek čp. 50: Klasicistní objekt postavený v roce 1840 pro Matyáše Fridricha Riese-Stallburga je kulturně-historicky zajímavý zvláště kvůli sepětí s rodinou Ferdinanda Bloch-Bauera. Tento významný průmyslník si po vzniku Československa zvolil československé státní občanství a při pobytu v Čechách využíval zámek jako letní sídlo, které architektonicky upravil ve stylu secese a art-deco. Stavba, v níž se projevila záliba rodiny v umění (Adéla Bloch-Bauerová byla mecenáškou malíře Gustava Klimta), citlivě doplňuje komplex historických staveb v areálu zámku a spoluvytváří hodnotnou ucelenou architektonickou koncepci z období moderny z první třetiny 20. století.

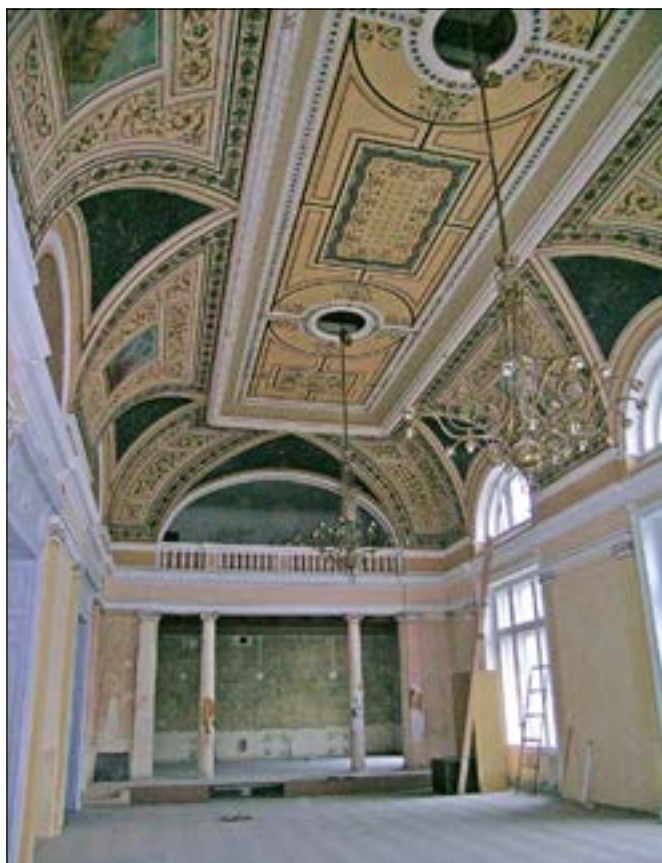
Kutná Hora, škola J. A. Komenského čp. 416: Budova bývalé základní školy v Kutné Hoře je kvalitní novorenesanční stavbou z počátku 90. let 19. století, situovanou ve výrazné urbanistické poloze v blízkosti středověkého kostela Panny Marie. Za autora stavby je považován Jaromír Kudrna z Netolic, absolvent české techniky v Praze, člen SAI a v 80. a 90. letech architekt při městském úřadě v Praze. Novostavba Komenského základní školy byla v 80. a 90. letech 19. století největším kutnohorským stavebním podnikem, s výjimkou restaurátorských prací prvořadých historických památek.

Plaňany (okres Kolín), sýpka, bývalá tvrz: Mohutná patrová budova ze 40. let 18. století postavená podle projektu stavitele Tomáše Vojtěcha Budila je zbytkem zaniklého hospodářského dvora, náležejícího v baroku ke kosteleckému panství. V jižní části sýpka navíc obsahuje zdivo renesanční tvrze z 16. stole-

tí, jehož sgrafitové omítky a řada druhotně použitých kamenických prvků jsou díky zanedbanému stavu objektu dobře patrné. Podnět k prohlášení byl Ministerstvu kultury zaslán fyzickou osobou – důvodem k němu byla umělecko-historická hodnota na jedné straně a její bezprostřední ohrožení demolicí na straně druhé.

Poděbrady (okres Nymburk), občanská záložna čp. 10: Návrh na prohlášení neorenesančního objektu bývalé záložny v Poděbradech podalo oddělení evidence nemovitých památek již v roce 2012. Tato reprezentativní veřejná budova, umístěná přímo proti zámku, byla postavena v roce 1898 podle projektu architekta Karla Huga Kepky. Patrová budova s obloučkovými štíty, nárožní věží, honosnou fasádou se sochami od Milana Havlíčka a freskami od Ludka Marolda je ukázkou historizujícího stylu konce 19. století. Významný je i velký sál v patře s původní výmalbou Karla Vítězslava Maška, který patřil ve své době k jedněm z nejvýznamnějších a největších shromažďovacích prostor města.

Tmaň (okres Beroun), sbor Jiřího z Poděbrad: Podnět na prohlášení modernistické sakrální stavby od architekta Františka Šebíka z let 1925–1926 podal sám vlastník (Náboženská obec Církve československé husitské). V objektu, který od otevření nepřetržitě slouží svému účelu, se dochovala řada autentických uměleckořemeslných prvků z doby výstavby, včetně řemdihu ve štítě a mohutného kalichu ve vrcholu věže. Budova sloužící zároveň jako sborový dům i obydlí faráře má

Poděbrady (okres Nymburk), občanská záložna čp. 10. Reprezentativní veřejná budova vystavěná roku 1898 podle projektu architekta Karla Huga Kepky patří mezi nejvýraznější stavby na náměstí před zámkem. Snímek zachycuje hlavní sál v patře, který byl v době výstavby největším veřejným prostorem v celém městě. Autorem výmalby sálu je pražský malíř a architekt Karel Vítězslav Mašek, který studoval v Paříži s Alfonsem Muchou a později učil na Umělecko-průmyslové škole v Praze (foto P. Vácha).

Tmaň (okres Beroun), sbor Jiřího z Poděbrad. Modernistická budova husitského sboru z let 1925–1926 podle projektu Františka Šebíka ze Zdic představuje jednu ze tří staveb tohoto typu ve Středočeském kraji, jejichž ideovým tvůrcem byl zřejmě architekt Tomáš Šašek. Stavba spojující v sobě shromažďovací sál a obydlí duchovního správce přesně odpovídala potřebám nově vznikající Československé církve husitské. Na snímku je zachyceno charakteristické vstupní východní průčelí stylizované jako vítězný oblouk – stejně je tomu u sborů ve Voticích u Benešova a v Lužné u Rakovníka (foto I. Minář).

fasády pojaté ve střídě kubizujícím stylu s výrazným vstupním průčelím. Svojí hmotovou skladbou tak patří do souboru trojice obdobných realizací ve středních Čechách, dokládajících snahu nově vznikající církve o nalezení jednotné formy sakrálních staveb.

V roce 2017 bylo Ministerstvem kultury České republiky zrušeno prohlášení 1 nemovité kulturní památky

Ohrobec (okres Praha-západ), roubená stodola u čp. 12: V roce 2017 musela být zrušena ochrana vzácné jednomlaté, příčně průjezdné, osmiboké stodoly, která byla jednou z posledních tří „in situ“ zachovaných staveb tohoto typu na území Středočeského kraje a současně jednou ze dvou posledních se dvěma polygonálními závěry. Ke zrušení došlo následkem postupného zničení objektu – nejprve požárem a poté úmyslným odstraněním požárem nedotčených roubených stěn.

V roce 2017 došlo k zániku 1 ohrožené nemovité památky

V dubnu roku 2017 došlo k faktickému zničení kulturní památky v *Beřovicích-Bakově* (okres Kladno). Již v roce 2016 oddělení evidence nemovitých památek připravilo vyjádření k žádosti vlastníka o zrušení původně renesanční tvrze Valkounů z Adlaru, přestavěné na barokní sýpku. Jedním z důvodů pro vyjádření nesouhlasného stanoviska ke zrušení památkové ochrany bylo i dochování fragmentů vzácných renesančních sgrazit, která nemohla být dostatečně prozkoumána. V době, kdy Ministerstvo kultury vedlo řízení o zrušení památkové ochrany, však byla sýpka zdemolována. Přes veškeré aktivity pracovníků NPÚ se tvrz nepodařilo zachránit, a navzdory tak zůstane nepoznán rozsah a umělecké provedení výjimečných, ve fragmentech dochovaných figurálních sgrazit z počátku 17. století, jejichž průzkum nebyl majitelem umožněn.

Kutná Hora (okres Kutná Hora), hotel Černý kůň čp. 314. Dům se složitým stavebním vývojem, situovaný v jádru města (součást MPR a Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO). Ve středověku jeden z největších a nejvýstavnějších domů v Kutné Hoře, což dokládají rozlehlé sklepy a zazděné trojarkádové loubí, s obdivuhodnou výškou 6 m. Na snímku pohled do cenné přízemní místnosti při dvoře, s masivní valenou klenbou z první třetiny 16. století. Dlouhá léta neudržovaný dům se v současnosti nachází v havarijním stavu. V roce 2017 podala majitelka žádost o zrušení prohlášení věci za kulturní památku, které nebylo naším pracovištěm doporučeno (foto Š. Koukalová).

Na základě požadavku Ministerstva kultury vyjádřil NPÚ ÚOP SČ v Praze stanoviska k níže uvedeným žádostem o zrušení památkové ochrany kulturních památek

Chocenice (okres Kolín)	hostinec Zlaté slunce (IM)
Kamenice (okres Praha-východ)	zámek čp. 1 (MK)
Kutná Hora	hotel Černý kůň čp. 314 (ŠK)
Lišno (okres Benešov)	dům čp. 14 v areálu zámku (ŠK)
Ohrobec (okres Praha-západ)	polygonální stodola u čp. 12
(aktualizace vyjádření) (HPD)	
Poděbrady (okres Nymburk)	dvojice anténních stožárů v areálu radiostanice (IM)
Polní Voděradý (okres Kolín)	zámek s parkem (IM)
Řevnice (okres Praha-západ)	dům čp. 182 (HPD)
Stránka (okres Mělník)	hospodářská budova v areálu zámku čp. 1 (MK)

Národní kulturní památky

K 1. červenci 2017 byl obohacen seznam nejvýznamnější části kulturního dědictví České republiky. Nařízením vlády České republiky č. 69/2017 Sb. bylo na seznam Národních kulturních památek zapsáno dalších 5 objektů ve Středočeském kraji (toto nařízení nabylo účinnosti dne 1. července 2017). Nemovitými národními kulturními památkami se nově staly:

Zámek s parkem v Brandýse nad Labem (okres Praha-východ): Areál se vyvíjel ve 14.–19. století a spolu s dochovanou historickou zástavbou centra města vytváří urbanistický celek.

Ze slohových etap se na podobě zámku nejvýrazněji zapsalo období renesance. Gotický hrad byl po polovině 16. století přestavěn na letní a lovecké sídlo Habsburků. Výstavbu řídila dvorská huť za účasti Mattea Borgorelliho. V roce 1567 byl projekt dokončen. Objekt získal konečný půdorys nepravidelného čtyřúhelníku a císař Rudolf II. jej učinil svým hlavním mimopražským sídlem v Čechách. Po třicetileté válce došlo k obnově komplexu za účasti architektů Kiliána Ignáce Dientzenhofera a Františka Maxmiliána Kaňky. Poslední přestavba proběhla podle projektu Bedřicha Wachsmanna v 80. letech 19. století.

Krematorium v Nymburce: Krematorium je považováno za první moderní stavbu realizovanou po první světové válce na území České republiky. Představuje nejranější a přední ukázkou puristické architektury. Je zároveň jediným uskutečněným dílem Bedřicha Feuersteina, známého avantgardního umělce u nás i v zahraničí. Tento talentovaný architekt studoval soukromě architekturu u Josipa Plečnika na uměleckopřmyslové škole a pražskou techniku a AVU u prof. Jana Kotěry. Plány na stavbu krematoria ve spolupráci se zkušenějším kolegou Bohumilem Slámou připravoval již v roce 1921. Stavba byla realizována v letech 1922–1924 a o její unikátnosti svědčí i dobový ohlas v zahraničním tisku.

Střední strojná průmyslová škola v Mladé Boleslavi: Střední průmyslová škola představuje vrchol architektonické tvorby školních budov v období mezi světovými válkami. V návaznosti na ideu německého Bauhausu, s programem laboratorně ateliérového způsobu výuky, zde vzniklo první technicky i výchovně moderní zařízení svého druhu. Projekt vypracoval v letech 1922–1923 Jiří Kroha, s jehož tvorbou v Mladé Boleslavi je spjatý první komplexnější zásah moderní architektury do charakteru českého města a do struktury tradičního stavitelství. Původně zemská průmyslová škola se řadí k jeho nejvýznamnějším realizacím, a měla vliv na tvorbu dalších českých architektů.

Vodní elektrárna v Poděbradech (okres Nymburk): Vodní elektrárna je unikátně dochovanou a plně funkční technickou stavbou z let 1914–1923. Její součástí je jez se třemi poli zdymadel a provozní budova se čtyřmi Francisovými turbínami. Autorem architektonického řešení s prvky neoklasicismu, geometrické moderny a kubismu byl poděbradský rodák, profesor ČVUT, ing. arch. Antonín Engel (1879–1958). Elektrárna, spuštěná do provozu v roce 1919, představuje jedno z nejstarších moderních průmyslových vodních děl na Labi. Díky citlivému začlenění do krajiny a přírodního rámce tvoří výraznou dominantu nábrežní promenády a důstojný protějšek historickému objektu zámku.

Sokolovna v Rakovníku: V rámci staveb Tělocvičné jednoty Sokol v České republice má sokolovna v Rakovníku prvořadě postavení jako jedna z nejvýznamnějších ukázek moderny v první čtvrti 20. století. Plány vypracoval v roce 1912 přední architekt, designér a teoretik architektury Otakar Novotný. Stavba byla dokončena v roce 1914. Charakteristické obložení fasády bílými cihlami s dekorativní geometrickou skladbou, které po dokončení světle zářilo, inspirovalo bratry stavitele k žertovnému pojmenování „Bílý dům“. Styl klasicizující geometrické moderny vynívá vedle bohaté členěného exteriéru také v interiéru vstupní haly s tělocvičnou. Tympanon štítu hlavního průčelí zdobí keramická mozaika emblému Sokola.

Mgr. Hana Prixová Dvorská, vedoucí oddělení
Mgr. Martina Karásková, Mgr. Šárka Koukalová
PhDr. Ivan Minář, PhD., Ing. Jan Sommer

ODDĚLENÍ EVIDENCE MOVITÝCH PAMÁTEK (OMP)

Oddělení evidence movitých památek má dvě specifické sekce. První z nich je evidence mobiliárních fondů hradů a zámků, které představují v České republice nedocenitelný zdroj poznání kultury a životního stylu společenských elit od pozdního středověku po moderní dobu. Druhá sekce zahrnuje evidenci movitých památek, které jsou převážně v církevním majetku a tvoří vybavení klášterů, far, kostelů a kaplí. Menší procento je v této části ÚSKP ČR zastoupeno také památkami v majetku soukromých či právnických osob.

Standardní činností oddělení je nejen správa a budování ÚSKP ČR v oblasti movitých památek (evidují se přírůstky, přesuny památek, změny vlastnictví aj.), ale také jejich terénní průzkumy a následné odborné zpracování a hodnocení (v některých případech vč. archivních rešerší). Jednotlivé katalogizační záznamy památek se průběžně aktualizují a doplňují v příslušných digitálních databázích (Památkový katalog – od roku 2016 nástroj pro vedení ÚSKP ČR, CastIS – mobiliární fondy, ArtGuard – movité památky a předměty kulturní hodnoty). Pracoviště operativně poskytuje také informace badatelům, vlastníkům nebo pověřeným zákonným zástupcům a správcům, zpracovává odborná vyjádření pro výkonné orgány státní památkové péče a MK ČR v souladu se zákonnými předpisy a interními metodickými pokyny.

OMP je prostřednictvím pověřeného pracovníka zapojeno také do Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví – (dotačního) programu MK ČR pro evidenci a dokumentaci církevních mobiliářů, zahrnujícího jak kulturní památky, tak předměty kulturní hodnoty. Nedílnou součástí programu je také vykonávání činností vyplývajících ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění.

Nově se OMP zapojilo v roce 2017 do pilotního projektu evidence zámeckých knihoven – vybrána knihovna státního zámku Žleby (okres Kutná Hora).

Hlavní úkoly a činnosti OMP v roce 2017

1. Základní evidence mobiliárních fondů (ZEMF)

Prioritním úkolem oddělení je systematické zpracovávání základní evidence 19 mobiliárních fondů hradů a zámků, které jsou v kompetenci našeho ÚOP. Mobiliární fondy tvoří v ÚSKP ČR velmi početnou skupinu památek – k roku 2017 čítají na 305.000 inv. jednotek. Předpokladem práce na ZEMF je spolupráce s kolegy odd. správy mobiliářů a zámeckých knihoven ÚPS Praha, kastelány a správci depozitářů z památkových objektů, ale i jiných ÚOP. V průběhu roku se na evidenci mobiliárních fondů podílelo v různé formě 30 editorů. Z kmenových pracovníků byli do projektu zapojeni:

Mgr. Jaroslav Horáček (0,75 úvazku) – garant úkolu; stěžejní prací byla průběžná kontrola záznamů v CastIS v „karanténním režimu“ a jejich schvalování do „ostrého režimu“ (všechny MF), dále editace katalogizačních záznamů v MF *Březnice*.

Mgr. Milan Jančo (0,5 úvazku) – editace katalogizačních záznamů MF *Hořovice* a jejich systematická kontrola k protokolárnímu předání; připojování fotografické dokumentace (všechny MF).

Helena Fesslová (úvazek 1,0) – editace katalogizačních záznamů MF Depozitář *Kutná Hora* a MF *Jemniště*; kromě ZEMF se podílí také na dokumentaci dalších movitých památek.

Bc. Lenka Kovářová (0,25 úvazku) – editace katalogizačních záznamů MF *Konopiště*.

Mgr. Tomáš Murár (0,25 úvazku) – editace katalogizačních záznamů MF Depozitář *Kutná Hora*.

Hořovice (okres Beroun) – státní zámek. Součástí zámecké obrazárny jsou četné obrazy německých, rakouských, nizozemských a francouzských mistrů. Francouzské malířství zde zastupuje Jules Louis Philippe Coignet (1798–1860), jeden z představitelů Barbizonské školy. Na rubu plátna se nachází razítko, které obraz spojuje s francouzským obchodníkem s uměním Paulem Durand-Ruelem. Tento obchodník zprostředkoval prodej obrazů i těch nejvýznamějších představitelů impresionismu a Barbizonské školy – Camilla Corota, Henriho Rousseau, Clauda Moneta, Camilla Pissara, Augusta Renoira, Alfréda Sisleyho, Paula Cézanna, Eduarda Maneta a dalších (fotoarchiv ZEMF).

Katalogizace jednotlivých předmětů nebo jejich souborů (či kompletů) probíhá v databázi CastIS a je prioritně zaměřena na doplňování základních identifikačních údajů (rozměry, techniky, materiály, popis, importy fotografické dokumentace). Evidence je pro rok 2017 statisticky dokončena u 8 mob. fondů – *Dobříš, Karlštejn, Točnick, Sázava, Dobříš, Mníšek pod Brdy, Kokořín, Vysoký Chlumec*. Na jedné straně jsou tak práce cíleně zaměřeny na doplňování sledovaných rubrik, jejichž výsledky jsou reflektovány každý měsíc ve statistické tabulce, ale na straně druhé probíhají časově náročné kontroly záznamů k protokolárnímu předání mobiliárních fondů na tzv. statistické nule, kterou nemáme možnost taxativně vykázat. Databáze CastIS ve statistikách ukazuje pouze zaplněnou rubriku, ale nikoliv kvalitu jejího obsahu. Kontroly i početné malých mobiliárních fondů (*Sázava, Točnick, Dobříš*) ukazují, že katalogizační záznamy mají po formální i obsahové stránce řadu nedostatků a chyb (kvalita záznamů je ovlivněna nejen technickými parametry databáze, ale zejména výpovědní hodnotou historických evidenčních materiálů a erudicí zpracovatelů – specialistů).

Kromě kmenových pracovníků OMP se na plnění úkolu podílejí také pracovníci odd. správy mobiliářů a zámeckých knihoven ÚPS Praha a vybraných zámeckých objektů (především *SZ Březnice, SZ Hořovice, SZ Konopiště, SZ Žleby*), kteří dle svých možností doplňovali a aktualizovali údaje zejména v průběhu inventur (doplňování fotodokumentace a rozměrů). Stejně jako v předchozím roce se na editaci středočeských mobiliárních fondů podíleli 4 pracovníci z ÚOP v *Plzni*, kteří systematicky kontrolovali evidenční záznamy mobiliárních fondů *Mnichovo Hradiště* a *Veltrusy*. Úkol byl posílen také 8 externími pracovníky, kteří zde pracovali v rámci uzavřených DPP/DPC. Výše uvedené personální zajištění úkolu (vč. spolupracovníků z ÚOP v *Plzni* a ÚPS Praha, externích pracovníků) stojí za velkým pokrokem v plnění úkolu, ale současně představuje pro naše oddělení velkou administrativní zátěž a zvýšenou pozornost při koordinaci prací. Neméně důležité a časově náročné je také vypořádávání evidenčních záznamů (editované záznamy jsou převedeny do ostrého režimu až po předchozí kontrole), které je výhradně v kompetenci našeho odborného pracoviště.

Mgr. Šárka Kolářová, Mgr. Jaroslav Horáček, DiS

2. Evidence movitých památek a program Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví

Evidence movitých kulturních památek je plně provázána s agendou Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví. Základní katalogizace kulturních památek se postupně rozbíhá v Památkovém katalogu, bohužel nadále s řadou technických a metodických nedostatků. Kontrolou ÚSKP ČR a vypořádáváním dublovaných evidenčních záznamů movitých prvků byli pověřeni po proškolení 2 externí pracovníci (okresy Nymburk a Kolín), kteří zde pracovali v rámci uzavřených DPP.

V současné době jediným plně funkčním nástrojem pro (odbornou) evidenci památek a předmětů kulturní hodnoty je databáze ArtGuard, cíleně přizpůsobená pro evidenci odcižených (nezvěstných) památek. Nové záznamy (398) byly zpracovány především na základě výstupů z terénní dokumentace (v některých případech v souladu s rešeršemi z odborné literatury a dostupných archivních pramenů). Dokumentační práce proběhly v roce 2017 v 19 objektech na území Středočeského kraje. Cíleně byly terénní práce zaměřeny na dokončení revize movitých památek z majetku římskokatolické farnosti Zbečno (probíhá postupně od roku 2015), kde narážíme současně na problematiku krádeží a nehlášených přesunů památek. Identifikace a dokumentace památek proběhla nejen na místě, ale i v depozitářích Arcibiskupství pražského v Praze a Rabasovy galerie v Rakovníku. V případě nezvěstných a odcižených předmětů se tak děje na základě starších evidenčních materiálů. V databázi je také vedena evidence žádostí o osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění. Na sklonku roku 2017 jsme převzali k testování upgrade jmenované databáze, který se v tuto chvíli jeví jako plně funkční, splňující technické požadavky pro evidenci památek (vč. importu obrazových souborů a videí), jejich identifikaci a lustrace.

Pracoviště se stejně jako v minulých letech přednostně zabývalo agendou spojenou s krádežemi předmětů převážně sakrální povahy a dokumentací movitého kulturního dědictví. Patří sem zejména náročné lustrace uměleckých děl z odvětví malířství, sochařství i uměleckého řemesla, které jsou nabízeny k prodeji na českých i evropských internetových aukcích, u nichž je velká pravděpodobnost, že pocházejí z trestné činnosti. Na základě vlastní iniciativy, spolupráce s kolegy z NPÚ GnŘ, Ministerstva kultury ČR a Policie ČR bylo lustrováno přes 450 předmětů. Pravidelný monitoring pohybu předmětů na trhu se starožitnostmi přinesl velký úspěch v podobě identifikace dvou sousoší putti na území hl. města Prahy, které do doby svého odcižení v roce 2016 byly součástí sochařské výzdoby zámekského theatronu ve *Smilkově* (okres Benešov). Díky vyšetřování Policejního prezidia České republiky a oddělení služby kriminální policie a vyšetřování v Benešově se podařilo identifikovat v Královéhradeckém kraji také dvojici kamenných váz s orlími hlavami ze jmenovaného sochařského souboru a navrátit je spolu s putti zpět majiteli. Význam a poslání zákona č. 71/1994 Sb. velmi dobře reflektuje identifikace dvojice protějškových soch sv. Antonína Paduánského a sv. Dominika z kostela Navštívení Panny Marie ve *Vysoké* (okres Kut-

ná Hora), pro které byly na NPÚ ÚOP v Brně podány žádosti o osvědčení podle výše citovaného zákona (v současné době v řízení o prohlášení za kulturní památku).

Mgr. Šárka Kolářová, vedoucí oddělení

Ztotožněné a navrácené kulturní památky

<i>Smilkov</i> (okres Benešov)	zámecký areál čp. 1, sousoší putti s hnízdem ptáčků
<i>Smilkov</i> (okres Benešov)	zámecký areál čp. 1, sousoší putti s nůsí
<i>Smilkov</i> (okres Benešov)	zámecký areál čp. 1, vázy s orlími hlavami (2ks)

Ztotožněné předměty kulturní hodnoty

<i>Vysoká</i> (okres Kutná Hora)	kostel Navštívení Panny Marie, socha sv. Antonína Paduánského
<i>Vysoká</i> (okres Kutná Hora)	kostel Navštívení Panny Marie, socha sv. Dominika

2.1 Agenda prohlašování věcí za kulturní památky dle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči

Terénní dokumentace je zaměřena také na předměty nebo jejich soubory, které splňují kritéria k prohlášení za kulturní památky. V souvislosti s odborným poznáváním a hodnocením sakrální architektury z období historismu na území Kolínska a Kutnohorska se OMP mj. systematicky věnuje také mobiliáři a (umělecko)řemeslnému vybavení navrhovaných staveb (již prohlášeny – novorománské kostely sv. Matouše v *Maloticích* a sv. Martina v *Červených Janovicích*; v řízení o prohlášení novogotický kostel sv. Jiří v *Plaňanech*). Jedním z průběžných výsledků je pro rok 2017 podání aktualizace návrhu na prohlášení kostela sv. Jiří v *Lošanech* z roku 2002. Návrh byl na základě archivních rešerší nově doplněn o slohově jednotný novogotický mobiliář, který představuje kvalitní uměleckořemeslný soubor pocházející z doby výstavby kostela. Písemné prameny účetního charakteru nám umožňují datování celého souboru do let 1896–1897 a autorské určení jednotlivých předmětů (známe jména většiny zúčastněných sochařů, řezbářů, truhlářů, štafířů, pozlacovačů, klempířů a kameníků). Autorem návrhů oltářů a kazatelny je pravděpodobně sám architekt kostela Ludvík Láblér.

Pro MK ČR bylo vypracováno také odborné stanovisko k návrhu na (do)prohlášení mobiliáře Městského muzea Čáslav, kde se setkáváme nejen s legislativou ochrany kulturních památek, ale i s legislativou ochrany sbírek muzejní povahy.

Mgr. Šárka Kolářová

Podané návrhy na prohlášení za kulturní památku

<i>Lošany</i> (okres Kolín)	hlavní oltář sv. Jiří (součást nemovitosti)
<i>Lošany</i> (okres Kolín)	boční oltář sv. Josefa (součást nemovitosti)
<i>Lošany</i> (okres Kolín)	boční oltář Panny Marie Lourdské (součást nemovitosti)

Křivoklát (okres Rakovník), kostel sv. Petra v Amalíně – náhrobník s fragmenty německého nápisu a erbem Cukrů z Tamfeldu, datovaný rokem 1619. Dokumentační práce v terénu se systematicky zaměřují nejen na církevní mobiliáře, ale také na heraldické a sepulkrální památky, které tvoří ve středočeském regionu početný a velmi různorodý památkový fond. Fotografie zachycuje jeden ze dvou velmi poškozených heraldických náhrobníků, které byly při novogotické přestavbě kostela sv. Petra zazděny do interiérového zdiva novogotické věže. Z pohledu běžné praxe sekundárního uložení či osazení náhrobníků v 19. století jde o ojedinělý (kuriózní) případ. Oba náhrobníky (datované roky 1619 a 1681) se podařilo i přes jejich havarijní stav díky heraldické výzdobě a kulturně historickým souvislostem spojit s rodinnými příslušníky křivoklátských hejtmánů: Jana Jindřicha Cukra z Tamfeldu a Jana Bedřicha Clannera z Engelshofenu a jeho ženy Sidonie Beniny Mařanovské Bohdanecké z Hodkova (foto Š. Kolářová).

Smilkov (okres Benešov), areál zámku čp. 1. Sousoší putti s nůši, které bylo odcizeno spolu s dalšími kamenosochařskými památkami v průběhu roku 2016. Fotografie zachycuje stav sousoší v době jeho bezpečné identifikace 5. června 2017 v aukčním domě v Praze. Přestože se jedná o kopii barokního originálu, představuje její nalezení významný počín pro interpretaci a skladbu původního uceleného ikonografického programu zámeckého theatronu. Soubor figurálních děl a váz s orlími hlavami, připisovaný sochařům Lazaru Widmannovi a Tomáši Hatlákovi, se dochoval z velké části v torzálním stavu, nebo právě jen prostřednictvím kamenosochařských kopií ze 70. let 20. století (foto Š. Kolářová).

Lošany (okres Kolín)	kazatelna (součást nemovitosti)
Lošany (okres Kolín)	varhany (součást nemovitosti)
Lošany (okres Kolín)	chórová přepážka
Lošany (okres Kolín)	patronátní lavice (2ks)
Lošany (okres Kolín)	lavice I (2 bloky)
Lošany (okres Kolín)	lavice II (2 ks)
Lošany (okres Kolín)	zpovědnice (2ks)
Lošany (okres Kolín)	skříň I
Lošany (okres Kolín)	skříň II
Lošany (okres Kolín)	křtitelnice
Lošany (okres Kolín)	křížová cesta (14 ks)
Lošany (okres Kolín)	lampa na věčné světlo
Lošany (okres Kolín)	zvon II

Odborná vyjádření k (do)prohlášení za kulturní památku

Čáslav (okres Kutná Hora)	mobiliář Městského muzea Čáslav
---------------------------	---------------------------------

Prohlášené movité kulturní památky

Tmaň (okres Beroun)	svítidla (12 ks; 3 typy)
Tmaň (okres Beroun)	lavice (12 ks; 4 bloky)
Tmaň (okres Beroun)	zvon

Mgr. Šárka Kolářová

U žádné z movitých kulturních památek nebylo zrušeno prohlášení.

2.2 Agenda zákona č. 71/1994 (resp. č. 80/2004)

V roce 2017 byla na naše pracoviště podána jedna žádost o osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění – osvědčení č. 28-10-07-2017-NPÚ32. V přímé souvislosti s agendou jsme byli v průběhu roku vyrozuměni o zahájených řízeních o prohlášení za kulturní památky a (nebo) o prohlášení předmětů sakrální a kultovní povahy za kulturní památky, které jsou evidovány na GnŘ (eventuálně na jiném pracovišti a v průběhu řízení o prohlášení změnily majitele). Současně v rámci agendy poskytujeme odborné konzultace a provádíme lustrace předmětů na žádost dalších pověřených pracovišť.

V roce 2017 byl podán jeden návrh na prohlášení za kulturní památku v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 71/1994 Sb.

Olešná (okres Rakovník), socha sv. Jana Nepomuckého

V roce 2017 bylo movitou kulturní památkou prohlášeno 6 předmětů

Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (okres Praha-východ)	obraz sv. Františka Xaverského
Jirny (okres Praha-východ)	obraz Ecce Homo
Jesenice (okres Praha-západ)	obraz Panny Marie Zelenohorské
Jesenice (okres Praha-západ)	socha sv. Augustina
Jesenice (okres Praha-západ)	socha Memento mori (kostlivec)
Příbram VI-Březové Hory (okres Příbram)	socha sv. Prokopa

Mgr. Šárka Kolářová

3. Zapojení NPÚ ÚOP SČ do zpracování evidence historických (zámeckých) knihoven

Pro pilotní projekt evidence zámeckých knihoven byla vybrána knihovna SZ Žleby. Naše role spočívala v administrativním a personálním zajištění prací na katalogizaci prvních 300 svazků do databáze Tritius, kterou prováděli 4 externí pracovníci s příslušnou specializací v rámci uzavřených DPP. Pro digitalizaci vybraných částí historických svazků byl naším ÚOP zakoupen také skener, který bude dlouhodobě zapůjčen na SZ Žleby (digitalizaci zajišťuje správa objektu).

Mgr. Šárka Kolářová, vedoucí oddělení
Mgr. Jaroslav Horáček DiS. a kol.

ODDĚLENÍ VÝZKUMŮ, PRŮZKUMŮ A DOKUMENTACE

Úkolem oddělení průzkumu a dokumentace je provádění průzkumu a dokumentace památkového fondu na základě dlouhodobého plánu, ale zejména podle akutních potřeb vázaných na ostatní funkce středočeského odborného pracoviště NPÚ. Průzkumná a dokumentační činnost, tedy poznávání památkového fondu, představuje základní východisko odborné a vědecko-výzkumné práce NPÚ. Kromě samotných průzkumů staveb jsou v některých odůvodněných případech prováděny také archivní rešerše. Pracovníci oddělení úzce spolupracují zejména s pracovníky oddělení garantů území, specialistů a evidence nemovitých a movitých památek, průzkumy často probíhají právě na základě vyžádání těchto oddělení. Vzhledem k povaze objektivní poptávky naprosto převahuje provádění tzv. operativních průzkumů a dokumentace nemovitých památek (dále jen OPD) a pouze v menší míře dovoluje omezená kapacita oddělení věnovat pozornost průzkumům a dokumentaci jiného charakteru. Již dlouhodobě převládá potřeba průzkumů nad reálnými možnostmi oddělení, proto je třeba provádět pečlivý výběr a koordinaci prací, v úzké spolupráci s ostatními odděleními sekce památkové péče. V posledních letech je činnost odborných pracovníků na tomto úseku značně ovlivněna rychlým rozvojem nových dokumentačních metod, které jsou ověřovány a zaváděny do praxe. Na provádění standardních SHP nezbývají kapacity.

Následující seznam akcí s anotacemi obsahuje jen ty důležitější a časově náročnější (srov. též úkoly vědy a výzkumu – DKRVO, Nemovité památky).

*PhDr. Vladislav Razím
vedoucí odboru*

Seznam hlavních průzkumů a dokumentačních prací v roce 2017

Drahelčice (okres Praha-západ) – hospodářský dvůr se sýpkou, ul. Na Návsí čp. 5: Předmětem průzkumu byl celý hospodářský dvůr, jehož nejstarším objektům hrozí jako neprohlášené památce demolice. Hlavní dokumentace se soustředila na sýpku s chlévem, původně stájemi či ratejnou, komorami či řezárnou v přízemí. Stavba pochází snad ještě z 18. století, ale zjevně byla přestavována v 1. polovině 19. století. Vedle této typologicky i architektonicky poměrně mimořádné stavby je pozoruhodná i stodola na protější straně dvora, jejíž část pochází v jádru nejspíše také ještě z 18. století. Poznatky získané průzkumem by měly sloužit jako podklady pro jednání s vlastníkem – obcí o zachování (s případnou přestavbou) budovy sýpky. (VJ)

Horní Rokytá (okres Mladá Boleslav) – výklenková kaple (částečná archivní rešerše): Horní Rokytá, ležící nedaleko Bělé pod Bezdězem, neoplývá právě stavebními památkami, proto zde může mít velký význam obnova a poznání zdánlivě nedůležité drobné stavbičky – výklenkové kaple stojící při hlavní silnici. Z historického hlediska však archivní prameny k této kapličce poskytují nesmírně zajímavý vhled do života a zbožnosti venkovských obyvatel v 18. a 19. století. Kapličku totiž nechali postavit a nadále udržovali majitelé nejbližšího statku, jejichž vizitkou – dokladem bohatství i okázalé zbožnosti byla. V 19. století dokonce jeden z majitelů statku založil na údržbu kapličky zbožnou nadaci navázanou na statek, aby tak zajistil přetrvání díla svých předků. (AN)

Hořovice (okres Beroun) – domek u Sluneční brány čp. 25: Pseudoklasicistní obytný domek postavený za zdí zámeckého

Kosmonosy (okres Mladá Boleslav), bývalý piaristický klášter čp. 15. U překvapivě velkého množství památkových staveb přicházíme díky archeologickému sledování zásahů do terénu na to, že úroveň podlahy přízemí se v průběhu jejich existence i vícekrát zvyšovala, a to až o několik desítek centimetrů. V bývalém piaristickém klášteře došlo ke zvýšení úrovně podlahy ve dvou fázích. Poprvé na počátku 19. století při přeměně budovy na kartounku, podruhé pak na konci téhož století při úpravách pro ústav choromyslných. Celkový nárůst terénu uvnitř i vně stavby činí přes 80 cm. Obrázek z chodby zachycuje zazděný portálek k obsluze nepřímo vytápěných kamen a zbytky původní keramické dlažby u jeho paty. Díky nálezům základů zrušených příčných zdí a zaniklých topných komor dokážeme částečně rekonstruovat původní dispozici východního klášterního křídla (foto J. Veselý, 2017).

Krakovec (okres Rakovník), hrad. Stavební úpravy související s odvodněním jihozápadní partie hradního paláce si vynutily výkopy pod stávající úroveň nádvoří. Při nich se objevily dosud neznámé a nečekané fragmenty starší zástavby v prostoru nádvoří, jejichž budoucí vyhodnocení zřejmě podstatně změní dosavadní názory na vznik a vývoj hradu. Takováto akce představuje typický příklad nutné, dobře zorganizované spolupráce mezi archeology a stavebními historiky ÚOP (zbytky zdíva nalezené v jihozápadním koutě nádvoří, pohled k jihu (foto V. Razím, 2017).

parku pro jeho hlídače v roce 1908 je připravován na obnovu a v rámci této přípravy byl proveden základní průzkum a dokumentace hodnotných prvků objektu. (VJ)

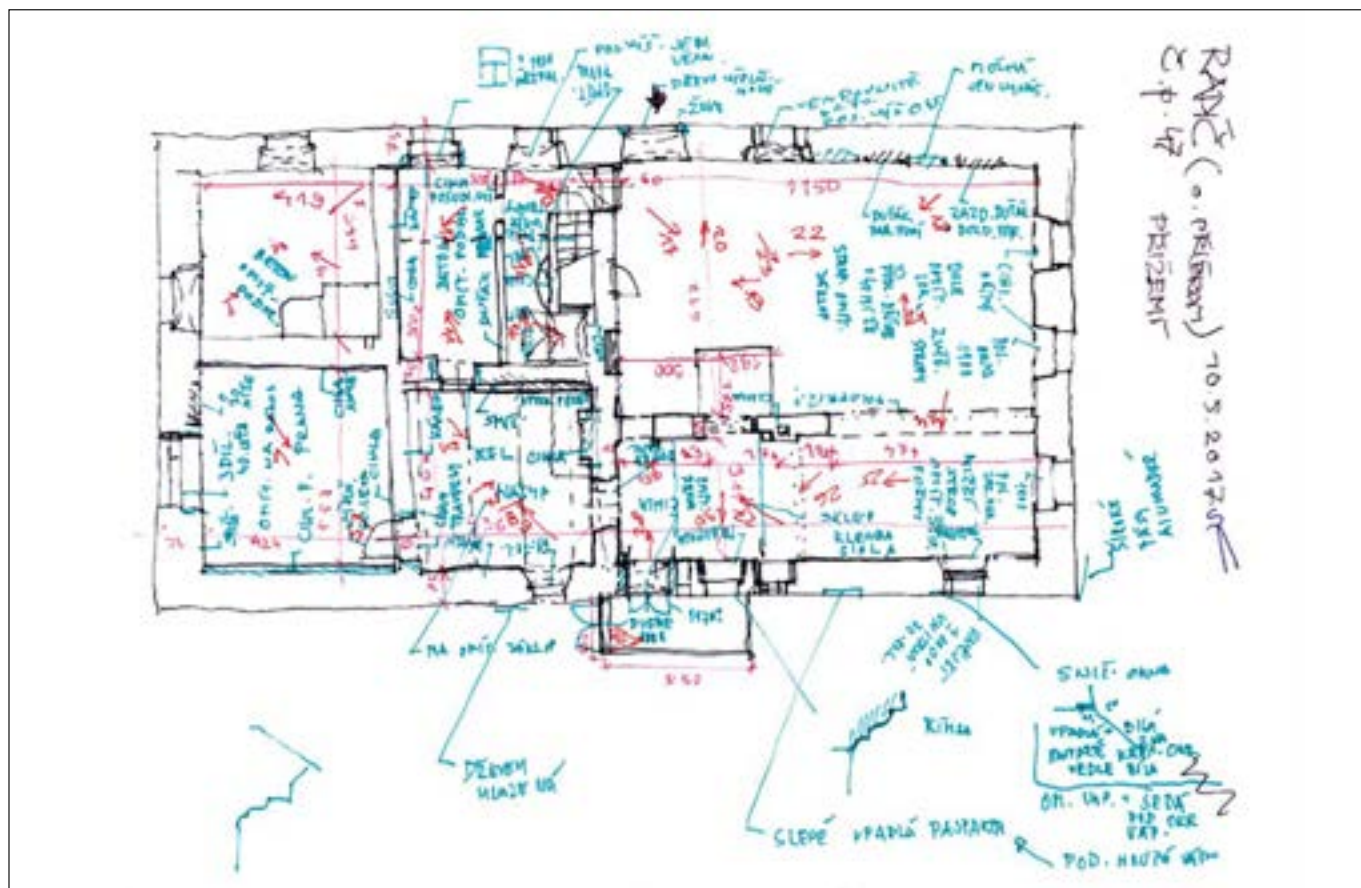
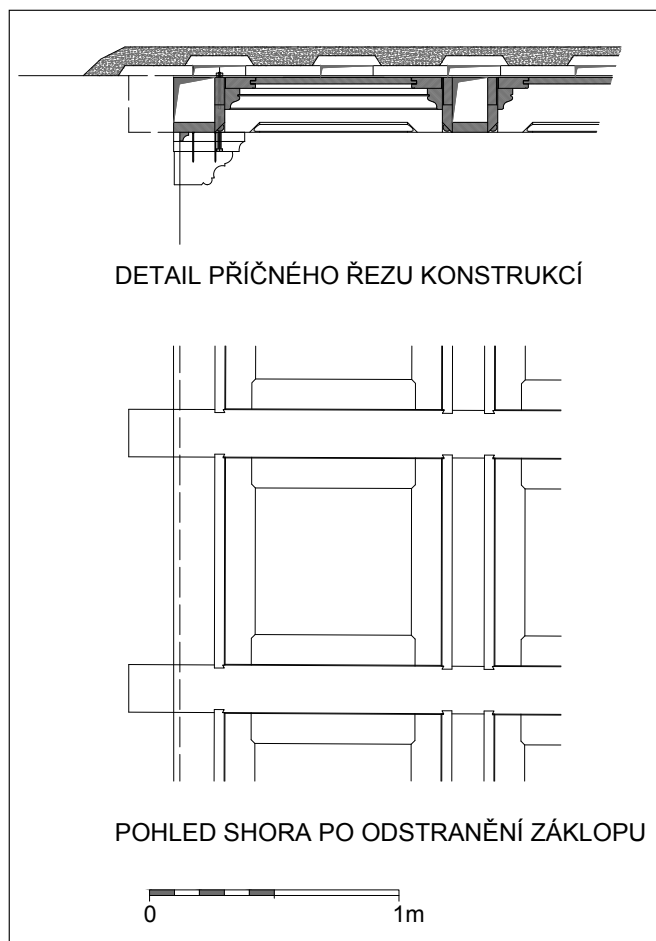
Jenštejn (okres Praha-východ) – hrad: Další etapa průzkumu válcové věže hradu v průběhu sanace jejího zdiva. Zkoumána především návaznost válcové části věže na spodní část hranolovou, provedeno dílčí geodetické zaměření. Realizován dendrochronologický průzkum ojedinělých dřevěných prvků (jsou novodobého původu). Zkoumán běžně nepřístupný přízemní prostor věže s pozoruhodnými doklady středověkého určení a novodobého druhotného využití. (VR)

Kladno – opevnění (archivní rešerše): Kladenské hradby jsou mezi opevněními českých měst hodně netypické. Až do 16. století lze Kladno považovat za městečko nebo trhovou ves, kde ohrazení zřejmě chybělo, nebo bylo jen velmi prosté. První zmínka o existenci hradeb pochází až z roku 1630, tedy z doby, kdy opevnění větších měst již chátřala a byla zvolna odstraňována. Víme, že Kladno mělo 4 brány a částečně snad bylo i obehnané zdí. Veškeré pevnostní prvky však v průběhu staletí zcela zanikly a o jejich existenci svědčí pouze archivní prameny. Archivní fond města Kladna navíc stále čeká na zpracování a úplné zpřístupnění badatelům, takže se můžeme dočkat ještě řady nových informací. Ty by měly svůj význam nejen pro poznání dějin samotného města, ale mohly by přispět k poznání vývoje malých měst a způsobů jejich opevnění obecně. (AN)

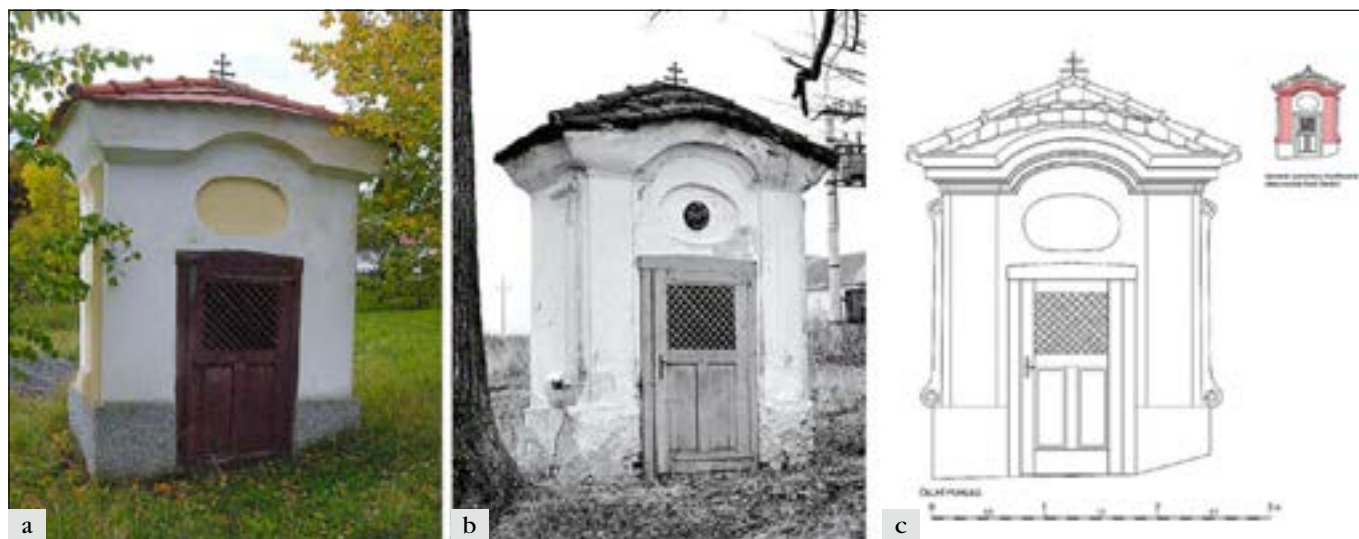
Kolín – Karlovo nám., obytný dům čp. 7: Doplněk k předchozím OPD a SHP týkající dvora a jeho zástavby. (VJ)

Kolín – zámek čp. 160 a 545: Sondážní průzkum fasád jižního rizalitu západního křídla. Kolínský zámek prochází již řadu let

Obděnice (okres Příbram), kostel Nanebevzetí Panny Marie. Detailní výkresy konstrukčního řešení historizujícího kazetového strop lodi z roku 1890. Rozkrytí historických konstrukcí během průzkumů a oprav nám často umožní detailní poznání řemeslného zpracování. Zejména truhlářské a tesařské konstrukce ze závěru 19. století vynikají obvykle precizností. V tomto případě se jedná o velmi zajímavé řešení falešných podélných trámů, které jsou vyrobeny jako duté truhlíky, vložené mezi stropní trámy na rybinový spoj. Zajímavé je rovněž řešení konzol pod zhlavími stropních trámů, jež jsou vyvěšeny na trámy pomocí kovaných svorníků se čtvercovými hlavami a matkami (zaměření a kresba J. Veselý, 2017).

Radič (okres Příbram), dům čp. 47. Dokumentací přiměřenou významu stavby, malé ohroženosti zánikem a časovým možností průzkumníka může být při operativním průzkumu a dokumentaci terénní skica, kterou lze následně překreslit do čistopisu (kresba V. Jesenský, 2017).

Říkov (okres Benešov), výklenková kaplička. I drobná sakrální architektura na venkově mívala dříve jemné a proporčně vyvážené štukové architektonické členění. To bohužel většinou vzalo díky dlouhodobé neúdržbě zaskvě a architektura těchto staveb byla při nedávných opravách často doslova znetvořena (a – současný stav). Dnes se zpravidla snažíme o rehabilitaci takových staveb alespoň tam, kde k ní máme nějaké podklady (b – fotografie z roku 1988). Některé prvky však musíme dotvářet na základě regionálních analogií, nebo přímo rekonstruovat podle pravidel řádové architektury (c – návrh obnovy členění a profilací) (foto J. Veselý, 2017 a V. Razím, 1988; kresba J. Veselý).

postupnou obnovou fasád. Ve druhé polovině roku 2017 započala příprava další etapy a byl objednan restaurátorský průzkum jižní a východní fasády. V rámci zpřístupnění fasád z vysokozdvížné plošiny byl operativně proveden také zjišťovací stavebněhistorický průzkum s drobným sondážním ověřením stratigrafických vztahů. Dokumentovány byly zejména zbytky renesančních omítek s rytým iluzivním kvádrováním a odhalené prvky dřevěného ztužení u koruny zdíva. (JaVe)

Kosmonosy (okres Mladá Boleslav) – bývalý piaristický klášter čp. 15: Operativní průzkum a dokumentace, spolu se záchranným archeologickým výzkumem adaptovaného přízemí východního a části jižního křídla. Na základě požadavku památkové architektky byla provedena nejprve zevrubná prohlídka přízemí a sklepů a následně hloubkový průzkum části přízemí, procházející rozsáhlou adaptací. Po odtěžení části zásypu podlah stavební firmou se objevily zbytky staršího členění prostor, pozůstatky barokních dveřních otvorů a jeden obslužný portál topeniště. Archeologickou sondáží se podařilo objevit zbytky barokní keramické dlažby v chodbě, zbytek dalšího topeniště, základy několika zaniklých příčných zdí a dále části mladší kanalizační sítě vyzdívané z cihel. Zásadní je především poznatek, že úroveň podlah v přízemí kláštera byla v průběhu 19. století dvakrát zvýšena výrazným suťovým násypem o celkem více než 80 cm a že chodba klášterní budovy se původně do rajskeho dvora otevírala širokými arkádami, pravděpodobně však od počátku zasklenými. (JaVe)

Kostelec nad Labem (okres Mělník) – bývalá občanská zázemí na čp. 314: Záchranná dokumentace fasád dlouhodobě neudržovaného secesního domu. Na základě požadavku památkové architektky byla provedena podrobná fotografická dokumentace bohatě zdobené secesní fasády domu a místy chátráním odhalených konstrukcí. Následně byly během místního šetření za účasti vlastníka a zástupců stavebního úřadu i výkonného orgánu státní památkové péče dokumentovány též vybrané hodnotné prvky v interiéru domu, a to zejména schodiště, dlažby a fragmenty výmalby. (JaVe)

Krakovec (okres Rakovník) – hrad: Záchranný archeologický výzkum a operativní průzkum a dokumentace pozůstatků

starších staveb odhalených v drenážních výkopech a analýza zdíva torza schodiště v západním křídle. Probíhající práce na odvodnění nádvoří hradu a omezení akumulace vlhkosti v suterénním zdívu západního paláce jsou doprovázeny záchranným archeologickým výzkumem. Ve zjišťovacích sondách a následně též v drenážních výkopech v nádvoří byly odhaleny části zdíva dosud neznámých objektů. Ve spolupráci s archeology byl proto prováděn též hloubkový stavebněhistorický průzkum se zaměřením na analýzu konstrukčních vztahů a souvislostí těchto konstrukcí s konstrukcemi dochovaného hradu. Bylo provedeno podrobné půdorysné i výškové zaměření odhalených konstrukcí a sondážní průzkum jejich stratigrafických vztahů. Zároveň byl proveden hloubkový průzkum torza osmibokého vřetenového schodiště v patě dvorní stěny západního hradního křídla se zaměřením na odlišení původních částí jeho konstrukce a mladších oprav a doplňků. (JaVe, JK, ZN, FL)

Kutná Hora – obytný dům čp. 144, Husova ul.: Cílem průzkumu byla především identifikace a dokumentace srubové konstrukce v patře a podkroví. Dendrochronologické datování potvrdilo, že pochází z několika etap v převaze z 18. století, které dokládají užívání tradičních roubených konstrukcí kontinuálně od středověku a zároveň postupné přestavby městských domů ve století hospodářského oslabení města po úplném ukončení těžební činnosti. Krov a povalový strop, které se nezdají být zbudovány z druhotně užitých trámů, podle všeho přežily i mohutný městský požár 1770. (VJ)

Libín (okres Příbram) – návesní kaple: Sondážní průzkum omítek se zaměřením na identifikaci stop zaniklého plastického členění fasád. Klasicistní návesní kaple z roku 1854 byla naposledy opravována v 80. letech 20. století. Tehdy došlo k odstranění části plastického členění fasád a k jejich sjednocení tenkou vrstvou stříkané brizolitové omítky. Jako podklad pro připravovanou opravu pláště kaple byla sondáží dokumentována stratigrafie omítek a souvrství nátěrů a stopy po zaniklém členění. Byly provedeny zaměření a celková fotodokumentace pláště kaple a následně vypracován rekonstrukční návrh na obnovu zaniklých pilastrů s hlavicemi a návrh barevnosti. (JaVe)

Lukov (okres Kladno) – hostinec a kostel (archivní rešerše): Oba objekty se nacházejí v sousedství někdejšího hospodářského dvora a středověkého sídla místních drobných šlechticů. Ves je doložena již ve 13. století, kostel s farou v polovině století 14. Na prahu novověku byl Lukov připojen ke kladenskému panství a místní šlechtické sídlo zaniklo, stejně jako fara. Hostinec byl založen v 80. letech 17. století přímo na dálkové cestě z Vídně přes Prahu do Lipska a byl zastávkou pro formanské vozy i soukromé cestovatele. V 90. letech 18. století byla trasa císařské silnice přeložena a hostinec přestal být výdělečný, díky velkému pozemkovému majetku však rodina jeho majitelů nadále dobře prosperovala a patřila k nejbohatším v okolí. Kostel se v barokním období dočkal rozsáhlé přestavby, kterou však archivními prameny nelze doložit. Výborně zdokumentovány máme naopak veškeré opravy, přestavby i běžnou údržbu v průběhu 19. a na počátku 20. století. (AN)

Mcely (okres Nymburk) – domy čp. 40 a 93: Záchranný průzkum dvojice sousedních roubených usedlostí. Na západní straně malé vedlejší návsi v Mcelech se nacházejí dvě dlouhodobě chátrající usedlosti s částečně roubenou zástavbou, z nichž jedna samovolně zaniká a druhá byla v průběhu roku 2017 plánovitě demolována. Ve spolupráci s památkovou architektkou byla provedena nejprve základní prohlídka a fotografická dokumentace obou usedlostí a následně bylo v usedlosti čp. 40 provedeno půdorysné zaměření obytného domu se zajímavou dvouraktovou dispozicí. Kromě obytného domu, který pochází patrně již z 18. století, v současnosti však jeho podobu určuje zejména dekorativní přestavba z desátých až dvacátých let století dvacátého, má tato usedlost ještě roubený výměnek spojený se špýcharem a roubenou stodolu s pravoúhlými perny. Sousední usedlost čp. 93 sestává z roubeného obytného domu a trojice zděných hospodářských staveb. Jako její nejzajímavější část byl vyhodnocen roubený obytný dům, zevnitř i zevně kompletně omítaný a opatřený krovem a zdobnou fasádou z 20. let 20. století. (JaVe, MH)

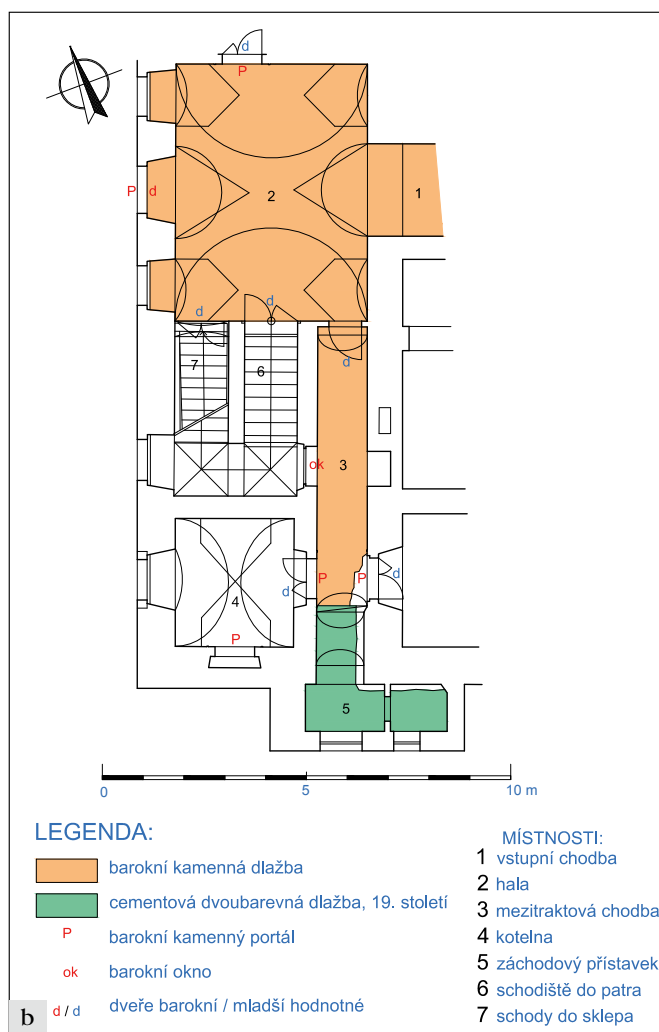
Mladá Boleslav – sýpka čp. 97, ul. Svatovítská: Doplnkový OPD v bývalé sýpce, která v jádru obsahuje zbytky gotického kostela sv. Víta. (VJ)

Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav) – dům čp. 173: Celkový operativní průzkum a dokumentace roubeného maloměstského domu. Na základě žádosti o součinnost ze strany památkové architektky a výkonné památkářky byly provedeny operativní průzkum a dokumentace drobného roubeného domu, který je součástí doposud velmi autentického prostředí v Hluboké ulici pod zámek. Průzkum se zaměřil jednak na historický vývoj stavby, jednak na technický stav jejích konstrukcí. Bylo doplněno a opraveno zaměření poskytnuté stavebníkem a provedena celková fotodokumentace objektu. (JaVe)

Nížbor (okres Beroun) – zámek, sklepy v předhradí: OPD byl doplnkovým ke dvěma předchozím a dokumentoval vyklizené prostory sklepů odkrytých v předpolí bývalého hradu. (VJ)

Nový Knín (okres Příbram) – dům čp. 9, ul. Žižkova: Doplněk k OPD pozdně barokní včelařské školy. (VJ)

Obděnice (okres Příbram) – kostel Nanebevzetí Panny Marie, strop lodí: Podrobný průzkum a zaměření konstrukce stropu a sondážní průzkum navazujících vnitřních omítek a koruny lodí. V roce 2016 byl zjištěn havarijný stav zhlaví některých stropních trámů historizujícího kazetového stropu z roku 1890 nad lodí románského kostela. Následně bylo na jaře 2017 provedeno jeho provizorní podepření a odhalení všech zhlaví

Sedlčany (okres Příbram), děkanství čp. 44. Ačkoliv patří sídlo sedlčanského děkana k nejvýznamnějším památkám v městě, nemá dosud stavebněhistorický průzkum, a podmínky pro jeho zpracování zatím nejsou příznivé. Pro posouzení záměru adaptace části přízemí na moderní a dostatečně dimenzované sociální zařízení bylo nutné zpracovat alespoň dílčí průzkum bezprostředně dotčených částí stavby. Během průzkumu byla dle očekávání identifikována řada hodnotných prvků jako barokní kamenné i mladší cementové dlažby nebo barokní vnitřní okno na schodišti (a), s neobvyklým vitrajovým zasklením. Jako ve většině obdobných případů bylo třeba pro průzkum výrazně korigovat a doplnit existující plánovou dokumentaci stavby (b) (dokumentace a foto J. Veselý, 2017).

Točnick (okres Beroun), hrad. Již stavebněhistorický průzkum hradu z roku 1974 poukázal na pozůstatky dvou fází dnes zaniklého schodiště, které přiléhalo k západní fasádě královského paláce a propojovalo jeho tři nadzemní podlaží. Jeho přesnou podobu ale nebylo možné rekonstruovat, neboť byl znám jen omezený počet otisků na fasádě paláce. Nález učiněný letos během řešení statické havárie opěrné zdi terasy při patě této fasády přinesl další cenné doklady o podobě tohoto schodiště. Po rozebrání bortící se části zdiva a odstranění zásypu se objevila téměř celá jedna podesta z druhé vývojové fáze, část cihelného obvodového zdiva včetně kletované omítky a otisky jednoho ze schodišťových ramen o čtyřech kamenných stupních (foto J. Veselý, 2017).

za účelem zjištění rozsahu poškození. Zároveň byla prováděna operativní dokumentace zaměřená na poznání konstrukčního řešení stropu a jeho vztahu k románskému zdivu. Tato dokumentace navázala na celkový SHP kostela dokončený v roce 2013. Přinesla zjištění, že stěny lodi byly po výměně stropu celoplošně překryty novou omítkou v tloušťce 2–3 cm. Pod stropem byla na této omítce odhalena související výmalba iluzivní římsy a vlysu, dnes zakrytá monochromním nátěrem. Oproti starší situaci je dnešní strop osazen nejméně o 15 cm výše. Výstupem dokumentace byl detailní výkres truhlářské konstrukce kazetování, který byl předán projektantovi jako podklad pro opravu. (JaVe)

Ohrobec (okres Praha-západ) – roubená stodola při čp. 12: Rekognoskace stavu vyhořelé polygonální stodoly. Až s odstupem osmi měsíců od požáru a první návštěvy na místě v doprovodu policistů umožnil majitel druhou návštěvu požářiště, během jednání svolaného ministerstvem kultury. Potvrdily se bohužel obavy, že prakticky všechny konstrukce základního rámu a východní perny, které nebyly požárem zasaženy, a v době první návštěvy prokazatelně na místě stály, v mezidobí „samovolně“ zmizely. Tím bohužel vzala za své jakákoli naděje na záchranu cenné stavby a další dokumentace se stala bezpředmětnou. (JaVe)

Petkovy-Skašov (okres Mladá Boleslav) – sýpka, bývalá tvrz: Průzkum a měřická dokumentace krovu a stropů prvního patra. V rámci vstupního jednání památkové architektky a výkonné památkárky s firmou, která má opravit střechu, byl proveden průzkum krovu a stropů prvního patra, se zaměřením na poznání konstrukčního řešení a zejména na vyhodnocení technického stavu jednotlivých prvků. Na jeho základě byl pak stanoven přípustný rozsah náhrady prvků krovu za nové. V návaznosti na průzkum střechy byla následně provedena též prohlídka sklepů stavby, kde probíhají odvlhčovací práce. Výstup byl zpracován formou dílčího zaměření a popsané systematické fotografické dokumentace. (JaVe)

Průhonice (okres Praha-západ) zámecký park – ohradní zeď: Malý úsek klasicistní zdi mezi parkem a hospodářským dvorem bylo třeba dokumentovat kvůli zamýšlené sanaci v rámci obnovy parku. Jednalo se o výpomoc generálnímu ředitelství NPÚ, kam odborný dohled nad danou národní kulturní památkou náleží. (VJ)

Radič (okres Příbram) – obytný dům čp. 47: Poklasicistní dům naproti areálu zámku sloužící historicky jako hostinec je upravován pro obytné účely. Průzkum a dokumentace měly zachytit v průběhu stavby všechny důležité detaily pro upřesnění stavebního vývoje, původní podobu fasád. Dům stojí v ochranném pásmu zámku. (VJ)

Říkov (okres Benešov) – výklenková kaplička: Celková dokumentace stavby spojená s návrhem obnovy zaniklého architektonického členění. Typická ukázka drobné zděné architektury, jejíž charakter byl díky dlouhodobé absenci údržby a následně nekvalifikované opravě setřen. Provedená sondáž ukázala, že při poslední opravě kapličky byla původní vnější omítka, včetně veškerých zbytků plastického členění, zcela otlučena a nahrazena tvrdou cementovou omítkou. Boční pilastry a korunní římsa byly tvarově zcela zkomoleny. Na základě starší fotodokumentace z archivu NPÚ ÚOP středních Čech a nově provedeného celkového zaměření kapličky byl vypracován návrh na obnovu plastického členění, včetně rekonstrukce profilace korunní římsy, podle regionálních analogií. (JaVe)

Týřov (okres Rakovník), hrad. Po stavebním zajištění věžového paláce v roce 2016 se přistoupilo v roce 2017 k zajišťování hlavní válcové věže, jejíž vnější plášť se rychle rozpadal zejména v bezprostředním okolí vstupu do 1. patra. Po postavení lešení bylo možno provést upřesňující průzkum a dokumentaci právě této důležité části stavby, zásadní také nálezem a dendrochronologickým datováním (již dříve publikováno) jednoho z dřevěných nosníků (vpravo dole) podesty před vstupem (foto V. Razím, 2017).

Sedlčany (okres Příbram) – děkanství čp. 44: Operativní průzkum a dokumentace části přízemí a sklepa. Na základě žádosti památkové architektky byl v budově děkanství proveden dílčí stavebněhistorický průzkum jihozápadní části přízemí, jako podklad pro posouzení návrhu na adaptaci někdejší kotelny na sociální zařízení. Vzhledem k nutnosti pochopit konstrukční a prostorové souvislosti byly kromě někdejší kotelny a stávajícího záchodového přístavku prozkoumány rovněž navazující prostory chodby, velké komunikační haly, schodiště a sklepa, jenž je situován přímo pod prostorem kotelny. K nejhodnotnějším prvkům identifikovaným během průzkumu patří kamenná dlažba v chodbě a v síni a barokní přisvětlovací okénko schodiště s geometrizujícím vitrajovým zasklením. V rámci průzkumu byly zkoumané prostory zaměřeny a fotograficky dokumentovány. V kotelně byl proveden i drobný zjišťovací sondážní průzkum za účelem podchycení případné existence nástěnných maleb. Žádná zdobná výmalba nebyla v daném prostoru zachycena. (JaVe)

Sedlec u Votic (okres Benešov) – okresní dům čp. 89, nám. 7. května: Tzv. okresní dům, nejhonosnější dochovaná stavba na náměstí, vznikl jako polyfunkční objekt (úřad, škola, sociální bydlení) eklektickou přestavbou staršího domu roku 1906. Pro záměr zamýšlené modernizace byl proveden základní identifikační průzkum a dokumentace. (VJ)

Smilkov (okres Benešov) – zámek čp. 1: Rekognoskace stavu zámeckého areálu a průzkum stáří schodišťového rizalitu (věže) jižního křídla. Akce byla vyvolána záměrem nového majitele zámku odstranit schodišťovou věž při dvorním průčelí jižního křídla. Po rychlé prohlídce celého zámeckého areálu byly proto podrobněji prozkoumány konstrukčně dispoziční souvislosti schodišťové věže a byl učiněn závěr, že věž je hodnotným klasicistním doplňkem v jádře nejspíš renesančního, v baroku několikrát přestavěného zámeckého křídla. Zastřešení věže a vlastní dřevěné schodiště jsou historizující, z počátku 20. století. Pozornost byla věnována rovněž správcovské budově v západním cípu nároží, zejména jejímu klenutému přízemí, s ohledem na plánované úpravy některých otvorů. (JaVe)

Tmaň (okres Beroun) – dvůr (archivní rešerše): Hospodářské dvory patří k méně zmapovaným, o to však zajímavějším

Valečov (okres Mladá Boleslav), hrad. Pokračující konzervace zříceniny částečně skalního hradu přináší další příležitosti doplnit poznatky o jeho stavební podobě díky přístupu z lešení. V roce 2017 byl stavebně zajištěn úsek hradby mezi dvěma paláci, završený dodatečnou tenčí zídou s fragmenty členěné cihelné stříšky. Vlevo celkový pohled na zídou z exteriéru, vpravo detailní pohled na fragment pultové stříšky, tvořené naplocho kladenými cihlami – otisk na průčelí paláce (foto V. Razím, 2017).

objektům. Jejich často velmi cenná architektura utrpěla do značné míry zcela utilitárním zacházením nebo zanedbáním údržby během období reálného socialismu. Archivní materiály jsou však zpravidla dobře zachované a dokumentují jak stavební proměny objektu, tak každodenní život na vrchnostenském hospodářství. To však není bohužel případ Tmaň. Zdejší dvůr byl součástí velmi malého velkostatku, jehož archivní fondy jsou zachovány pouze torzovitě a do fungování dvora dává podrobněji nahlédnout jen pro období 2. světové války. Doplněním informací z jiných archivních materiálů se podařilo zachytit alespoň v hlavních rysech stavební i historický vývoj objektu v jeho návaznosti na přilehlý zámek. (AN)

Točnick (okres Beroun) – hrad: Hloubkový záchranný stavebněhistorický průzkum a archeologický výzkum havarijní opěrné zdi terasy nádvoří při západním průčelí královského paláce. Na žádost správy hradu a územní památkové správy byl ve spolupráci s archeologickým oddělením prováděn záchranný výzkum během rozebírání vyboulené a rozvolněné partie

opěrné zdi terasy při královském paláci. Dokumentovaná partie skrývá pozůstatky dvou fází přístupových schodišť, jejichž otisky jsou patrné na fasádě paláce. Po rozebrání poškozeného zdiva a odtěžení zasypu byla odhalena podesta a část jižní obvodové zdi čtyřramenného schodiště včetně cihelné dlažby a kletovaných omítek, stejně jako otisk čtyř schodišťových stupňů. Celá situace byla začistěna, zaměřena a fotograficky zdokumentována. Evidován byl rovněž archeologický materiál nalezený v zásypu. (JaVe, JK)

Třebnice (okres Příbram) – návesní kaple: Sondážní průzkum nátěrového souvrství fasád, se zaměřením na prvotní barevnost a její následný vývoj. V rámci přípravy celkové obnovy historizující návesní kaple z roku 1898 vyvstala otázka, zda dochované plastické členění (na každé z bočních fasád mírně odlišné) je původní a jaká byla prvotní barevnost. Na vybraných místech fasád byly proto provedeny stratigrafické sondy do nátěrových souvrství. Z vyhodnocení sondáže vyplynul fakt, že podoba plastického členění na bočních fasádách je skutečně od počátku rozdílná. Ukázalo se také, že barevné řešení se za dobu existence kaple vyvíjelo nejen volbou různých odstínů, ale také rozsahem barvených ploch. (JaVe)

Týřov (okres Rakovník) – hrad: Operativní průzkum a dokumentace v souvislosti se stavebním zajištěním zdiva 1. patra hlavní válcové věže. Detailní průzkum částí plášťů zdiva a původního vchodu do patra se třemi otvory dřevěných nosníků (jeden se dochoval, dendrochronologický průzkum proveden již dříve), doplnění a upřesnění geodetického zaměření věže. (VR)

Valečov (okres Mladá Boleslav) – hrad: Operativní průzkum a dokumentace v souvislosti se stavebním zajištěním zdiva horní části úseku hradby mezi tzv. starým a novým palácem. Možnost detailního průzkumu z lešení přinesla zejména nová zjištění o utváření ochozu a předprsní zídky, jejíž dovnitř skloněná pultová stříška z cihel byla členěna do dvou výškových úrovní. Doplněna měřická a fotografická dokumentace. (VR)

Velvary (okres Kladno) – obytný dům, pavilon, čp. 369, ul. Na Průhoně: Doplněk průzkumu a jednání o transferu domku vzniklého s využitím částí staršího pavilonu, dokumentovaného v předchozím roce. (VJ)

Vojkov (okres Benešov) – kaplička sv. Jana Nepomuckého: Kaplička pocházející nejspíše ještě z 18. století a stojící při silnici na Sedlčany byla znehodnocena utilitární opravou po pádu stromu před půlstoletím. Chvályhodný záměr obce o rekonstrukci vyžaduje plánové podklady, které byly vypracovány na základě dokumentace a průzkumu na místě a historických fotografií. (VJ)

Votice (okres Benešov) – Nový zámek čp. 2: Průzkum a dokumentace barokního kasulového okna vstupní síně. Během konzultační návštěvy smluvené s arch. J. Peřtou, autorem právě prováděného standardního stavebněhistorického průzkumu, bylo v zámecké budově zachyceno barokní kasulové okno (pevný rám *in situ* ve stěně vstupní síně, křídlo deponované ve sklepě), analogické dřívě zkoumaným kasulovým oknům z areálu votického františkánského kláštera. Z komparačních důvodů byla proto provedena jeho detailní dokumentace. (JaVe)

Zvěstov (okres Benešov) – zámek čp. 1: Operativní dokumentace nálezů učiněných při provádění statického zabezpečení polozříceného objektu. Nevšední, torzálně dochovaná zámecská budova se středověkým jádrem se po desetiletích chátrání dočkala záchrany. Obec Zvěstov iniciovala vyklizení a základní

Žebrák (okres Beroun), dům čp. 23. Původní zástavba a úprava dvora a zahrady za městským domem může být velice autentickou a přitom nejohroženější součástí památky. Jako taková nesmí uniknout pozornosti památkové péče včetně průzkumů (foto V. Jesenský, 2017).

statické zabezpečení stavby. Práce byly doprovázeny operativní dokumentací nálezových situací i artefaktů odhalených po vyčištění prostor a po přípravě řady narušených okenních otvorů pro dozvěnění. Výstupy doplnily starší průzkum, realizovaný Janem Beránkem. (JaVe)

Žebrák (okres Beroun) – hrad (doplňující archivní rešerše): Hrad Žebrák je příkladem poměrně časté disproporce mezi významem památky a množstvím zachovaných archivních pramenů. Tento jev je typický zejména pro hradní zříceniny. Ty totiž svou největší slávu zažívaly v době, kdy písemné porřízení nebylo ještě příliš běžné, ale později, kdy byl písemný styk běžnou praxí na vrchnostenských i státních úřadech, již chýtraly, neposkytovaly žádný užitek, a nebylo tedy potřeba o nich psát. Znovu se v centru zájmu objevují až v 19. století s vlnou romantismu, rozvojem turistiky a počátky památkové péče. Stejný osud potkal i Žebrák, který patřil ve středověku k nejvýznamnějším hradům Českého království, což odrázejí i písemné prameny, byť zdaleka ne v dostatečné míře. Od roku 1594 byl hrad zmiňován jako pustý a od té doby z pramenů prakticky mizí. Znovu o něj úřady projeví zájem až v 50. letech 19. století, kdy se mluví o jeho historické hodnotě a posléze od počátku 20. století, kdy se stal oblíbenou turistickou destinací, dobře dostupnou pro pražské výletníky. (AN)

Žebrák (okres Beroun) – obytný dům čp. 23, Plzeňská ul.: OPD v domě náležejícím širšímu městskému jádru. Úkolem bylo před zamýšlenou celkovou obnovou dokumentovat podobu a detaily stavby a zpřesnit představu o jeho hodnotných částech a stavebním vývoji. Staré SHP celého města od SÚRPMO bohužel neanalyzuje a nezaznamenává kvality jednotlivých objektů způsobem odpovídajícím významu tohoto středověkého městečka. Vedle klasicistního domu se starším, možná i předbarokním sklepem, je velmi autentickou památkou hluboká původní užitková parcela za domem s hospodářským křídlem, průjezdní stodolou a zahradou. Vzhledem k tomu, že okolní doklady historické zástavby mizí pod dostavbami a přestavbami, je dům adeptem na návrh na prohlášení za kulturní památku. (VJ)

Mgr. Markéta Hanzlíková (MH); Ing. arch. Vít Jesenský (VJ); Mgr. Jan Kypta, Ph.D. (JK); Mgr. Filip Laval, Ph.D. (FL); PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D. (AN); Mgr. Zdeněk Neustupný (ZN); PhDr. Vladislav Razím (VR); Ing. arch. Jan Veselý (JaVe).

REFERÁT GIS A MIS

Referát GIS a MIS zpracovává ve spolupráci s oddělením evidence nemovitých památek digitální interaktivní mapy kulturních památek a památkově chráněných území. Při digitalizaci rozsahů kulturních památek zpřesňujeme jejich lokalizaci. Dále zpracovává mapové podklady pro návrhy na prohlášení za kulturní památky a vytváří mapy pro odborné a publikační účely. K vytváření map pracovníci využívají program ArcGIS ve verzi ArcView od společnosti ESRI.

V roce 2017 se referát zabýval především svým hlavním úkolem – digitalizaci zákresů rozsahu kulturních památek v prostředí GIS (tzv. revize po parcelách). Digitalizace se prováděla v GIS prostředí pomocí programu ArcGIS (ArcView). Za rok 2017 bylo takto zdigitalizováno a předáno na NAS server Generálního ředitelství 564 rozsahů kulturních památek, kde čekají na začlenění do geoportálu NPÚ. Na konci roku byla také započata práce na převádění těch zákresů rozsahů památkových plošných ochran, které byly vytvořeny nad rastrovou verzí katastru nemovitostí do současné vektorové verze. Další činností bylo vytváření map pro různé účely (návrhy prohlášení za KP, mapy pro různé evidenční, publikační a odborné účely). V průběhu roku se pracovníci zúčastňovali schůzek editorů GIS, ze kterých stěžejní bylo setkání editorů PaGIS a správců MIS v hospitalu *Kuks*, které se konalo 22.–24. 5.

Po celý rok referát zajišťoval provoz datového úložiště NAS, které začalo být velmi využívané značnou částí našeho ÚOP. Koncem roku na úložišti došla kapacita, a proto bylo zakoupeno druhé datové úložiště. Také byly zajišťovány obvyklé zálohy dat z MISu a GISu a průběžně poskytována IT podpora.

Jiří Marounek, Mgr. Petr Vácha

Jednou z činností referátu GIS je i příprava podkladů pro vložení kódu ochrany do katastrů nemovitostí. Součástí podkladů je kromě vytvoření seznamů jednotlivých parcel i přehledová mapa. Zde je prezentovaná její zjednodušená verze. Na tomto příkladu lze vidět rozdíl mezi celkovou plochou památkově chráněného území a plochou parcel, kterým je na CUZK kód ochrany přidělen. CUZK totiž vkládá kód ochrany pouze na ty parcely, které jsou celou svou plochou v památkově chráněném území (mapa J. Marouněk).

Specializovaná odborná činnost

Mgr. Vácha provedl 20 vyžádaných prohlídek zvonů a zvonových stolic, z toho 5 mimo region. Dále byla zpracována 3 vyjádření pro lokality mimo region na základě zaslaných podkladů.

Mgr. Petr Vácha

ODDĚLENÍ DOKUMENTAČNÍCH FONDŮ A KNIHOVNY

Archiv odborné dokumentace

Vedle běžné agendy pokračoval digitální zápis archivní dokumentace v evidenčním systému Tritius. Za rok 2017 bylo evidováno 382 přírůstků (viz příloha Zpracované přírůstky archivu za rok 2017), archiv navštívilo 235 badatelů.

Celkový počet půjčených dokumentací – 672 (badatelé 477, zaměstnanci NPÚ 195).

V období od dubna do října probíhala revize tisků zaměření, projektů, studií a průběžně také revize výpůjček.

Olga Geislerová

Fotoarchiv

V průběhu roku 2017 zajišťovalo pracoviště všechny standardní činnosti spojené s jeho funkcí a chodem, mezi nimiž výrazně převažují dvě oblasti. První z nich jsou služby pro odborné pracovníky a badatele, ať už z řad pracovníků ÚOP SČ, nebo externích zájemců. Početně vyjádřeno, bylo během roku zpracováno 140 takovýchto dotazů, vyhledávání, badatel-

ských návštěv apod., a to k celkem 273 památkám a objektům. Druhou oblastí je průběžná editace dat v elektronickém evidenčním systému Tritius. V něm bylo za tento rok editováno celkem 1112 záznamů.

Roman Juráček

Knihovna

V roce 2017 knihovna zajišťovala standardní služby odborné knihovny pro odborné pracovníky z NPÚ i pro externí badatele. Na nákup knih a periodik bylo knihovně přiděleno z rozpočtu, z grantových prostředků našich pracovníků a z výnosů prodeje vlastních publikací celkem 28 284,24 Kč. Bylo zkatologizováno 243 knihovních jednotek, publikace koupené koncem roku jsou zpracovávány v roce 2018. Stále probíhá úprava záznamů monografií převedených do nového systému a rekatologizace periodik. Knihovna poskytuje meziknihovní výpůjční službu v České republice (MVS) i ze zahraničí (MMVS). Bylo podáno 18 žádostí, realizováno 18 výpůjček, z toho 8 v České republice a 10 v zahraničí. Knihovnu navštívilo 309 interních badatelů a 6 externích badatelů. Bylo realizováno 264 absenčních a 1178 prezenčních výpůjček.

Olga Lanierová

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 – RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince – boční oltář sv. Vavřince	5359	socha sv. Barbory ?, anděl – putti	M. Kadavý	2016	rest. zpráva, 29 foto
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince – boční oltář sv. Vavřince	5360	socha Panny Marie, hlavička andělka – putti	M. Kadavý	2016	rest. zpráva, 28 foto
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince – presbytář	5361	nástropní malba presbytáře s výjevem ze života sv. Vavřince	M. Kadavý	2016	rest. zpráva, 45 foto
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince	5401	nástropní malby s výjevem sv. Vavřince	M. Kadavý	2007	rest. průzkum, 17 foto
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince	5402	nástropní malba s výjevem sv. Vavřince	M. Kadavý, J. Matějček	2009	rest. zpráva, 16 foto
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	kostel Naroznění Panny Marie	5370	omítky a barevné vrstvy – oratoř, kružta, sakristie, západní předstěn, loď kostela a presbytář	M. Rafl Bursová	2010	rest. průzkum, 87 foto
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	zámek	5371	tři portály ve sklepení zámku	M. Pokorný	2011	rest. zpráva, 26 foto
Benátky nad Jizerou	Mladá Boleslav	zámecký park – u západní ohradní zdi	5372	kamenná kašna (barokní jezírko)	M. Pokorný	2011	rest. zpráva, 20 foto
Beroun	Beroun	kostel sv. Jakuba Staršího	5334	vitáže z prostoru dvorních křídel – 2 ks	P. Coufal	2016	rest. zpráva, 16 foto
Beroun	Beroun	kostel Zvěstování Panny Marie	5335	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Štochl	2016	rest. zpráva, 19 foto
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov	5338	náhrobní stěly	L. Špatenka	2016	rest. zpráva, 64 foto
Břežnice	Příbram	židovský hřbitov	5378	náhrobky – VIII. etapa	M. Šturm	2016	rest. zpráva, 32 foto
Bubovice u Břežnice	Příbram	kostel sv. Václava	5412	omítky, vápenné a hlínkové vrstvy	J. Novotný	2009	rest. průzkum, 30 foto
Cerhovice	Beroun	v parčíku na bývalém hřbitově	5362	pomník železničního neštěstí	M. Hron	2015	rest. průzkum, 17 foto
Cerhovice	Beroun	v parčíku na bývalém hřbitově	5363	pomník železničního neštěstí	M. Hron	2016	rest. zpráva, 34 foto
Čechtice	Benešov	kostel sv. Jakuba Většího – loď kostela a kůr	5396	omítkové vrstvy	M. Kadavý	2016	rest. průzkum, 20 foto
Čechtice	Benešov	kostel sv. Jakuba Většího – strop hlavní lodi a presbytáře	5397	malířská výzdoba interiéru	J. Musilová	2012	rest. průzkum, 14 foto
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5333	boční oltář Ukřižování	H. Slavičková, A. Mertl, J. Hylas	2016	rest. zpráva, 17 foto
Český Šternberk	Benešov	hrad – Rytířský sál	5364	podobizna generála Jízdý hraběte Šporka	M. Pavlíková	2015–2016	rest. zpráva, 51 foto
Český Šternberk	Benešov	východní parkán severní části hradu	5413	štukový erb rodu Sternbergů	J. Plachý, J. Musilová	2014	rest. zpráva, 90 foto
Český Šternberk	Benešov	hrad	5428	dvojice dekorativních vaz na sloupech schodiště zdi přístupové cesty ke hradu	J. Plachý, J. Musilová	2016	rest. zpráva 65 foto
Český Šternberk	Benešov	hradní most	5434	kamenné architektonické prvky	M. Hubenák	2007	rest. záměr
Český Šternberk	Benešov	hrad – parkánová zeď severní části hradu, severní a západní část	5435	omítkové vrstvy, fragmenty původní sgrafitové výzdoby	H. Forstová, V. Míča	2009, 2012	rest. zpráva, 95 foto
Český Šternberk	Benešov	hrad – severní, západní, jižní parkánová zeď severní části hradu, severní a západní část tzv. Dolního paláce	5436	omítkové vrstvy, fragmenty původní sgrafitové výzdoby, štuková výzdoba, erb Šternberků	H. Forstová, V. Míča	2009	rest. průzkum, 3 foto
Český Šternberk	Benešov	hrad – západní strana parkánu severní části hradu	5437	originální sgrafitová výzdoba	P. Šafus, J. Musilová	2014	rest. zpráva, 73 foto

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Dobříš	Příbram	židovský hřbitov	5379	náhrobky – VII. etapa	M. Šturm	2016	rest. zpráva, 80 foto	
Dolní Bousov	Mladá Boleslav	kostel sv. Kateřiny – východní strana	5373	kamenné a štukové dekorativní prvky hlavice	J. Fuka	2010	rest. zpráva, 74 foto	
Dolní Bousov	Mladá Boleslav	fara – interiér	5376	kamenné prvky	M. Pokorný	2009	rest. zpráva, 26 foto	CD
Dražkov	Příbram	židovský hřbitov	5380	náhrobky – V. etapa	M. Šturm	2016	rest. zpráva, 72 foto	
Družec	Kladno	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5336	socha Panny Marie	J. Brabec	2016	rest. zpráva, 18 foto	CD
Družec	Kladno	za obcí, směrem na Doksy	5337	socha sv. Petra z Alkantary	J. Brabec	2016	rest. zpráva, 24 foto	CD
Horky nad Jizerou	Mladá Boleslav	kostel sv. Mikuláše – západní průčelí	5374	kamenné obelisky 2 ks, hlavice pilastrů 4 ks	J. Pospíšil	2009	rest. zpráva, 72 foto	
Hořovice	Beroun	kostel sv. Jiljí	5365	vitáže z prostoru prasytertia	P. Coufal	2016	rest. zpráva, 2 foto	
Hořovice	Beroun	zámek	5366	mramorová busta Friedricha Wilhelma von Hanau a její postament	P. Žiaková, J. Tomíček	2016	rest. zpráva, 67 foto	CD
Hrádek u Vlašimi	Benešov	kostel sv. Matouše Apoštola	5448	omítkové a vápenné vrstvy	M. Kadavý	2007	rest. průzkum, 64 foto	
Hvoždany	Příbram	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa – hlavní oltář Panny Marie	5367	oltářní architektura a dekorativní zlacené řezby – 8. etapa	J. Fuka	2016	rest. zpráva, 51 foto	CD
Chvatěruby	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	5339	kopie dvoukřídlých vchodových dveří	T. Král	2016	rest. zpráva, 18 foto	
Kamberk (Zlaté Hory)	Benešov	kostel sv. Martina	5429	omítkové vrstvy a výmalba interiéru	M. Kadavý	2006	rest. průzkum, 12 foto	
Karlštejn	Beroun	na ostrůvku v návisi	5390	socha sv. Šebestiana	J. Plachý	2016	rest. zpráva, 49 foto	CD
Kolín	Kolín	starý židovský hřbitov	5395	náhrobky	H. Bláha	2016	rest. zpráva, 52 foto	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	5440	nástěnné malby, štukový profilovaný strop, dřevěné obložení okenních špalet – cenová nabídka	P. Prokopec	1997	rest. zpráva, 13 foto	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	5441	nástěnné malby – místnost „Náčelník ŠVS“, „Zelený salonek“, „Učebna č. 42“, renesanční trám s polychromií	P. Prokopec	1998	rest. zpráva, 23 foto	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	5442	nástěnné malby v bývalé oratoři	P. Prokopec	1999	rest. zpráva, 51 foto	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	5443	nástěnné malby v rohových místnostech v I. a II. patře	P. Prokopec	1999	rest. průzkum, 34 foto	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek	5444	nástěnné malby v I. patře v místnosti č. 42	P. Prokopec	2007	rest. průzkum, 28 foto	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	zámek	5383	akroterie na JZ a JV pavilonu	M. Pokorný	2016	rest. průzkum	
Kostelec nad Černými lesy	Praha-východ	kostel sv. Anděla Strážných	5341	část hlavního oltáře – 2 hlavičky andělů, 2 × andělé	H. Slavičková	2016	rest. zpráva, 6 foto	CD
Kostelec nad Labem	Mělník	kostel sv. Víta	5340	lomený portál a erb rodu Sekerů ze Sedčic	M. Šturm	2015	rest. zpráva, 17 foto	CD
Kostelní Hlavno	Praha-východ	kostel sv. Petra a Pavla	5438	interiér a exteriér	M. Rečová	2016	rest. průzkum, obr. 147 l.	
Kralupy nad Vltavou	Mělník	v parčíku, u kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	5342	Pomník padlým – socha „Raněný“	P. Kytka	2016	rest. zpráva, 41 foto	
Kralupy nad Vltavou	Mělník	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5343	kamenné prvky	P. Kytka	2016	rest. zpráva, 35 foto	CD
Luštěnice	Mladá Boleslav	zámek	5384	barevné vrstvy interiéru zámku	M. Fořtíková	2016	rest. průzkum, 32 foto	
Maníkovice	Mladá Boleslav	bývalý Lovecký zámek	5375	omítkové a barevné vrstvy	R. Novotná Zemanová	2009	rest. průzkum, 36 foto	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	5368	náhrobky č. 1 – 23	P. Škarvan	2016	rest. zpráva, 46 foto	CD
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	5445	náhrobky č. 1 – 23	P. Škarvan	2017	rest. zpráva, 46 foto	CD
Mělník	Mělník	pomník Otakara Jaroše	5348	kamenné části	P. Gláser	2016	rest. zpráva, 39 foto	
Mělník	Mělník	kostel 14. svatých pomocníků	5391	obraz sv. Kláry	L. Helfertová, M. Zmeskal	2015	rest. zpráva, 35 foto	
Mělník	Mělník	kostel 14. svatých pomocníků	5392	obraz sv. Ludvíka	L. Helfertová, M. Zmeskal	2015	rest. zpráva, 34 foto	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	5346	omítky a malby klenby – II. etapa	J. Stejskal, J. Munzar, M. Zmeskal	2015	rest. zpráva, 70 foto	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	5347	omítky a malby klenby – III. etapa	V. Mudroňka Z. Novotný, J. Munzar, V. Mudroňka	2016	rest. zpráva, 52 foto	
Mělník – Podolí	Mělník	židovský hřbitov	5344	náhrobky	R. Šolc	2016	rest. zpráva, 330 ks foto	
Mělník – Podolí	Mělník	židovský hřbitov	5345	náhrobky	P. Škarvan	2015	rest. průzkum, 309 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Sbor Českých bratří	5381	fasády – sgrafitové římsy, kamenné portály, sokl, okna a kamenné čůčky, piniové šišky	J. Červinka	2016	rest. průzkum, 29 foto	
Mnichovo Hradiště	Mladá Boleslav	budova školy – čelní fasáda, Masarykovo náměstí 244	5377	socha J. A. Komenského v nice	M. Pokorný	2014	rest. zpráva, 18 foto	CD
Načeradec	Benešov	kostel sv. Petra a Pavla	5405	omítkové a barevné vrstvy	M. Kadavý	2007	rest. průzkum, 54 foto	
Načeradec	Benešov	tvrz – radnice se zvonicí	5430	kamenná zeď, pískovcové ostění okénka tvrze, dřevěná konstrukce interiéru zvonice	M. Hubeňák	2004	rest. průzkum, 34 foto	
Nižbor	Beroun	areál Fürstenberské hrobky	5393	mramorový pomník Karla Egona Fürstenberka	J. Plachý, P. Bárta, M. Gočálovský	2016	rest. zpráva, 36 foto	CD
Odolena Voda	Praha-východ	Mariánský sloup	5349	kamenná architektura se sochou Panny Marie s malým Kristem	V. Mašek	2016	rest. zpráva, 45 foto	CD
Ostředek	Benešov	zámecká kaple sv. Jana Nepomuckého	5398	interiér kaple	M. Scheib, J. Musilová	2008	rest. průzkum, 67 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5350	původní barevnost, štuková výzdoba	P. Kadlec	2015	rest. průzkum, 56 foto	CD
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5351	dveře a truhlářské prvky	V. Adámek	2016	rest. průzkum, 81 listů foto	CD
Panenské Břežany	Praha-východ	ve středu obce, na návsi	5352	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Adamec	2016	rest. zpráva, 52 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	kaple sv. Anny	5353	opláštění kaple, nástěnná malba, vstupní dveře	V. Heran, P. Vaňásek, S. Jirčík	2016	rest. zpráva, 32 foto	CD
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5407	tři pískovcová ostění	M. Wagner	2014	rest. průzkum, 5 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5408	dřevěné prvky – vstupní vrata, madla zábradlí, zábradlí balustrádové, zadní dvířka, okna	D. Vinklát	2014	rest. průzkum, 27 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5409	omítky a štuky – fasády a interiéry	P. Kadlec, D. Domanja	2014	rest. průzkum, 100 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5410	štuková výzdoba	P. Kadlec	2015	rest. průzkum, 68 foto	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek	5411	štukové výzdoba	P. Kadlec	2015	rest. záměr, 20 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Poděbrady	Nymburk	radnice, Jiřího náměstí 20/1	5439	štukové a kamenné prvky, sgrafita	A. Jelínek	2014	rest. záměr 27 foto	CD
Popovice	Benešov	kostel sv. Jakuba	5433	gotické omítky – venkovní část presbytáře	M. Kadavý	2006	rest. zpráva, 14 foto	
Poříčí nad Sázavou	Benešov	kostel sv. Havla	5399	malířská výzdoba interiéru	J. Musilová	2011	rest. průzkum, 7 foto	
Rejšice	Mladá Boleslav	hřbitovní kaple sv. Jiljí	5382	vstupní portál	M. Pokorný	2016	návrh na restaurování	
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda	5354	zlacení a polychromie spodní části retabulu, menzy, svatostánku a postraních branek	P. Jílek, H. Slavíková	2016	rest. zpráva, 24 foto	
Slaný	Kladno	při klášteře Nejsvětější Trojice bosých karmelitánů	5355	socha sv. Bonaventury – restaurování a zhotovení nového podstavce	V. Štochl	2016	rest. zpráva, 72 foto	CD
Sluhý	Praha-východ	kostel sv. Vojtěcha	5356	dvě nefigurální vitrážová okna v hlavní lodi	Z. Henych, P. Zajac	2016	rest. zpráva, 22 foto	
Teletín	Benešov	zvonice sv. Jana Nepomuckého	5400	střešní konstrukce, omítky vnější a vnitřní, kovové prvky	J. Pešina, K. Sršň, P. Valoušek	2012	rest. zpráva, 45 foto	CD
Třebešice	Benešov	zámek	5406	malířská výzdoba, historické omítkové vrstvy a záklapové stropy	T. Sebek	2009	rest. průzkum, 93 foto	
Třebešice	Benešov	zámek – 1. patro	5446	nástenné malby v místnostech č. 1.4 a 1.5	K. Artouni	2017	rest. zpráva, 127 foto	CD
Týnec nad Sázavou	Benešov	barokní stavba tzv. zámek, ul. Hoděvského čp. 47	5431	nástenné malby v severní místnosti západního průčelí stavby	P. Prokopec	2003	rest. průzkum, 19 foto	
Velvary	Kladno	Pražská brána	5394	kamenný líc podstavce věže	L. Novák, R. Kráček, M. Hlava	2016	rest. zpráva, 134 foto	
Větrušice u Klecan	Praha-východ	na severní straně návsí	5357	socha sv. Václava	T. Korbellová	2016	rest. zpráva, 60 foto	CD
Vlašim	Benešov	areál Lorety v Bolince – kaple Panny Marie	5403	kamenné prvky – jónské hlavice, ostění oken a dveří, patky plastrů a sokl	M. Wagner, J. Wagner	2011	rest. zpráva, 44 foto	
Vlašim	Benešov	areál Lorety v Bolince – kaple Panny Marie	5404	kamenné prvky – jónské hlavice a korunní římsa na atice	M. Wagner	2012	rest. zpráva, 16 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5414	malby a textilní tapety	J. Živný, I. Krejčí, M. Houšťová, D. Lebenhartová	2007	rest. zpráva, 211 foto	CD
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5415	litinové zábradlí	J. Mück	2007	rest. zpráva, 14 foto	CD
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5416	venkovní kované zábradlí na ochozu	J. Mück, H. Mücková	2008	rest. zpráva, 25 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5417	3 ks okenních mřížek	J. Mück	2008	rest. zpráva, 13 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5418	korouhev ve tvaru draka	J. Mück, H. Mücková	2008	rest. zpráva, 20 ks foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5419	kovové prvky – 16 ks měděných nárožních kytic a závěsných zvonků	J. Mück, H. Mücková	2008	rest. zpráva, 26 foto	CD
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5420	8 ks sluliet z kovu, čínské symboly – orel, sup, papoušek, opice	J. Mücková	2008	rest. zpráva, 18 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5421	intarzovaná podlaha 2. NP	M. Šach	2008	rest. zpráva, 37 foto	CD
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5422	malířská výzdoba	J. Živný, M. Houšťová, I. Krejčí	2006	rest. průzkum, 34 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5423	malířská výzdoba	M. Kadavý	2003	rest. průzkum, 41 foto	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5424	vnější dřevěný plášť	P. Kuněš	2007	rest. průzkum	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Vlašim	Benešov	zámek – střední křídlo	5425	omítkové a barevné vrstvy na římse západní stěny parkánu	H. Mücková, E. Procházková	2008	sondažní průzkum	
Vlašim	Benešov	zámek	5426	portál ve sklepení zámku	D. Talavera	2006	rest. průzkum, 8 foto	
Vlašim	Benešov	Domašínská brána	5427	pískovcový balkon	M. Wagner	2008	rest. zpráva, 14 foto	
Votice	Benešov	fara	5385	sluneční hodiny	J. Musilová	2009	rest. záměr, 1 foto	
Votice	Benešov	konvent františkánského kláštera	5386	sluneční hodiny	V. Špale	2011	rest. průzkum, 23 foto	
Vrchotice	Příbram	tvrz	5388	barevná rekonstrukce ilusivních malovaných oken	R. Vosička, D. Zeman	2009	rest. záměr, 14 foto	
Vrchotice	Příbram	tvrz	5389	západní a jižní průčelí	D. Zeman	2007	rest. průzkum, 37 foto	
Vrchotovy Janovice	Benešov	na hřbitově u zdi kostela sv. Martina	5369	náhrobek svobodné paní Schrenk von Notzing a náhrobek Arnošta Františka z Yrthby	J. Malovaná	2014–2015	rest. zpráva, 40 foto	CD
Vrchotovy Janovice	Benešov	zámek – místnost č. 48, II. patro	5387	depozitář plastik – uvolnění stropu	A. Hamsík	2010	rest. zpráva, 13 foto	
Všeradice	Beroun	kostel sv. Bartoloměje	5358	zvon	M. Měšian	2016	rest. zpráva, 18 foto	
Zdislavice	Benešov	kostel sv. Petra a Pavla	5432	omítkové a vápenné nátěry	M. Kadavý	2007	rest. průzkum, 18 foto	
Živohošť	Příbram	kostel sv. Fabiána a Šebestiana	5447	obraz sv. Fabián a Šebestian	M. Pavlíková	2015–2016	rest. zpráva, 58 foto	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 – PROJEKTY, STUDIE, ZAMĚŘENÍ

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Benešov	Benešov	Nemocnice Rudolfa a Stefanie	5373	L. Vacula, D. Štátný	2006	dokumentace pro provedení stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce objektu na dialyzační středisko	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	budova PedF UK V Praze - 3. NP	5423	J. Malina a kolektiv	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 5 000, 1 : 1 000, 1 : 100)	stavební úpravy 3. NP objektu	
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Praha-východ	Pod Hrádkem čp. 191/2	5422	S. Chmelová, R. Tůma	2016	dokumentace ke stavebnímu řízení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100)	stavební úpravy stávajícího bytového domu	
Břežnice	Příbram	synagoga	5371	J. Soukup, A. Švehla, L. Gregora, J. Pincová	2010	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy	
Buková u Příbramě	Příbram	vzdělávací areál – objekty A, B, C	5363	O. Gíslar, M. Ščudla, T. Suchoň	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100)	novostavba a rekonstrukce	
Buková u Příbramě	Příbram	zámek	5364	K. Plachá, R. Steiner	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce a obnova obvodového pláště zámku	
Buková u Příbramě	Příbram	areál zámku – budova čp. 74	5365	K. Plachá, R. Steiner	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 100)	rekonstrukce obvodového pláště budovy	
Čechůvice	Benešov	zámek	5424	Atelier Tsunami společnost s r.o.	2001	zaměření (1 : 200, 1 : 50)	stávající stav	
Čelákovice	Benešov	areál farního domu v ulici na Hrádku čp. 455/19	5425	L. Burda	2016	studie (1 : 1 000, 1 : 350)	opravy areálu farního domu – fary, hospodářského křídla a stodoly	
Červený Hrádek u Sedčian	Příbram	zámek	5350	B. Krejčí	2013	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavební úpravy zámku, vytápění – varianta 2	
Červený Újezd u Votic	Benešov	čp. 32 – „vila Vallila“ – komunitní dům	5419	M. Řičář	1999	studie	rekonstrukce objektu pro integrované bydlení	
Český Šternberk	Benešov	rodinný dům	5388	J. Maršík, P. Hiciz, K. Zlámalová	2014	dokumentace pro stavební řízení (1 : 250, 1 : 100, 1 : 1)	novostavba v OP – objekty SO.01, SO.02, SO.03	
Český Šternberk	Benešov	hrad – severní parkán	5426	M. Fuchs	2008	projekt – statické zajištění (1:50, 1 : 10, 1 : 25)	východní a severní obvodová hradba severního parkánu	
Český Šternberk	Benešov	opěrná zídka, p.č. 90/1	5427	S. Štábl	2009	projekt stavby (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	zajištění odtrhu	
Český Šternberk	Benešov	hrad – severní parkán a dolní zámek	5428	R. Cibík, M. Fuchs, J. Řehák	2009	projekt záchrany nemovitě kulturní památky		
Český Šternberk	Benešov	hrad – severní parkán a dolní zámek	5429	R. Cibík, M. Fuchs, L. Kozák	2010	projekt pro provedení stavby (1 : 100, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 5)	oprava a obnova	
Český Šternberk	Benešov	hrad – severní parkán pilíře	5430	S. Štábl, O. Holý	2010	dokumentace pro provedení stavby – návrhová technická dokumentace (1 : 50, 1:25, 1 : 10)	založení pilířů Ca D severní parkánové zdi	
Český Šternberk	Benešov	hrad – komunikace, p.č. 533	5431	M. Fuchs, J. Bártová, M. Chaloupka, V. Aleš	2013	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	úprava povrchu komunikace od přístupového schodiště k hlavní vstupní bráně	
Český Šternberk	Benešov	hrad	5432	V. Gírsa, J. Srnaďová, D. Javorčková, M. Čtverák	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2 000, 1 : 1 000, 1 : 100)	celková obnova a konzervace pláště	CD
Dobruška	Mladá Boleslav	před budovou radnice čp. 28, Palackého náměstí	5328	P. Wudy	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 75, 1 : 100, 1 : 1 000)	oprava fasády průčelí a podloubí, oprava dlažby v podloubí a umístění vliakových stožárů	CD

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Dobříš	Příbram	kostel Povýšení sv. Kříže	5341	F. Chmel, M. Pilecká	2015	dokumentace pro vydání stavebního povolení (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 5)	oprava krovy, střechy a fasádních omítek	
Dobříš	Příbram	Zimní stadion, ul. V Lipkách	5362	P. Červený, J. Fišar	2015	architektonická studie (1 : 2 000, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 250, 1 : 150)		
Hořovice	Beroun	Starý zámek – hospodářské křídlo I – objekt čp. 30 a 28	5366	P. Bašta	2013	dokumentace pro stavební řízení (1 : 4 260, 1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	změna stavby – stavební úpravy, část – knihovna a kanceláře	
Hořovice	Beroun	Starý zámek – hospodářské křídlo I – objekt čp. 30 a 28	5367	P. Bašta	2014	dokumentace pro provedení stavby (1 : 4 260, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 75, 1 : 25, 1 : 20, 1 : 10)	změna stavby – stavební úpravy, část – knihovna a kanceláře	
Hrádek u Vlašimi – Čtiboř	Benešov	areál hradiště – fara	5375	M. Fuchs a kolektiv	2012	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50)	úpravy interiérů	
Hrádek u Vlašimi – Čtiboř	Benešov	areál hradiště – stará škola	5376	J. Mikulec	2001	prováděcí projekt (1 : 50)	úprava školy	
Hrádek u Vlašimi – Čtiboř	Benešov	areál hradiště – reholní dům	5377	D. Pola, J. Mikulec,	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 2 880, 1 : 100, 1 : 50)	úprava školy – Vzdělávací centrum mládeže	
Jablounná nad Vltavou	Benešov	kongregace kněží Mariánů – stará škola	5389	K. Vráblová	2006	dokumentace ke stavebnímu řízení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy	
Jemniště	Benešov	areál zámku – dům čp. 47	5390	V. Sekyra, L. Gálík, E. Mikulová	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	rekonstrukce zahradních pavilonů	
Kladno	Kladno	areál zámku – zahradní domky	5390	J. Jaroš, R. Karabcová	2007	projekt pro stavební povolení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	rekonstrukce divadla	
Kladno	Kladno	Středočeské divadlo	5333	D. Vávra, J. Kastner, O. Kvasnička, J. Roškot	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce divadla	
Kladno	Kladno	Oblastní nemocnice – Niederlův pavilon	5332	P. Havířek, I. Jedličková	2010	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 100)	rekonstrukce Niederlova pavilonu	
Kladno – Rozdělův	Kladno	I. věžový dům ze souboru šesti věžových domů Vítězná 2955	5331	K. Krajtr, P. Jencík	2009	projektová dokumentace pro stavební řízení (1 : 10)	výměna výplní stavebních otvorů	
Klučnice	Příbram	kostel sv. Jana Křtitele a sv. Antonína	5351	J. Zábranský	2012	dokumentace pro stavební řízení (1 : 100, 1 : 75, 1 : 50, 1 : 10)	rekonstrukce kostela	
Kolín	Kolín	RD čp. 232, Heverlova ul., Kolín IV	5433	J. Kadleček	2010	projektová dokumentace pro stavební řízení (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy rodinného domu spojené se změnou využití 1. NP	
Kolín	Kolín	Poštovní spojitelna – Karlovo náměstí 76	5434	J. Žíka	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavební úpravy v 1. NP	
Kolín	Kolín	stará radnice, Karlovo náměstí 78	5435	D. Jirovská	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 60, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 10)	úpravy vnitřních prostor radnice – 1. NP, 2. NP, 3. NP	
Kolín	Kolín	vodárenská věž	5436	M. Škorpík	2012	dokumentace změny stavby před dokončením (1 : 50, 1 : 75)	stavební úpravy a oprava vodárenské věže	
Kolín	Kolín	areál zámku – tzv. Purkrabství	5437	J. Cetkovská, Z. Dobiáš	2012	dokumentace k žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 200)	„Podnikatelský inkubátor kolínský zámek“ – přístavba jižního křídla tzv. Purkrabství	
Kolín	Kolín	areál zámku – tzv. Purkrabství	5438	M. Neprašová, Z. Dobiáš	2012	dokumentace k žádosti o stavební povolení (1 : 100, 1 : 50)	„Podnikatelský inkubátor kolínský zámek“ – přístavba jižního křídla tzv. Purkrabství	
Kolín	Kolín	synagoga, Na Hradbách 157	5439	Ch. Nedvěďová, Z. Dobiáš	2012	dokumentace pro ohlášení stavby (1 : 100, 1 : 50)	sanace zdiva	
Kolín	Kolín	zámek	5440	di5 architekti a inženýři s.r.o.	2007	zaměření (1 : 500, 1 : 150, 1 : 100)	rekonstrukce západního křídla – koncepce návrhu	
Kolín	Kolín	areál zámku – Sladovna	5441	V. Pýcha	2008	studie (1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 200)	rekonstrukce a adaptace objektu	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Kolín	Kolín	areál zámku – sladovna	5442	M. Škorpík	2011	projekt pro vypracování závazného posudku NPÚ	výměna výplní otvorů sladovny	
Kolín	Kolín	dům čp. 142, ul. Karoliny Světlé	5443	J. Vinař, J. Kott, J. Stojan, K. Potančoková	2010	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 10)	oprava horní části fasády po lunetovou římsu	
Kolín	Kolín	stará radnice, Karlovo náměstí 78	5444	D. Jirovská	2011	architektonická studie (1 : 20)	návrh úprav vnitřních prostor radnice – 1. NP, 2. NP, 3. NP	
Kolín	Kolín	zámek, sladovna, brána, pivovar, východní palác, dům správce	5447	di5 architekti a inženýři s.r.o.	2006	podklady a zaměření (1 : 200, 1 : 50)		
Kolín	Kolín	městanský dům U černého kříže	5448	A. Břečka	2011	studie (1 : 150, 1 : 100)	podkrovní kanceláře a zahradní přístavba	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	rodinný dům čp. 142, Boleslavská ul. (bývalý špitál)	5329	L. Jenček, M. Burda	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 75, 1 : 250)	sanace nosných konstrukcí	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	rodinný dům čp. 142, Boleslavská ul. (bývalý špitál)	5330	M. Burda	2016	architektonická studie	stávající stav, návrh	
Kostelní Hlavno	Praha-východ	kostel sv. Petra v okovech	5420	INDESS s.r.o.	2016	zaměření (1 : 50)		
Kostelní Hlavno	Praha-východ	kostel sv. Petra v okovech	5421	M. Volejník, O. Hrdlička, O. Laun	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	celková obnova kostela	
Krašovice	Příbram	výklenková kaplička	5346	R. Lomoz	2013	návrh oprav (1 : 1 000, 1 : 25)		
Krašovice	Příbram	výklenková kaplička	5347	J. Veselý	2013	zaměření (1 : 20, 1 : 1)		
Křivsoudov	Benešov	kostel Narození P. Marie	5378	M. Fuchs, J. Bártová	2011	prováděcí projekt (1 : 25 000, 1 : 1 000, 1 : 50, 1 : 20, 1 : 25)	oprava krovu a střechy na loď	
Lázovice	Benešov	usedlost čp. 10 – chlév	5407	A. Rákosníková	2017	zaměření stávajícího stavu (1 : 50)		CD
Ledce	Benešov	kostel sv. Bartoloměje	5445	J. Rineš	1992	TP. (1 : 50)	střecha a krov věže	
Lešany	Benešov	sklady v hospodářském objektu čp. 100	5391	J. Šedivý	2000	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce stávajících skladů	
Lešany	Benešov	zámek	5392	J. Šedivý	2001	projekt pro stavební povolení (1 : 2880, 1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy zámku na bydlení, apartmany, pizzerii, vinárnu, svatební sň	
Lešany	Benešov	špýchar	5393	J. Šedivý	2002	projekt pro stavební povolení (1 : 2880, 1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy špýcharu, vybudování pokojů pro hosty a zřízení bowlingu	
Lešany	Benešov	zámek	5394	O. Hrdlička	2008	projektový úkol (1 : 200, 1 : 20)	úpravy věže a opravy střechy i přilehlého stropu severního křídla	
Lešany	Benešov	zámek	5451		2000	studie	úpravy fasád	
Libouň	Benešov	zámek	5395	M. Frantes	2004	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	oprava a stavební úpravy	
Libouň	Benešov	zámek	5396	M. Frantes	2012	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	oprava a stavební úpravy – změna stavby před dokončením	
Libouň	Benešov	hospodářský objekt – bývalá stodola	5397	Z. Bartůšek	2004	dokumentace k obnově (1 : 500, 1 : 50)	odstranění havarijního stavu a obnova hospodářského objektu – bývalé stodoly	
Martinice	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5418	M. Fuchs	2008	statické zajištění	záměr – vyjádření statika	
Mělník	Mělník	zámek	5368	M. Cajthaml, Sedloň	1972	projekt – doplněk rekonstrukce zámku (1 : 10, 1 : 2, 1 : 20)	návrh dveří do 1. podlaží západního křídla a úpravy vstupní části přízemí)	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Mělník	Mělník	pošta, Týrsova 100	5369	J. Malátek, S. Stránský	1990	objemová a zastavovací studie (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 100)	přístavba pošty	
Miličín	Benešov	kostel Narození Panny Marie – presbyterium	5338	T. Kostohryz	2009	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavební úpravy části krovu presbyteria	
Miličín	Benešov	kostel Narození Panny Marie – presbyterium a loď	5339	T. Kostohryz	2009	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 50)	stavební úpravy krovu presbyteria a krovu lodi	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	kavárna	5325	T. Lukeš	2016	projektová dokumentace – změna užívání stavby (1 : 50)	stavební úpravy interiéru v přízemí	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městské divadlo	5326	T. Šantavý, L. Poledne	2011	projektová dokumentace návrh stavby (1 : 100)	modernizace prostor	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	rodinný dům na poz. st. č. 271/11, 271/7 a parc. č. 2808 a 2068	5327	S. Skrbková, P. Navrátil	2016	projekt pro vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení (1 : 50)	novostavba	
Mnichovice	Benešov	kostel sv. Filipa a Jakuba	5408	M. Fuchs, J. Bártová	2010	prováděcí projekt (1 : 25 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	odvlhčení	
Mnichovice	Benešov	kostel sv. Filipa a Jakuba	5409	M. Fuchs, J. Bártová	2010	prováděcí projekt (1 : 25 000, 1 : 1 000, 1 : 500)	oprava fasád	
Načeradec	Benešov	radnice	5372	M. Čikán	1990	zaměření (1 : 50)		
Načeradec	Benešov	radnice čp. 152	5446	J. Šlechta	2005	projektová dokumentace (1 : 50)	stavební úpravy – sanace	
Nalžovice	Příbram	zámek čp. 14 – Ústav sociální péče	5355	M. Pour, M. Pour	2004	architektonická a objemová studie (1 : 2 880, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	rekonstrukce areálu ÚSP	
Nalžovice	Příbram	zámek čp. 14 – Ústav sociální péče	5356	C.H.S., s.r.o. Praha	2011	prověření variant (1 : 150)	vestavba evakuačního a provozního výtahu	
Neveklov	Benešov	synagoga – objekt SO 01	5398	L. Gregora, H. Nýdlová	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	stavební úpravy a restaurátorská obnova	
Neveklov	Benešov	synagoga – objekt SO 02	5399	L. Gregora, H. Nýdlová	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 50)	stavební úpravy a restaurátorská obnova – přístavba	
Nová Ves pod Pleší	Příbram	lázeňský dům Léčebný ústav TRN Na Pleši	5344	M. Hádlík, V. Vrána, Š. Vrána, V. Vacenovská	2015	architektonická studie (1 : 500, 1 : 200)	přístavba ozařovacího lineárního urychlovače, návrh stavby – prověřovací studie	
Nová Ves pod Pleší	Příbram	lázeňský dům Léčebný ústav TRN Na Pleši	5361	M. Hádlík, V. Vrána	2015	studie (1 : 10 000, 1 : 150)	přístavba ozařoven	
Nový Knín	Příbram	hřbitovní kaple	5342	J. Jadrníčková	2011	architektonická studie (1 : 5 000, 1 : 100, 1 : 50)	údržbové práce a stavební úpravy	
Nový Knín	Příbram	bývalá tvrz – sýpka čp. 54	5343	K. Cvrček	2011	studie (1 : 500, 1 : 100)	stavební úpravy	
Olbramovice u Votic	Benešov	sýpka hospodářského dvora č. 1/11	5334	K. Císař	2008	studie (1 : 100, 1 : 2 880, 1 : 500)	rehabilitace objektu	
Olbramovice u Votic	Benešov	sýpka hospodářského dvora č. 1/11	5335	K. Císař, M. Holan	2011	projekt pro stavební povolení (1 : 50)	rekonstrukce objektu sýpky na spolkový dům – objekt S3 WCZ a objekt S2 WCM	
Petrovice u Sedlčan	Příbram	lokalita pod parkem – 6 RD – obj. SO 11 – SO 16	5345	V. Chavát, B. Zelenka	2003	dokumentace k územnímu rozhodnutí (1 : 1 000)	výstavba rodinného bydlení, komunikací a inženýrských sítí	
Poděbrady	Nymburk	Labské schody u jižního křídla zámku	5453	J. Pilka	2014	projektová dokumentace (1 : 500, 1 : 50, 1 : 25)	oprava opěrné zdi u jižního křídla – Podružné schodiště – Dodatek č. 1	
Poděbrady	Nymburk	zámek – východní křídlo	5454	P. Zetka	2015	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 500, 1 : 200, 1 : 50)	stavební úpravy sociálního zázemí přednáškové haly A	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Poděbrady	Nymburk	objekt čp. 10/13 – spořitelna, Jiřího náměstí	5455	M. Maňák	2015	projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení (1 : 2 000, 1 : 1 000, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy objektu	
Poděbrady	Nymburk	Městská knihovna, Jiřího náměstí 41	5456	M. Piša, J. Spěváček	2014	projekt pro provádění stavby (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy objektu	
Popovice	Benešov	tvrz	5410	J. Adámek, M. Doležal	1993–1994	dílovní projekt (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 200)	rekonstrukce tvrže na centrum asijských studií	
Popovice	Benešov	tvrz	5411	J. Rineš	1995	realizační projekt (1 : 50, 1 : 25)	statické zajištění věže	
Popovice	Benešov	tvrz	5412	J. Rineš	1993	T.P.	zpráva o stavu střešního pláště a krovu tvrže	
Popovice	Benešov	tvrz	5413	J. Adámek	1996	architektonická studie (1 : 1 000, 1 : 1 440, 1 : 200, 1 : 10)	celková obnova	
Popovice	Benešov	tvrz	5414	R. Cibík, E. Švecová	2001	prováděcí dokumentace (1 : 10, 1 : 1)	výplně dveřních a okenních otvorů I 24, I 27, I 28, I 29	
Popovice	Benešov	tvrz	5415	R. Cibík, E. Švecová	2002	studie (1 : 2 000, 1 : 50)	využití jižního křídla – objemová varianta	
Popovice	Benešov	tvrz	5416	R. Cibík, E. Švecová	2001	studie (1 : 200, 1 : 100)	využití jižního křídla	
Popovice	Benešov	tvrz	5417	M. Fuchs	2009	projekt (1 : 50)	návrh nového krovu a střechy nad věží tvrže	
Prčice	Příbram	zámek	5449	J. Jindrák, L. Semecká, H. Rečková	1987	zaměření (1 : 50)	stávající stav	
Prčice	Příbram	zámek	5450	I. Patáková, M. Hušpauer, M. Mikuš	1995	zaměření (1 : 200, 1 : 100)	sklepní prostory	
Příbram	Příbram	hotel Modrý Hrozen čp. 143, Nám. T. G. Masaryka	5370	K. Petráň, J. Jindřichová	2012	projektová dokumentace ke stavebnímu povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy	
Pyšely	Benešov	areál zámku – DD a školní jídelna čp. 112 (dům sv. Josefa) a domek čp. 90	5400	M. Pešek, B. Sova, M. Papáček	2007	dokumentace pro stavební řízení (1 : 2880, 1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	celková obnova	
Pyšely	Benešov	areál zámku – původné sýpka	5401	M. Frantes, M. Frantes	2014	dokumentace pro stavební řízení (1 : 5 000, 1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	celková obnova	
Ratměřice	Benešov	zámek	5380	T. Vychodil, L. Vychodil	2010	dokumentace ke stavebnímu povolení (1 : 300, 1 : 100)	stavební úpravy hlavní a vedlejší budovy	
Ratměřice	Benešov	zámek	5381	T. Vychodil, L. Vychodil	2012	architektonická studie (1 : 500, 1 : 150)	stavební úpravy zámku s novým využitím na školici středisko ve 3. NP	
Ratměřice	Benešov	zámek	5382	M. Vlček	2013	dokumentace ke stavebnímu povolení (1 : 500, 1 : 150, 1 : 50)	vestavba školního střediska do 3. NP	
Ratměřice	Benešov	zámek – objekt SO 01	5383	M. Vlček	2012	dokumentace ke zněně stavby před dokončením (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy zámku – hlavní budova	
Ratměřice	Benešov	zámek – objekt SO 02	5384	M. Vlček	2012	dokumentace ke zněně stavby před dokončením (1 : 100, 1 : 50)	stavební úpravy zámku – vedlejší budova	
Ratměřice	Benešov	zámek – objekt SO 01, objekt SO 02	5385	M. Vlček	2013	dokumentace pro provádění stavby (1 : 100, 1 : 75, 1 : 50, 1 : 10)	stavební úpravy zámku – hlavní a vedlejší budova	
Ratměřice	Benešov	zámek – objekt SO 01	5386	T. Vychodil	2014	dokumentace pro provádění stavby (1 : 100, 1 : 50, 1 : 25, 1 : 20, 1 : 10, 1 : 7, 1 : 2, 1 : 1)	stavební úpravy zámku – hlavní budova	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Ratměnice	Benešov	zámek	5387	T. Vychodil	2016	dokumentace pro provádění stavby (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 30, 1 : 25, 1 : 20, 1 : 15, 1 : 10, 1 : 3, 1 : 1)	stavební úpravy zámku	
Sedlec	Benešov	dům čp. 44/3, ul. dr. E. Beneše	5452	C. Buchtele, P. Žubretovský	1998	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy domu – oprava krovy a půdy	
Sedlec	Benešov	dům čp. 44/1, ul. dr. E. Beneše	5457	C. Buchtele, P. Žubretovský	1998	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy domu	
Sedlec	Benešov	dům čp. 43, ul. dr. E. Beneše	5458	J. Barták	1999	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 200, 1 : 50)	rekonstrukce rodinného domu	
Sedlec-Prácheň	Příbram	Základní umělecká škola – přístavba	5349	K. Hocke, M. Hockeová	2009	dokumentace pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 50)	stavební úpravy	
Skříněves u Sedlčan	Příbram	zámek	5348	O. Hrdlička	2009	projektový návrh (1 : 100)	oprava zámku	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	5459	J. Červenák, I. Mzyková, M. Jakoubek	2016	projektová dokumentace (1 : 200, 1 : 25)	odvlhčení apsidy kostela	
Stará Boleslav	Praha-východ	poutní areál – zóna IIa („Mariánská“) – kostel Nanebevzetí Panny Marie	5460	T. Šantavý, S. Hladník, D. Černá	2016	projekt pro provádění stavby (1 : 3 000, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	oprava a rekonstrukce kostela	
Stará Boleslav	Praha-východ	poutní areál – zóna IIa („Mariánská“) – objekt čp. 468 a čp. 240, Jungmannova ulice	5461	T. Šantavý, S. Hladník, T. Spurná, R. Ješina	2016	projekt pro provádění stavby (1 : 300, 1 : 250, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	úprava objektu čp. 468 na informační centrum a úprava objektu čp. 240 domku kostelníka na duchovní poradnu	
Stará Boleslav	Praha-východ	poutní areál – zóna IIa („Mariánská“) – kaple bl. Podivna	5462	T. Šantavý, S. Hladník, T. Spurná	2016	dokumentace pro stavební povolení (1 : 2 000, 1 : 500, 1 : 250, 1 : 10)	odvlhčení svíselého zdiva	
Těhov	Benešov	kostel sv. Prokopa	5379	M. Fuchs, J. Bártová	2013	prováděcí projekt (1 : 50 000, 1 : 1 000, 1 : 500, 1 : 50, 1 : 20)	oprava krovů a střech – věž nad presbytářem, sakristie a předstř	
Tlatoš	Benešov	zámecký park – vodoteče	5402	M. Bechyně	2014	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50 000, 1 : 10 000, 1 : 2 000, 1 : 1 000, 1 : 500/100, 1 : 250, 1 : 50)	rekonstrukce stavebních děl na vodotečích Tlatošského a Břevnického potoka po povodních 2013	
Točnick	Beroun	rodinný dům čp. 4 – hospodářský objekt	5354	J. Záhořík	2016	fotodokumentace demolice stavby		
Tuchoraz	Kolín	tvrz	5374	F. Jerábek, Z. Kříž	1965	studie (1 : 200, 1 : 50)	rekonstrukce tvrze	
Týnec nad Sázavou	Benešov	bývalá továrna na kameninu – turistická ubytovna	5403	V. Balata	2009	projekt pro stavební řízení (1 : 1 000, 1 : 50)	celková obnova	
Týnec nad Sázavou	Benešov	areál hradu – dům čp. 47	5404	I. Smolíková	1998	zaměření (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 50)	celková obnova	
Vidláková Lhota	Benešov	sýpka	5405	M. Volejník	2011	dokumentace pro stavební povolení	návrh opravy střechy	
Vlašim	Benešov	Loreta – kaple Panny Marie	5463	J. Adámek, M. Široká, Fořtlova	1990	projekt stavby (1 : 2 880, 1 : 200, 1 : 50, 1 : 10, 1 : 1)	rekonstrukce	
Vlašim	Benešov	Střední průmyslová škola strojní – Komenského čp. 41	5464	J. Tulach	1998	stavební záměr	rekonstrukce střechy	
Vlašim	Benešov	Střední průmyslová škola strojní – Komenského čp. 41	5465	L. Zejda	2000	projekt pro provedení stavby (1 : 100, 1 : 50, 1 : 10)	plynifikace koteleny a rekonstrukce otopné soustavy	
Vlašim	Benešov	zámek čp. 1	5466	P. Šícha	1998	studie (1 : 200)	přestavba jihozápadní části pro školské účely	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	5467	L. Racková, L. Semecká	2003	projekt (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50)	oprava	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka	CD
Vlašim	Benešov	zámecký park – „zámecké koupadlo“	5468	J. Tulach	2005	projekt (1 : 2 880, 1 : 630, 1 : 150, 1 : 10)	rekonstrukce koupadla	
Vlašim	Benešov	zámecký park – cesta k soše Samsona	5469	J. Tulach	2005	projekt (1 : 2 880, 1 : 630, 1 : 100, 1 : 20, 1 : 10)	rekonstrukce cesty	
Vlašim	Benešov	zámecký park – kamenný most u Znosimské brány	5470	F. Čihák	2005	návrh	rekonstrukce mostovky stávajícího mostu	
Vlašim	Benešov	zámecký park – okolí Znosimské brány	5471	O. Císlar, P. Hnilička	2005	projekt pro stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	úprava okolí Znosimské brány	
Vlašim	Benešov	zámecký park – Znosimská brána	5472	J. Tulach	2004	projekt (1 : 1 000, 1 : 200, 1 : 50)	oprava Znosimské brány	
Vlašim	Benešov	zámecká věž	5473	P. Dědič	2004	projekt (1 : 100, 1 : 75)	zřízení prohlídkové trasy věže	
Vlašim	Benešov	zámecký park – lávka pro pěší	5474	T. Hrdina	2006	prováděcí projekt (1 : 50, 1 : 25)	ocelová konstrukce lávky pro pěší přes strž na lesní cestě k soše Samsona v zámeckém parku	
Vlašim	Benešov	zámek – sklepení	5475	O. Kantová	2007	zaměření (1 : 20, 1 : 2, 1 : 1)	obnova sklepení – přístupové schodiště	CD
Vojkov	Benešov	Špejchar	5337	J. Fried	2010	architektonická studie (1 : 100)	dispoziční změny vnitřních prostor	
Votice	Benešov	„Nový zámek“ – hlavní budova	5340	J. Blažek	2010	projektová dokumentace pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 20)	udržovací práce hlavní budovy	
Votice	Benešov	čp. 17 – areál tzv. Starého zámku	5357	V. Valtr	2012	architektonická studie (1 : 500, 1 : 125, 1 : 200)	rekonstrukce objektu	
Votice	Benešov	Nový zámek	5358	J. Blažek	2010	objemová studie (1 : 200, 1 : 100)	Dům seniorů	
Votice	Benešov	Nový zámek	5359	J. Blažek	2010	objemová studie (1 : 200, 1 : 100)	relaxační a společenské centrum	
Votice	Benešov	Nový zámek	5360	J. Blažek	2010	objemová studie (1 : 200, 1 : 100)	reprezentační firemní centrum	
Vrchotice	Příbram	tvrz	5352	O. Srb	2009	projekt záchrany kulturní památky – studie (1 : 200)	tvrz, chlévy, stodola, ohradní zeď	
Vrchotice	Příbram	tvrz	5353	T. Reml	2010	oprava fasády (1 : 100)	pohledy a umístění barevných vzorků na fasádě – sever, západ, jih	
Vrchotovy Janovice	Benešov	areál zámeckého parku	5336	M. Laštovička, V. Doležel	2008	dokumentace pro stavební povolení (1 : 50, 1 : 1 000)	úprava okolí u sochy sv. Jana Nepomuckého	
Vysoká Lhota	Benešov	zámek a chlév	5406	D. Marvanová	2009	projektová dokumentace (1 : 500, 1 : 100, 1 : 50, 1 : 25)	stavební úpravy objektu č. 1 a 2 na výstavní místnost	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 – OSTATNÍ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch. č. zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Čelina u Dobříše	Příbram	zámek	377 O. Hrdlička	2012	statický posudek	krov a strop 1. patra	
Dobříš	Příbram	jižní křídlo hospodářského dvora čp. 2	383 J. Pešta	2012	předběžný stavebněhistorický posudek		
Chotýšany	Benešov	kostel sv. Havla	396 O. Hrdlička	2009	statický posudek	poruchy klenby	
Jemniště	Benešov	dva zahrádní domky	397 J. Rineš	1995	statický posudek	návrh konstrukčních úprav + finančních odhad nákladů	
Klučnice	Příbram	kostel Narození Jana Křtitele a Antonína Poustevníka	379 J. Žák	2012	znalecký posudek	znalecké posouzení jakosti dřevěných konstrukcí	
Kolín	Kolín	tzv. Purkrabství	406 L. Nosek	2013	posudek	z hlediska vlhkosti a salinity v suterénu a 1. NP	
Kolín	Kolín	tzv. Purkrabství	407 L. Nosek	2013	návrh řešení	z hlediska vlhkosti a salinity v suterénu a 1. NP	
Komorní Hrádek	Benešov	jihovýchodní roh „Starého zámku“ – jižní zahrada	403 L. Hrdlička	1998	průzkumová zpráva	zpráva o výsledcích nedestruktivního a mělkého vrtného ověřovacího strukturního průzkumu	
Komorní Hrádek	Benešov	jihovýchodní roh „Starého zámku“ – branka v hradební zdi	404 J. Šindelář, P. Rusnak	1998	průzkumová zpráva	průzkum dutin v hradební zdi přiléhající k jihovýchodnímu rohu „Starého zámku“	
Krásná Hora nad Vltavou	Příbram	sýpka čp. 54	385 J. Pešta	2011	předběžný stavebněhistorický posudek		
Křečovice	Benešov	kostel sv. Lukáše	398 T. Kyncl	2008	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování dřeva z věže a podkrovní	
Křivsoudov	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie	390 T. Kyncl	2011	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování dřevěných konstrukčních prvků krovů a stropu kostela	
Milíčín	Benešov	kostel Narození Panny Marie	382 J. Žák, Fr. Soukup	2009	znalecký posudek	mechanická sanace paty krovu a klenby nad lodí	
Načeradec	Benešov	zvonice a radnice	400 T. Kyncl	2002–2004	znalecký posudek	dendrochronologické datování konstrukce zvonice a krovu radnice	
Obděnice	Příbram	zemědělská usedlost čp. 20	389 J. Veselý	2007	návrh na prohlášení areálu zemědělské usedlosti za KP	rozsáhlá zemědělská usedlost	CD
Olbramovice u Votic	Benešov	sýpka hospodářského dvora	378 J. Kyncl	2008	znalecký posudek	dendrochronologický rozbor dřevěných konstrukčních prvků sýpky	
Ouběnice u Votic	Benešov	kostel sv. Markéty	408 M. Frantes	1995	stavebně-technické a statické posouzení	krov hlavní lodě a krov věže	
Petrovice u Milíčína	Benešov	čp. 1 – bývalý zámček	386 T. Kostohryz, M. Chamasová, J. Úlovec, M. Fuchs	2003–2010	odborný posudek	posouzení stavu udržitelnosti bývalého zámčku	
Poděbrady	Nymburk	objekt čp. 10/13	409 K. Čapek, A. Hlaváček, A. Hlaváček ml.	2015	stavebně technický průzkum	spořitelna, bývalá záložna	
Popovice	Benešov	tvrz	399 J. Marek	1995	posudek	stavebně geologické posouzení – I. část	
Popovice	Benešov	tvrz	405 M. Vojtíš	1994	statické stanovisko	záchranný archeologický průzkum	
Prčice	Benešov	zámek čp. 1	402	1996	dějiny objektu		
Rakovník	Rakovník	kostel sv. Bartoloměje	387 A. Nachtmannová	2017	archivní rešerše		

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámky	CD
Ratměřice	Benešov	zámek - hlavní a vedlejší budova	392	J. Žák, Fr. Soukup	2010	znalecký posudek	znalecké posouzení jakosti zabudovaného dřeva v hlavní a vedlejší budově zámku	
Ratměřice	Benešov	zámek - strop nad 2. NP	393	J. Žák	2012	znalecký posudek	znalecké posouzení jakosti dřeva stropu nad 2. NP v objektu zámku	
Sázava - Černé Budy	Benešov	dům čp. 74	401		2009	dějiny objektu		
Starý Knín	Příbram	sýpka čp. 54, bývalá tvrz - areál křížovníckého dvora	384	J. Pešta	2011	posudek	předběžný stavebněhistorický posudek	
Veltrusy	Mělník	zámek - hlavní budova	388		2004	pasportizace objektu ZHB	evidenční listy 1. NP, 2. NP, kniha kování, mateční fotosnímky	CD
Vlašim	Benešov	zámek - severní křídlo	391	T. Kyncl	2011	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování krovu severního křídla	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	394	T. Kyncl	2008	výzkumná zpráva	dendrochronologické datování dřevěných konstrukčních prvků	
Vlašim	Benešov	Čínský pavilon	395	J. Žák	2006	znalecký posudek	jakosti dřevěných konstrukcí v sondách	
Vlašim	Benešov	zámek	410	J. Novák	1968	fotodokumentace	č. 1-37, čb, 13 × 18 cm	
Vojkov u Vrchotových Janovic	Benešov	budova čp. 41 - bývalý zámek	381	P. Kovařík	2009	posudek	stavebně technický stav budovy	
Vošovice	Benešov	klášter františkánů	376	M. Enderla	2007	statický posudek	sřešní krovy	
Vošovice	Benešov	ŘK fara	380	P. Štastný	2009	návrh	sanace vlhkého zdiva	
Vysoká Lhota	Benešov	zámek čp. 1 s areálem	22	J. Veselý	2004			CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 - NÁLEZOVÉ ZPRÁVY ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu / prvek	CD
Kouřim	Kolín	dům čp. 291 Na ptáčím rynečku	40	F. Laval	2016	+	+	+	NZA - archeologická dokumentace výkopů	interiér domu	
Sázava	Benešov	Sázavský klášter - Prokopská jeskyně	41	P. Sommer	1995	+	-	+	NZA - archeologický výzkum	tzv. jeskyně sv. Prokopa a rokle	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 – STAVEBNĚHISTORICKÉ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch.č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	poznámky	CD, DVD
Březnice	Příbram	objekt čp. I a čp. XVI – synagoga a bývalá židovská škola	726	V. Šedivý		+	-	-	stavebně historický průzkum	
Jemniště	Benešov	Starý zámek	731	P. Chotěbor	1980	+	+	-	stavebně historický průzkum – výsledky	
Kladno	Kladno	Městské divadlo, dnes Středočeské divadlo, Divadelní ul. čp. 1702	717	J. Mrázek	2009–2010	+	+	+	standardní stavebně historický průzkum	
Komorní Hrádek	Benešov	zámek – východní a jižní hradba	724	T. Durdík, M. Rykl	2001	+	+	+	stavebně historický průzkum	
Panenské Břežany	Praha-východ	Horní zámek s kaplí sv. Anny	719	J. Záhorka, M. Jouzová		+	+	+	standardní stavebně historický průzkum	
Poděbrady	Nymburk	čp. 37/I., Jiršího náměstí	718	V. Jesenský, E. Kovanda	2017	+	+	+	standardní stavebně historický průzkum	DVD
Popovice	Benešov	zámek (tvrz) čp. 1	725	M. Rykl, M. Semerád, T. Russe	2000	+	+	+	dílčí hloubkový stavebně historický průzkum západního křídla – okna 1. patra	
Prčice	Příbram	zámek	729	D. Libal	1997	+	+	-	stavebně historický průzkum	
Prčice	Příbram	hospodářský dvůr zámku	730	M. Rykl	1997	+	+	-	stavebně historický průzkum – koncept	
Ratměřice	Benešov	zámek	720	J. Anderle	2010	+	+	-	dílčí stavebně historický průzkum 1. p. a barevnosti fasád hl. budovy	
Ratměřice	Benešov	zámek	721	J. Anderle	2011	+	+	-	dílčí stavebně historický průzkum přízemí a sklepů hlavní budovy	CD
Ratměřice	Benešov	zámek	722	J. Anderle	2012	+	+	+	stavebně historické sledování konstrukcí pod úrovní odstraněných podlah	
Ratměřice	Benešov	zámek – tzv. vedlejší budova	723	J. Anderle	2013	+	+	+	stavebně historické sledování stavu a transformací oken	
Sázava – Černé Budy	Benešov	hospodářský areál tzv. Podklášterí – čp. 32, 33, 73 a 74	734	J. Pešťa, E. Nová	2010	+	+	+	stavebně historický průzkum	DVD
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	727	P. Vlček	2015	+	+	+	zkrácený stavebně historický průzkum	
Týnec nad Sázavou	Benešov	areál hradu – dům čp. 47	732	M. Rykl	1999	+	+	-	stavebně historický průzkum krovu – předběžná zpráva	
Vlašim	Benešov	městský dům – tzv. stará radnice	728	J. Pešťa, E. Nová	2007	+	+	+	standardní nedestructivní stavebně historický průzkum	DVD
Vlašim	Benešov	zámek	733	J. Muk	1993	+	-	+	stavebně historické posouzení stropních konstrukcí výšeho traktu	

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2017 – NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

obec	okres	objekt	arch. č. zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu / prvek	CD
Bořanovice	Praha-východ	bývalý kostel Narození Panny Marie, Pivovarská 5	463 J. Sommer	1991	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace v rámci opravy fasád	kostel Narození Panny Marie	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	hospodářské stavení u budovy děkanství čp. 24	437 P. Kroupa	1994	+	+	-	Nálezová zpráva	špýcharové okno v severovýchodní zdi hospodářského stavení obytné stavení	
Bykáň	Kutná Hora	obytné stavení čp. 1 – bývalá hospoda	454 J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace		
Čáslav	Kutná Hora	obytný dům čp. 251, ul. Přemysla Otakara II.	433 J. Veselý, J. Kypka, I. Fuksa	2011–2012	+	+	+	NZ OPD stavebněhistorická dokumentace domu čp. 251	celek domu s pozůstatky městského opevnění	CD
Čáslav	Kutná Hora	dům čp. 2 (bývalá spořitelna), náměstí Jana Žižky z Trocnova	438 P. Kroupa	1994	+	+	-	Nálezová zpráva	srubová konstrukce a trámový záklopový strop	
Červený Újezd – Háje	Praha-západ	klášter Háje – kaple Panny Marie Pomocné	443 A. Schubert	1997	+	-	-	Nálezová zpráva – zběžný průzkum náterů interiéru kaple	půlkruhový rizalit v obvodové stěně severního křídla jižní křídlo	
Červený Újezd – Háje	Praha-západ	klášter Háje – kaple sv. Františka	444 A. Schubert	1999	+	+	-	Nálezová zpráva – dílčí průzkum před opravou krovu		
Červený Újezd – Háje	Praha-západ	klášter Háje – hlavní brána	445 A. Schubert	1997	+	+	-	Nálezová zpráva – průzkum fasády z lešení před celkovou opravou	hlavní brána	
Český Brod	Kolín	kostel sv. Gottharda, náměstí Arnošta z Pardubic	456 J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – statické zajištění – nálezy	kostel sv. Gottharda	
Dobříčovice	Praha-západ	zámek – věž	446 A. Schubert	1998	+	+	-	Nálezová zpráva – dílčí průzkum před opravou fasády	fasáda nadstřešní části věže	
Dobříčovice	Praha-západ	areál zámku – dům u brány čp. 434	447 A. Schubert	1998–1999	+	+	-	Nálezová zpráva – dílčí průzkum před celkovou přestavbou	dům	
Hořín	Mělník	zdymsadlo	472 J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu – dokumentace před opravou	zdymsadlo na plavebním kanálu	
Hostivice	Praha-západ	fara	448 A. Schubert	1996	+	-	-	Nálezová zpráva – zběžný průzkum fasády	fasády	
Hostivice	Praha-západ	sýpka čp. 14 a hospodářský dvůr u zámku, Husovo náměstí	449 A. Schubert	1996	+	+	-	Nálezová zpráva – zběžný průzkum fasády	fasády	
Chržín	Kladno	hrbitov – náhrobky	458 J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	náhrobky č. 1–31	
Jakub	Kutná Hora	hospodářské stavení čp. 26	457 J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	hospodářské stavení čp. 26	
Jeřichovice	Příbram	kaple sv. Jana Nepomuckého	431 J. Veselý	2014–2016	+	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace	kaple před opravou	
Jílové u Prahy	Praha-západ	kostel sv. Vojtěcha – Vítězný oblouk, Masarykovo náměstí	450 A. Schubert	1996	+	+	+	Nálezová zpráva – dílčí průzkum omítek a náterů v interiéru	Vítězný oblouk	
Kamenné Žehrovice	Kladno	špýchar čp. 17, Žitná ulice	459 J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	špýchar čp. 17	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	sýpka, p. č. 1355, ulice Debrská	486 V. Jesenský	2014	+	+	+	NZ OPD při obnově	celý objekt, severní fasáda	CD
Krásná Hora nad Vltavou	Příbram	požůstatky loveckého pavilonu – terasa a grotta	434 V. Jesenský	2016–2017	+	+	+	NZ základní OPD pro zkoumání zaniklého pavilonu	celý objekt	CD
Křečhoř	Kolín	kostel Božího Těla	476 J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu – dokumentace	kostel Božího Těla	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu / prvek	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	čp. 488 dům U jelena	439	V. Jesenský	1993	+	+	+	Nálezová zpráva – dokumentace odstraňovaného povalového goticko – renesančního stropu	strop	
Kutná Hora	Kutná Hora	kostel sv. Barbory – kaple sv. Františka Xaverského	460	J. Sommer	1991	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	kaple sv. Františka Xaverského	
Kutná Hora – Kaňk	Kutná Hora	kostel sv. Vavřince	473	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - dokumentace oprav	zdivo	
Kutná Hora – Kaňk	Kutná Hora	kostel sv. Vavřince	474	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - oprava omítek exteriéru	horní část severní stěny lodi	
Kutná Hora – Kaňk	Kutná Hora	obytný dům čp. 120	475	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - dokumentace zchátralého průčelí	omítky	
Ledce	Beněšov	kostel sv. Bartoloměje	461	J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	průzkum zdiva a omítek stavby	
Ledce	Beněšov	kostel sv. Bartoloměje	477	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - dokumentace před opravou	zdivo a omítky	
Libň	Příbram	kaplička sv. Jana Nepomuckého	483	J. Veselý	2017	+	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace fasád kaple před opravou	fasády	CD
Malěšov	Kutná Hora	kamenný architektonický článek - na cestě před čp. 122	462	J. Sommer	1991	+	+	-	Nálezová zpráva – náhodný nález	zlomek římsového architektonického článku	
Mníšek pod Brdy	Praha-západ	kostel sv. Václava, náměstí F. X. Svobody	451	A. Schubert	1998	+	+	-	Nálezová zpráva – skica hrotnic na šítech věže, pohledová úprava podokapových žlabů	kostel sv. Václava	
Mníšek pod Brdy	Praha-západ	kostel sv. Václava, náměstí	452	A. Schubert	1998 – 1999	+	+	-	Nálezová zpráva – průzkum z lešení před celkovou opravou fasády	kostel sv. Václava	
Mníšek pod Brdy	Praha-západ	kaple Navštívení Panny Marie	453	A. Schubert	1999	+	-	+	Nálezová zpráva – průzkum fasády před opravou	fasády	
Nížbor	Beroun	západní předzámcí, parc.č. 455	435	V. Jesenský	2017	+	+	+	NZ OPD sklepy pod neexistujícím domem	celé sklepy	CD
Obříství	Mělník	víla čp. 45, Na Štěpáně	478	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - dokumentace k návrhu na zápis do Státního seznamu	továrníká víla čp. 44	
Pakoměřice	Praha-východ	zámek	479	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu - orientační dokumentace před opravou	zámek	
Panenské Břežany	Praha-východ	zámek	482	V. Adámek	2015	+	+	-	Nálezová zpráva – technologický postup opravy prvků	okna vnějšího pláště budovy	
Pavlíkov	Rakovník	obytné stavby na návsi	464	J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	panský dvůr, domy	
Poděbrady	Nymburk	zámek	465	J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace v průběhu stavebních úprav	severní křídlo předzámcí	
Průhonice	Praha-západ	zámek – východní křídlo s Rytířským sálem	432	V. Jesenský	2015	+	+	+	NZ OPD při obnově	zbytky topení	CD
Rakovník	Rakovník	městský dům čp. 138/1, 2, ul. U hluboké studny	466	J. Sommer	1993	+	+	+	Nálezová zpráva – dokumentace před demolicí	dům čp. 138	
Říčany	Praha-východ	kostel sv. Petra a Pavla – jižní předstín	440	P. Kroupa	1993	+	-	-	Nálezová zpráva – gotické nástěnné malby	nástěnné malby	

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu / prvek	CD
Říčany	Praha-východ	kostel sv. Petra a Pavla – nález hrobky	441	P. Kroupa	1993	+	+	-	Nálezová zpráva – výměna dlažby v interiéru kostela	dlažba	
Sázava	Beněšov	hřbitovní kaple při kostele sv. Martina	481	J. Klapetková	2013	+	+	+	NZ OPD – průzkum a dokumentace	zdivo	CD
Sázava – Černé Budy Sedlčany	Kutná Hora Příbram	kostel sv. Prokopa budova děkanství čp. 44, Komenského náměstí	455 485	J. Somer J. Veselý	1991 2017	+	+	+	Nálezová zpráva – oprava omítek NZ OPD operativní průzkum a dokumentace jižní části přízemí a sklepa v souvislosti s plánovanou rekonstrukcí záchodu	západní průčelí hlavní lodi přízemí a sklep	CD
Sedlec	Kutná Hora	zbytky gotického objektu v jihovýchodní části areálu zámku	467	J. Sommer	1992	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	pozůstatky budovy sýpky, severní zeď	
Srbsko Točnick	Beroun	roubený špýchar, Svatojánská 10	468	J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace	roubený špýchar čp. 10	
	Beroun	hrad – dolní palác, tzv. konírna	469	J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – dokumentace nálezu při opravě	architektonické články – v zásypu nad klenbou v okolí narušeného místa	
Třebnice	Příbram	návesní kaple	484	J. Veselý	2017	+	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace fasád kaple před opravou	barevné souvrství fasády	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	470	J. Sommer	1990	+	+	-	Nálezová zpráva – obnova vnějších omítek	průzkum vnějších licí zdiva zámku – severozápadní	
Velvary	Kladno	obytný dům čp. 369, ul. Na Průhoně (bývalý Lovecký pavilon)	436	V. Jesenský	2016	+	+	+	NZ OPD před zamýšleným transferem	a severovýchodní průčelí severovýchodního křídla, severní průčelí celý objekt	CD
Vidice	Kutná Hora	zvonice u kostela sv. Mikuláše	442	P. Kroupa	1997	+	-	-	Nálezová zpráva – průzkum omítkových vrstev	omítky	
Vilasova Lhota	Příbram	obytný dům usedlosti čp. 12	430	J. Veselý, J. Kypka	1995 – 2016	+	+	+	NZ OPD operativní průzkum a dokumentace	roubený dům – obnova	CD
Vojkov	Beněšov	výklenková kaplička sv. Jana Nepomuckého	487	V. Jesenský	2017	+	+	+	NZ OPD a návrh rekonstrukce předchozího stavu	celý objekt	CD
Vrchotovy Janovice	Beněšov	areál zámku čp. 1 s parkem	429	J. Veselý	2006 – 2008	+	+	+	NZ stavebně historická dokumentace z hloubkového průzkumu	přízemí donjonu	
Žabonosy	Kolín	kostel sv. Václava	471	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – dokumentace	zdivo	
Žabonosy	Kolín	kostel sv. Václava	480	J. Sommer	1992	+	-	-	Nálezová zpráva – hlášení o nálezu – dokumentace	kostel sv. Václava	

ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND

Co se týká pracovní náplně odboru, i rok 2017 byl ve znamení naší základní agendy, tedy činnosti dané § 14 zákona o státní památkové péči č. 20/1987 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Tu vykonává oddělení garantů území, oddělení specialistů, oddělení restaurování a referát památek s mezinárodním statutem na území Středočeského kraje, rozděleného dle příslušných okresů na jednotlivé správní obvody obcí s rozšířenou působností, tedy *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Labem, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim a Votice*. Příslušná odborná vyjádření jsou zpracovávána v rámci správních řízení k obnově nemovitých a movitých kulturních památek, v devatenácti případech k obnově národních kulturních památek, dále pak k nemovitostem v památkových rezervacích a zónách a rovněž v ochranných pásmech. Jsou posuzovány záměry jak stavební, tak uměleckořemeslné nebo čistě umělecké v režimu restaurování a nesmíme zapomenout také na historické zahrady a parky. Z dalších úkolů dále uvedme posuzování územně plánovacích dokumentací a zajištění monitoringu MPR *Kutná Hora*, zapsané na seznam světového dědictví UNESCO. Průběžně byl také sledován a aktualizován seznam ohrožených památek. Vykonávání agendy v OPPF je mnohohrstevnatá práce a kromě zpracovávání odborných vyjádření také zahrnuje množství individuálních dílčích konzultací s majiteli nebo s projektanty, prohlídky na místě samém s pořizováním fotodokumentace či se sběrem podkladů pro ověřovací operativní průzkumy, při samotné realizaci záměrů působíme jako dozor na stavbách, v dílnách či v ateliérech, kde se koordinují, kontrolují a upřes-

ňují technologické postupy, použité materiály a relevantnost nastavené koncepce vůbec. V následujících kapitolách popsalí jednotliví pracovníci odboru nejdůležitější akce obnovy, na kterých se z hlediska památkové péče podíleli, uvedeny jsou akce dílčí i po několika letech zdárně dokončené. Zajímavé postřehy a důležité detaily jsou vypíchnuty v komentářích jednotlivých fotografií.

Po celý rok byl také novým vedením odboru kladen důraz na konsolidaci, zefektivnění a semknutí všech oddělení, na vzájemnou konstruktivní spolupráci a propojení agendy při složitějších kauzách. Prohlubování odborných znalostí bylo realizováno také interními semináři, na půdě ústavu zmíníme například červnový cyklus tří interaktivních přednášek ing. Fuchse „Specifika historických staveb“ nebo zářiový třídení výjezd do *Olomouce* s nabitým programem, kterým nás provázel fundovaný výklad kolegů z OPPF ÚOP Olomouc. Během workshopu navštívili odborníci ÚOP STC např. Klášterní Hradisko (vstup do krovů – zajímavá nálezová situace ohledně vývoje fasády), Svatý Kopeček, Korunní pevnostku a Neředínský fort, kostel sv. Michala (restaurátorské práce), kostel sv. Mořice, Dóm včetně Arcidiecézního muzea a Nakládalovu vilu od Lubomíra Šlapety.

Jak ukazuje kapitola Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v roce 2017, mnozí z nás se zapojili do hájení památkové fondy i mimo pracovní dobu, a to odbornými monografiemi, dílčími studiemi, odbornými přednáškami nebo tematickými výstavami. V tomto roce se náš odbor, zejména oddělení specialistů, významnou měrou poradatelsky podílel na zářiové celorepublikové konferenci „Hořovicko, historická sídla v kulturní krajině.“

*Mgr. Eva Zápalková
vedoucí odboru*

Bolinka (správní obvod obce Vlašim), Loreta, kaple Panny Marie, celková obnova. Doplněním omítek vnějšího soklu po jeho předchozím odsolení byla dokončena náročná a velmi zdařilá obnova pláště kaple, při které byly postupně opraveny střechy a fasády bohatě členěné kamennými a štukovými prvky. Na věž byla podle historické fotografie i nálezu torza na místě navrácena korouhev ve tvaru siluety Panny Marie Loretánské (foto D. Primusová).

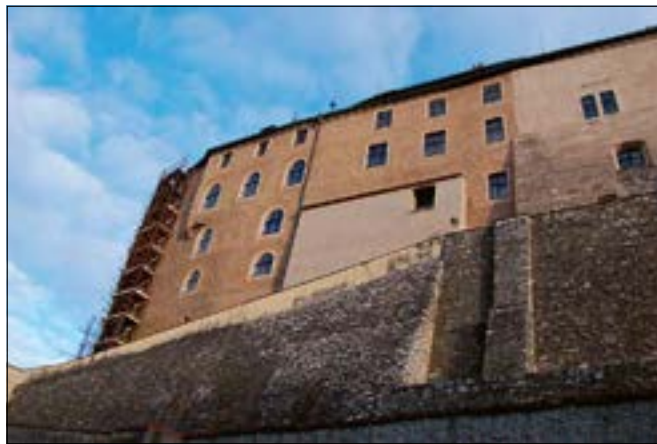
ODDĚLENÍ GARANTŮ ÚZEMÍ

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Ve městě *Benešově* proběhla v roce 2017 dílčí obnova několika kulturních památek. Po dokončení velmi zdařilé celkové obnovy torza minoritského kláštera práce v areálu této památky pokračovaly obnovou tarasní zdi, která zříceninu ohraničuje. Zeď byla kvalitně přezděna z původního kamene a nově zakryta betonovými cihlami, stejně jako tomu bylo dříve. Kamenem byly zaplntovány i úseky, které byly dříve tvořeny betonem, čímž bylo celé hrzení sjednoceno a prostředí této významné památky, která je symbolem města, rehabilitováno. Na nedaleké budově bývalé záložny, nyní *Muzea moderního umění*, byla opravena střecha do ulice, Alukryt zde byl vyměněn za vhodnější vláknocementové šablony šedé barvy. Na příští rok je v muzeu projednána celková úprava výstavního prostor v celém přízemí budovy. I na *nádražní budově*, jejíž součástí je i bohatě zdobený císařský salonek, byl opraven přístřešek nad prvním nástupištěm, který je součástí objektu. Také zde byl odstraněn nevhodný Alukryt a nahrazen rovnými pásy plechu, které jsou spojené falci. Drobné úpravy byly prováděny i na budovách v ochranném pásmu kulturních památek města Benešova. Na hradě *Český Šternberk* byla v tomto roce obnovena příkladným způsobem severní polovina západní fasády hradního paláce, kde se zachovaly bez větších zásahů nejstarší vrstvy omítek, zatímco všechny ostatní plochy fasád hradu byly ve 20. století upravovány. Postup obnovy fasády se blížil svou náročností restaurování. Všechny historické omítky (bylo identifikováno několik vrstev různých etap vývoje hradu) byly zachovány, očištěny a úspěšně zpevněny smáčením vápennou vodou. Okraje fragmentů omítek a vrstvy nesoudržné s podkladem byly injektovány. Po té byly chybějící vrstvy doplněny vápennou omítkou, která zrnitostí a strukturou povrchu co nejvíce odpovídala okolním omítkám. Druhotně použité kamenné články i kamenné prvky fasád, které náležely předchozím etapám vývoje, byly rovněž překryty maltou. Nakonec byla provedena závěrečná barevná retuš. Koncem roku proběhla příprava opravy severní fasády, která má být realizována v roce 2018. Její stávající vnější omítky jsou kvalitní a byly naneseny na počátku 20. století. V některých místech jsou opadané, někde jsou nesoudržné s podkladem a oddělují se ve velkých plochách. Předpokládá se, že omítky nebudou odstraňovány celoplošně, ale budou opravovány a doplňovány omítkou podobných vlastností. Všechny opravy jsou zde prováděny za vzorné spolupráce všech zúčastněných, nové skutečnosti jsou neprodleně řešeny na kontrolních dnech za přizvání specialistů. Proto lze předpokládat, že oprava severní fasády i mnohem rozsáhlejší fasády východní, která je podobného stavu a provedení, proběhne velmi kvalitně.

V *Sázavě-Černých Budách* byla dokončena obnova střech doposud chátrajícího *hospodářského dvora benediktinského kláštera* postavením a zakrytím nového krovu na bývalé obytné části, která byla již několik let úplně bez střechy. Nová střecha byla provedena podle původní, zdokumentované v SHP. V příštích letech mají být zastřešeny také mlýn a pivovar. V ochranných pásmech kláštera v *Sázavě* a hradu *Český Šternberk* byly projednány a realizovány úpravy několika obytných domů, ale i stavby domů nových. Nejvýznamnější byla zdařilá úprava stodoly domu čp. 25 v Českém Šternberku na půjčovnu lodí pro vodáky. Vnější vzhled stodoly byl zachován a v pohledově exponovaném místě působí velmi přirozeně. V *areálu hradu v Týnci nad Sázavou* byl opraven západní úsek kamenné ohradní zdi fary, v příštím roce se plánuje obnovu hrzení areálu dokončit. V ochranném pásmu kulturních památek města pokračovaly práce na opravách objektů

Český Šternberk (správní obvod obce Benešov), hrad, obnova severní poloviny západní fasády hradního paláce. Na tomto úseku fasády se do dnešních dní zachovaly téměř autenticky nejstarší vrstvy omítek, které byly obnoveny restaurátorsky. Všechny historické omítky byly zachovány, očištěny a úspěšně zpevněny smáčením vápennou vodou. Okraje fragmentů omítek a vrstvy nesoudržné s podkladem byly injektovány. Poté byly chybějící vrstvy doplněny vápennou omítkou, která zrnitostí a strukturou povrchu co nejvíce odpovídala okolním omítkám. Druhotně použité kamenné články i kamenné prvky fasád, které náležely k předchozím etapám vývoje, byly rovněž překryty maltou. Nakonec byla provedena závěrečná barevná retuš (foto D. Primusová).

Sázava-Černé Budy (správní obvod obce Benešov), oprava střech hospodářského dvora bývalého benediktinského kláštera. V roce 2017 byla provedena zcela nové střechy nad bývalým obytným objektem dokončena oprava havarijních střech celého dvora, která probíhala v posledních třech letech. Nový krov byl proveden podle dokumentace SHP, který byl pořízen ještě před zřícením střechy (foto D. Primusová).

v podhradí, zejména bývalého zájezdního hostince. Na zámku v *Ostředku* byla opravena terasa v ose průčelí do zahrady. Byly vyměněny okenní a dveřní výplně uzavřené spodní části za vhodnější členěné a provedené. Dále byly odborně obnoveny všechny architektonické články (zejména kanelované pilastry a balustrády) tohoto eklektického přístavku. Nový vlastník zámku *Lišno* připravoval obnovu domu správce a zahradníka, přikoupil i havarijní hospodářský dvůr, který je součástí areálu zámku, a začal ihned provádět zabezpečovací práce na stodolách. Zejména však v *Lišně* probíhá rozsáhlá obnova zámek-parku, který má být obnoven včetně všech drobných staveb – altánů, bazény, mostku, sochařských prvků a zahradního mobiliáře (lucerny, lavičky...). V areálu *zámeckého parku v Tloskově*, na jehož území je situováno i fotbalové hřiště,

Ostrédek (správní obvod obce Benešov), zámek, oprava zahradičního portiku. Několik let trvající celková obnova fasád zámku v Ostrédku byla v roce 2017 zakončena opravou terasy v ose průčelí do zahrady. Byly vyměněny okenní a dveřní výplně uzavřené spodní části za vhodněji členěné a provedené. Dále byly štukatéřsky obnoveny všechny architektonické články – pilastry, balustrády a římsy (foto D. Primusová).

kteřé bylo postavené v minulosti, byla realizována novostavba objektu sportovních šaten. Při realizaci se snaha, aby novostavba v daném prostředí nepůsobila nepatřičně a rušivě, zúročila. Na barokním zámku v Třebešicích byla opravou dvorních průčelí dokončena celková obnova fasád zámecké budovy. Dále zde byla téměř dokončena obnova interiérů v patře. Již mnoho let probíhající celková obnova barokního hospodářského dvora v Mariánovicích pokračovala opravou střeš nad chlévy a řezáčem. Nadějná je situace na nejohroženější kulturní památce Benešovska, na renesanční tvrzi v Mlékovicích. Nový vlastník připravuje obnovu tvrze, která má sloužit částečně k bydlení a částečně pro umístění expozic věnovaných tvrzi a informacím o chovu koní a jejich využití. Tak jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu Benešova dílčí obnova několika církevních objektů. Byla vyměněna západní polovina plochy dožívající šindelové krytiny románského kostela sv. Havla v Poříčí nad Sázavou. Obnova barokního kostela sv. Havla v Neveklově pokračovala opravou stropu nad lodí. Uhníla zhlaví stropních trámů byla vyprotézována a na podlahu půdy se podařilo navrátit pálené půdovky. Nyní je strop dostatečně sanovaný a pevný pro provedení opravy střechy nad lodí, která by měla pokračovat v příštím roce. Dále bylo po mnoha našich urgencích provedeno havarijní zajištění střechy kostela sv. Zvěstování Panny Marie v Maršovicích, kde zatím bylo v bočních úžlabích. V nejbližší době bude nutná celková oprava krytiny tohoto hodnotného barokního kostela. Práce započaly také na opravě střechy barokní fary u kostela Povýšení sv. Kříže v Pyšelicích, jejíž krytina z pálených bobrovek je v havarijním stavu. V roce 2017 byla položena nová krytina na horní části mansardy, oprava má být v příštím roce dokončena položením spodní části. Opravena byla také kamenná ohradní zeď kostela sv. Máří Magdaleny v Bělci. Práce však byly provedeny bez dohledu pracovníků památkové péče a bohužel nepříliš vhodným způsobem, protože obec se do opravy pustila za přispění dotací ministerstva zemědělství, o jejichž přidělování nedostávají pracovníci památkové péče informace.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Vlašim

V roce 2017 byla nejvýznamnější obnovou památky přímo ve městě Vlašimi úprava ohrazení severní hranice zámeckého parku. Na místě zbytků ohradní zdi, starých plotů a zábradlí podél havarijního chodníku při silnici mezi Vlašimi a Domašínem byla vybudována nová tarasní zeď, která byla oplentova-

Vlašim (správní obvod obce Vlašim), úprava severní hranice zámeckého parku. Na místě zbytků ohradní zdi, starých plotů a zábradlí podél havarijního chodníku při silnici mezi Vlašimi a Domašínem byla vybudována nová tarasní zeď, která byla oplentovaná kamenem a na kterou bylo vystavěno hrazení ze žulových pilířů, mezi které byla vkládána pole kovového zábradlí. Toto masivní řešení bylo navrženo kvůli požadavkům vyplývajícím z provozu na komunikaci. Stejná zábradlí již byla realizována v historickém centru města. Podél hrazení byl vytvořen nový chodník pro pěší. Celá stavba v délce několika stovek metrů prostředí esteticky i provozně zkvalitnila a zajišťovala bezpečný pohyb místních občanů i návštěvníků zámeckého parku (foto D. Primusová).

Všebořice (správní obvod obce Vlašim), kostel sv. Jiljí, oprava střechy. V roce 2017 byla nad lodí po lokální opravě a doplnění krovu položena nová krytina z pálených bobrovek. V příštím roce má být opravena i střecha nad presbytářem (foto D. Primusová).

ná kamenem a na kterou bylo vystavěno hrazení ze žulových pilířů, mezi které byla vkládána pole kovového zábradlí. Toto masivní řešení bylo zvoleno, protože se jedná o silnici II. třídy a provedení se osvědčilo již v centru města. Podél hrazení byl vytvořen nový chodník pro pěší. Celá stavba v délce několika stovek metrů prostředí esteticky i provozně zkvalitnila a zajišťovala bezpečný pohyb obyvatel obou obcí i návštěvníků zámeckého parku.

V městské památkové zóně Načeradec byly projednány i provedeny stavební úpravy několika objektů. Jednalo se zejména o výměnu krytiny a oken a různé přístavby. Dále byla provedena oprava střechy obytné části statku čp. 5, který je kulturní památkou. Krov byl tesařsky opraven a položena nová krytina z pálených bobrovek. V příštím roce mají tyto práce pokračovat na bývalé hospodářské části budovy. V Louňovicích pod Blaníkem pokračovala rehabilitace původní podoby klasicistního domu čp. 49, podle historické fotografie byly ob-

noveny štukové články fasády do návsí. Stejně jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu Vlašimi obnova několika kostelů. Doplněním omítek vnějšího soklu po jeho předchozím odsolení byla dokončena náročná a velmi zdařilá obnova pláště *Lorety v Bolince*, při které byly postupně opraveny střechy a bohatě členěné fasády. Druhou nejnáročnější akcí v obvodu byla pokračující oprava havarijní střechy zvonice s márnicí v areálu *kostela Nejsvětější Trojice v Psářích*. V tomto roce bylo opraveno prkenné bednění věže a jehlanové střechy věže – byl opraven krov a položena nová krytina ze štípaného šindele. V příštím roce by měla být oprava střechy celého objektu zakrytím márnice a obnovou kamenných bočních fiál zakončena. Dále v roce 2017 pokračovala oprava střechy *kostela sv. Martina v Kamberce*. Byl opraven strop nad lodí, stropní trámy byly opraveny protézováním. Následně má být opraven krov nad lodí – odstraněny neobdobné zásahy provedené v minulosti a konstrukce posilována vkládáním nových prvků. K těmto již probíhajícím akcím nově přibyla oprava střechy *kostela sv. Jiljí ve Všebořicích*. V tomto roce byla nad lodí po lokální opravě krovu položena nová krytina z pálených bobrovek. V příštím roce má být opravena i střecha nad presbytářem. Na *zámku v Souticích*, který byl donedávna ohroženou památkou bez využití a základní údržby, se příznivě změnila situace. V roce 2017 zde byla opravena střecha na severním křídle budovy zámku. Tesařsky byl opraven krov a položena nová krytina z pálených bobrovek, protože stávající tašky již dožívají a do střechy začíná zatékat. V příštím roce má oprava střechy pokračovat na centrální části zámku. Na ohroženém *zámku v Pravoníně* však nadále trvá bezvýchodná situace. Vlastník nekomunikuje, v započatém statickém zajištění nepokračuje a neprovádí ani základní údržbu, proto mu byla udělena pokuta. Tu v roce 2017 nesplácel a zámek dostal do dražby. Koncem roku již probíhala jednání se zájemci o koupi této ohrožené památky, proto doufáme, že zámek má stále ještě naději na záchranu.

Ing. Dagmar Primusová

Správní obvod obce Votice

Na *zámku ve Vojkově* byla zastaralá koksová kotelná upravena na účinnější a zároveň ekologičtější vytápění kotli na pelety. Při této změně mohl být snížen nevhodně navýšený komín a dle archivních snímků byla obnovena původní komínová hlavice. Obce *Vojkov* a *Říkov* projevíly přání obnovit památkově chráněné výklenkové kaple na svém území. Obě byly v relativně dobrém stavebním stavu, ale po předchozích nekvalifikovaných opravách z jejich původní podoby mnoho nezbyvalo. Na základě průzkumů a starších fotografií se podařilo vytvořit podklady pro přesnou obnovu historické podoby obou kaplí. Ve *Vrchotových Janovicích* proběhla další etapa obnovy *ohradní zdi zámeckého parku* mezi sochou sv. Jana Nepomuckého a provozním vjezdem do parku. Cihelná nadzdvíha byla nahrazena kamenem, koruna zdi byla pokryta novými kamennými deskami. Tento úsek se nachází mezi omítanými pilíři s bohatě tvarovanými římsami bývalé brány, jež nyní rámuje plastiku světce a neomítanými úseky ohradní zdi lemujícími východní část parku, byla proto omítnuta maltou rozetřenou ze spar. Ve *Vrchotových Janovicích* započaly práce na obnově ohradní zdi hřbitova rozkládajícího se kolem *kostela sv. Martina*. Ve *Voticích* byla zahájena obnova posledního, západního křídla *františkánského kláštera* výměnou oken. Jedná se o pohledově nejexponovanější fasádu obrácenou do Klášterní ulice. Okna ze 70. let 20. století byla nahrazena čtyřkřídlymi osmitabulkovými okny s dvojitým zasklením. V souladu s projektem však nebyla obnovena okna v lici, ale byla osazena do ostění. Na obrazech a starých fotografiích zdobila vstup do kláštera nejen kvadrilobová okénka po stranách a kasulový nadsvětlík, ale i dvojice kasulových oken lemujících

Vlčkovice (správní obvod obce Votice), zámek, oprava střechy. Na budově zámku, původně gotické vodní tvrzi, který je ohroženou památkou, pokračovala obnova střechy opravou jihozápadního křídla. Krov a bednění byly tesařsky opraveny a byla položena nová krytina ze šedých vláknocementových šablon (foto D. Primusová).

kříž s Kristem umístěný v nise nad vstupem. Při průzkumu, který proběhl v roce 2016, bylo nalezeno zazděné kasulové okno a zazděná nika. Při jejich otevírání byl nyní v zazděném okně nalezený původní rám, jehož konstrukční řešení pomohlo zpřesnit návrh repliky, která bude provedena jako špaletové okno osazené v lici. V nise byly nalezeny vrstvy šedých nátěrů, evokujících hloubku okna, ale nikoli malované okno samotné. Proto bylo rozhodnuto o výrobě replik rámu, které budou do špalety vsazeny a uchyceny obrtlíky. *Zámek ve Smilkově* získal po desetiletích chátrání nového vlastníka, jenž okamžitě zadal provedení stavebněhistorického průzkumu objektu a zahájil projektové práce na obnově a využití areálu pro hotelové účely. Budova bývalého hejtmanství při bráně zámku, tzv. domeček, byla opravena pro obytné účely a získala nová dvoukřídla šestitabulková okna. Dveře a francouzská okna do zámeckého parku jsou řešeny méně vhodně.

Ing. arch. Hana Řepková

V roce 2017 byla ve správním území města Votice téměř dokončena celková úprava *zámku a parku v Ratměřicích* a moderní seminární hotel s restaurací byl otevřen pro veřejnost. Již za provozu zde probíhaly dokončovací práce v zámeckém parku, bylo realizováno multifunkční hřiště se zázemím a hrubá stavba koupacího bazénu, které jsou novodobou obdobou původních staveb, které pocházejí z poslední výrazné úpravy parku ve 30. letech 20. století. Některé úpravy (retenční jezírko, některé cesty, modelace terénu...) však proběhly bez projednání a vydání závazného stanoviska a s vlastníkem proto bylo zahájeno správní řízení. V celé budově *zámku v Odlochovicích* byla vyměněna nevyhovující zdvojená okna za nová s izolačním dvojsklem, která mají lepší zpracování a profilace, čímž došlo k dalšímu přiblížení k původní podobě fasád zámku. Hloubka osazení oken v ostění byla sjednocena. Návrat k původním špaletovým oknům ven a dovnitř otvíravým však již nebyl možný pro rozsáhlé zednické úpravy ostění, které byly provedeny v minulosti. Na budově *zámku ve Vlčkovicích*, původně gotické vodní tvrzi, který je ohroženou památkou, pokračovala obnova střechy opravou jihozápadního křídla. Krov byl tesařsky opraven a byla položena nová krytina ze šedých vláknocementových šablon. Velmi příznivě se vyvíjí situace také na další ohrožené památce na Voticku – *zámku ve Zvěstově*. Budovy se v loňském roce ujala obec a v tomto roce již byly zahájeny práce na zajištění havarijních míst zachovalého křídla. Bylo provedeno odvlhčení kolem budovy, zajiště-

ní narušených ostění a záklenků otvorů v obvodových zdech a okrajů střechy. V příštím roce je plánováno v pracích pokračovat podle již projednaného a schváleného projektu celkové statického zajištění zámku. Křídlo, které bylo odstřeleno v 70. letech 20. století, má být dostavěno do podoby doložené zaměření, které bylo provedeno těsně před demolicí. V *Neustupově* byla koncem roku konečně zahájena oprava havarijní bobrovkové krytiny střechy barokní fary. V dobré kvalitě byla nově položena asi čtvrtina její plochy. Oprava střechy má být dokončena v příštím roce.

Ing. Dagmar Primusová

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

V *městské památkové zóně Beroun* byla dokončena oprava fasády Muzea Středočeského krasu čp. 88. Práce byly zahájeny koncem října 2016 a byly několikrát z důvodu nízkých teplot zastaveny. Na objektu Plzeňské brány byly opraveny střecha a omítky interiéru ochozu. Mimo MPZ byla v Berouně zahájena oprava *kaple Panny Marie Sedmibolestné* repasí vstupních dveří a opravou kamenného soklu, v zábranském *kostele Zvěstování Panny Marie* započala oprava barokního krovu a střešní krytiny z havarijního fondu MK.

Agenda v *KPZ Osovsko* se týkala lokálních úprav, běžné stavební údržby a zejména posuzování početné nové výstavby. Mimo Beroun se pokračovalo v opravě krovu kostela sv. Jana Nepomuckého v *Tetíně* dle projektu ing. J. Rineše z havarijního programu MK, akce byla dokončena. Další dílčí oprava pokračovala na budově *konventu ve Svatém Janu*

pod Skalou opravou krovu a střešní krytiny vnější části jiho-východního a severovýchodního křídla. Při opravě bylo nutné dodržet i požadavky ochránců (CHKO Český kras) ohledně hnízdění netopýřů. Na schodišti prelatury byly luxfery ve dvou okenních otvorech nahrazeny kopiemi okenních výplní z 19. století. Zajímavá obnova proběhla v interiéru jeskynní svatyně rekonstrukcí omítek klenby a stěn. V nedaleké *hrobce sv. Maxmiliána* byly odborně opraveny dveře vstupů do kaple a kamenicky byl opraven ochoz nad vstupem, dostalo se i na opravu *kamenného křížku* z roku 1714 situovaného u mostu v *Sedlci*. V *Broumech* byla dokončena oprava fasád obytného objektu čp. 38 *bývalé sklárny* včetně výplní. Na *zámku v Nižboru* byla dokončena oprava krovu východní části jižního křídla prvního nádvoří včetně hodinové věžičky dle projektu ing. M. Fuchse. Ve *Zdicích* byly obnoveny fasády věže *kostela Narození Panny Marie*, na římsy byly osazeny repliky váz vyrobené místním kameníkem panem Šeberou, v *Počáplech* proběhla oprava omítek kostelních věží *kostela Nanebevzetí Panny Marie*, kde bylo na základě nálezkové situace změněno rozvržení barevnosti na negativ vůči výchozímu stavu, avšak s akceptováním barevných odstínů, v *Počáplech* památková aktivita navázala výměnou 13 ks oken učeben místní základní školy za repliky, v *Suchomastech-Borku* byla lokálně opravena *hřbitovní zeď* kostelního areálu u sv. Mikuláše. Další opravený krov a krytina je na lodi *kostela sv. Tomáše v Hudlicích*. Na *kostele sv. Petra a Pavla v Litni* proběhla oprava vstupních západních a severních dveří včetně kamenného ostění z počátku 20. století. Nejrozsáhlejší a nejkomplicovanější rekonstrukce na území ORP Beroun probíhá v *areálu zámku ve Vysokém Újezdu* pro ne zrovna nejvhodnější využití – pětihvězdičkový hotel dle stavebního povolení z roku 2009. Od přestavby

Svatý Jan pod Skalou (správní obvod obce Beroun), bývalý klášter benediktinů, kostel sv. Jana Křtitele, interiér jeskynního kostela, stav po obnově omítek (foto H. Prixová Dvorská).

objektu se očekává mnoho moderních vylepšení, a tak úbytek autenticity je značný a demolice rozsáhlé. Při vichřici v říjnu 2017 došlo k poškození krovu stodoly. Práce budou pokračovat i v dalším roce.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Město *Králův Dvůr* od roku 2012 postupně obnovuje *zámecký areál*. V letošním roce obnova areálu pokračovala restaurováním renesanční malby v přízemí západní části zámku a je přínosem k postupné obnově této kulturní památky, která byla v minulosti odsouzena k zániku.

Ing. arch. Eva Kosová

Broumý (správní obvod obce Beroun), čp. 38, obytný dům zaniklé sklárny, celkový pohled na vstupní jižní fasádu po obnově (foto D. Havlíková).

Zdice (správní obvod obce Beroun), kostel Narození Panny Marie, rekonstruována kamenná váza na jihozápadním vstupním průčelí podle archivní fotodokumentace (foto D. Havlíková).

Správní obvod obce Hořovice

Kostel sv. Mikuláše v Praskolesích získal novou pálenou krytinu nad presbytářem. Opraven byl i narušený krov presbytáře a sanktusník vížky. V *augustiniánském klášteře sv. Dobrotivé v Zaječově-Nové Vsi* byla dokončena přístavba schodiště při východním křídle. Schodiště provedené dle projektu architekta Jindřicha Synka navazuje na kamennou ohradní zeď, která byla opravena a pokryta kamennými deskami. Moderní schodiště vystavěné kamene, skla a oceli si vyžádaly požární normy, které by jinak neumožnily plné využití východního křídla pro bydlení poutníků, rodin a dětí při prázdninových pobytech. Na *zámku v Osově* pokračovala obnova fasád, při níž je plně respektována zásadní přestavba zámku Václavem Palivcem na sklonku 30. let 20. století. Otevření zazděných arkád jižního křídla dodalo průčelí hloubku. Naopak nové otvory vytvořené snížením parapetů v severním průčelí, jimiž bude přístup na nově zbudovanou terasu na střeše podzemních garáží, zatím působí poněkud cizorodě. Na *kostele sv. Jana Křtitele v Osově* byla dokončena obnova fasád omítkami a nátěrem soku. Opravena byla štuková výzdoba čabrak pod sochami světců na západním průčelí, které restaurátoři při loňské etapě odevzdali v nedostatečné kvalitě. Na *hostomickém židovském*

Žebrák (správní obvod obce Hořovice), na v jádru gotickém domě pražského arcibiskupa Konráda z Vechty proběhla druhá etapa obnovy vrchní části mansardového krovu. Západní část krovu navázala na dokončenou obnovu jižní části. Dokončen byl západní úsek střechy, na němž byla položena krytina ze světlešedých šablon a zopakován vzor z šablon červených. Zbývá ještě dvorní část střechy. Impozantní střecha tohoto historicky významného domu je z uliční strany dokončena s výjimkou zakončení krokví. K dokonalosti chybí jen omítnutí komínu a obnova komínové hlavice: a – stav v roce 2017; b – stav v roce 2016 (foto H. Řepková).

a

a

b

b

Hořovice (správní obvod obce Hořovice), kostel sv. Jiljí:
a – vstupní západní průčelí s malovaným lizénovým rámcem. Práce navázaly na loňskou obnovu jižního průčelí. Zatímco fasády gotického presbytáře stále chátrají, vstupní západní průčelí je v krátkém čase opravováno podruhé. V návaznosti na loňskou etapu byla obnovena plasticita lizén i na západním průčelí a měla být zkvalitněna profilace korunní římsy; b – pod degradovanou římsou byla sondáží nalezena z velké části zachovaná barokní jemně profilovaná římsa. Vzhledem k míře a kvalitě dochování barokní římsy byla poškozená, tvarově nepřilíživě přesvědčivá mladší římsa snesena a opravena a byla prezentována římsa původní (foto H. Řepková).

hřbitově na vrchu Chlumeck u Běštína pokračovala další etapa obnovy kamenné ohradní zdi jihovýchodním úsekem. Práce ztěžovalo velké množství vzrostlých stromů prorůstajících ohradní zdí. V Žebráku proběhla druhá etapa obnovy vrchní části mansardového krovu v jádru gotického domu pražského arcibiskupa Konráda z Vechty. Klasicistní krov tohoto cenného historického objektu byl poddimenzovaný a poškozený mladší úpravou při nahrazení části mansardové střechy sed-

lovou v návaznosti na zvýšení sousedního domu. Západní část krovu navázala na dokončenou obnovu jižní části. Dokončen byl západní úsek střechy, na němž byla položena krytina ze světlešedých šablon a zopakován vzor z šablon červených. Zbývá ještě dvorní část střechy. Impozantní střecha tohoto historicky významného domu je z uliční strany dokončena v plné kráse s výjimkou zakončení krokví. V točnickém dvoře na západním okraji obce Točnick probíhaly intenzivní projektové práce na několika rodinných domech, dokončen byl během roku pouze jediný. Vlastník areálu, který bude po dokončení obsahovat 45 rodinných domů, bohužel dosud nedokončil inženýrské sítě. Na zámku v Lochovicích pokračovalo statické zajištění mlýna. V Hořovicích bylo obnoveno západní průčelí v jádru gotického kostela sv. Jiljí. Práce navázaly na loňskou obnovu jižního průčelí. Zatímco fasády gotického presbytáře stále chátrají, západní průčelí je v krátkém čase opravováno již podruhé. V předchozí etapě však bylo průčelí pouze natřeno bez obnovy plastických článků. Letošní obnova byla důkladná a kvalitní. V návaznosti na jižní průčelí byla obnovena plasticita lizén a zkvalitněna profilace korunní římsy. Opravena byla volutová křídla atiky, zcela degradované čučky byly nahrazeny kopiemi. Decentní oplechování bylo provedeno z olověného plechu. V krajinné památkové zóně Osovska probíhala agenda novostaveb rodinných domů, ale i přestaveb a dostaveb objektů.

Ing. arch. Hana Řepková

Správní obvod obce Kladno

Pokračovaly opravy návesní *kaple sv. Floriána v Bělokách* dokončením odvodnění drenážním systémem tak, aby bylo dostatečně kapacitní a funkční. Dále se vydláždil okapový chodníček a zpevnily přístupové schody. Současně památkový statik ing. O. Hrdlička prováděl zaměření tesařské vazby věžičky se zvonicí nad závěrem kaple, jako přípravu plánované sanace. Na *zámku v Buštěhradě*, v západní části severního křídla, kterou také vlastní město, pokračovala oprava interiéru. Velká místnost v přízemí se rekonstruuje pro opětovné využití. Pokládají se nové inženýrské sítě, konstrukce nové izolované podlahy s dlažbou z cihelných topinek, opravují se vnitřní omítky a instalují osvětlovací tělesa. Práce provádí zkušení řemeslníci kvalitně a zodpovědně. V areálu *Starého hradu v Buštěhradě v čp. 13* se realizovala oprava vnějších omítek na úseku ohradní zdi se zachovaným gotickým kamenným ostěním vstupní branky, které se současně restaurovalo. Na relativně malé ploše vysoké zdi se vystřídalo několik zedníků, jelikož nebyli schopni provádět požadovaný tradiční postup prací. Výsledek nakonec dopadl uspokojivým způsobem, přičemž detaily bude nutné v nejbližší době ještě doopravit. V téže lokalitě probíhaly konzultace stavebních úprav jednotlivých domů v areálu památky a sledování realizací oprav. Na *kostele Nanebevzetí Panny Marie v Družci* se zahájila oprava havarijního stavu střechy západní věže s rozložitou bání, otevřenou lucernou a makovičkou, završenou hrotnicí s kovaným dvou-ramenným křížem. Oplechována byla dožilým, červeně natřeným pozinkovaným plechem, značně prorezavělým. Plášť věže bylo nutné opatrně demontovat z lešení, tesařská vazba byla

Buštěhrad, (správní obvod obce Kladno), lokalita Starý hrad, dům čp. 13, oprava ohradní zdi s gotickou brankou, povrch opukového zdiva po otlučení omítek byl velmi degradovaný a rozpadávající se, došlo k jeho zpevnění a opatření do hladka utahovanou jednovrstvou nastavovanou omítkou (foto E. Volfová).

Družec, (správní obvod obce Kladno), farní kostel Nanebevzetí Panny Marie: a – rozebírání konstrukce střešní bání s lucernou zastřešující západní věž, stavebně technický stav byl havarijní; b – základový rošt tesařské vazby věže po snesení vrchní části (foto E. Volfová).

ve velkém rozsahu prohnílá a navíc napadená dřevokazným hmyzem. Snesené prvky byly na zemi roztříděny, dokumentovány a schopné prevozu byly transportovány do dílny, kde budou použity jako předlohy pro novou konstrukci. Tesařská konstrukce věže bude za použití zdravých prvků sestavena ve stavebním dvoře a jako celek transportována na věž v příštím roce. Na *Kladně* se v průběhu roku připravovala a konzultovala současně oprava několika památek. Poslední etapou se podařilo úspěšně dokončit obnovení výmalby interiéru stropu *rozdělovskeho kostela sv. Václava* v duchu národního slohu. Bohužel se i nadále otáčí s opravou drobné návesní *kaple ve Švermově-Motyčíně*. Její stav je v současnosti více než ostudný. V *Kolči*, v západním křídle *zámku*, se při opakovaných schůzkách na místě řešila zvýšená vlhkost v místnostech uvnitř.

Slatina, (správní obvod obce Kladno), kostel sv. Vojtěcha, oprava tesařské vazby krovu kostela pokračovala další etapou nad východní částí lodi směrem do presbytáře, protězy se napojovaly tesařskými spoji jištěnými kolíky pod dohledem památkového statika (foto E. Volfová).

Svárov (správní obvod obce Kladno), kostel sv. Lukáše, pohled na dokončenou opravu věže od jihovýchodu, současně byla dokončena oprava hlavních střech kostela, zbývá opravit havarijní stav o patro nižší střechy nad sakristií s předsíní (foto E. Volfová).

Bylo navrženo několik dílčích konstrukčních opatření, které by měly tento stav zlepšit. Vzorně opravený krov východního křídla zámku s kostelem čeká pod plachtami již dalším rokem na zakrytí taškovou krytinou, bohužel doposud stále marně. V Lánech, v areálu bývalých zámeckých koníren, se uskutečnila oprava novogotických fasád včetně obnovy kamenických prvků. Na budově sousedního zámku se restauroval povrch soklové partie z přírodních opracovaných kamenných kvád-

rů spolu se sousední kamennou kašnou. Práce byly odvedeny ve velmi dobré kvalitě. V areálu OP NKP *Památníku Lidice* proběhla celá řada konzultací zejména u přestavb ve starší zástavbě, a pak novostavb na územním plánu vymezeném území. K podaným žádostem byla zpracována odborná vyjádření. Další etapou pokračovala rozsáhlá oprava havarijního stavu tesařské vazby krovu *kostela sv. Vojtěcha* ve *Slatině*. Pokračovalo se ve střední části stavby, dokončoval se krov nad lodí v návaznosti na odlišné schéma vazby presbytáře. Protězy se napojovaly tesařskými spoji jištěnými kolíky pod dohledem památkového statika ing. O Hrdličky. Oprava byla provedena svědomitě a řemeslně perfektně. Na *kostele sv. Lukáše* ve *Svárově* pokračovala celková oprava kostela rekonstrukcí střechy vysoké západní věže. V dílně byl zhotoven nový krov a v kompletní sestavě se osadil a přikotvil zpět na původní místo do koruny věže jeřábem. Teprve nahoře se provedly zbývající dokončovací práce, oplechování mědi vrchní části konstrukce s osmibokou lucernou a jehlancovou střechou, kdežto spodní komolá část „suknice“ se zakryla prejzy do malty. Práce se provedly ve výborné kvalitě a výsledek dopadl velmi zdařile. Na území MPZ v *Unhošti* proběhla řada konzultací oprav a přestavb zejména městských domů. Jedna z nejceněnějších památek na území města, *dům čp. 148* v Hájecké ulici, mizí před očima a mění se postupně v ruinu. Zástupci památkové péče vyvinuli včas značné úsilí, aby tomuto stavu zabránili, ale strategie vlastníka památky, trvajících na likvidaci památkové podstaty domu, je neoblomná.

Ing. arch. Eva Volfová

Správní obvod obce Slaný

Ve *Kmetiněvsi* byla zahájena první etapa zajištění a obnovy ohradní zdi areálu *kostela sv. Václava*, jižního úseku, který se ve velkém rozsahu zřítíl v předchozím roce. Vzhledem k převýšenému terénu u kostela a k tomu, že hned za zdí prochází místní komunikace, se jednalo o závažnou havárii. Úroveň základů byla posílena, všechny původní kamenný materiál byl vytříděn a znovu použit pro kvalitní vyzdění. V *Knovízí* byla dokončena oprava střechy věže *kostela Věch svatých*. Nově zde byl položen měděný falcovaný plech, ve vrcholu byla vztýčena hrotnice s makovicí a křížem; v rámci opravy střechy došlo i k potřebné obnově hlavní římsy. V *Ledčích-Sternberku*, v bývalém lázeňském areálu, pokračovala oprava *domu čp. 58, zv. Havlíčkova vila*; v loňském roce byla kvalitně opravena fasáda severního průčelí včetně kamenného reliéfu K. H. Borovského. Ve *Skůrách* došlo k celkové opravě střešní konstrukce *zvonice* v areálu hřbitova. Kromě lokálních výměn některých poškozených krovových prvků byla vyměněna šindelová krytina, ve vrcholu byl umístěn obnovený a pozlacený kříž. Ve *Slaném* byly obnoveny fasády budovy *bývalé radnice čp. 3*; náročným zásahem bylo zajištění předsazeného plochostropého portálu s balkónem, který byl v minulosti přistavěn k průčelí dodatečně, a zároveň druhotné zásahy přispěly k jeho statickému narušení; zde bylo nutné řešit posílení provázání s lícovou stěnou. V *bývalém zájezdním hostinci čp. 163* byla dokončena oprava střech severního a západního křídla. V rámci MPZ došlo k obnovám některých staveb, často za přispění městského dotačního programu (především se jednalo o obnovy fasád, opravy střech a obnovy či náhrady okenních výplní); podstatná byla obnova fasád dvojice *domů čp. 247 a 248*, které se výrazně uplatňují v kontextu Velvarské brány a při vstupu na náměstí; v obou případech se jednalo o kvalitní obnovu. Zcela zásadní památkovou obnovou mimořádného rozsahu byla celková rekonstrukce střešního pláště *zámku ve Smečně*. Dle potřeby došlo k opravě krovové konstrukce; zde se jednalo o lokální výměny některých trámů či jejich partií (úžlabí, zhlaví krokví, pozednice), větší poruchy byly v severozápadní části při návětrné straně. Všechny tesařské práce

Smečno (správní obvod obce Slaný), budova zámku. Mimořádnou rozsáhlou památkovou obnovou byla celková rekonstrukce střešního pláště zámku, velice cenné památky. Ve vysoké kvalitě se podařila jak oprava krovové konstrukce, všech výrazných profilovaných komínů, tak i výměna prejzové krytiny, opět za prejzy; úspěch je to o to větší, že v poslední dekádě, kdy se několikrát řešila výměna krytiny (již v havarijním stavu), byl vyvíjen tlak investora na použití jednodušší drážkové tašky. Vzhledem k charakteru a skladbě střechy zde však nebylo možné na pohledově výraznou prejzovou krytinu rezignovat a přistoupilo se raději k provizornímu zajištění a odložení řádné výměny na příznivější období, nakonec tedy rok 2017 (foto E. Mikešová).

Smečno (správní obvod obce Slaný), budova základní školy čp. 284, obnova fasády stavby je příkladem toho, jak by se mělo přistupovat k opravám architektonicky hodnotných staveb, přestože nejsou zapsanými kulturními památkami. Historická budova školy z roku 1909, vystavěná ve stylu dekorativismu, se nachází v památkovém ochranném pásmu, kde je koordinován především panoramatický vzhled města. Fasády byly obnoveny v mimořádné kvalitě na úrovni památkového objektu. Investorem je město Smečno, kde vedení prosadilo tento způsob obnovy oproti zvažovanému novodobému zateplení stavby. Naprosto odlišné výsledky obou přístupů lze porovnat s realizovanou medializovanou úpravou pláště školní budovy v regionu (Kamenné Žehrovice), která razantním novodobým způsobem nevratně zničila hodnotnou historickou architekturu (foto E. Mikešová).

byly provedeny ve velmi dobré řemeslné úrovni. Dále došlo ke kompletní výměně střešní prejzové krytiny na střechách všech křídel zámku a na obou věžích. Rovněž pokrývačské práce byly provedeny velice kvalitně. Došlo k úpravě vikýřů; dle historických fotografií byl redukován jejich počet a zmenšena velikost. Velký počet původních komínů s bohatě profilovanými hlavicemi byl obnoven v původních tvarech. Zahájena byla 1. etapa obnovy fasád budovy děkanství čp. 115; byly provedeny opravy východní a západní štitové stěny, kde došlo i k rehabilitaci druhotně upravených nebo zaslepených okenních otvorů; zároveň byla upravena návaznost východního štítu na ukončení prejzové krytiny, která po předchozí opravě nelícovala. Zásadní obnovou byla kompletní oprava uličních fasád budovy základní školy; práce na této stavbě, ač se nejednalo o kulturní památku (škola je situovaná v POP MPZ), byly na vysoké kvalitativní úrovni, odpovídající obnovám památkových objektů. Velkou stavební akcí ve *Velvarech* byla obnova fasád budovy bývalého děkanství, včetně ohradní zdi a dvorního

stavení; zde byl proveden z lešení průzkum fasád a bylo zjištěno, že kromě tvarové úpravy a zjednodušení tektonických článků z posledních oprav ve 2. polovině 20. století pochází z této doby podstatný rozsah omítek bez spodních starších vrstev; tektonické prvky byly rehabilitovány do původních tvarů. V rámci *MPZ Velvary* došlo k opravám některých staveb (čp. 62, 203), na území POP byla projednávána podoba nové zástavby, kdy v pohledových souvislostech a v kontextu střechy krajiny města byla požadována kromě tradiční barevnosti krytiny a klasického zastřešení většího sklonu také shodná orientace staveb.

Mgr. Eva Mikešová

Okres Kolín

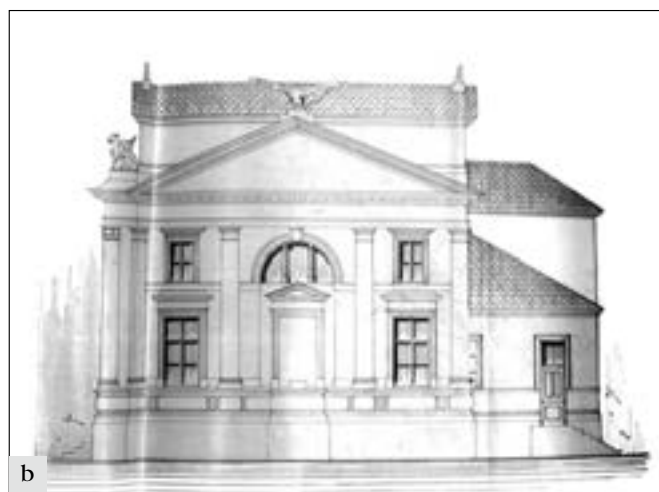
Správní obvod obce Český Brod

V Českém Brodě, na kostele sv. Gotharda, proběhla v roce 2017 oprava části jižního průčelí, která zahrnovala lokální vyspravení omítek s kvalitním vytažením architektonického členění, fasádní nátěr s barevností korespondující ze západním průčelím, odbornou kamenickou opravu bočních opěráků a doplnění chybějících polí dekorativních vitrajových výplní

Český Brod (správní obvod obce Český Brod), kaple sv. Gotharda: a – zcela zanedbaný objekt před celkovou opravou, b – objekt po úspěšné rehabilitaci s novým křížem na vrcholu dle historické kresby z roku 1820 (foto E. Zápalková).

oken dle dané technologie. V Českém Brodě byla dále realizována poslední etapa konzervace a restaurátorských oprav zdiva jihovýchodního úseku pohusitského *městského opevnění* z červeného permského pískovce. Byl dokončen poslední úsek koruny zdiva v Šafaříkově ulici, tedy jižní část u kruhové bašty. Z koruny byla ohleduplně odstraněna náletová vegetace a rozpadlý zdící materiál, uvolněné kameny byly přezděny či doplněny novým, stejného materiálu a rozměrů, a stejně tak byly vyplněny kaverny v hmotě zdiva. Při realizaci byl kladen důraz na dodržení korektních tvarů fragmentů řady původních střílen v kurtině a také na řádky vnějších kapes patrně po trámovém lešení. Na to navázala konzervace zdiva pod korunou, a to ve stejném technologickém a materiálovém duchu. V Českém Brodě také letos pokračovala oprava vnějšího pláště

Český Brod ((správní obvod obce Český Brod): sokolovna, a – detail střední partie jihovýchodního bočního průčelí budovy po obnově; b – původní plánová dokumentace z roku 1896 ze SOkA Kolín, která posloužila i při letošních obnovovacích pracích (foto E. Zápalková).

Rostoklaty (správní obvod obce Český Brod), areál kostela sv. Martina, křídlový nástavec raně barokní hřbitovní brány po obnově s novou kopií kovaného kříže s volutami při patě a srdcovitě zakončenými břevny. Na bráně byl tento kříž ještě v osmdesátých letech 20. století, kdy zmizel, není známo, za vzor posloužila fotodokumentace z roku 1987 (foto E. Zápalková).

sokolovny etapou opravy fasády jihovýchodního bočního průčelí a rovněž dvorního průčelí. Jde o významnou stavbu tehdy okresního města a tomu odpovídá i náročné architektonické řešení. Jako i v minulých letech předcházet zahájení stavby podrobný restaurátorský průzkum zaměřený na použité technologie a barevné kombinace, byť zkušenost z minulých etap byla velkou výhodou. Při opravě zkomoleného architektonického členění, zejména trojúhelníkových a segmentových frontonů nad okenními výplněmi v patře bočního průčelí, byla využita originální plánová dokumentace z roku 1896 z SOka Kolín, při úplné rekonstrukci dvorního průčelí pomohly dobové fotografie z archivu T. J. Sokol Český Brod. Práce byly provedeny velmi kvalitně a provádějící firmu Archkaso Zalesany je proto potřeba velmi pochválit. Dále bylo velkým úsilím a nasazením všech zúčastněných včetně vlastníka Města Český Brod doslova znovuzrozena poutní kaple sv. Gotharda, stojící u stezky Břetislava Jedličky Brodského a vedoucí při říčce Šembeře z Českého Brodu do Liblic. Kaple je v regionální místopisné literatuře uváděna jako barokní z období kolem roku 1700, byla vystavěna nad starším „zázračným“ pramenem, k níž putovala procesí zejména v období sucha. Na začátku roku 2017 však byla tato centrální stavba zavalena zeminou do výšky až 0,7 m, z jejího rozrušeného střešního pláště rostly nálety a byla v něm také proražena kaverna na eventuelní odvod kouře z interiéru – pobývali zde vandalové a v interiéru rozdělávali oheň. Jakou podobu původně kaple měla, bylo možné vyvodit i z historické kresby z roku 1820, uložené v Podlipanském Muzeu Český Brod, a tento materiál také sloužil při přípravě její obnovy. Po vyklizení interiéru a sejmutí vnějšího terénu byla kaple stavebně stabilizována za použití tradičních materiálů a technologií a po mnoha diskuzích byla na její zvonovitou střechu bez krovu (přímo rub vnitřní kopulové klenby) položena střecha z ostře pálených spárovaných cihel do maltového lože a na vrcholu byl vztyčen nový kovaný rozvilinový kříž, kopie dle předlohy historické kresby. V interiéru byla nalezena původní cihelná dlažba (topinky), kterou bylo možné opravit, a dále fragmenty dveří a jeden vnější rozvilinový kovaný závěs, které napomohly k rekonstrukci nové dveřní výplně. V interiéru byla odhalena souvrství původních vápenných nátěrů v odstínech lomené bílé, okru a červeného okru. Nyní je v jedné možnosti obnovy v análech popisované studánky v její blízkosti.

V Rostoklatech pokračovala obnova kostela sv. Martina stavební opravou interiéru. Byla přeložena a místně doplněna podlaha v kombinaci cihelné a kamenné dlažby v presbytáři a na oratořích, záhy celá i s již opravenou podlahou v hlavní lodi, pod a na kruchtě byla opatřena nátěrem z včelího vosku rozpuštěného v terpentýnu, který se po zaschnutí zaleštil kartáči.

Mgr. Eva Zápalková

Správní obvod obce Kolín

Největší stavební akce na území městské památkové rezervace Kolín byla prováděna z příspěvku a dotace ministerstva kultury v rámci Programu regenerace MPZ. Jednalo se o restaurování omítek a velice jemné a kvalitní štukové výzdoby uliční neobarokní fasády čp. 89 na Karlově náměstí. Novodobý neprodyšný nátěr byl z celé plochy odstraněn, tím byla obnovena původní velice jemná a precizní modelace štukové výzdoby. Bohužel vázy na atice musely být z důvodu jejich havarijního stavu sneseny a jsou deponovány na dvoře. Složitá byla restaurátorská rekonstrukce západní fasády západního křídla zámku pojatou formou proškrabávaného sgrafita, kde výtvarné řešení vychází z torzálně dochovaného renesančního sgrafita (barevnost, rozměr kvádrů, způsob rámování kvádrů). V soklové části byla odstraněna dozdivka renesančního kamenného okenního ostění z dob Pernštejnů s velice kvalitní profilací protínajících se prutů v místech horního lomení ostění. K jeho restaurování dojde v roce 2018 spolu s obnovou ostatních fasád západního křídla zámku. Velice

Kolín, (správní obvod obce Kolín), MPR, chrám sv. Bartoloměje, sakristie, dveře ze sakristie na schodiště do klenotnice, stav po restaurování. Byla obnovena formou rekonstrukce na nové vrstvě nálezoavá situace nejspodnější povrchové úpravy s kyticami malovanými podle šablony (foto D. Havlíková).

důležitým počinem v rámci náměstí bylo zahájení celkové rekonstrukce bývalé *domu čp. 7 „U Zlaté štiky“*. V jádru velký gotický dům dostal dodnes dochovanou podobu při obnově po požáru v roce 1734, realizované zřejmě podle návrhu stavitele Josefa Jedličky. Průčelí domu s podloubím, obrácené do náměstí, člení vysoký pilastrový řád. Suprafenestry se zalamanými a zavíjenými římsami zdobí bohatý štukový dekor, uplatněný i v parapetních výplních. Průzkum ukázal, že barokní tvarosloví bylo v roce 1922 provedeno nově v soudobé technologii, tedy v režné omítce v podstatě imitující kámen. Cílem obnovy realizované v roce 2017 bylo zachování vysoké architektonické hodnoty průčelí s precizním provedením opravy členění a současně s přiznáním charakteru poslední

hodnotné rekonstrukce barokního tvarosloví. Tento záměr se nepochybně zdařil, výsledek dokládá vysokou kvalitu štukatérské práce s citem pro tvar i detail. Režná úprava, docílená lazurním nátěrem s přiměřenou živostí, dává vyniknout bohatosti architektonických článků, podtržené hrou světla a stínu. Práce probíhaly i v interiéru statickým zajištěním nosných konstrukcí, rekonstrukcí zaniklých dřevěných trámových stropů, opravou omítek včetně zahájení restaurování nástěnných maleb uličního traktu v několika místnostech (restaurátor Miloš Gavenda). V uličních fasádách byla osazena nová špaletová okna s profilací dle posledního historického okna dochovaného na pavlači dvorní fasády. Na Karlově náměstí byl restaurován ústřední prvek – klasicistní kašna. Z menších úprav, avšak pro veřejný městský interiér důležitých, je osazení dřevěných předsazených výkladců u *domů čp. 34 a čp. 42* v Kutnohorské ulici. Návrh byl zpracován dle archivní fotodokumentace, která zachytila vzhled objektů Kutnohorské ulice po požáru 1911. Návrh u čp. 34 byl mírně zjednodušen, objekt není kulturní památkou. U čp. 42 byla snaha dle dnešních možností co nejvěrněji obnovit historickou truhlářskou výplň. Opravy kolínské dominanty – *chrámu sv. Bartoloměje* – pokračovaly v interiéru opravou omítek a kamenných prvků klenotnice, sakristie a schodiště mezi nimi včetně repase cihelné dlažby klenotnice, restaurování vitráží a dveří do těchto prostor. Práce byly přizpůsobeny již provedeným úpravám a prezentaci povrchů presbytáře i lodě chrámu s aplikací lazurního vápeného nátěru. Cílem povrchové úpravy však bylo zachování živosti kamenného zdiva a klenebních žebér včetně svorníku s dochovanými torzy polychromie. Obnovu provádí kolektiv

a

b

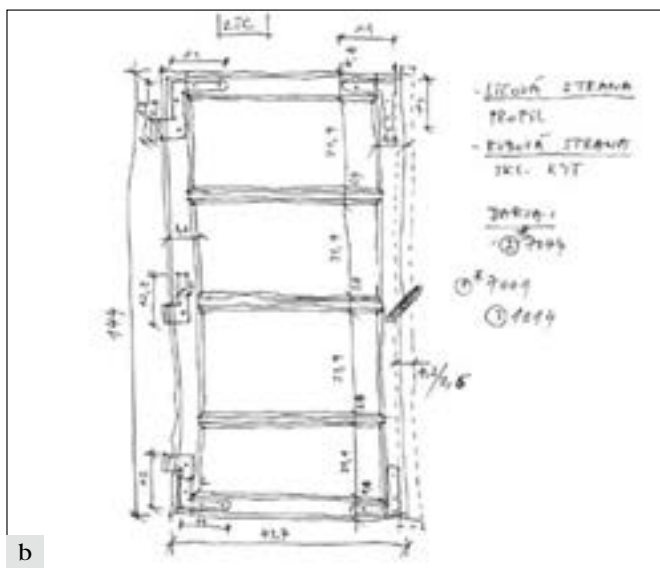

c

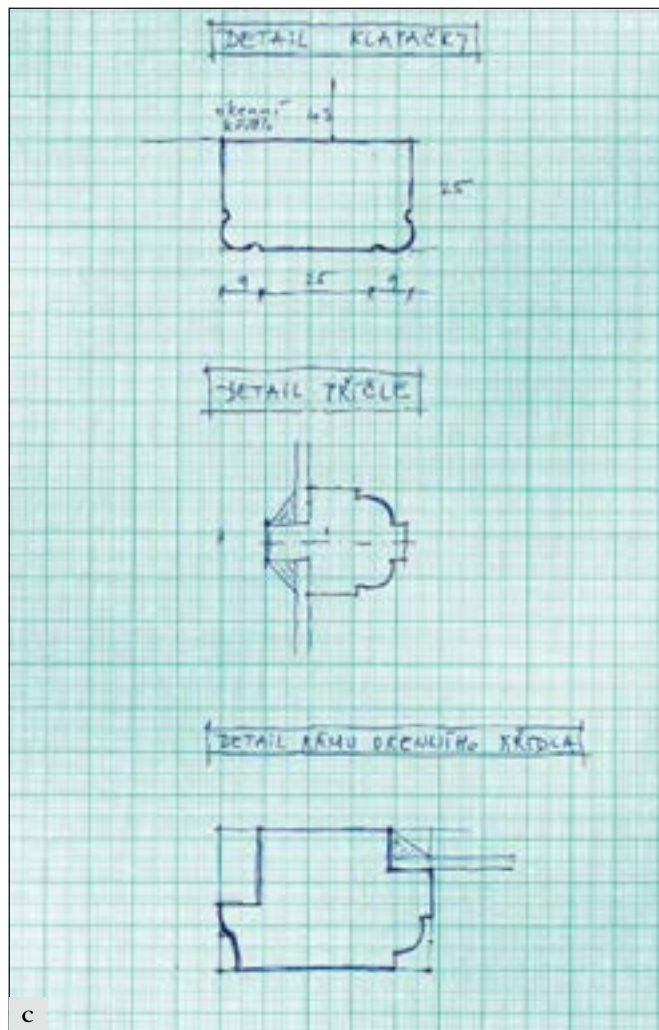
Kolín, (správní obvod obce Kolín), MPR, čp. 89: a – barokní stav před dostavbou 2. patra v roce 1891 (archivní fotodokumentace uliční fasády při pohledu z Karlova náměstí, zdroj neznámý); b – stav po restaurování fasády v roce 2017, c – detail maskaronu uprostřed fasády pod korunní římsou z roku 1891 s viditelnou sondou původní povrchové úpravy. Veškeré druhotné štky byly při opravě sejmuty a byla obnažena původní modelace štukové výzdoby (foto D. Havlíková).

a

b

c

Kolín, (správní obvod obce Kolín), MPR, čp. 7: a – uliční fasáda v úrovni nad parterem, stav po restaurování s osazením nových špaletových oken, parter má být obnoven v roce 2018; b – terénní skica klasicistní okenní výplně okenního křídla pavlače 2. patra patrně z doby po požáru města 1796; c – terénní skica klasicistní okenní výplně s detaily profilací rámu okenního křídla, příčle a klapáčky zhotovená v měřítku 1 : 1, členění a profilace tohoto historického okna byla vzorem pro vyhotovení nových okenních výplní uličních i dvorní fasády (foto D. Havlíková).

restaurátora Bohumila Pánka ve velice dobré kvalitě. Dalším restaurovaným prvkem byly barokní vstupní dveře západního portálu, kde byla obnovena historická barevnost se zachováním maxima autentické dřevěné hmoty. V prosinci byly zahájeny práce na akci Obnova „staré školy“, kostnice, zvonice a parkánu v areálu sv. Bartoloměje z finančního příspěvku IROP dle projektové dokumentace vypracované architektonickým ateliérem Masák & partner. Na dokončení opravy samotného chrámu sv. Bartoloměje byla vypracována projektová a prováděcí dokumentace Projektovým ateliérem pro architekturu a pozemní stavby, s.r.o. vedeným Ing. arch. Tomášem Šantavým pro možnost čerpání finanční podpory z IROPu.

V městské památkové zóně v Kouřimi probíhaly stavební úpravy objektů v rozsahu udržovacích prací. Na místě povolené demolice domku v ulici Hrnčířská čp. 154 byla dle schváleného projektu postavena novostavba (hrubá stavba), materiál z demolice historického objektu byl bez prohlédnutí zástupcem NPÚ odvezen. Nedodržování podmínek závazných stanovisek je v Kouřimi standardem, místní obyvatelé většinou vůbec neví, v jak hodnotném městečku žijí. U objektu čp. 63 v Dubové ulici byla dokončena problematická rekonstrukce havarijního stavu domu po jeho záměrné částečné demolici (krov) v roce 2015, zase bez dodržení podmínek závazných stanovisek. Rekonstrukce objektu čp. 137 v Komenského ulici začala demolicí objektu a vybagrováním 1/2 pozemku do hloubky cca 2 m. Objekt se nachází v těsné blízkosti zaniklé

Kolín, (správní obvod obce Kolín), MPR, zámek, západní fasáda západního křídla, stav po restaurátorské rekonstrukci sgrafitové výzdoby (foto D. Havlíková).

Malotické brány městského opevnění. Akce byla provedena bez zahájení stavebního řízení místním stavebním úřadem. Pozornost památkové péče se soustředila na obnovu hlavní dominanty a nejhodnotnějšího objektu ve městě – na *kostel sv. Štěpána*, kde pokračovala další etapa obnovy kamenného

Kolín, (správní obvod obce Kolín), MPR, čp. 42, pohled na uliční fasády po rekonstrukci předsazených dřevěných výkladců podle archivní fotky z roku 1911z archivu NPÚ ÚOP SČ (foto D. Havlíková).

zdiva obvodového pláště severní fasády lodě podle projektu ing. J. Rineše. Práce zašitíval pan Bohumil Pánek. Byly vysekány cementové spáry v celém rozsahu, zvětralá malta byla vyškrobána a nové spárování do líce byla provedeno vápenným materiálem probarveným ve hmotě. Značně degradovaný a nesoudržný povrch pískovcových kvádrů okenních ostění byl zpevněn, chybějící části torzálně zachovalých profilací byly provedeny umělým kamenem se zachováním patiny ostění. Restaurátorsky byly panem Coufalem obnoveny vitráže. Na *městském opevnění (NKP)* se pokračovalo s opravou parkánové hradby v městském parku nad Růžovou ulicí (pod čp. 18). Z oprav běžných objektů Kouřimi stojí za zmínku výměna recentních oken za špaletová dle archivních fotek na domě čp. 232 v Kolínské ulici. V *městské památkové zóně* v *Týnci nad Labem* pokračovala rekonstrukce památkově chráněného domu čp. 74 vedle radnice obnovou historických okenních výplní formou kopií nebo repasí a rekonstrukcí havarijního stavu pavlače dvorní fasády včetně zasklení. Na *turzi* v *Nebovidch* byl prorazen otvor v podlaže konírny a objeveny sklepy sekané do skály, které mají tvar kříže. Na obnově obytné

a

b

c

Týnec nad Labem (správní obvod obce Kolín), objekt lékárny čp. 74: a – uliční pohled na dům po výměně oken za repliky, atypické okno vlevo v přízemí a špaletová historická okna zázemí lékárny byla repasována; b – pohled ze zahrady na dvorní fasády s pavlačí v havarijním stavu, pavlač byla druhotně přestropena a horní prostor byl osvětlen dodatečně proříznutými otvory s okny; c – pohled ze zahrady na dvorní fasády s replikou pavlače, při obnově bylo obnoveno historické řešení bez horního osvětlení a vnitřního přestropení. V pavlači jsou vsazené repasované 2 kusy okenních klasicistních křídel, barevnost vychází z nálezové situace interiérové strany, vnější plochy si nezachovaly nátěrové vrstvy. Okna pavlače můžou být původními fasádními výplněmi druhotně osazenými na pavlači (foto D. Havlíková).

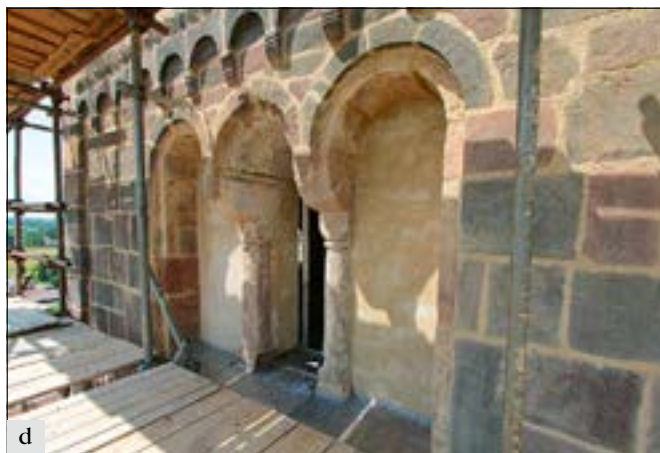
a

c

b

d

Plaňany (správní obvod obce Kolín), kostel Zvěstování Panny Marie: a – pohled na horní část věže s opraveným kamenným zdivem a omítkami na barokním lomovém zdivu imitujícím kvádríkové zdivo; b – pohled na románské trojitě okno východní strany věže po vybourání druhotní zazdívky; c – konzolka sedla románského sloupku trojitě okna východní fasády věže s kresbou zanikající plasticity tváře; d – pohled na románské trojitě okno východní fasády věže po jeho restaurování a zapuštění zazdívky víc do špalety (foto D. Havlíková).

budovy správce z 19. století, spočívající v zajištění statické poruchy jižní zdi, se nepokračovalo, dotace z Havarijního programu MK byla vrácena. Obnova kláštera čp. 26 s kostelem sv. Františka v Zásmukách pokračovala odbornou opravou dveří mnišských cel v patře (restaurátor Daniel Ebel) a restaurováním kamenného portálu hlavního vstupu do kláštera (restaurátor Jaroslav Pacovský). Pokračovala oprava kostela Zvěstování Panny Marie v Plaňanech opravou kamenných fasád

Třebovle (správní obvod obce Kolín), zvonice areálu kostela sv. Bartoloměje, pohled do interiéru přízemí s novou dlažbou, repasovaným schodištěm a obnovenými omítkami (foto D. Havlíková).

východní a severní strany v horní části s barokní úpravou, kdy bylo kvádřikové zdivo částečně nahrazeno zdivem z lomového kamene a omítnuto s barevnou imitací kvádříků okrové a červené barvy formou nátěru. Omítka se dochovala pouze v torzálním stavu, avšak s prokazatelnou výše popsanou úpravou. Historický stav byl obnoven. Zajímavostí bylo restaurování východního trojitého románského okna s dvěma sloupky s patrnou řezbou tváře jedné z konzolek sedla sloupku na vnější straně. Druhotná zazdívká bočních otvorů byla přezděna a zapuštěna víc do špalety, aby byla zvýrazněna profilace a plastická románského stavebního prvku. V *Třebovli* se pokračovalo v obnově raně gotického *kostelíka sv. Bartoloměje* opravou omítek sakristie, klasicistní márníce a 4 dveří, pokračovala obnova zvonice opravou interiéru – omítky, schodiště, podlaha. Byla dokončena oprava márníce osazením nových dveří. Kolem zvonice byl snížen terén kvůli zavlhání zdiva přízemí. V obci *Radim* byla dokončena celková rekonstrukce pseudogotické *kaple Nejsvětějšího Vykupitele* z roku 1889, postavené podle plánů arch. Josefa Mockera (původně plánována pro Beroun), která se dochovala v autentické podobě s minimem novodobých zásahů. Na *kostele sv. Jakuba v Ratenicích* pokračovala oprava krovu a střešní krytiny lodě. Krov je hambalkový z roku 1823, ručně tesaný. V průběhu prací byla v místě styku presbytáře a lodě zjištěna statická chyba historického řešení, kdy se krov závěru opírá do jalové krajní vazby lodě. Letos byla dokončena tesařská oprava krovu lodě, v dalším roce se má pokračovat opravou krovu závěru a následně dotažením kry-

Radim (správní obvod obce Kolín), kaple Nejsvětějšího Vykupitele z roku 1889 podle plánu Josefa Mockera, pohled po ukončené celkové rekonstrukci, která probíhala v letech 2015–2017 (foto D. Havlíková).

tiny. Na objektu barokní *fary ve Svojsčicích* pokračovala oprava šindelové krytiny a krovu. Další rozsáhlá obnova započala na kostele *Nanebevzetí Panny Marie v Červených Pečkách*, a to nejkomplicovanějším úsekem – zděnou helmici věže podle projektu ing. arch. T. Šantavého. V kostele *sv. Gotharda v Žehuni* pokračovala oprava havarijního stavu krovu lodě dle projektu ing. Jana Vinaře. V *Kolíně IV* byl restaurátorsky opraven klasicistní kamenný portikus objektu bývalé *Staré pošty* čp. 656 naproti vlakovému nádraží, vytvořený v okoseném nároží budovy s půlkruhovým balkonem neseným na dvou pseudodórských sloupech. Portikus s balkonem je vyhotoven z kutnohorského pískovce, tzv. mušláku. Výstavba bývalé *Staré pošty* souvisí se zavedením železniční dopravy do Kolína, kdy bylo pro umístění pošty strategicky důležité situování v blízkosti železničního nádraží. Do té doby byla pošta na Karlově náměstí v domě čp. 7. Další oprava vně MPR v Kolíně byla zahájena na objektu bývalého *špitálního kostela sv. Jana Křtitele* (dnes sloužící pravoslavné církvi), jeho západní fasádě. Původně gotický kostel, patrně z 1. třetiny 14. století, byl upraven barokně asi v roce 1747 a restaurován v roce 1936, kdy dostal stávající podobu (zřejmě včetně omítek). Řešení fasád je barokní, západní průčelí je zakončeno trojúhelným štítem s torzem sochy sv. Jana Křtitele v nice, s pyramidami po stranách (dochována jen na severní straně). V průběhu prací byl na kruchtě nalezen kovaný kříž a barokní okenní výplň z oválné rozety nad vstupem, zasklená šestiúhelníky do olova.

Ing. arch. Dorota Havlíková

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Na území MPZ Čáslav došlo v roce 2017 mimo drobnější stavební úpravy objektů zejména k obnově fasád *městských domů* čp. 154 a čp. 161, které jsou oba kulturními památkami. Nárožní objekt čp. 154 vyniká výstavnou secesní fasádou, jejíž boční část prošla úspěšnou obnovou již v roce 2015. Letos se přistoupilo k obnově hlavního průčelí. Strádmá klasicistní fasáda taktéž nárožního domu čp. 161 byla obnovena a rehabilitována v celém rozsahu. Poslední vadou na kráse obou objektů je zcela nevhodné řešení parteru s prodejními výkladci. Nadále probíhá obnova městského *Dusíkova divadla*, kde je ov-

šem velkým problémem často nedostatečná kvalita provedení a tlak na kompromisní řešení. V *Žehušicích* se navázalo na loňskou opravu krovů a střeš *zámeckého hospodářského dvora* obnovou hlavního hospodářského objektu a jeho adaptací pro řadu nových funkcí. Došlo tak k dalšímu výraznému posunu v celkové obnově rozsáhlého zámeckého areálu, byť řada letos provedených úprav a kvalita prací byla značně problematická. V obci *Starkoč* byl učiněn další krok k záchraně a obnově *kostela Nanebevzetí Panny Marie*, a to osazením kopií původních okenních výplní. V neposlední řadě byla úspěšně dokončena dlouhodobě probíhající obnova fasád *fary v Krchlebech*.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Čáslav (správní obvod obce Čáslav), dům čp. 161 před a po obnově fasády: a – před obnovou byla strádmá klasicistní fasáda domu nevhodně rozbarvena, detaily keramických tvarovek byly znejasněny vrstvami nátěrů, řada tvarovek byla poškozena nebo zcela chyběla; b – zachované tvarovky byly očištěny a doplněny kopiemi. Fasáda byla sjednocena monochromním nátěrem v neutrálním odstínu, zvoleném s ohledem na sousední objekty. Starší nátěry byly zdokumentovány v rámci stratigrafického průzkumu fasády před obnovou (foto B. Schmidová).

Čáslav (správní obvod obce Čáslav), dům čp. 154 před a po obnově hlavního průčelí. Dům čp. 154 je jedním z nejvýstavnějších objektů na náměstí Jana Žižky z Trocnova a v podstatě nejvýznamnějším secesním domem v Čáslavi; a – navzdory vizuálně lepšímu stavu čelní fasády oproti bočnímu průčelí před jeho obnovou v roce 2015 se při bližším ohledání i zde zjistila velká míra degradace štukových prvků a omítek; b – obnova čelního průčelí je opět kvalitním dílem zručných a zkušených štukatérů. Z důvodu klimatických podmínek byla oproti boční fasádě zvolena pro zlacení prvků zlatá fasádní barva. Vadou na kráse zůstává stejně jako u domu čp. 161 parter s nevhodně řešenými výkladci (foto B. Schmidová).

Správní obvod obce Kutná Hora

Stavební sezónu v MPR Kutná Hora otevřela potěšující zpráva, že *Dačického dům čp. 41*, který prošel v přechodném období celkovou rekonstrukcí a kde našlo sídlo Vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO, získal významné ocenění Památka roku, které každoročně uděluje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Dlouhodobou a celkově pojatou rekonstrukcí prochází také významný goticko-barokní palác čp. 152, zvaný Jambor. V interiéru proběhlo zajištění kleneb, restaurování kamenných prvků a rekonstrukce renesančního vstupního portálu v bývalém loubí podle dávného návrhu Jana Muka. Palácový vzhled dodalo uliční fasádě osazení nových špaletových oken v patře a střešním altánu s detaily podle historické dokumentace. Další významný areál – tzv. *Kouřimská brána čp. 59* – se také pozvolna probouzí, v tomto roce byla dokončena obnova gotické věže a klasicistního dvorního křídla. Naši pozornost zaslouží věž, která kdysi sloužila jako součást fortifikace města, ale v pozdní gotice byla přičleněna k domu na vnitřní straně hradeb. V jagellonském období vznikla místnost v patře věže zaklenutá žebrovou klenbou, do které se vchází sedlovým portálem s původními plátovanými dveřmi; nyní byla celá tato unikátně dochovaná situace restaurátorsky ošetřena. Z objektů, které procházejí celkovou rekonstrukcí rozdělenou na řadu etap, připomeňme ještě objekt *arciděkanství čp. 1*. Zde došlo k obnově západního traktu v patře, kde byl objeven a restaurován malovaný strop opatřený datací 1730. Podobně jako v řadě předchozích let lze rozdělit akce na obnově MPR do dvou hlav-

ních oblastí – na péči o střechy a fasády. V první oblasti stojí na prvním místě dokončení celkové obnovy střešního pláště *kostela sv. Jakuba*. V koncepci předešlých etap byla přírodní břidlicí pokryta severní strana lodi včetně větracích vikýřů ve tvaru volských ok. Břidlicovou krytinu dostala také střecha věže *kostela Nejsvětější Trojice* severozápadně za městem. Práce pokračovaly na další etapě obnovy barokního krovu *kláštera sv. Voršily* včetně výměny prejzové krytiny, obnovy vikýřů a komínů. Nová krytina z bobrovek nebo vláknocementové šablony se objevila na střechách *domů čp. 3 Žižkov, 87, 157, 346, 387 a 515*. V oblasti obnovy fasád vyzdvihneme práce na uliční fasádě nárožního *domu čp. 223*, kde bylo obnoveno klasicistní členění pomocí jednovrstvé vápenné omítky, včetně návratu v lici osazených oken a na boční fasádě byla realizována úprava mnohačetnými vápennými nátěry přímo na zdivo, podle nálezové situace i analogického řešení fasády domu čp. 293 (viz Ročenka 2011). Úplné dokončení fasády i obnovy celého domu se předpokládá v následujícím roce a zdá se, že tato realizace bude prezentována jako vzorová; o to důrazněji, že nejde o prohlášenou KP. Celkově nebo dílčím způsobem byly fasády obnoveny na následujících domech: *čp. 5, 13, 134* (boční a dvorní), *169* (dvorní), *174, 201 a 501*. Ke konci dlouholeté obnovy se pomalu chýlí *kostel Panny Marie Na Náměti*, kde se pokračovalo na dvou polích lodi ošetřením kamenických prvků, novými omítkami a restaurováním posledních vitrážových oken. Po delší odmlce se do ulic Kutné Hory vrátili dlaždiči, a to v případě ulice Česká a Na Náměti. Podobně jako v předešlých etapách výměny povrchů ulic se

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), areál tzv. Kouřimské brány čp. 59. V roce 2017 byla dokončena obnova gotické věže a klasicistního dvorního křídla. Pozoruhodný objekt věže sloužil kdysi jako součást fortifikace města, ale v pozdní gotice byl přičleněn k domu na vnitřní straně hradeb, a, b – v Jagellonském období vznikla v patře věže místnost zaklenutá žebrovou klenbou, do které se vchází sedlovým portálem s původními plátovanými dveřmi. Celá tato unikátně dochovaná situace byla restaurátorsky ošetřena a stane se v budoucnu důstojným obývacím pokojem majitele objektu (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), Česká ulice. Po delší odmlce se do ulic Kutné Hory vrátili dlaždiči, a to v případě ulice Česká a Na Náměti. Podobně jako v předešlých etapách výměny povrchů ulic se i zde kladl důraz na uplatnění žulových dlažeb a řádkovanou vazbu. Součástí rekonstrukce byla také výměna osvětlení za litinové lucerny pražského typu. Škoda jen, že se nepodařilo eliminovat prvky, jako jsou normovaná opatření pro nevidomé a přemíra dopravního značení, které intravilán ulic našich historických měst značně devalvují (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora-Sedlec (správní obvod obce Kutná Hora), čp. 1. Stěžejní akcí byla třetí etapa obnovy střešního pláště budovy mohutného trojlodního konventu v areálu společnosti Philip Morris ČR a.s. Na západní pultové střeše vystřídala plechovou krytinu přírodní břidlice. Zcela se proměnil prostor nádvoří novým řešením komunikačních tras a výsadbou zeleně, podporující atmosféru rajského dvora, která se však zazelená až v následujícím jaře (foto A. Pospíšil).

Kutná Hora-Sedlec (správní obvod obce Kutná Hora), kaple Věch Svatých s kostnicí. Generální oprava sedleckého karneru pokračovala další etapou, která po dokončení náročného archeologického výzkumu měla především za cíl eliminovat tvoření vlhkosti stěn spodního ossaria, a to výstavbou předstěny z nenasákavých cihel, opatřenou hydroizolačními omítkami. Tato situace je konstrukčně nezávislá na původním zdivu a bude skryta pod terénem: a – celkový pohled na rekonstruovaný karner od severovýchodu, b – detail konstrukce stěny ve výkopu (foto A. Pospíšil).

i zde kladl důraz na uplatnění žulových dlažeb a řádkovanou vazbu. Práce s lomovým kamenem se uplatnila také na opěrné zdi domu čp. 519. V areálu bývalého cisterciáckého kláštera v Sedlci pokračovalo několik stěžejních akcí. Společnost Philip Morris ČR a. s. dokončila opravu krovu a výměnu krytiny z plechu za přírodní břidlici na západním pultu bývalé konventní budovy. Zcela se proměnil prostor nádvoří novým řešením komunikačních tras a výsadbou zeleně, podporující atmosféru rajského dvora, která se však zazelená až v následujícím jaře. Druhou nejdůležitější akcí v Sedlci je generální oprava kap-

Paběnice (správní obvod obce Kutná Hora), kostel sv. Bartoloměje: a – jižní fasáda před opravou, b – jižní fasáda po opravě (foto M. Jedlička).

le Všech Svatých s kostnicí, která v této etapě, po dokončení náročného archeologického výzkumu, měla především za cíl eliminovat tvoření vlhkosti stěn spodního ossaria, a to výstavbou předstěny z nenasákových cihel, opatřenou hydroizolačními omítkami. Pozvolněji se pokračovalo na budovách bývalého pivovaru, konkrétně na střeše varny. Do několika etap je rozdělena i obnova fasád kostela sv. Vavřince na Kaňku, v té letošní byla dokončena celá severní strana lodi. V areálu hřbitova zmíněného kostela započaly práce na opravě ohradní zdi, a to novými omítkami a repasí vrat jižní brány.

PhDr. Aleš Pospíšil

V letošním roce započala rekonstrukce zastřešení věže kostela sv. Bartoloměje v Solopyskách. Zastřešení ve formě cibulové bání s lucernou se nacházelo v havarijním stavu a hrozilo zřícení, proto byla konstrukce opatrně rozebrána a snesena. Nyní došlo k obnově, při níž byla konstrukce sestavena na zemi, poté bude přenesena na své místo. I přes havarijní stav a značný rozsah poškození prvků se některé podařilo zachovat a znovu použít (sloupky, ramenáty, atd.). Řešily se i detaily profilace dřevěných říms. V Kácově započala oprava krovu a výměna střešní krytiny na kostele Panny Marie. Nejprve byla zrekonstruována sanktusová věžička, nyní se pracuje na opravě krovu presbytáře s tím, že jsou používány tradiční tesařské spoje. V Nových Dvorech pokračovala další etapou oprava krovu na zámku, konkrétně nad jihovýchodním křídlem. Opět se jednalo o tradiční tesařskou opravu provedenou v odpovída-

jící kvalitě. Po bližším ohledání se zjistilo značné poškození prvků, proto byl navýšen rozsah výměny poškozených částí konstrukce. V rámci prací byly nad všemi místnostmi křídla zjištěny původně pohledově uplatněné dřevěné záklopové stropy s malovanou výzdobou. Při rozebírání záklopů byly jednotlivé prvky popsány a poté vráceny na svá místa. V Paběnicích byly opraveny fasády kostela sv. Bartoloměje. Při předešlé opravě, ke které došlo zřejmě v meziválečném období, byla odstraněna velká většina starších omítek. Na nové omítky pak byly uplatněny tvrdé probarvené vrstvy ve dvou strukturách a ve dvojí barevnosti. Při nynější opravě bylo toto řešení respektováno především proto, že nebyl nalezen starší stav, který by umožňoval jeho rekonstrukci. Obnovena byla meziválečná barevnost v kombinaci šedé a cihlově červené. Jinak na území ORP Kutná Hora probíhaly běžné dílčí akce týkající se např. výměny jednotlivých výplní okenních a dveřních otvorů a podobně.

Mgr. Martin Jedlička

Okres Mělník

Správní obvod obce Mělník

Na území MPZ Mělník byla v roce 2017 řešena běžná agenda – obnovy a výměny oken, opravy fasád a střech, umístění reklamních zařízení, zateplení, půdní vestavby apod. Z této běžné agendy je nutno vyzvednout povedenou revitalizaci průčelí domu čp. 171 v ulici Vinohrady Karla IV. Průčelí bylo na základě historických fotografií z rodinného archivu vlastníka uvedeno do původního stavu. Břizolitovou omítku nahradila tradiční vápenná technologie, zjednodušená novodobá okna nahradily repliky původních oken, na fasádu bylo navraceno architektonické členění. Kvalitní obnova průčelí fasády byla v roce 2017 realizována také u domů čp. 338 v ulici Pražská, čp. 147 v ulici Jaroslava Seiferta, čp. 142 na nám. Karla IV. nebo čp. 296 v ulici Kpt. Jaroše. Mezi nejvýznamnější stavební akce na území města Mělník patřila další etapa obnovy a restaurování interiéru kostela sv. Petra a Pavla v rozsahu jižní lodi. V této etapě žebra síťové klenby nevykazovala pokles žebér, tudíž nebylo nutné provádět jejich statické zajištění. Na žebrech bylo vyspraveno spárování, poškozené profilace byly domodelovány probarveným umělým kamenem a následně byla provedena sjednocující retuš ve světle krémovém odstínu. Dále byly injektovány trhliny v klenebních polích včetně horního líce a stěnách. Klenební pole i stěny byly očištěny od novodobého nátěru (s ohledem na starší vrstvy výmalby), vytmeleny a natřeny vápenným nátěrem. Restaurována byla kamenná ostění oken s kružbami, menší kamenné ostění na východní straně jižní lodi a jednotlivé svorníky se zdobnými motivy erbů. Dále byla zahájena první etapa obnovy střešního pláště a repase vstupních dveří evangelického kostela. U vstupních dveří, poškozených klimatickými podmínkami, byly v truhlářské dílně vyměněny zdegradované dřevěné části, odstraněny staré nátěry, obnovena profilace lišt a následně byly dveře znovu natřeny a osazeny na původní místo. V důsledku dlouhodobé neúdržby a degradace střešní krytiny docházelo k zatékání do střešní konstrukce. V rámci první etapy obnovy byla provedena náhrada poškozených a dřevokaznou houbou napadených dřevěných prvků krovů, výměna latování a byla položena nová vláknocementová krytina. Konstrukční skladba střechy s bedněním bohužel nemohla být s ohledem na případné neposkytnutí záruky ze strany výrobce vláknocementové krytiny znovu obnovena a střecha musí být při hřebeni a okapní hraně provětrávána. V budově Masarykova kulturního domu byla provedena rekonstrukce hlediště a jeviště divadelního sálu a repase a restaurování vybraných vstupních a interiérových dveří. V hledišti byla vyměněna do-

Mělník (správní obvod obce Mělník), dům čp. 171 v ulici Vinohrady Karla IV.: a – pohled na průčelní fasádu domu před zahájením prací. V druhé polovině minulého století bylo vyjma korunní římsy odstraněno veškeré architektonické členění a fasáda byla opatřena břízolitovou omítkou; b – pohled na průčelní fasádu domu po provedení revitalizace dle historických fotografií z rodinného archivu vlastníka. Po odstranění břízolitové omítky bylo navrženo architektonické členění a osazeny repliky původních oken s ozdobnými klapačkami (foto V. Hlaváčková)

žilá konstrukce podlah za novou s osazením nových, na míru vyrobených sedaček a celý prostor byl nově vymalován. Také na jevišti a v orchestřišti byla zcela vyměněna konstrukce podlah s ohledem na jejich lepší užitné vlastnosti. Záměrem bylo zlepšení komfortu pro diváky a účinkující, ale s velkým ohledem na památkové hodnoty kulturního domu, což se v rámci realizace dle našeho názoru podařilo. Konzultována byla studie revitalizace nám. Karla IV., která by měla následovat po demolici části budov ze 70. let minulého století. Po celý rok 2017 byla řešena problematika výstavby rodinných domů na památkově chráněném pozemku klášterní zahrady u kláštera augustiniánů s kostelem sv. Vavřínce v místní části Pšovka. Pochybením stavebního úřadu došlo na žádost vlastníka k nezákonnému rozparcelování pozemku parc. č. 2443/1 na menší pozemky a jejich následnému prodeji zájemcům o výstavbu rodinných domů. V platném územním plánu je pozemek veden jako zastavitelný, ale zcela zde chybí vyznačení, že se jedná o nemovitou kulturní památku. Výstavba rodinných domů není z pohledu památkové péče z principu ochrany pozemku a pro historickou, archeologickou a urbanistickou významnost lokality možná.

Mělník (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Petra a Pavla: a – pohled na klenební pole jižní lodi po provedení obnovných prací a restaurování výmalby kleneb a svorníku; b – detail svislého boku svorníku s motivem hlavy muže v prvním klenebním poli jižní lodi kostela před restaurováním; c – detail svislého boku svorníku s motivem hlavy muže v prvním klenebním poli jižní lodi kostela po restaurování. Svorník je zdoben erbem s českým dvouocasým lvem a dvojicí propletených hadů. Svislé boky erbů zdobí plastiky mužských vousatých hlav s rukama (foto V. Hlaváčková).

Hořín (správní obvod obce Mělník), pohřební kaple Lobkowiczů, pohled na kapli v průběhu obnovovacích prací (foto V. Hlaváčková).

Rozsáhlejší množství stavebních akcí bylo realizováno ve správním obvodu obce Mělník. V Čechelicích byla obnovena východní fasáda *kostela sv. Havla* jako další etapa celkové obnovy fasády. S celkovou obnovou fasády se pokračovalo také na *kostele Panny Marie Vítězné v Řepíně*. Letos byla obnovena poslední dvě neobnovená pole ve východní fasádě – jedno pole lodi kostela a pole v podvěží. V *márnici v Lužci nad Vltavou* pokročily obnovné práce do interiéru, kde za pomoci šablon vytvořených podle nalezených fragmentů byla znovu vytažena bohatě profilovaná římsa obíhající celý prostor. V interiéru márnice byly také obnoveny omítky a proveden vápenný nátěr v odstínu lomená bílá, jelikož i přes průzkum barevnosti klenby nebylo možné stanovit původní barevnost nátěru. Na *zámku ve Stránce u Mšena* byla po počátečním zjištění, že je prováděna výměna střešní krytiny bez náležitých povolení, nakonec vláknocementová krytina vyměněna s posvěcením památkové péče. Velmi kvalitně bylo realizováno statické zajištění a obnova části ohradní zdi *kostela sv. Václava ve Vysoké*. Ohradní zeď musela být kvůli vyklonění a velkým trhlinám částečně rozebrána, sešita helikálními výztužemi a následně opět vyzděna do původního stavu. Velmi pozitivně hodnotíme započetí obnovných prací na *pohřební kapli Lobkowiczů v Hoříně*, která po opakovaných povodních a neúdržbě výrazně chátrala. V roce 2017 proběhla v předstihu jednání se zástupci vlastníka a prováděcí firmy, kdy byla ujasněna koncepce obnovy a v letních měsících již započaly první práce. Před prováděním prací musely být exhumovány jednotlivé hroby příslušníků rodu Lobkowiczů, protože povodně a klimatické podmínky poškodily i zděné a klenuté prostory hrobů. Do konce roku 2017 byly z větší části provedeny omítky fasád kaple, stavebně připravena místa pro vybudování nové ohradní zdi při vstupním schodišti a odvezeny do dílny frag-

a

b

Liběchov (správní obvod obce Mělník), vinný sklep čp. 192: a – pohled na vinný sklep s propadlou střechou od východu, b – pohled na vinný sklep s obnovenou střechou od východu. Obnova střechy přišla opravdu na poslední chvíli, jelikož docházelo k masivnímu zatékání srážkové vody do interiéru stavby (foto V. Hlaváčková).

Mšeno (správní obvod obce Mělník), městské koupaliště postavené ve třicátých letech 20. století je chloubou města. Areál plovárny s prvky ve stylu art-deco je ve směru z Cinibulkovy ulice oddělen dobovým oplocením z prefabrikovaných betonových tvarovek. Obnovení plotu vyžadovalo zakázkovou výrobu kopií poškozených prvků. Nová brána, vystavěná podle soudobého návrhu, odkazuje na původní záměr dominantního vstupu a současně používá materiál odpovídající celkovému charakteru oplocení (foto J. Berková).

menty odlitků patek pilastrů a rohů lemování náhrobních desek. Práce budou pokračovat i v průběhu roku 2018. Havarijní stav lze i nadále konstatovat u *zámku v Byšicích*. I přes snahu nového vlastníka zámku (nikoliv ovšem pozemků), započaté udržovací práce (osazení nových okapů a dešťových svodů, podepření a sepnutí staticky narušených konstrukcí, oplachování oken, atd.) a snahu o záchranu objektu dochází stále k majetkoprávním sporům, které nepřispívají ke zlepšování stavu objektu. Na území *ochranného pásma zámku Liběchov* byla řešena běžná agenda. V případě nemovitých kulturních památek na území obce proběhla úspěšně druhá etapa obnovy krovů a střechy *zámku*. U *vinného sklepa čp. 192* byl po letech chátrání obnoven střešní plášť. Střecha byla již propadlá a do stavby intenzivně zatékala srážková voda. Obnovení střešního pláště bylo důležitým krokem pro samé zachování stavby. Na pokraji samotné existence se ve správním obvodu obce Mělník stále nachází *vinici dům s kaplí v Mělníku-Vehlovicích, mlýn, hájovna a zahradnictví v areálu zámku v Hoříně*. Ve vážném havarijním stavu se nachází *areál zámku v Hoříně*, zmíněný *zámek v Byšicích, hotel Harasov v Janově Vsi, budova lázní v areálu kaple Boží Voda v Liběchově* nebo *vodní mlýn v ulici Čertovská v Mělníku*.

Mgr. Veronika Hlaváčková

V *městské památkové zóně Mšeno* byla, stejně jako v předchozích letech, zaměřena pozornost na obnovu tří nejvýznamnějších památek. V budově místní *sokolovny* byla realizována velmi zdařilá obnova terazzových podlah v chodbách a na podestách hlavního schodiště. Původní podlaha z doby kolem roku 1920, tvořená šedobílými poli s černobílou mozaikovou stuhou po obvodu, vsazenými do hnědočerveného rámu, byla poškozena prasklinami a dalšími defekty. V rámci obnovy byly praskliny retušovány a chybějící části doplněny. Celý povrch byl následně vyčištěn. V *areálu městského koupaliště*, významné památce postavené ve stylu art-deco, pokračovala další etapou obnova venkovních schodišť do hlavní haly a obou bočních přístavků. V rámci obnovy byla respektována původní skladba cihel. Současně s touto akcí byla provedena celková obnova první části dobového oplocení areálu, které bylo v havarijním stavu. Původní plot, tvořený betonovými tvarovkami

vsazenými do sloupků z tvarovek zdobených prolamovaným povrchem, musel být vzhledem k nestabilní podezdívce zcela rozebrán a vystavěn na novém základě při respektování původního vzhledu. Poškozené prvky byly nahrazeny kopiemi původních. Namísto dosavadní vstupní brány, která nerespektovala celkový charakter oplocení, byla vystavěna nová brána se zděnými pilíři a novými kovovými vraty, která svým celkovým charakterem odkazuje k původnímu záměru. Nejvýznamnější akcí v MPZ bylo zahájení první etapy celkové obnovy fasády na *kostele sv. Martina*. Současná velmi poškozená fasáda je výsledkem několika utilitárně pojatých oprav, realizovaných v průběhu 20. století, které z velké části překryly původní řešení s rytým kvádrováním, jež pokrývalo celý povrch fasády včetně plastických článků a dávalo kostelu vzhled neomítané stavby z pískovcových kvádrů. Na základě zjištění v průběhu průzkumu fasády bylo přikročeno k postupné rehabilitaci původního konceptu fasád. První etapa zahrnuje dvě pole členité jižní stěny kostelní lodi. Práce byly realizovány s podporou města a Programu regenerace MPZ. Vedle těchto hlavních akcí byla na území MPZ realizována řada menších stavebních úprav a obnov. Díky podpoře Fondu regenerace, zřízeného městem Mšeno na podporu stavební obnovy objektů, které nejsou prohlášenými kulturními památkami, ale mají památkový potenciál či městotvorný význam, byla například realizována zdařilá obnova fasády na *domě čp. 172* v Palackého ulici a rehabilitováno členění fasády na *domě čp. 7* na náměstí Míru.

Ve *Vidimi* byla realizována zásadní etapa obnovy *kostela sv. Martina*, která přispěla k rehabilitaci původního vzhledu této novogotické stavby ze 70. let 19. století. V rámci akce byla dosavadní plechová krytina ze závěru 60. let 20. století nahrazena pálenými bobrovkami podle původního stavu. Celkovou obnovou prošly rovněž původní dřevěné vikýře, které byly očištěny od nevhodného novodobého krycího nátěru a doplněny plechovými hrotnicemi, rekonstruovanými podle dobových fotografií. Svým rozsahem nevšední akce mohla být realizována díky štědré podpoře z Programu péče o vesnické památkové zóny a stejně velkorysý spoluúčasti Obce Vidimi, která je vlastníkem kostela. V příštím roce bude přikročeno k naléhavé obnově okenních výplní.

Mgr. Jana Berková

a

b

Mšeno (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Martina je dominantou města. Novorománská fasáda z poslední třetiny 19. století s rytým celoplošným kvádrováním byla postupně setřena mladšími opravami. Podkladem pro rekonstrukci původního velkorysého řešení byly relikty původního členění, nalezené v malých fragmentech na stěnách lodi a zejména na presbyteriu; a – obnova této ve hmotě probarvené fasády byla náročná na zachování přibližně stejných rozměrů kvádrů a vazby na plastické prvky fasády; b – dvě dokončená pole jižní fasády lodi v kontrastu s původním stavem omítek (foto J. Berková).

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Na území ochranného pásma zámku Nelahozeves byla řešena zejména běžná agenda – opravy fasád, střech, zateplování apod. V průběhu roku byl se zástupci památkové péče projednáván záměr obnovy hostince – památníku A. Dvořáka a vznik archivu a koncertního sálu v areálu zámku Nelahozeves. Na území ochranného pásma zámku Veltrusy se stavební činnost zaměřovala především na výstavbu a projednávání rodinných domů v lokalitách Za kaplí, Na Střelnici a U Luhu na

východním okraji města. Výjimečně byla projednávána rekonstrukce domu ve starším jádru obce. Na území obce Kralupy nad Vltavou bylo provedeno statické zajištění trhlín v exteriéru i interiéru kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava. Trhliny byly sešity helikálními výztužemi a zdivo bylo uvedeno do původního stavu. Zejména v exteriéru odvedla prováděcí firma kvalitní práci, téměř není poznat rozdíl mezi starším spárováním cihelného zdiva a spárováním po statickém zajištění. Ve správním obvodu obce Kralupy nad Vltavou probíhala stavební činnost zejména v areálu zámku ve Chvatěrubech. Zde byla realizována další etapa konzervace, konsolidace a statického zajištění zbytků zříceniny hradu, a to při jihovýchodním nároží. Práce spočívající zejména v přezdívaní a zajištění kamenného zdiva hradu byly jako v předchozích etapách prováděny řemeslně velmi kvalitně za použití tradičních postupů a materiálů.

Mgr. Veronika Hlaváčková

Správní obvod obce Neratovice

Na území MPZ Kostelec nad Labem byla v uplynulém roce řešena převážně běžná agenda – opravy fasád a střech, ploty nebo novostavby, např. přístavba ZŠ T. Stolzové. Výrazným zásahem do obrazu MPZ bylo zasíťování fasády Občanské záložny. Havarijní stav fasády, kdy při větru opadávaly kusy zdiva a architektonického členění budovy, muselo být urgentně řešeno z důvodu ohrožení občanů. S vlastníkem byly po celý rok

a

b

Vidím (správní obvod obce Mělník), kostel sv. Martina je jednou z dominant obce a v prostoru návsi tvoří protipól budově zámku; a – v závěru 60. let 20. století byla střecha lodi i věže zakryta falcovaným pozinkovým plechem. Tato účelová oprava zachránila kostel před devastací v rámci dobových možností, současně však výrazně narušila jeho dobový vzhled; b – v rámci postupné obnovy byla již před lety na střechu věže navrátna břidlicová krytina a v letošním roce se podařilo rehabilitovat také původní podobu střechy na lodi (foto J. Berková).

Chvatěruby (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), zámek. Detail konzervace a konsolidace zdiva hradního torza (foto V. Hlaváčková).

projednávány možnosti obnovy budovy a je zpracovávána projektová dokumentace na obnovu stropů v 2. NP. Projednávána a schválena byla také obnova krovu a střešního pláště *kostela sv. Víta*. Realizace proběhne ale až v roce 2018. V *měšťanském domě čp. 80* proběhlo v přízemí zrušení pobočky České spořitelny a byl vyměněn bankomat a jeho značení. Ve správním obvodu obce Neratovice pokračovala obnova ohradní zdi *kostela Nanebevzetí Panny Marie v Lobkovicích*. Etapa obsáhla vnitřní stranu ohradní zdi od hlavního vstupu po jihovýchodní roh ohradní zdi. Dále proběhla obnova střešního pláště severního přístavku *kostela sv. Máří Magdalény v Chlumíně*, a to bohužel bez dozoru zástupců památkové péče. Výsledek je uspokojivý, ale v interiéru došlo během prací k zborcení klenby. V průběhu roku byla konzultována celková obnova *kaple v Přívorech* a obnova hospodářských budov přiléhajících k východnímu křídlu zámku v *Obříství*.

Mgr. Veronika Hlaváčková

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Prakticky jedinou významnější akcí v *městské památkové zóně Mladá Boleslav* byla v roce 2017 úspěšně dokončená oprava fasád, nátěru a sgrafita na podstřešní římsě u *renesanční památky Bratrského sboru*. Dle památkových požadavků proběhla také repase všech vstupních výplní s kováním, které byly součástí celkové rekonstrukce prováděné kolem roku 1895 architektem Antonínem Wiehlem. Zdařile proběhla rovněž repase zláčené korouhve se lvem na věži památkově chráněné renesanční radnice.

Poměrně zdařilé byly také opravy dvou hlavních památek v *ochranném pásmu Kosmonosy*. U kosmonoského zámku byla dokončena oprava jižního průčelí včetně interiéru sály

terreny, kde došlo k obnově pískovcové dlažby, restaurování schodiště ze sliveneckého mramoru i repasi kovaného zábradlí. Štukatérské práce na fasádě prováděla stavební firma, která se osvědčila už při opravě severní a východní fasády zámku v předcházejícím roce. Kvalitně byly restaurovány akroterie na jihovýchodním střešním pavilonu. Druhou zdařilou akcí ve městě byla oprava omítek, truhlářských a klempířských prvků u zvonice a severní části ambíto v *areálu Lorety*. Ve výsledku poměrně úspěšná byla také předem s památkovými orgány neprojednaná oprava fasády a střechy v Kosmonosech na jihozápadní věži a přilehlé jižní fasádě bývalého piaristického kláštera (dnes Psychiatrická nemocnice). Restaurátorsky zde byl ošetřen pískovcový klasicistní portál, souvrství historických nátěrů byla konzervována, obnoveno bylo číselné označení na klenáku. Z Havarijního fondu byla hrazena oprava krovu, říms a střechy *bývalého špitálu čp. 142*. Na bývalém dobrovicském panství pokračovala i v roce 2017 další etapa s přispěním z prostředků fondu ORP na opravy krytiny a laťování u *kostela sv. Prokopa v Semčicích*. Podobně jako v předcházejícím roce se další etapou úspěšně navázalo na opravu poškozených částí krovu (zhlaví, pozednice, vazné trámy) u *kostela sv. Martina v Luštěnicích* (dotace ORP). Z prostředků Havarijního fondu MK ČR byla dokončena poslední etapa opravy krovu nad lodí *kostela sv. Anny v Týnci*, bylo vyměněno laťování a položena nová bobrovka, v následující etapě bude třeba opravit partii střechy nad průčelím a u věže. V závěru roku 2017 bylo za dozoru archeologů z NPÚ ÚOP SČ prováděno odvodnění vnějšího pláště hřbitovního *kostelíka sv. Jiljí v Rejšicích*. Také v Rejšicích, u *kostela sv. Jana Nepomuckého* byly z fondu PZAD opravovány části krovu a laťování včetně dobře provedeného vykrývání úžlabí bobrovkami za západní věž. U *dobrovické renesanční radnice* pokračovala oprava hlavního průčelí, formou cyklu obětovaných omítek bylo řešeno odvlhčení skarpovitých pilířů a navazující částí podloubí. Dozorována byla také akce opravy krovu a střešní krytiny, dotovaná z Havarijního fondu MK ČR, u *bývalé turze-sýpky Petkovy-Skašov*. Řemeslné provedení opravy krovu i použití přeložené původní krytiny proběhlo zcela v souladu s požadavky památkové péče.

Mgr. Dana Linhartová, Ph.D.

V *Bělé pod Bezdězem* pokračovala další etapa obnovy *zámku*, která byla v tomto roce soustředěna na statické zajištění kleneb arkád 1. patra severního křídla, kde došlo ke zřícení části konstrukce klenebního pole. Zajištění bylo řešeno vložením táhel a dozděním zřícených částí klenebních polí. Při zpracování projektu byl konzultován zejména způsob kotvení táhel tak, aby byly vyloučeny jakékoliv zásahy do omítek průčelí a nedošlo k poškození mimořádně cenné manýristické malby na průčelí arkád. V průběhu prací byly nad rubem kleneb odhaleny trámy náležející pravděpodobně původní stropní konstrukci arkád. Z konstrukce byly odebrány vzorky k dendrochronologickému datování. V *kostele sv. Kříže* pokračovaly restaurátorské práce v interiéru sakristie. Probíhalo snímání druhotných vysrávek a nátěrů na spodní omítkovou vrstvu, zpevnění, tmelení a lokální retuš. V rámci této etapy byla restaurována dvě pole žebrové klenby. V objektu *radnice* byly provedeny úpravy místností patra sloužící jako obřadní síň. Na území městské památkové zóny probíhaly opravy domů, týkající se zejména obnovy krytin, oken či oplocení. V *Benátkách nad Jizerou* pokračovaly opravy trojkřídlé *budovy s konírnou* vestavěné do svažitého terénu naproti hlavní zámecké budově, která patřila k hospodářskému zázemí zámku. Po dokončení obnovy prostoru konírny navázala obnova sklepního prostoru pod západním křídlem a spodního sklepa, částečně vytesaného do skalního podloží. Ve spodním sklepe sklenutém valenou cihelnou neomítanou klenbou bylo cihel-

Mladá Boleslav (správní obvod obce Mladá Boleslav), Sbor českých bratří: a – severní portál před restaurováním a repasí; b – severní portál po restaurování a repasí; c – východní strana po opravě (foto D. Linhartová).

né zdivo včetně výplní spár lokálně vyspraveno, větší kaverny byly dozděny cihlami, byly vyspárovány trhliny a položena cihelná dlažba. Důležitou součástí celkového řešení bylo obnovení systému větracích průduchů. V horním sklepe bylo kromě obnovy poškozených omítek a cihelných dlažeb doplněno schodišťové rameno, umožňující propojení jednotlivých úrovní. Na území městské památkové zóny probíhaly běžné opravy domů. Z větších akcí lze zmínit celkovou obnovu domu čp. 21, který je využíván pro základní uměleckou školu. Po dokončení opravy střechy pokračovala v letošním roce obnova interiéru a opraveny byly fasády. V *Břežně* pokračovala oprava průčelí kostela sv. Václava se statickým zajištěním. Práce byly v této etapě soustředěny na vstupní průčelí s předsíní, která byla k barokní stavbě přistavěna v 19. století. Byly provedeny práce statického zajištění s injektáží trhlin a pokračovaly restaurátorské práce s konzervací pískovcových prvků. Na předsíni byla provedena obnova krovu s krytinou. V *areálu zámku* pak pokračovala další etapou obnova barokního oplocení. Kromě přezdívaní staticky narušené podezdívky s pilíři byly zahájeny práce na obnově omítek a štukových prvků bohatě tvarovaných hlavic. V barokním kostele v *Bukovně* pokračovaly práce na opravě dřevěné konstrukce falešné klenby lodi a s ní související opravě části krovu při úžlabí s věží. V *kostele v Řitonicích* probíhala další etapa obnovy střechy. Dokončeny byly tesařské opravy krovu nad lodí s položením nové krytiny z tašek bobrovek. V *kostele v Kování* pokračovaly tesařské opravy v krovu a obnova krytiny nad částí střechy. V *kostele v Dolním Slivně* byla zahájena oprava fasád. Na západním vstupním průčelí s věží byly v rozsahu poškození obnoveny omítky a doplněna chybějící část profilace korunní římsy.

Ing. arch. Eva Vyletová

V areálu zámku v *Košátkách* se podařilo téměř dokončit opravu krovu s obnovou pálené krytiny na střeše domu na severozápadní straně předzámčí. Úspěšně pokračovala restaurátorský prováděná konzervace sgrafitové omítky na jižní fasádě sýpky.

Ing. Jan Žižka

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

V *Mnichově Hradišti* se v tomto roce podařilo uskutečnit opravy několika domů na náměstí. V první řadě je třeba uvést opravu fasády *radnice* s bohatě členěným průčelím z konce 19. století, která je urbanistickou dominantou náměstí. Průčelí bylo při poslední opravě opatřeno hrubým nástřikem, který zaslepil modelaci štukového dekoru, a poškodil tak estetick-

a

b

Kosmonosy (správní obvod obce Mladá Boleslav), zámek: a – jižní fasáda; b – sala terrena, interiér se schodištěm (foto D. Linhartová).

Luštěnice (správní obvod obce Mladá Boleslav), kostel sv. Martina, krov jižní strany kostela po opravě (foto D. Linhartová).

Kosmonosy (správní obvod obce Mladá Boleslav), bývalý piaristický klášter; dnes Psychiatrická nemocnice, jižní portál vstupu do kvadratury během restaurování (foto D. Linhartová).

ké kvality průčelí. Jeho odstranění bylo nezbytným předpokladem rehabilitace průčelí. Další důležitou součástí opravy byla štukatérská obnova narušených profilací včetně těch, které byly poslední opravou deformovány. Jejich obnova byla ze strany zhotovitele problematická a musela být opakovaně korigována. Velký rozsah prací představovalo restaurování štukové a sgrafitové výzdoby. Také při opravě průčelí *domu čp. 243* bylo nutné řešit nápravu některých předchozích zásahů. Byla obnovena hladká štuková omítka, doplněny odstraněné části prvků plastického členění a kvalitně obnoveny profilace. Z plánované opravy průčelí *domu čp. 283*, jednoho z ojeďiněle dochovaných přízemních domů barokního původu se štítem obráceným do náměstí, se uskutečnila pouze oprava štítu. Oprava nebyla s ohledem na předchozí vývoj a zejména poslední devastující obnovu ze 70. let 20. století, při níž zanikla podstatná část autentického členění, jednoznačná a ani její výsledek není ideální. Obnovena byla profilace říms ukončujících bohatě tvarovaný obrys štítu a základní prvky architektonického členění. Při obnově některých prvků se však nepodařilo dosáhnout zcela uspokojivého výsledku. Rušivým prvkem štítu zůstala z minulé opravy nečleněná dvoudílná okna. Kladně lze hodnotit celkovou obnovu sousedního *domu čp. 284* na jižní straně náměstí. Patrový dům klasicistního původu byl rovněž degradován nevhodnými úpravami předchozího období. Po výměně krytiny a oken byla v letošním roce opravena fasáda. Na průčelí znehodnoceném odstraněním původního architektonického členění a provedením hrubé omítky zůstala zachována pouze korunní římsa se zubořezem. Při opravě byly doplněny nárožní lizény a obnovena hladká štuková

Dobruška (správní obvod obce Mladá Boleslav), radnice, oprava skarpovitých pilířů východního průčelí (foto D. Linhartová).

omítka. Nevzhledná reklamní plocha v páse mezi okny byla nahrazena nápisem v omítce. V místní části zvané *Dvorce* na protě zámeckému areálu byla zahájena celková obnova *domu čp. 173*. Přízemní domek s částečně dochovanými roubenými konstrukcemi patří k původní zástavbě této části města. V průběhu přípravných prací byl kladen důraz na provedení nezbytných průzkumů zejména posouzení stavu roubených stěn a stropních trámů a stanovení způsobu jejich opravy včetně rozsahu výměn tak, aby nedošlo k jejich kompletní likvidaci.

Petkovy-Skašov (správní obvod obce Mladá Boleslav), bývalá tvrz – sýpka, tesařské opravy krovu a přeložení krytiny (foto D. Linhartová).

Bělá pod Bezdězem (správní obvod obce Mladá Boleslav), kostel sv. Kříže, pohled na část gotické žebrové klenby v sakristii po restaurování (foto E. Vyletová).

a

b

c

Benátky nad Jizerou (správní obvod obce Mladá Boleslav), hospodářská budova s konírnou v areálu zámku prochází postupnou obnovou: a – pohled do prostoru pod západním křídlem před opravou; b – po dokončení obnovy; c – nově byl zpřístupněn spodní sklep situovaný mimo půdorys stávající stavby. Byla provedena konzervace neomítaného cihelného zdiva s doplněním chybějícího spárování. Důležitou součástí prací byla obnova průduchů větracího systému (foto E. Vyletová).

a

b

c

Mníchovo Hradiště (správní obvod obce Mníchovo Hradiště), radnice. Průčelí radnice z konce 19. století s bohatou štukovou výzdobou bylo degradováno nástřikem hrubé omítkové vrstvy, která zaslepila původní modelaci, a poškodila tak estetické kvality průčelí. Její odstranění bylo základním předpokladem rehabilitace fasád: a – detail štukového dekoru v průběhu čištění; b – stav pískovcových kuželek balkonu nad vstupem i jejich původní podoba byly zjištěny až v průběhu prací po odstranění betonové vrstvy, která při předchozí opravě zcela nevhodně zakryla jejich sokly a přispěla tak k další degradaci i zániku povrchové modelace. Z původní profilace se zachovaly pouze nepatrné fragmenty, na jejichž základě pak byla navržena obnova tvaru soklů; c – průčelí radnice po opravě (foto E. Vyletová).

V rozporu se schváleným projektem i výsledky průzkumů při zahájení prací však majitel roubené konstrukce v celém rozsahu nahradil novými. Negativním příkladem péče o památkově hodnotné objekty, které spoluutvářejí charakter památkové zóny, je demolice domu čp. 17. O jeho opravě se jednalo již od roku 2003, kdy byl majitel upozorněn na nutnost řešit opravu nosných konstrukcí. Přízemní dům s roubeným jádrem a do-

chovanými autentickými detaily byl posledním dokladem původně roubené zástavby klasicistního původu ulice Poříčské.

V areálu hospodářského dvora v Hněvousicích pokračovala další dílčí etapa statického zajištění kočárové kolny uprostřed dvora. V kostele v Loukově pokračovala tesařská oprava krovu s výměnou krytiny nad lodí. Dokončena byla oprava střech kostela v Kněžmostě včetně sanktusové věžičky a polo-

Mnichovo Hradiště (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), dům čp. 284. Z klasicistní podoby průčelí se po devastujících úpravách předchozího období zachovala pouze korunní římsa se zubořezem. Postupnými opravami bylo dosaženo celkové kultivace vnějšího vzhledu domu. Nevzhledná alukrytová krytina byla nahrazena vhodnějšími eternitovými šablonami, nepůvodní okna byla nahrazena okny členěnými v horní třetině příčkou. Při opravě fasády se pak podařilo odstranit hlavní závady: a – stav před opravou (foto J. Pešta, 2005); b – po celkové opravě (foto E. Vyletová).

žení krytiny z tašek bobrovek. Na hradě Valečov v katastrálním území obce Boseň pokračovala další etapou konzervace zdiva části severní hradby navazující na průčelí hlavního paláce. Na koruně hradby byly uvolněné části zdiva znovu osazeny a spáry vyplněny maltou zatřenou k povrchu zdiva, aby se zamezilo zatékání. Zelený drn byl sejmut a po konzervaci znovu osazen na místo. Na průčelí paláce v návaznosti na hradbu se zachovalo torzo původní omítky, která byla lokálně konzervována se zatmelením okrajů proti zatékání. Na části průčelí paláce v okolí vstupu byla provedena základní konzervace zdiva s doplněním chybějící malty ve spárách. Na faře v Dolní Krupě pokračovaly dílčí práce obnovy interiéru a oprava ohradní zdi. V kostele byla provedena oprava oken. V Klášteře Hradišti nad Jizerou pokračovala oprava fasád bývalého laického kostela náležejícího k cisterciáckému klášteru. Po dokončení omítek věže se práce přesunuly na jižní průčelí lodi a presbytáře. Restaurátorský průzkum prokázal na průčelí renesanční omítky s fragmenty dekorativní malířské výzdoby. Renesanční omítky byly restaurátorsky konzervovány a po doplnění narušených částí omítek byl celek sjednocen nátěrem ve shodném odstínu použitým v předchozí etapě při obnově fasády věže. Souběžně s opravou byl prováděn operativní průzkum a dokumentace nálezů gotických ostění.

Ing. arch. Eva Vyletová

Dolní Krupá (správní území obce Mnichovo Hradiště), fara. Interiér barokní roubené fary je postupně obnovován pro účely expozice. Pohled do místnosti v přízemí po obnově výmalby stěn a trámových stropů, při níž byly respektovány mladší barevné úpravy (foto E. Vyletová).

Kněžmost (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), kostel po dokončení celkové obnovy střechy, která zahrnovala tesařské opravy v krovu, opravu sanktusníku a položení nové krytiny (foto E. Vyletová).

Ve Lhoticích se podařilo zahájit stabilizaci rozsáhle narušené a místy zřícené krovové konstrukce sýpky hospodářského dvora.

Ing. Jan Žižka

Boseň (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), zřícenina hradu Valečov, pohled na korunu dochované části severní hradby při průčelí hlavního paláce po konzervaci. Konzervace byla provedena s respektem k původnímu zdivu a dochovanému detailu šikmé plochy na koruně zdi. Doplněno bylo spárování s pečlivým zatažením k povrchu zdiva proti zatékání. Zelený drn byl sejmут a po konzervaci navrácen zpět (foto E. Vyletová).

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

V obci Čihadla proběhla další etapa zachrany pozoruhodného loveckého *zámečku Bon Repos*, který ve druhém desetiletí 18. století založil hrabě F. A. Špork. V tomto roce byla zahájena žádoucí výměna střešní krytiny na budově Starého zámku, která zásadně proměnila jeho charakter. Stávající morálně i fyzicky dožilá, čtyřicet let stará velkoformátová alukrytová krytina byla nahrazena novou maloformátovou vláknocementovou krytinou typu „česká šablona“ středně šedé barvy, pokládanou do krajového rámu. Hřeben je řešen přesahem krytiny a nikoliv systémovými hřebenáči, střešní plochu také neruší žádné dodatečné prvky jako například sněhové zachytávače. Stavebně bylo dále dokončeno severní křídlo pro nový gastro provoz a stabilizován byl vstup do původních sklepů přezděním čela klenby a bočních opěrných zdí. V *Přerově nad Labem* na *kostele sv. Vojtěcha* byla zahájena žádoucí oprava střešního pláště včetně Rankova krovu, a to v jihozápadní části. Krov byl kvalitně opraven systémem protézování, novou krytinou byla zvolena opět bobrovka v korunovém krytí. V rámci prací byl také rehabilitován původní stav s převýšenou atikovou zdí v pohledovém úseku mezi lodí a západní předsíní, které byla později nevhodně ubourána koruna a byla skryta pod střešním pláštěm.

V *Lysé nad Labem* bylo na budově *bývalého kláštera* i letos pokračováno v opravě okenních výplní, tentokrát na vnějším průčelí východního křídla, dovnitř a ven otevíravá okna byla kvalitně odborně repasována s důrazem na řádné provedení ochranného nátěru včetně prvního napouštěcího. V *Lysé nad Labem* v areálu *zámeckého parku* v další úseku pokračovala celková rekonstrukce opukové zdi z poloviny 19. století, konkrétně šlo o východní část při ulici Ke Skále. Vzhledem k tomu, že zeď byla v této partii již značně vykloněná nad chodník, po posudku statika bylo rozhodnuto ji řízeně rozebrat, rozšířit její základy a z očištěného původního materiálu s doplněním novou opukou ji vystavět znovu ve stejném způsobu kladení. Zeď má i funkci opěrnou a terén se za ní zvedá

Lysá nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), evangelická fara: a, b, c – příklady repasovaných tvarově velmi zajímavých dobových klik a klíčových štítků od začátku 19. století po jeho konec. Nepříznivě v tomto kontextu však působí novodobé křížové šroubky, které nahradily původní nýty (foto E. Zápalková).

Litol (správní obvod obce Lysá nad Labem), Beniesova vila, střešní partie s převýšeným schodištěm: a – stav před celkovou rekonstrukcí; b – stav po celkové rekonstrukci rovných střech s pochozím kačírkem, po restaurátorském zásahu do původních probarvených strukturovaných omítek a do původních vápenopiskových cihel architektonického členění (čištění, konsolidace, doplnění a retuše), po repasování dveřních výplní s výrobou replik originálního kování (kliky, štitky), opravě a výměně klempířských prvků a po celkové obnově světlíku centrální dvoupodlažní haly (foto E. Zápalková).

Přerov nad Labem (správní obvod obce Lysá nad Labem), kostel sv. Vojtěcha, po opravě jihozápadní části střešního pláště včetně Rankova krovu. Krov byl kvalitně opraven systémem protézování, nová krytina byla zvolena opět bobrovka v korunovém krytí. V rámci prací byl také zrehabilitován původní stav s převýšenou atikovou zdí v pohledovém úseku mezi lodí a západním předsiní, které byla později nevhodně ubourána koruna a byla skryta pod střešním pláštěm (foto E. Zápalková).

o cca 2 m, nyní je ještě zajištěna novými zatlučenými ocelovými kotvami o délce 6 m. Proti původní stavu byl líc ohradní zdi ponechán rezný, a navázalo se tak na stejný charakter líce úseku ohradní zdi v ulici Komenského. V budově lyské *evangelické fary* byly ve čtyřech místnostech nahrazeny již téměř nesamonosné podlahy o značném průhybu novými keramickými podlahami a v rámci těchto prací proběhla též menší úprava dispozice pro zlepšení provozu komunity a řemeslná oprava oken a dveří. V případě dveří jde o kvalitní sbírku kování (kliky a klíčové štitky) v širokém rozpětí 19. století. Další etapou také probíhaly práce na celkové rekonstrukci *Beniesovy vily* čp. 147 v *Lysé nad Labem-Litoli* z let 1912–1913, která po architektonické stránce reprezentuje dekorativní kubismus a jejímž stavebníkem byl majitel tehdejšího cukrovaru. V letošním roce byla završena obnova střešní partie budovy včetně světlíku nad centrální halou. Rovné střechy jsou po celkové rekonstrukci s pochozím kačírkem, po restaurátorském zásahu jsou původní probarvené strukturované omítky a původní vá-

penopiskové cihly tvořící architektonické členění (proběhlo čištění, konsolidace, doplnění a retuše). Dále byly repasovány dveřní výplně ve schodištvé nástavbě s výrobou replik některého chybějícího originálního kování (kliky, štitky), proběhla též oprava a výměna klempířských prvků.

Mgr. Eva Zápalková

Správní obvod obce Nymburk

V obvodu obce *Nymburk* se v roce 2017 odehrála řada akcí týkajících se kulturních památek i objektů v plošně chráněných územích. Mnohé z nich by v následujícím roce měly pokračovat a mnohé nové byly pro rok 2018 připraveny. Za velmi zdařilou akci na území *MPZ Nymburk* lze považovat obnovu ohradní zdi *Starého děkanství*. Předchozí dlouhodobá neúdržba zdi bohužel vyústila ve zřícení její velké části a kritický stav zbylých úseků. Samotná obnova zdi ovšem proběhla kvalitně a ve velmi dobré spolupráci s prováděcí firmou. Velmi rozpačitě naopak započala úprava prostoru *okolo kaple sv. Jana Nepomuckého*, jejímž cílem bylo kromě důstojné úpravy části veřejného prostoru především odvodnění kaple. Finální provedení, zahrnující vydláždění plochy okolo kaple, částečně zapuštěné pod stávající terén, a navazujícího svahu, je nicméně relativně uspokojivé. Z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny byla zafinancována obnova části střechy na obou *kostelech* v obci *Bošín*. V případě katolického *kostela Nanebevzetí Panny Marie* se jednalo již o třetí fázi. V loňském roce byla dokončena oprava střechy věže, na niž letos navázala kompletní oprava krovu a střechy nad lodí kostela a presbytářem. Stejně jako v předešlých letech šlo o vysoce kvalitní řemeslnou práci. *Evangelický kostel* získal nový střešní plášť na věži. V obou případech je cílem dosáhnout postupně celkové obnovy těchto významných kulturních památek.

Velmi uspokojivě byla zahájena také oprava střechy a krovu *toleranční modlitebny v Hořátví*. Zde se jedná o velmi komplikovaný nestandardní postup. Díky příkladnému přístupu firmy, která prokázala vynikající zručnost, pečlivost i porozumění a vlastní invenci, je výsledek první fáze opravy nanejvýš kvalitní. Významnou akcí je také obnova střechy zvonice u *kostela sv. Bartoloměje v Kostomlatech nad Labem*. Součástí prací byly dílčí opravy krovu, obnova lucerny a repase kříže. V neposlední řadě pokračovala dlouhodobá obnova vnějšího pláště *kostela sv. Apolináře v Sadské*.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Nymburk (správní obvod obce Nymburk), ohradní zeď Starého děkanství čp. 29. Obnova zdi byla vynucena zřícením její velké části. Původní zdivo muselo být mimo kratší úseky zcela rozebráno a znovu vyzděno z původního materiálu doplněného novou kvalitní opukou. Obnova byla provedena za použití tradičních materiálů a technologií (foto B. Schmidová).

Hořátev (správní obvod obce Nymburk), toleranční modlitebna, detail doplnění dožilých prvků krovu za použití dřevěných kolíků jako tradičního spojovacího materiálu. Havarijní stav krovu byl způsoben zejména degradací pozednic, zazděných do půdní nadezdívky. Jelikož je ke krovu přímo kotven plochý strop kaple s výmalbou, nebylo možné provést kompletní výměnu pozednic a namísto toho byly zcela degradované úseky nahrazovány železobetonovým věncem, provázaným se zachovanými částmi. Tímto značně komplikovaným a pracným způsobem byla v roce 2017 opravena první polovina střechy (foto B. Schmidová).

Správní obvod obce Poděbrady

Uplynulý rok 2017 na Poděbradsku proběhl ve znamení čtyř velkých oprav. Prvním je velmi zdařilá oprava vnějšího pláště KP kostela Nanebevzetí Panny Marie, tzv. Havířského kostelíčku v Poděbradech. Jde o výjimečnou stavbu postavenou v roce 1516 na místě poprav kutnohorských havířů roku 1496. Pozoruhodný architektonicko-historický vývoj kostelíčku v kontextu s českými dějinami byl završen pseudogotickou úpravou hlavního průčelí v roce 1896, jehož autorem je významný český sochař Bohuslav Schnirch. Současná oprava byla provedena na základě projektu Martina Volejníka. Nesoudržné vrstvy omítek, kromě nejstarší, byly sejmuty a zachovalé fragmenty zafixovány a následně doplněny jádrovou maltou, na níž byla pečlivě natažena vrstva probarveného štuky. Západní průčelí bylo dle Schnirchovy úpravy rekonstruováno ve vysoké umělecko-řemeslné kvalitě restaurátorem ak. soch. Jarmilem Plachým. V roce 2018 by měla probíhat etapa dokončení úpravy soklu a doplnění soch na atiku štítu. Další zásadní obnovou v Poděbradech prochází KP *atlán Gloriet* z první poloviny 19. století, která se nachází u evangelické fary na Labském nábřeží. Jde o záchranu památky v havarijním stavu započatou v roce 2015. V následujícím roce by stavební práce měly pokračovat zpevňováním opěrných zdí a opravou sčodíště a zároveň bude provedena repase barokních dveří do suterénu.

Neméně významná byla realizace další etapy opravy KP kostela *Zvěstování Panny Marie v Dymokurech*, kde probíhají práce zachraňující narušený poddimenzovaný krov, rovněž v havarijním stavu. Vzhledem k omezenému finančnímu krytí bylo provedeno pouze zesílení dvou vazných trámů spážením s novými, protézování jejich poškozených částí a přezdění ci-

Poděbrady (správní obvod obce Poděbrady), oprava vnějšího pláště kostela Nanebevzetí Panny Marie, tzv. Havířského kostelíčku. Na západním průčelí byla provedena restaurátorem ak. soch. Jarmilem Plachým rekonstrukce Schnirchovy úpravy z roku 1896. Rovná omítková plocha je zdobena iluzivním kvádrováním s obraty přes nároží. Jedná se o příklad precizní, kvalitně odvedené práce (foto J. Kratochvilová).

Poděbrady (správní obvod obce Poděbrady), altán Gloriet, v roce 2017 byla dokončena instalace nového okapového systému s napojením na dešťovou kanalizaci, přezděna poškozená klenba suterénu, položena nová podlaha na 1. NP, zrestaurováno původní zábradlí na balkóně, doplněny kamenné prvky, provedeny klempířské práce, repasovány původní okenní výplně i s okenicemi, opravena vnitřní a vnější fasáda (foto E. Markusová).

helných pilířků. V roce 2018 by měly práce pokračovat doplněním dalších dvou stávajících vazných trámů novými, opravou koruny zdiva a krovu v úžlabí. Čtvrtý význačný objekt, kterým je KP *kostel sv. Markéty* v *Městci Králové*, se dočkal zahájení prací na novém zastřešení jižní části hlavní lodi eternitovou krytinou. V následujících letech je nutné pokračovat v opravě střechy, aby byla dokončena v celém rozsahu. Posléze bude řešeno odvodnění stavby a oprava omítek. Na území MPZ *Poděbrady* byl realizován poměrně velký počet záměrů týkající se zejména časté výměny oken a drobných stavebních úprav. Obecne převládá zájem o výměny okenních výplní, plastové nejsou výjimkou, trápí především památkáře. Vzhled chráněného území propisuje památkovou oporu v prostředí výkonných složek a bez ní se takto nenahraditelně ztrácí autentické prvky architektury, které se v Poděbradech dochovaly zejména z doby tzv. „zlatého věku“ poděbradských lázní. Na druhou stranu je nutné zmínit úspěšné velmi zdařilé opravy, jakou je například dlouho trvající přestavba měšťanského domu na penzion s restaurací *Penzion Viktorin* (čp. 42/I, *Jiřího náměstí*). Mezi kladně hodnocené opravy jistě náleží rekonstrukce vnitřních prostor *hotelu Tlapák* (čp. 654/II, nám. T. G. Masaryka) a kompletní rekonstrukce *vily Jiřinky* (čp. 226/II, ul. *Pionýrů*).

Ing. Dita Hofreiterová

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem

V roce 2018 se podařilo kvalitně obnovit východní úsek ohrazení areálu *kostelů sv. Václava a sv. Klimenta ve Staré Boleslavi*. Znovu byl vyzděn zřícený úsek při nároží, přezděn a doplněny další vykloněné části zdiva, vždy s použitím původního materiálu a respektování struktury zdiva, provedena koruna z pálených prejzů a omítka s nátěrem. Výraz ohrazení zlepšila rekonstrukce ve zbytcích nalezené rustiky na pilířích brány k probostství.

Na *hradě Jenštejně* v roce 2018 již velmi úspěšně probíhala oprava věže, podpořená z PZAD. V rozsahu šesti horních podlaží lešení se podařilo vyjmout narušené tvrdé výplně spár, kde mnohde chyběla malta do značné hloubky a po vyzkoušení a odsouhlasení na vzorcích pak důkladně a zodpovědně provést jejich obnovu. Zajištěna byla korunní gotická římsa. Ve *Vyšehořovicích* se podařilo, téměř po 25 letech po zřícení, vyzdít jihovýchodní nároží *turze* až do úrovně zbytků klenby někdejšího průjezdu brány. Znovu byl osazen a zazděn gotický vjezdový portál, jehož předběžná anastylóza s dílčím doplněním proběhla během přípravných prací po vyzdvižení jednotlivých dílů ze sutin.

Ing. Jan Žižka

V *městské památkové zóně Brandýs nad Labem* proběhla náročná rekonstrukce monumentální historizující budovy bývalého *Okresního domu* čp. 59 pro účely Městského úřadu.

Jenštejn (správní obvod obce Brandýs nad Labem), práce na vyplňování spár kvádrového zdiva věže v roce 2017 (foto J. Žižka).

Vyšehořovice (správní obvod obce Brandýs nad Labem) pohled na jihovýchodní nároží tvrze s v roce 2017 realizovanou rekonstrukcí části brány s portálem a vpadlinou pro padací most, která zanikla při zřícení před čtvrt stoletím. Tohoto výsledku se podařilo dosáhnout díky velkému zájmu majitelů, dobré projekční přípravě a zodpovědnému přístupu zhotovitele za podpory z Programů MK. Po úplném dozvěnění nároží se předpokládá provedení určité omítkové úpravy, která rekonstruovanou část více začlení do celku (foto J. Žižka).

Restaurovány byly sochy na fasádě i náročné štukové detaily schodišťového prostoru a reprezentačního sálu. Ve schodišťovém prostoru byla obnovena historizující barevnost v kombinaci šedomodré a růžové barvy. Na *faře čp. 24* započala první etapa opravy krovu a výměny střešní krytiny. Vzhledem k provázanosti krovu a stropu nad patrem došlo k restaurátorské sondáži na stropě v hlavní místnosti. Objevena byla malovaná výzdoba, do budoucna se předpokládá plošný odkryv a restaurování. Zajímavou akcí byla obnova dláždění v ulici Na Vyším Hrádku. Jednalo se především o prostor drobného náměstíčka při styku ulic Na Vyším hrádku, Piaristické, Pod Hrádkem a Na Betháni. Částečně byly použity obrubníky ze slivenecského mramoru i původní rozebraná nepravidelná čedičová dlažba. Ta byla použita právě pro zádlažbu výše uvedeného prostoru a přílehlající zakončení jmenovaných ulic. Sjednocenou zádlažbou došlo ke zvýraznění důležitosti „náměstíčka“ v urbanismu lokality. Jinak na území zóny probíhaly běžné drobnější akce. V *městské památkové zóně Stará Boleslav* probíhaly spíše drobné běžné akce, z nichž nejvýznamnější byla oprava fasády rozsahem nevelkého klasicistního domu čp. 185 na Mariánském náměstí. Při čištění ploch i plastických prvků byly objeveny starší vrstvy nátěrů dokládajících jednobarevnost fasády v minulosti. Dle vybraného nejlépe dochovaného fragmentu starší barevnosti byl na místě namíchán a nanesen vzorek vápenného nátěru. Podařilo se dosáhnout toho, že fasáda byla provedena v jedné barvě, ač majitel měl zpočátku jiný názor.

Mgr. Martin Jedlička

Stará Boleslav (správní obvod obce Brandýs nad Labem), pohled od východu na kostely sv. Václava a sv. Klimenta s obnovenou ohrazení zdi v popředí. Úsek vlevo od branky s renesančním portálem musel být po zřícení v roce 2016 znovu vyzděn z původního materiálu při zachování křivkového průběhu a masivnosti zdiva. I přesto, že zeď byla a bude vždy omítnuta, nebylo pochopitelně možné jakkoliv rezignovat na správnou strukturu zdiva, navazující na jeho původní charakter (foto J. Žižka).

Ve správním obvodu obce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav byla v uplynulém roce provedena další etapa obnovy krovů a výměny krytiny na *zámku v Pakoměřicích* v rozsahu jihovýchodního a severovýchodního křídla. Poškozené krovové

a

b

Líbeznice (správní obvod obce Brandýs nad Labem): a – kaple Panny Marie na křižovatce k Měšicím po opravě. Významná barokní kaple, postavená v rámci rozsáhlého zvelebení někdejšího panství Nostici ve 3. čtvrtině 18. století, se v roce 2017 dočkala reabilitace s důrazem na urbanistický i duchovní význam místa; b – nepochybně významný počín obce však nevedl k úplné architektonické obnově kaple, jejíž bohaté štukatéřsky bravurně provedené členění, zničené v 80. letech 20. století, zachycuje kresebně lehce doplněná fotografie z roku 1979. Nezbyvá, než se těšit, že se tak stane v blízké budoucnosti (foto J. Žižka a Sourková).

a

b

Pakoměřice (správní obvod obce Brandýs nad Labem), zámek: a – pohled na jihovýchodní křídlo zámku před obnovou střechy; b – v roce 2017 proběhla obnova střechy jihovýchodního a severovýchodního křídla zámku podpořená příspěvkem z dotačního titulu MKČR a KÚ (foto V. Hlaváčková).

prvky byly nahrazeny nebo protézovány, na nové laťování byla osazena nová bobrovka. Stavební práce pokračovaly také na *tvrzi v Odolena Vodě* a spočívaly v obnově vnější severní a západní fasády. Po odstranění zbytků cementových omítek byla celá fasáda omítnuta vápennými omítkami. Částečná obnova fasády byla realizována také na *kapli sv. Michaela archanděla v Mratíně*. Navržené postupy i technologie byly z hlediska památkové péče v pořádku. Realizace ovšem proběhla bez do-

zoru zástupců památkové péče a výsledek (zejména barevný rozdíl nátěru mezi opravovanou částí a zbytkem neopravované fasády) není příliš uspokojivý. Neuspokojivý výsledek musíme bohužel konstatovat také u *kaple v Líbeznicích*, kde se v případě celkové obnovy střetla představa architekta a památkové péče. Zdrucující je ovšem poškození hodnot *tvrze čp. 142 v Zápech-Ostrově*. Zde vlastník po úvodní konzultaci záměru rekonstrukce objektu, který již dříve sloužil jako obytný, ale

Odolena Voda (správní obvod obce Brandýs nad Labem), tvrz: a – pohled na západní fasádu tvrze před provedením obnovy fasády; b – západní fasáda tvrze po obnově. Cementové omítky byly nahrazeny vápennými omítkami (foto V. Hlaváčková).

Zápy-Ostrov, (správní obvod obce Brandýs nad Labem), tvrz čp. 142: a – pohled na obytnou budovu se zbytky zdiva gotického paláce a na pozdně gotické torzo věže s obytnou vestavbou z počátku roku 2017 před započatím nepovolených stavebních prací; b – pohled na otřesně „zrekonstruované“ pozdně gotické torzo věže v závěru roku 2017. Z fotografie je jasně patrné původní zdivo věže a zdivo dostavěné v průběhu roku 2017. Markantní je i nepochopitelné zešíkmení zdiva (foto V. Hlaváčková).

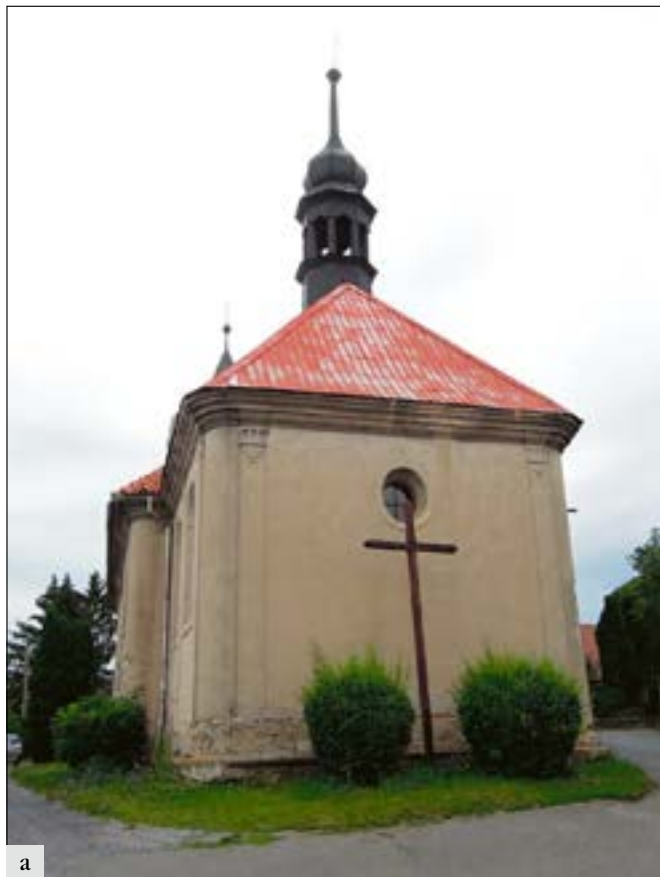
respektoval torzo tvrze a věže, zahájil práce bez závazného stanoviska a stavebního povolení. I přes opakované výzvy zastupců státní památkové péče a stavebního úřadu, aby vlastník zastavil práce, byla provedena celková rekonstrukce objektu pro bydlení (vyjma fasády). Stavební práce provedené v torzu pozdně gotické věže (šikmá dostavba věže do výšky, cementové spárování, sauna a vřítkva v interiéru) jsou ještě vratné, ale poškození konstrukcí v podkroví bývalého gotického paláce (odstranění krovu, chybějící fragmenty oken a štítu paláce – snad dochované pod vrstvami cementu, perlínky a kamenného obkladu, nevhodně použité materiály na historických konstrukcích) – jsou prakticky nevratná. Nelze pominout, že práce proběhly bez archeologického dozoru, což v případě odstranění podlah a násypů ve věži mohlo vést i k poškození archeologického terénu (areál je zapsán i pro archeologické stopy). V Čelákovících byla v první polovině roku rekonstruována obřadní síň radnice, kde pod dřevěným novodobým obkladem byla nalezena štuková výzdoba. Štuková výzdoba byla obnovena zkušenými řemeslníky. Novodobou dlažbu nahradily dřevěné parkety se vzorem vídeňského kříže, byl vyměněn mobiliár a obřadní síň dostala celkově důstojnější vzhled. V Kostelním Hlavni proběhla první etapa obnovy střechy

chy kostela sv. Petra v okovech v rozsahu celé střechy presbytáře. Poškozené krovové prvky byly nahrazeny novými nebo protézovány, bylo vyměněno laťování a novodobá plechová krytina byla nahrazena bobrovkou. Nově bylo provedeno také oplechování a klempířské prvky. Projekčně byly v průběhu roku projednávány a schváleny celková rekonstrukce budovy děkanství v Čelákovících, záměr celkové rekonstrukce městského muzea v tvrzí v Čelákovících a rozsáhlé obnovy krovů a střešních plášťů kostelů sv. Václava v Nehvizdech, sv. Bartoloměje v Mochově a sv. Martina ve Vyšehořovicích. Zejména stav střechy kostela Bartoloměje v Mochově je natolik vážný, že hrozí její zřícení a poškození celé stavby. Důsledně byly projednávány obnovné práce v areálu zámku v Měšicích.

Mgr. Veronika Hlaváčková

Správní obvod Říčany

V říčanském obvodu byly v roce 2017 realizovány především stavební práce menšího rozsahu, týkající se objektů v plošně chráněných územích, a byla zde uskutečněna řada konzultací u zamýšlených úprav. Především na území MPZ Kostelec nad Černými lesy bohužel došlo mimo uspokojivě provedené práce také k několika zásahům, které jsou v rozpo-

a

Mníchovice (správní obvod obce Říčany), kostel Narození Panny Marie – pohled na obnovené východní průčelí s restaurovaným vstupním portálem a erbem z červeného pískovce (foto B. Schmidová).

b

Kostelní Hlavno, (správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav), kostel sv. Petra v okovech: a – pohled na presbytář kostela od jihovýchodu před zahájením prací na obnově střechy; b – pohled tamtéž po provedení obnovy střechy. Novodobá plechová krytina byla nahrazena bobrovkou a celkový vzhled nyní více odpovídá kulturní památce (foto V. Hlaváčková).

ru s požadavky památkové péče a negativně ovlivňují nejen obraz historického prostředí, ale také přístup dalších majitelů ke svým nemovitostem. Za relativně uspokojivé lze považovat pokračující úpravy veřejného prostoru v centru Kostelce. V letošním roce šlo o dílčí úpravy povrchů v parku na náměstí Smiřických a předláždění části chodníku na jižní straně náměstí a navazujícího úseku v ulici Pražská. Výraznějšími akcemi jsou práce na obnově vesnických kostelů, úspěšně započaté v předešlých letech. V obci Konojedy byla provedena obnova ohradní zdi kostela sv. Václava. Kostel sv. Jana Křtitele v Tehově se dočkal opravy druhé – severní poloviny střechy nad lodí kostela. Práce v krovu bohužel nebyly provedeny zcela v odpovídající kvalitě. Za kvalitní lze naopak považovat obnovu východního, severního a západního průčelí kostela Narození Panny Marie v Mníchovicích. Mimo štukátorské práce zde byly realizovány také práce restaurátorské, jejichž kvalitu prověřil zejména časem značně poškozený erb z červeného pískovce, osazený nad vstupem do kostela. Rozsáhlé stavební úpravy se odehrály v areálu zámku v Kamenici. Po letech nešetrného zacházení a památkově nepřijatelných zásahů v interiéru zámku, realizovaných předchozím majitelem, se bohužel areál dočkal namísto postupné rehabilitace dalších zcela nevhodných úprav, které byly učiněny v rozporu s vyjádřeními NPÚ a které výrazně poškozují architektonické a urbanistické kvality této kulturní památky. O osudu samotného objektu zámku zatím není rozhodnuto, jeho těsné okolí se nicméně proměňuje závratnou rychlostí a zatím velmi nešťastným způsobem.

Ing. arch. Barbora Schmidová

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

V Černošicích byla zahájena celková rekonstrukce zahradního objektu při vile čp. 403; severní nehistorická část byla dle projektu nahrazena novostavbou, jižní partie, kde se předpokládá původ (a autorství) shodné se vznikem vily, měla být opravena. Po zahájení prací byly zjištěny závažnější poškození a statické poruchy, než se předpokládalo. Návrhem ze strany investora bylo rovněž nahrazení této části novostavbou; po zhodnocení statikem se zkušenostmi s rekonstrukcemi historických objektů však bylo navrženo zajištění a sanace původních konstrukcí.

V rámci poutní cesty do kláštera v Hájku došlo k celkové výstavbě, částečné anastylóze, kaple č. 18 (k. ú. Litovice). Tato kaple se zřítla roku 1983, na daném místě existoval pouze základ a spodní soklová partie; zbylé partie ve formě zdíva a kamenných článků se uchovály na místě. Kaple byla rekonstruována v původní podobě, rozměrech a se všemi detaily s využitím původního materiálu, především všech kamenných tektonických článků, dílčí úseky byly restaurátorsky doplněny ve tvarově shodné podobě. V památkovém ochranném pásmu Hostivice došlo k dílčím stavebním opravám některých domů. Obnova několika staveb byla provedena v MPZ Mníšek pod Brdy (budova fary čp. 38). V Roztokách u Prahy byla zahájena celková rekonstrukce vily čp. 125. V prvních krocích došlo ke zhodnocení stavu všech interiérových prvků a konstrukcí a na základě zjištění byly dohodnuty výměny a opravy; kromě domu samotného obnova zahrnuje i přilehlý pozemek se zahradou a oplocením. V Řevnicích, při areálu kostela sv. Mořice, byla zahájena 1. etapa opravy ohradní zdi, její západní části. Tato partie byla zcela zborcená, byla nově vyzděna ve shodném provedení z původního materiálu. Na kostele samotném byla dokončena poslední etapa obnovy fasád, části severního průčelí. V Tachlovicích byla dokončena dílčí úprava vnějšího odvodnění kostela, započatá v předchozích letech, nyní realizovaná na severní straně a v úrovni presbytáře. V Tuchoměřicích došlo k opravě části střešního pláště kostela sv. Víta; na severní straně lodi došlo k lokálním opravám krovové konstrukce včetně doplnění dvou vikýřů volských okle stávajících na jižní straně a byla vyměněna střešní krytina. K další etapě obnovy došlo v areálu budovy čp. 9 v Tursku; zde byla opravena dvojice barokních bran a bránek; do otvorů byla vyrobena nová, kvalitně zpracovaná vrata. Při kostele sv. Václava ve Všenorech byla provedena 1. etapa vnějšího odvodnění stavby.

Mgr. Eva Mikešová

Ve správním obvodu obce Černošice bylo v letošní roce také zahájeno rozšíření areálu kostela sv. Klimenta na Levém Hradci, a to o areál kolumbária. Bylo rozhodnuto tento nový areál přičlenit ke stávajícímu tzv. novému hřbitovu ze západu, s ústím vedle jeho brány. V letošním roce proběhlo osazení nové brány a branky se zástěnou pro nové sociální zařízení a byla opravena společná ohradní zeď nového hřbitova. Dále pak plně pokračovaly rekonstrukční a adaptační práce na hotelový provoz arcibiskupského zámku v Dolních Břežanech, který je v jádru středověkou vodní tvrzí z 1. poloviny 14. století s pozdně renesančními, barokními, klasicistními a novodobými úpravami. Dle schválené projektové dokumentace se intenzivně realizují úpravy budovy, západního nádvoří, zahrady a parku s altánem. Byly zahájeny práce na ploše západního nádvoří se zdůrazněním funkce čestného dvora, u severní, méně pohledové části zahrady jsou vytyčovány plochy k zásobování a k parkování. Východní partie zahrady bude řešena jako relaxační, jižní partie parku je rehabilitována na konceptu diagonálních, rozbíhavých a křivkových pěších komunikací,

Litovice (správní obvod obce Černošice), kaple č. 18 poutní cesty do františkánského kláštera v Hájku. Příklad anastylózy stavby, zřícené v 80. letech 20. století, která byla znovu vystavěna s využitím zachovaného původního stavebního materiálu a kamenných článků. Znovu vztyčení kaple je významné z hlediska architektonického celku hájecké poutní cesty, která tak byla doplněna o nedílný chybějící prvek, i z hlediska krajinnotvorných souvislostí: a – stav zřícené kaple k roku 2013; b – pohled do restaurátorské dílny na zachráněné kamenné prvky, vyzvednuté z rumiště v roce 2015; c – kaple po celkové anastylóze, vysvěcená 9. 9. 2017 arcibiskupem Dominikem Dukou (foto E. Zápalková).

Dolní Břežany (správní obvod obce Černošice), zámek: a – pohled na záklopový strop z období po roce 1600 v prvním patře před svým celkovým spuštěním o 0,4 m. Rozhodnutí tuto hodnotnou konstrukci snížit byl podmíněn mnoha hledisky, svou roli sehrál zejména požadavek na nový provoz objektu coby hotelu, a tedy příslušné normy například únosnosti či bezbariérovosti. Základní podmínkou pro transfer této pozdně renesanční konstrukce však byl její dobrý technický stav, soudržnost jednotlivých prvků a předchozí základní lokální konzervace malované dekorativní výzdoby, dále pak úplná absence spodní vlysové malby v trase pohybu stropních trámů. Několikahodinový transfer nakonec proběhl v pořádku a dohlížel na něj odborný restaurátor; b, c – odsouhlasené vzorky konstrukce a profilace nových dveří a jejich obložek. Ačkoliv zde byla snaha o respektování původní historické předlohy, muselo dojít k jejich nutnému zesílení dle požadavků proti požární ochrany. Jejich výsledná masivnost se naštěstí projeví „jen“ na jejich hmotnosti, pohledově se uplatňovat prakticky nebude, což bylo prověřeno na hotovém vzorku (foto E. Zápalková).

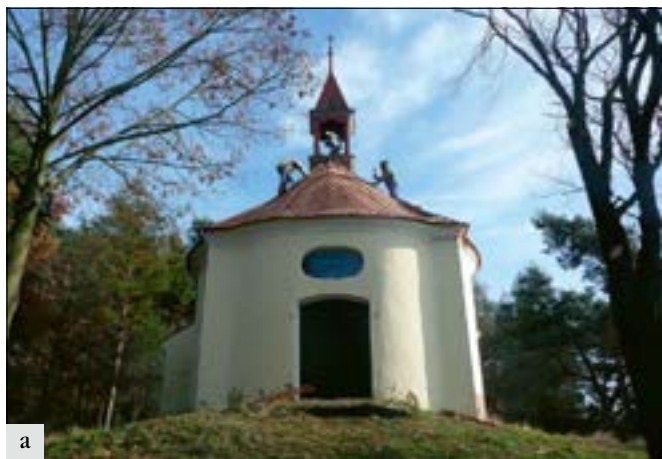
stávající i nové zeleně a výrazného vodního prvku. Na budově zámku byl opraven krov systémem protézování (severní pozdně renesanční krov) a zčásti systémem příložkování (jižní křídlo) – do jižního podkroví se vkládá vestavba. Zároveň byla vyměněna střešní krytina (prejzová za prejzovou) s osazením nových vikýřů opláštěných měděnou krytinou a po osazení nových okenních výplní byla zahájena oprava fasád. V budově zámku bylo také zrealizováno pevné zastřešení vnitřního dvora oceloskleněnou konstrukcí a takto vzniklé atrium bude sloužit jako recepce. Dále proběhla hrubá stavba výtahové šachty v severním křídle a probíhají také přípravné práce pro montáž oceloskleněného výtahu při pavlači jižního křídla. Dochází k tvarové rehabilitaci klasicistní podoby pavlači opět na otevřené s kovaným zábradlím, novorenesanční arkády byly zbaveny všech dřevěných výplní a rovněž budou prezentovány jako otevřené. Probíhaly úpravy dispozic a vymezení pokojů a apartmány byly opatřovány vlastním sociálním zařízením. Byly také odsouhlaseny vzorky nových dveří. Z prvních dokončených prací uměleckého rázu je nutné zmínit zejména restaurátorský zásah v místnosti jihovýchodního nároží 2. NP s rekonstrukcí výmalby iluzivní architektury s dekorativními prvky, na stropě s dvojicí andělů s květinovým festonem a v září monogramu Mariina jména. Tato výmalba pochází z 19. století a souvisí s původním využitím místnosti jako spodního podlaží prvotní zámecké kaple, která byla původně dvoupodlažní, tedy s arcibiskupovou oratoří ve 3. NP, z níž se dochoval zbytek typické přepážky s obloukovým otvorem. V rámci přípravných restaurátorských prací také proběhlo snížení pozdně renesančního malovaného stropu ve 2. NP východního křídla o 40 cm níže, formou úplného transferu celé konstrukce. Při rozhodování, zda transfer provést, hrálo roli několik hledisek. Byl to zejména požadavek na nový provoz, a tedy příslušné normy únosnosti či bezbariérovosti, zároveň však byl základní podmínkou dobrý technický stav této hodnotné konstrukce, který posoudil statik mající zkušenosti s historickými stavbami. Zaměřil se na pevnost celé konstrukce a na soudržnost jednotlivých prvků. Malovanou výzdobu posuzoval a následně konzervoval restaurátor s příslušnou licenci MK ČR. Posuzována byla také existence spodní vlysové malby v trase pohybu stropních trámů. Několikahodinový transfer nakonec proběhl v pořádku. Ačkoliv rekonstrukce zámku a jeho exteriéru není zdaleka u konce, celkově lze k této akci podotknout, že snaha o řádnou rehabilitaci historické podstaty objektu zde značně balancuje s požadavky na moderní provoz se všemi svými specifiky, a vyvolává tím množství kompromisů.

Mgr. Eva Zápalková

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

Nejvýznamnější akcí v Dobříši byla obnova krovu a střechy kostela *Povýšení sv. Kříže*. Součástí obnovy byl drobný posun sanktusníkové vížky od štítu do druhé vazby. Část starších bobrovek byla přeložena na stranu k zámku, větší část byla nahrazena novými. Ve francouzském parku zámku Dobříš pokračovala obnova oranžerie opravou fasád a schodiště Korbovny. Práce byly provedeny zcela v rozporu s projektem. Rozsahem významná je pokračující akce obnovy jižního křídla bývalého *panského dvora*. Jižní průčelí bylo opatřeno nápisy, upozorňujícími na restauraci a wellness. Kultivovaně provedené nápisy oživují a člení dlouhou fasádu jižního křídla, proto mohly být dodatečně povoleny. Stále probíhá agenda odstraňování či zmírňování škod, způsobených předstihem stavby před povolacím procesem, jemuž veškeré stavební práce na památce podléhají. Na průčelí *lékárny u Anděla strážce* byl umístěn název domu na smaltované tabuli. V *ochranném pásmu zámku*

Libčice (správní obvod obce Dobříš), kostelík sv. Petra a Pavla, po loňské obnově krovu následovala pokládka krytiny: a – náročné pokrytí kuželové plochy si žádá zkušené řemeslníky; b – štít obdélné sakristie byl původně kryt plechem a jeho odstraněním drobný kostelík získal zpět jemné křivky s taškami tradičně zakončenými na štítu (foto H. Řepková).

Dobříš probíhala drobná agenda týkající se výměny krytiny, oken, dláždění chodníků či instalace tepelných čerpadel.

V městské památkové zóně Nový Knín probíhala agenda výměny krytiny, oken a oprava fasád. V Libčicích byla oprava krovu a střechy kostelíka sv. Petra a Pavla zakončena opravou zvoničky. Poté, co bylo ze štítu kostelíka odstraněno oplechování a krajní tašky uloženy do malty, získal štít původní křivky i ztracený detail. V Křižovnickém dvoře ve Starém Kníně začala obnova omítek jejich neohlášeným otlučením do výšky patra. Jako obrana před cyklickým zatápěním objektů při deštích byly instalovány nepříliš účinné odvodňovací žlaby. V ochranném pásmu památníka Karla Čapka ve Strži byla projednávána agenda dostaveb, novostaveb a stavebních úprav ve vilové čtvrti ze 70. let 20. století ve Staré Huti, v jádru obce proběhla zbytečná demolice. Na jihovýchodním okraji Staré Huti, který je nejbližší památníku, byl rozparcelován poslední pozemek pro novou výstavbu. Vzhledem k tomu, že v okolí převažuje typový dům s výškově posunutou sedlovou střechou o nízkém sklonu a jeho stále robustnější variace, bylo přistoupeno k výškové a prostorové regulaci. Je to jedna z mála lokalit, kde jsou povoleny pouze střechy o nízkém sklonu. Budoucnost ukáže, zda regulace pouhým usnesením zastupitelstva obce bude mít dostatečnou váhu. Na kostele sv. Anny v Hřimězdicích byly opraveny římsy, vyměněny okapy a nově řešeny svody, byla opravena střecha sakristie a doplněn okap nad presbytář. V předšní kruchtě kostela sv. Fabiána a Šebestiána v Živohošti byl opraven krov napadený dřevomorkou.

Ing. arch. Hana Řepková

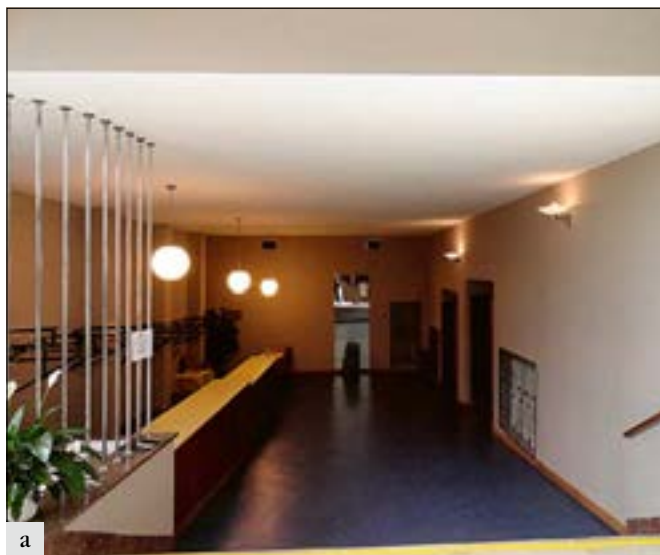
Správní obvod obce Příbram

V Příbrami pokračují drobné opravy objektů v ochranném pásmu kostela sv. Jakuba Staršího. Významným počinem v historické části města byla obnova činžovního domu na Václavském náměstí čp. 142. Majitel se rozhodl vrátit objektu s purizovanou fasádou alespoň náznak původní podoby. Tato zdařilá rekonstrukce fasády by mohla inspirovat další vlastníky k následování, zatím jsou snahy spíše opačné. V těsném sousedství tohoto objektu byla navržena demolice tří historických domů a výstavba nového obchodního domu. Tato žádost byla posouzena negativně. Na Březových Horách pokračují opravy a přestavby jednotlivých objektů. Největší investiční akcí letošního roku jsou pokračující opravy KP kulturního domu od Ing. arch. Hlinského na Březových Horách. V minulém roce byla započata oprava kina včetně stavebních zásahů do konstrukce podlahy, kde se začaly projevovat statické závady – kaverny pod podlahou hlediště způsobené nejen zatékáním, ale hlavně poruchami inženýrských sítí. Oprava se vzhledem ke zjištěným problémům protáhla až do roku 2017. Po dokončení všech prací včetně výměny sedadel došlo na úpravy předsálí, kde bylo snahou vrátit interiéru jeho původní podobu včetně všech autentických uměleckořemeslných prvků, v případě jejich absence náhradou podle popisu v dochované dokumentaci. V letošním roce probíhaly zároveň konzultace projektů obnovy dalších prostor kulturního domu. Největších změn by měla doznat Malá scéna, původně Dětské divadlo, ale zde nedošlo ještě ke shodě požadavků památkové péče a návrhu projektanta. Rekonstrukce objektu by podle záměrů investora, Města Příbram, měla pokračovat i v dalších letech. Vzhledem k velikosti objektu a jeho problematickému stavu památková péče požadovala zpracování hydrogeologického průzkumu podloží objektu a doporučila zpracování záměru na celou budovu, aby bylo možno lépe koordinovat rekonstrukční práce.

V Březnici pokračují další drobné opravy domů v městské památkové zóně. Největší rekonstrukcí jsou opravy KP zámeckého pivovaru včetně opravy střechy a stavby nové kotelny. V Rožmitále pod Třemšínem nadále pokračovaly drobné opravy městských domů v městské památkové zóně. Zámecký pivovar se svojí zřícenou střechou dosud čeká na statické zajištění. Přes požadavky památkové péče o urychlené statické zajištění havarijních částí konstrukcí nedošlo do konce roku k žádným zásadním opatřením. Na náměstí proběhla další část opravy krovu kostela sv. Jana Nepomuckého. Ve Hvoždě-

Hvoždany (správní obvod obce Příbram), špýchar, oprava části střechy (foto E. Kosová).

a

b

Příbram (správní obvod obce Příbram), kulturní dům: a – pohled na předsálí kina; b – pohled do hlediště kina (foto E. Kosová).

Příbram (správní obvod obce Příbram), dům čp. 142 po opravě fasády (foto E. Kosová).

nech bylo dokončeno statické zajištění KP špýcharu opravou opěrného pilíře a byla započata oprava krovu a položena nová krytina na části střechy. V tomto roce byla provedena oprava fasády zvonice KP a provedeno částečné statické zajištění odtrženého schodiště. V *Dlouhé Lhotě* byla položena nová šindelová krytina na věž kostela, v *Dubenci* pokračovalo statické zajištění objektu zámku. V *Tochovicích* byla dokončena oprava další střechy zámeckého areálu. Ve *Vysoké u Příbrami* pokračuje oprava ohradní zdi vily *Rusalka* Antonína Dvořáka. Pozitivní je informace o zámku *Hluboš*, který získal po letech nového majitele a ten připravuje projekt rekonstrukce.

Ing. arch. Eva Kosová

Správní obvod obce Sedlčany

V městské památkové zóně *Sedlec-Prčice* probíhala drobná agenda výměny oken, krytiny a obnovy fasád. Byla dokončena obnova mostu *Karla Burky* spojující souměstí. Nepodařilo se prosadit obnovu kamenné dlažby mostní vozovky, dlážděny jsou pouze chodníky. *Radnice v Sedlci*, jejíž vyřezávané empírové vstupní dveře byly donedávna rozbarvené do třech odstínů hnědé a rezavé, získala po obnově dveře monochromní. Stratigrafický průzkum odhalil ve spodních vrstvách barvu jedinou, po delší diskusi bylo jednobarevné řešení přijato a vyřezávaný dekor dveří tak více vyniká. *Ohradní zeď zámeckého parku v Prčici* dostala kvalitní novou dřevěnou výplň, vrata jsou renovována bez nároku na estetickou kvalitu, doufáme, že toto provizorium nebude definitivní. Obnovou procházejí i *stodoly čp. 5*. Dosud byl opraven krov a položena nová krytina z bobrovek, zbývá obnova zkomolených říms a oprava fasád.

V *Petrovicích* byl po prověření a zapravení trhlin v napojení presbytáře a lodi vymalován kostel *sv. Petra a Pavla*. Šindelem krytá bání věže bývalé jezuitské rezidence v *Petrovicích* získala nový nátěr. Při prohlídce jádra románského kostela *Nanebevzetí Panny Marie v Obděnicích* zjistil statik vážné poškození stropu, který hrozí zřícením. Obratem bylo zahájeno statické zajištění, po získání dalších prostředků bude pokračovat obnova kazetového stropu, jehož trámy jsou v oblasti zhlaví silně napadeny dřevomorkou. Kostel *sv. Jana Křtitele v Počepicích* získal díky nekoncepční údržbě a voluntaristickému přístupu stavebního úřadu nedorozhodnutý a nefunkční odsoušecí kanál. Chaoticky probíhala též výmalba lodi kostela s cennými malovanými erby na stěnách, stropě, oratoři a vítězném oblouku, zahájená, aniž byl zpracován restaurátorský ná-

Petrovice (správní obvod obce Sedlčany), bývalá jezuitská rezidence v předpolí petrovického zámku, nejdůležitější a často zanedbávanou prací na památce je její pravidelná údržba, která ušetří prostředky na nákladnou celkovou obnovu. V letošním roce byl obnoven nátěr šindelové krytiny věžní bání s lucernou krytou cibulovou střechou (foto H. Řepková).

a

b

Sedlec-Prčice (správní obvod obce Sedlčany), památkově nechráněný objekt sedlecké radnice je součástí městské památkové zóny Sedlec-Prčice: a – vyřezávané empírové vstupní dveře radnice byly donedávna trojbarevné v několika odstínech hnědé; b – stratigrafický průzkum odhalil ve spodních vrstvách barvu jedinou, po delší diskusi bylo jednobarevné řešení přijato a vyřezávaný dekor dveří tak více vyniká (foto H. Řepková).

a

b

Skrýšov (správní obvod obce Sedlčany): a – zubožený zámek získal před lety nejprve novou střechu; b – nyní byla pracemi dokončena obnova všech průčelí zámku. I donedávna nevábně vyhlížející slepá okna se ukázala v celé své barokní kráse. Původně se předpokládalo, že kromě jednoho okna schopného restaurování se budou muset všechna rekonstruovat. Výsledek předčil očekávání, rekonstruována byla zcela zničená výmalba jen přízemních oken, okna v patře byla kompletně restaurována na základě dochovaných náleží (foto H. Řepková).

vrh. Zámek v *Jetřichovicích* nadále chátrá, pro *jetřichovickou kapli Bolestné Matky Boží* byl zpracován průzkum a projekt, opravy se zatím dočkal jen bývalý domek zámeckého zahradníka. Oproti původně požadovaným euro-oknům byly osazeny kvalitní repliky tabulkových špaletových dovnitř a ven otevíracích oken s jednoduchými kovanými mřížemi, opraveny byly stropy a podlahy, do nichž je instalováno vytápění, jen replika dveří byla provedena s nevhodnou povrchovou úpravou. V ochranném pásmu zámku *Radč* byla zahájena obnova bývalé hospody. Nezapsaný objekt v jádru obce je architektonicky i historicky hodnotný. Při rekonstrukci byly zbourány klenuté sklepy, interiér byl necitlivě zbaven vnitřních zdí. Doufejme, že průčelí budou obnovena dle požadavků a doporučení památkové péče. V ochranném pásmu hradu *Vysoký Chlumec* probíhala agenda novostaveb, výměny oken, krytiny a drobnějších stavebních úprav. Na zámku ve *Skrýšově* pokračovaly práce v interiérech obnovou podlah a stropů, průčelí zámku byla dokončena včetně restaurování erbu nad vstupní branou a iluzivních oken. Z množství slepých oken byl vlastník dlouho nespokojen a měl tendenci je všechny otevřít, neboť se obával, že zámek hyzdí. Některá okna však vedla do zdí. Operativní průzkum NPÚ objasnil, že fasáda byla provedena s velkým množstvím oken, z nichž mnohá byla hned po ujasnění dis-

pozičního řešení zazděna. Stalo se tak ještě před dokončením stavby, zazděná ostění nenesou ani jedinou vrstvu barvy. V *tvři v Uhřicích* proběhla poslední etapa obnovy krovu nad obytnou částí, po dotažení a zapravení táhel byly odstraněny masivní ocelové výztuhy z okenních otvorů. Na památkový ústav se neobracejí pouze vlastníci zapsaných památek, ale i vedení obcí, jejichž hodnotné objekty a drobné sakrální památky nejsou zapsané v seznamu nemovitých kulturních památek České republiky. Na Sedlčansku byly s využitím průzkumů a doporučení NPÚ opraveny *návesní kaple v Třebnici a v Libíně*. Snaha obce *Úklid* zabránit novému vlastníku budovy staré školy v odstranění půvabných novorenesančních vikýřových štítů skončila nezdarem možná i kvůli přístupu Památkové inspekce MK ČR. Vyjádření NPÚ, vyžádané obcí ve snaze zachovat výjimečný objekt, přes zpracování doporučení PI nic nezmohlo, neboť ještě předtím dala táž PI orgánu státní památkové péče dobrozdání, se od demolice distancovat. V obci *Rovina* byla vzorně obnovena šindelová krytina na památkově nechráněné *návesní kapli*.

Ing. arch. Hana Řepková

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Celková oprava *kaple sv. Anny* v Čisté pokračovala další etapou. Navázalo se opravou hambalkového krovu podpíraného ležatými sloupky na jižní straně s vyhnílou pozednicí, ta se v potřebném rozsahu měnila, protézovaly se stropní trámy a související sloupky a krokve. Na opravené části střechy byla na nové laťování položena nová krytina z pálených bobrovek v korunkové vazbě. Práce se provedly řemeslně zručně a čistě. V *Děkově* u farního kostela *sv. Jana Křtitele* se nejprve rozebral schodišťový přístavek v havarijním stavu, shora od shnilého krovu, přes očíslované kamenné stupně vřetenového schodiště a došlo k očištění cihel obvodového pláště. Důvodem havárie přístavku bylo nedostatečné založení, zatékání povrchové vody pod základy a nedostatečné přikotvení k obvodovému zdivu stavby. Při hloubení nových základů pro schodišťový přístavek povolán archeolog, provádějící povinný dohled, rozpoznal v odhaleném kamenném kvádru pozůstatky kamenné křtitelnice. Bohužel je ale nebylo reálné vyzdvihnout z důvodu značného rozsahu poškození. Nový přístavek byl postaven jako replika původního, pouze krůvek má nově samostatný – zvalbený, pod korunní římsou lodí, s menším sklonem střešních rovin. Fasádní omítky byly opatřeny vápeným světle okrovým nátěrem. Provedenou opravu lze hodnotit jako velmi zdařilou. V *Hořesedlích* na kostele *sv. Vavřince* byly zahájeny celkové opravy kostela včetně statického zajištění, k němuž nebyl předem zpracován projekt a byl bez závazného stanoviska památkové péče. Provedeno bylo stažení stavby ocelovými táhly ve 2 úrovních nad sebou po celém obvodu kostela. Kromě toho se táhla instalovala i uvnitř kostela v příčném směru. Umístěna byla i napříč vítězným obloukem jako opora pro ikonostas. Současně byly okopány a doplněny vnitřní a z části i vnější fasádní omítky. Dokumentace povrchu odkrytého zdiva nemohla být uskutečněna. Nové omítky jsou navíc neprodyšné, nastavované cementem. Práce probíhaly bez stavebního povolení i ohlášení a příslušný stavební úřad je zastavil a zahájil přestupkové řízení. V *Hořovičkách* na kostele *sv. Cyrila a Metoděje* (pravoslavná církev) se opravovaly fasádní omítky v úrovni soklové a spodní části stavby po podokenní římsu. Úroveň prací nebyla dobrá, s řemeslníky byla obtížná komunikace, zejména vynechávali a zjednodušovali profilace štukových článků. Až po opakovaných předělávkách se kvalita oprav poněkud zlepšila. Následně byla zahájena také oprava fasád sousední fary s plánovanou opravou a výměnou oken.

Čistá (správní obvod obce Rakovník), kaple sv. Anny, prováděla se oprava tesařské vazby krovu na jižní straně, nad lodí a presbytářem. Současně se pokládaly další plochy střešních rovin pálenými bobrovkami v korunkové vazbě (foto E. Volfová).

Hřebečnický (správní obvod obce Rakovník), roubený sroubek na Písařově vrchu po provedené výměně pásů lepenky na bednění sedlové střechy; oprava vypadající jednoduše byla náročná svojí přípravou s donesením potřebného nářadí a materiálu na vrchol zalesněného kopce (foto E. Volfová).

Průběh prací přerušily až zimní měsíce. Na zřícenině *hradu Krakovce* se pokračovalo v odvodňovacích pracích na nádvoří. Konkrétně šlo o jihozápadní část nádvoří na styku vnitřních obvodových zdí jižního a západního křídla. Současně se provedlo provizorní zajištění cihelného pláště vřetenového schodiště na vnitřní straně západního křídla. Sanaci pláště schodiště spolu s projektem odvodnění zpracoval ing. Vít Mlázovský. Realizace byla náročná a vyvolala rozsáhlý archeologický výzkum přilehlých ploch, zejména na nádvoří a v suterénu uprostřed jižního křídla. Vybudování odvodňovacích rýh se také díky skalnatému podloží ukázalo jako vysoce náročné. Sanace pláště vřetenového schodiště spolu s restaurováním souvisejících kamenických prvků bude pokračovat příští rok. Na území OP hradu se konzultovala projektová příprava, a následně také sledovaly probíhající opravy několika rodinných domů a rekreačních objektů. Za velký úspěch považujeme, že se podařilo přesvědčit zástupce majitele, aby nechal provést nejnnutnější opravu střechy *loveckého srubu* na Písařově vrchu v katastru *Hřebečnicků*. Spočívala v odstranění dožilé a postrhané střešní krytiny sedlové střechy z pískované pásové lepenky na bednění. Oprava nebyla zdaleka jednoduchá, jak by se snad

a

b

Krakovec (správní obvod obce Rakovník), zřícenina hradu: a – výkopem obnažené obvodové zdivo východní dvorní zdi západního křídla a substrukce starších zděných konstrukcí v prostoru nádvoří, příprava pro odvodnění jihozápadního koutu nádvoří; b – interiér vřetenového schodiště jako součást nejohroženější partie stavby západního křídla hradu (foto E. Volfová).

na první pohled zdálo. Srub stojí na vrcholu strmě stoupajícího zalesněného kopce, přičemž na místo nevede žádná přístupová cesta. Potřebný materiál a nářadí, lepenku, prkna a žebřík bylo nutné na místo nejprve dopravit, donést. Na opravené bednění byly nataženy nové pásy šedé izolační lepenky, které na místě dobře zvládl pan Beke z Křivokláta, za to mu náleží velký dík. Oprava prodloužila životnost roubeného sroubku minimálně o 10 let. Přesto bude i v následujících letech nutné kontrolovat jeho stav, který i přes nejnětější údržbu není ideální. V areálu zámku s pivovarem v Krušovicích se konzultoval projekt využití panského domu pro muzeum pivovarnictví

Mutějovice (správní obvod obce Rakovník), kaple sv. Prokopa od severovýchodu po dokončení další etapy statického zajištění stavby (foto E. Volfová).

Olešná (správní obvod obce Rakovník), areál zámku, opravy střech chlévů z konce 19. století v západní části areálu, stav v průběhu oprav (foto E. Volfová).

a špatný stavebně technický stav zejména interiérů zámku, který dlouhodobě postrádá jakékoliv využití, vyjma 2 místností v přízemí vedle vjezdové brány. Současně byl s obavami sledován trvale se zhoršující stavebně technický stav *fürstenberské sýpky*, parc. č. 8. Na území OP NKP hradu Křivoklát se uskutečnilo několik konzultací stavebních úprav, k nimž byla písemně zpracována odborná vyjádření. Vedle toho byly konzultovány také možnosti využití areálu pivovarských sklepů. O budovu farního kostela sv. Jiří v Lubné projevují místní v posledním období trvale zvýšený zájem a za poslední rok se podařilo uskutečnit další dílčí opravy. Všechny okenní a větrací otvory byly zajištěny pevnými sítěmi zevnitř proti holubům, byla zřízena přípojka elektřiny a na povrchu terénu odvodněn okapový chodník. Nezbývá než věřit, že snaha obce za záchranu kostela bude pokračovat i nadále. Na katastru Lužné se uskutečnily dvě prohlídky hradiště Hlavačov, z důvodu ověření ochranného pásma směrem k pískovně, a také z důvodu zjištění stop poškození v důsledku pohybu čtyřkolek. Pokračovala další etapou oprava kaple sv. Prokopa v Mutějovicích. Práce probíhaly podle projektu statika, ing. Jana Jandáčka. Provádělo se dodatečné zajištění základů stavby pomocí pilot, komůrkové přezdívaní základů z plných cihel na severní straně kaple, lokální přezdívaní soklové partie stavby a stažení 2 × 2 ocelovými lany v úrovni nad soklem a pod římsou. Vedle toho

Pšovlky (správní obvod obce Rakovník), sklep na tvrzišti, statické zajištění obvodového zdiva s dozděním propadlé části valené klenby, stav po dokončení této etapy oprav (foto E. Volfová).

Rakovník (správní obvod obce Rakovník), areál kostela sv. Jiljí na Svatojilském předměstí, vlevo poustevna po dokončené opravě střechy zakryté štípaným šindelem (foto E. Volfová).

Rakovník (správní obvod obce Rakovník), budova mateřské školy V hradbách čp. 188, jižní fasáda po dokončené opravě omítek včetně nového nátěru (foto E. Volfová).

se provádělo zajištění trhlin v opukovém zdivu na východním závěru kaple ve dvou úrovních nad sebou pomocí ocelových spon. Statické zajištění prováděla zkušená firma odpovědným způsobem. Na *zámku* v *Olešné* noví majitelé provedli řadu oprav. V západním dvoře se podařilo velmi pěkně opravit původní krov chlévů v jihozápadním nároží, střecha byla zakryta pálenými raženými taškami. Vedle toho se opravuje objekt bývalého lihovaru, který se rekonstruuje pro nové využití. Místo zřícených střech přízemní budovy vlevo byl vztyčen nový krov, bohužel s příliš velkým přesahem okraje střechy. Vedle toho proběhly opakované konzultace řešení neohroženějších partií i zpracování následných rozsáhlých odborných vyjádření k postupu opravy. V areálu hospodářského dvora u *zámku* ve *Mšeci* se dokončila oprava severovýchodního úseku ohradní zdi po odstranění novodobé sýpky, která hyzdila okolí. Stavebně technický stav jednotlivých budov dvora, sýpky a zejména chlévů na jižní straně se bohužel i nadále zhoršuje. Opravu střech výstavné pozdně *barokní usedlosti* čp. 51 „U Zubrů“ se bohužel doposud nepodařilo ani zahájit. Naopak se podařilo uskutečnit zajištění a dozdění klenby sklepa *tvrziště* obklopeného vodním příkopem v *Pšovlkách*, stojící v areálu mladšího hospodářského dvora. Z obvodového zdiva sklepa byly vykloučeny nejsilnější kořeny a zdivo lokálně přezděno. Práce byly provedeny velmi zodpovědně za úzké spolupráce

s památkáři i archeology. V *Rakovníku* se jako největší akce obnovy prováděla oprava krovu na *radniční budově* čp. 27. Tesařská vazba krovu pochází z 2. poloviny 19. století a byla poněkud poddimenzovaná. Aby bylo možné vrátit původní střešní krytinu z pálených bobrovek, bylo nutné nejprve krov opravit a následně i posílit v jižní dvorní části. Na místo vybledlého Alukrytu dnes sedlovou střechu radnice opět zdobí klasické pálené bobrovky. Vedle toho se opravovaly dosti poškozené omítky v průjezdu čp. 28. Přestože byla použita speciální sanační technologie, omítkové vrstvy byly důsledně čistě vápenné. Výsledný dojem z provedené opravy je příznivý. Naproti kostelu sv. Bartoloměje se uskutečnila oprava historizující, náročně zdobené štukové výzdoby fasád patrové *budovy* MŠ. Prováděli ji zkušení štukatéři se znalostí řemesla velmi zdařile. Při odkrývání starších omítek s nátery se zjistilo, že nejstarší použitý celoplošný nátěr byl poměrně výrazně zelený. Zelená byla odkryta na obou uličních fasádách jižní i západní. Proto se přistoupilo k obnovení zelené fasádní barvy jako monochromní. Fasádní barva se velmi dobře uplatňuje mezi okolní historickou zástavbou. V objektu *muzea* čp. 1 se podařilo vyměnit další novodobá dvojí okna za nová, tradičně truhlářsky vyrobená, z vyschlého masivu. Pokračovaly opravy v areálu *kostela sv. Jiljí* na Svatojilském předměstí. Tesařská vazba krovu poustevny byla poddimenzovaná, napadená hnilobou a silně i červotočem, musela se proto z velké části obnovit podle původní předlohy. Střešní plášť byl nově pokryt štípaným šindelem. Dále se opravovaly se omítky na fasádách kostela, přičemž byl použit nevhodný sytý okrový nátěr. Podařilo se přesvědčit zástupce vlastníka, aby se nátěr obnovil v požadované smetanové barvě. Na území *MPZ* proběhla také celá řada konzultací připravovaných stavebních úprav a rekonstrukcí domů a staveb včetně projektové přípravy v rozpracovanosti. Závěrečnými konzultacemi se dokončila projektová příprava novostavby v proluce ulice Na Sekyře. Na *zámku* v *Srbči* pokračovala další etapou oprava cenné tesařské vazby krovu nad další středovou jižní částí západního křídla. Na nové latě se pokládaly pálené bobrovky v šupinové vazbě. Kvalita provedených oprav je velmi dobrá. Dále pokračovala oprava fasád *zámku*, s náročnou technologií, s hrubozrnnými omítkami ve výplňových polích, která vyžadovala značnou řemeslnou zručnost. Oprava fasád dopadla velmi dobře. Ve *Třtici* na *kostele* sv. *Mikuláše* se uskutečnila oprava oplechování v návaznosti na těleso západní věže spolu s instalováním okapů. V průběhu letních měsíců pokračovalo zajištění *hradní zříčiny* *Týřova* další etapou podle projektu ing. M. Fuchse. Oprava

a

b

c

Týřov (správní obvod obce Rakovník), zřícenina hradu: a – panorama hradu po dokončené etapě oprav od jihovýchodu; b – válcová věž hradu po opravě obvodového pláště a rozebrání lešení; c – vnitřek válcové věže v průběhu provádění zednických prací z koruny zdiva (foto E. Volfová).

vovala se pouze část obvodového pláště velké válcové věže v nejvíce degradované partii, od jihozápadu po jihovýchod. Z lešení se pak realizovala oprava zděného pláště v celé výšce, až po nejvýše položenou korunu zdiva, která byla současně ve vnější obvodové části nejvíce rozvolněná. Samovolně odsud padaly velké kameny, což bylo zvláště nebezpečné po dobu výstavby vysokého lešení. Vedle toho se dozdívaly kaverny vytvořené za staletí na plášťovém povrchu věže. Po vnějších omítkách nezůstaly na věži žádné, byť nepatrné zbytky. Zajímavé bylo, že směrem vzhůru ubývalo na povrchu kamene a hlavně ve zdících spárách maltoviny, takže v nejhořejších partiích zdánlivě už žádné pojivo téměř nebylo. Proto při opravě z lešení se muselo nejvíce zdící malty přidávat ve vyšších patrech, kdežto nízko nad zemí jen sporadicky. Vedle exteriéru se opravoval podobným způsobem i dostupný vnitřní

líc. Práce byly prováděny velmi zodpovědně, zkušenými zaúčenými zedníky. Na kostele sv. Bartoloměje ve Velké Chmelné se pokračovalo s postupnou opravou fasád další etapou na jižní straně lodi. Lokálně se opravovala i poškozená část korunní římsy věže. Oprava fasádních omítek byla zde provedena tradičně řemeslně přesně a čistě. Ve Vsesulově, v kostele sv. Martina pokračovala oprava nejvíce ohroženého úseku ohradní zdi hřbitova nad strmým svahem na střední jižní a jihovýchodní straně. Rozebírala se koruna, přezdívala se a zakrývala novými prejzy shodně s původní předlohou. Vedle toho se rozsáhle opravovala jižní část sloužící jako opěrná zeď s vysokým převýšením, jejíž zejména vnější líc byl z větší části rozvolněný a vysypaný. Oprava byla provedena vcelku v dobré kvalitě.

Ing. arch. Eva Volfová

ODDĚLENÍ SPECIALISTŮ

Oddělení specialistů zajišťuje péči o specifické druhy památek, zejména lidovou architekturu, technické památky a historické zahrady a parky. Řeší rovněž agendu urbanistickou. Vedle běžné agendy zahrnující průzkumy, dokumentaci a památkový dohled při obnově památek byla práce celého oddělení zaměřena na přípravu odborného semináře *Venkovská sídla v kulturní krajině*, který se dnech 13.–15. září 2017 uskutečnil v Hořovicích. Setkání více než 150 odborných pracovníků a specialistů zabývajících se problematikou české vesnice – památkářů, muzejníků, architektů, krajinářů a pracovníků ochrany přírody a krajiny – proběhlo v pořadatelské spolupráci generálního ředitelství, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze a Středočeského kraje. Partnery akce byly Muzeum Českého krasu v Berouně a Město Hořovice.

Hlavním tématem setkání byla problematika krajinotvorné činnosti člověka, významu vesnických sídel pro identitu krajiny a možnosti její ochrany. Účastníci semináře vyslechli celkem 20 odborných příspěvků. V rámci celodenní exkurze, která byla součástí programu, se seznámili s vesnickými sídly Podbrdská a Krajinnou památkovou zónou Osovsko, reprezentující konkrétní možnosti oboru v ochraně kulturní krajiny z pozice památkové péče.

Díky podpoře Středočeského kraje byla vydána jako konferenční příručka publikace *Hořovicko – historická sídla v kulturní krajině – památková ochrana krajiny a sídel* (viz s. 10).

Odborné příspěvky, které v rámci semináře zazněly, budou vydány ve sborníku.

LIDOVÁ ARCHITEKTURA

Na území Středočeského kraje se nachází 36 vesnických památkových rezervací a zón, dvě krajinné památkové zóny zahrnující několik vesnických sídel a památkových ochranných pásem ve vesnicích. Vedle toho je zde několik set památkově chráněných lidových staveb. Není proto zvláštností, že v činnosti oddělení specialistů převažuje agenda péče o památky lidové architektury. Stejně jako v předchozích letech, bylo i v roce 2017 na území Středočeského kraje realizováno velké množství stavebních oprav památek lidové architektury. Mnohé z nich byly spolufinancovány z programů MK ČR, zejména z Programu péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny. Vedle památkového dohledu nad realizací těchto akcí byla práce specialistů ve velké míře zaměřena také na dohled obnovy ostatních staveb v plošně chráněných vesnických sídlech – památkových rezervacích a vesnických zónách, pro jejichž celkový charakter, případně prostředí, může být kvalita provedených oprav ostatních staveb zásadní. Nemalá pozornost byla věnována také opravám a údržbě veřejných prostranství a doplňkových staveb včetně oplocení, tedy prvků, které mohou celkové prostředí plošně chráněného sídla podstatným způsobem ovlivnit.

Rudoltice (správní obvod obce Votice), roubená stodola v areálu bývalé kovárny čp. 2 po dokončení celkové obnovy. Roubené stěny musely být vzhledem k rozsahu poškození rozebrány a následně na pečlivě vyzděnou podezdívku složeny v původní skladbě. Poškozené části stěn i vrat byly doplněny v nejnutnějším rozsahu (foto J. Berková).

Třebíz (správní obvod obce Kladno), stodola v areálu usedlosti čp. 1. Tesařské protězy krokví severní střešní roviny. Pohled z interiéru zachycuje šikmočelé tesařské pláty fixované dřevěnými kolíky (foto M. Hanzlíková).

Třebíz (správní obvod obce Kladno), stodola v areálu usedlosti čp. 10. Dvorní průčelí po dokončení obnovy krovu a střešního pláště (foto M. Hanzlíková).

Okres Benešov

Správní obvod obce Votice

V tomto roce byla realizována velmi zdařilá obnova roubené stodoly v areálu *bývalé kovárny čp. 2 v Rudolticích*. Roubená jednomlatová stodůlka, postavená v ose domu, byla na své místo přenesena odjinud, zřejmě již někdy na přelomu 19. a 20. století. V druhé polovině 20. století dostala nový lehký sbíjený krov a krytinu z vlnitého eternitu, díky které přežila do dnešních dní. V rámci celkové obnovy musela být stavba rozebrána, rozpadlá kamenná podezdívka byla v potřebném rozsahu znovu přezděna a následně byla roubená konstrukce znovu osazena s tím, že vyhnílé a nenávratně poškozené prvky byly nahrazeny novými. Stavba tak získala opět chybějící stabilitu a následně byl na opravené konstrukce osazen nový krov v tradiční skladbě, odpovídající danému stáří objektu a regionálním zvyklostem. Střešní plášť byl proveden z vláknocementových šablon. Akce je významným počinem v rámci obnovy hospodářských vesnicých staveb v dané oblasti a přinesla záchranu této památky.

Mgr. Jana Berková

Okres Beroun

Správní obvod obce Hořovice

Obnova místně tradiční besídky v hlavním štítovém a v zadním podélném průčelí roubeného domu *usedlosti čp. 5 ve VPZ Kleštěnice* proběhla s příspěvem PPVPZ. Doplněním rámové konstrukce s bedněním ve výši zábradlí byla obnovena autentická podoba pohledově exponované stavby v areálu památkově chráněné usedlosti, která současně významně spolupřispívá charakteristický ráz plošně chráněného území.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

Další etapa obnovy stropních konstrukcí mlýnice související se statickým zajištěním tzv. *Proškova vodního mlýna čp. 13 v Poteplí-Malé Kyšice* byla v letošním roce zahájena s příspěvem programu KÚSČ. Práce vázané na čerpání příspěvku budou dokončeny v příštím roce. Postupné protézování poškozených stropních trámů je v některých případech komplikováno zatížením stropů mlýnskou technologií.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Slaný

V areálu památkově chráněného tzv. *Cífkova statku čp. 1*, který se nachází v severní návesní frontě *VPR Třebíz* a je nejhodnotnějším areálem prohlídkového okruhu Národopisného muzea Slánska ve Třebízi i plošně chráněného sídla, byla s příspěvem programu KÚSČ dokončena obnova krovu a střešního pláště mohutné zděné stodoly situované v tradiční pozici v hloubce parcely. Na střešní plochu směrem do dvora usedlosti byly použity původní tašky bobrovky. Druhá strana, která je orientovaná směrem k nové zástavbě za hranicí VPR, byla doplněna novou krytinou shodného typu a skladby. Za spoluúčasti PPVPZ proběhla ve VPR Třebíz další etapa obnovy památkově chráněného domu čp. 20, který je situován na jižní straně návsi v bezprostřední návaznosti na rodný dům V. B. Třebízského. V letošním roce byl obnoven strop nad jednou z místností patra. Poměrně velký objem výměn stropních trámů byl zapříčiněn rozsáhlým napadením trámů dřevokazným hmyzem. Velmi zdařilou obnovou krovu a střešního pláště byla s příspěvem PPVPZ zahájena celková obnova další cenné stavby VPR, kterou je hrázdná stodola přenesená v minulosti do areálu *usedlosti čp. 10 z Telců*. V důsledku zanedbání údržby předchozím vlastníkem byla původní došková krytina stodoly dožilá a na návětrné západní straně již v několika úsecích zcela chyběla. Vzhledem k tomu, že do hrázdných konstrukcí s hliněnou lepenicovou výplní zatékalo a hrozilo vážné poškození, byl z důvodu zachování vlastní stavby nahrazen původní střešní plášť pálenými maloformátovými drážkovými taškami. Precizně byla provedena lokální tesařská obnova krovu. Taškovou krytinou se podařilo vykrytí i náběh zastřešení nad vraty bez použití viditelného oplechování. V areálu dlouhodobě nevyužívané *usedlosti čp. 12* byla zahájena obnova staticky narušeného zdiva stodoly. Přes opakovaná jednání zůstává nevyjasněný časový harmonogram obnovy krovu a střešního pláště stodoly a dalších nezbytných prací v areálu včetně provizorního zajištění havarijních konstrukcí domu usedlosti.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Kolín

Správní obvod obce Český Brod

V památkových ochranných pásmech v *Tuklatech, Rostoklatech, Štolmíři, Hradešíně, Tismicích, Chotouni* a ve *Vitčicích* byla řešena běžná agenda, týkající se převážně úprav památkově nechráněných objektů, např. opravy krovů, výměny střešních krytin, oken apod. V *Chotouni* se připravovala obnova

Bahno (správní obvod obce Kutná Hora), stodola v usedlosti čp. 16. Průběh obnovy střešního pláště. Původní krytinou na střeších těchto staveb byly slaměné došky, které umožňovaly měkké vykrytí náběhů střechy nad vraty. V tvrdé krytině vyžaduje tento úkol nemalou řemeslnou zdatnost (foto J. Berková).

Vepřek (správní obvod obce Kralupy nad Vltavou), areál vodního mlýna čp. 19. Protézované stropní trámy patra mlýnice s šikmočelými pláty, fixované kovovými svorníky. Na fotografii je zřetelná obnova zdobné profilace. Zavičkování svorníků bude provedeno s časovým odstupem po dotažení svorníků. V levém horním rohu je na fotografii patrná vložena provizorní podpůrná konstrukce vynášející krov mansardové střechy (foto M. Hanzlíková).

památkově chráněné sýpky v areálu usedlosti čp. 8. Návrh obnovy fasády byl zpracován zástupcem NPÚ podle archivní operativní dokumentace a analogií. Z projekčně připravené obnovy obytného stavení proběhla obnova krovu, střešní krytiny a výměna oken. Práce byly provedeny v dobré kvalitě. V Tuklatech se realizovala z hlediska památkové péče poněkud kontroverzní, hmotově zásadní přestavba základní školy čp. 14, v bourané přízemní části byla pořízena operativní dokumentace. V rámci akce byl kladen důraz na nadčasové vyznění objektu jako celku a kvalitní řešení detailů. Vyzkoušel se i způsob optického potlačení mírně ustupujícího soklu zateplení pomocí přidání drážky. Dále se dokončila hrubá stavba novostavby domu na místě zbořeného čp. 20. Ve Štolmíři byla obnovena zřícená střecha a návesní fasáda části chlěva v čp. 1. Ve Viticích předcházela demolici havarijního torza pozoruhodné stodoly z nepálených cihel v areálu bývalé usedlosti č. e. 6 podrobná operativní dokumentace včetně odebrání vzorků zdíciho materiálu a dřevěných konstrukcí krovu.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Kutná Hora

V areálu bývalé usedlosti čp. 16 v osadě Bahno byla zahájena celková obnova střešního pláště roubené stodoly. S ohledem na velký rozsah akce byla realizována v tomto roce oprava krovu a výměna dožívající nevhodné krytiny z živicešného šindele za vláknocementové šablony na straně do dvora. Součástí prací bylo rovněž ztužení roubené konstrukce stěn vložením dřevěným vloček mezi jednotlivé trámy. Akce byla náročná na kvalitu pokrývačské práce s ohledem na potřebu vykrytí úžlabí na zvednuté části střechy v úseku nad vraty. Tuto etapu lze považovat za velmi zdařilou. V následujících letech bude stejným způsobem obnovena krytina na obou valbách a zadní straně střechy.

Mgr. Jana Berková

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

S přispěním HF pokračovala celková obnova areálu vodního mlýna čp. 19 ve Vepřku další etapou obnovy stropů mlýnice. Vážně poškozené stropní trámy patra mlýnice byly ve zhlavích lokálně napadeny dřevomorkou domácí. Rozsáhlá výměna a tesařská obnova konstrukcí zatížených mlýnskou technologií byla provedena ve vysoké kvalitě včetně zdobných profilací trámů.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Mělník

Stejně jako v předchozích letech byl největší podíl prací v oblasti lidové architektury soustředěn do oblasti Mělnicka a Kokořinska, kde se nachází největší koncentrace památkově chráněných vesnických sídel i jmenovitě zapsaných památek lidové architektury.

Dobřeň (správní obvod obce Mělník), roubený dům usedlosti čp. 1 dnes slouží jako prodejna a obecní dům. V minulosti byla okna v přízemí nahrazena nečleněnými výplněmi, které velmi rušily tradiční vzhled této ústřední stavby v jádru VPR. V rámci obnovy byla opravena původní okna v patře a doplněny jejich repliky do oken v přízemí (foto J. Berková).

Nosálov (správní obvod obce Mělník), roubený dům čp. 25 je situován v chalupnické enklávě VPR. Stav po dokončení obnovy roubených stěn světnicového dílu. Nahrazením novodobých přízdivek kvalitním roubením byla rehabilitována původní konstrukce. Druhá část domu bude obnovena v následujícím roce (foto J. Berková).

Ve VPR Dobřeň byla provedena celková obnova oken na roubeném patrovém domě *usedlosti čp. 1*, který zásadním způsobem určuje celkový charakter jádra památkové rezervace. Na objektu byly zčásti dochovány starší okenní výplně členěné symetricky na 4 tabulky, na větší části však byly osazeny novodobé jednokřídlé nečleněné výplně z 2. poloviny 20. století. Dochovaná vnější okna byla vesměs novodobého původu a neodpovídala staršímu stavu. V rámci akce byla původní okna zachována a truhlářsky opravena a novodobé výplně nahrazeny věrnými replikami oken starších. Ve VPZ *Jestřebice* byla zahájena dlouho odkládaná obnova krovu a střechy na *stodole bývalé usedlosti čp. 30, dnes čp. 38*. Obytné stavení bylo přezděno a dnes slouží jako sídlo obecního úřadu, hospodářský díl původně roubeného domu a navazující stodola se zděným chlévem byly odděleny jako samostatný objekt. Stodola došla vlivem nezodpovědného přístupu předchozího vlastníka do havarijního stavu. S podporou Programu péče o VPZ byla provedena velmi zdařilá tesařská obnova krovu a položena nová pálená krytina. Pro další etapu zbývá ještě obnova střechy a krovu nad roubenou částí bývalého domu. Vedle této hlavní akce bylo realizováno na území VPZ několik dalších akcí, z nichž je možno zmínit rovněž obnovu střechy na *domě čp. 10*, který je podstatným prvkem východní strany návsi. V *památkové zóně Lobeč* byla provedena obnova dřevěné podlahy ve světnici, dokončena obnova hlíněných vymazávek a provedena zdařilá obnova oken na roubeném patrovém domě čp. 7.

Na území *vesnické památkové rezervace Nosálov*, byla zahájena celková obnova roubeného patrového domu čp. 25. Roubené konstrukce v přízemí byly v průběhu 20. století postupně v návaznosti na degradaci dřeva obezdněny z obou stran

cihelnými plentami a vnější plášť tak postupně ztratil svoji původní podobu. Nepříznivý dojen umocnila ještě vyrovnaná hladká omítka, která ostře kontrastovala s měkkým povrchem roubených stěn patra. V rámci zahájené celkové obnovy byly mladší plenty odstraněny a zcela zničené stěny nově vyroubeny podle původního stavu. S ohledem na rozsah prací byla realizována první etapa, zahrnující světnicový a síňový díl domu s tím, že obnova komorové části bude dokončena v druhé etapě. V domě *usedlosti čp. 34* byla realizována výměna stropního trámu a navazující části záklopu nad přízemím síňového dílu. V rámci akce byla provedena rovněž obnova pavlačí na obytném stavení i úhlově napojeném patrovém špýcharu. Na hospodářské části domu čp. 36 bylo realizováno statické zajištění narušené stěny zadního štítového průčelí, vyzdění z pískovcových kvádrů. Celé nároží na straně do dvora muselo být přezděno a doplněn kamenný sloupek ostění u vstupu do chléva. V jeho prostoru, původně zaklenutém třemi plackovými klenbami, byla zachráněna dvě pole narušených kleneb s doplněním vypadlých částí. Třetí pole muselo být vzhledem ke stupni narušení sneseno a nově vyzdění v původním tvaru. Práce byly provedeny ve vysoké kvalitě.

Cílý stavební ruch probíhal opět na území VPZ *Vidim*, kde bylo realizováno několik významných akcí, podporovaných z Programu péče o VPR a VPZ. Další etapou pokračovala postupná obnova roubeného patrového domu čp. 67, kde byla dokončena obnova světnice rekonstrukcí kachlového sporáku z hnědých glazovaných kachlů, který byl asi v 70. letech 20. století rozebrán a kachle uloženy v areálu. V rámci této etapy byl sporák reprezentující mladší fázi vývoje těchto topidel z období 1. čtvrtiny 20. století znovu sestaven. Jelikož ve vsi se vzhledem k poválečnému vývoji a nástupu chalupářského využití

většiny roubených staveb dochovalo jen minimum dobových topidel, má tato akce velký význam pro dokreslení podoby vybavení interiérů v době před 2. světovou válkou. Další etapou pokračovala rovněž obnova roubeného špýcharu v areálu bývalé fary na návsi, kde byly dokončeny hliněné vymazávky opravených roubených stěn a obnovena pavlač a štíty. Po letech chárání se tak podařilo dokončit obnovou nosných konstrukcí a vnějšího pláště této památky, ohrožené ještě před třemi roky zánikem. V dolní části vesnice byla realizována zdařilá obnova střechy na roubeném patrovém domě čp. 72, kde byl opraven a doplněn v původní skladbě původní krov z 2. poloviny 18. století a nahrazena novodobá krytina z falcovaného plechu vláknocementovými šablonami v tradiční skladbě. Nejvýznamnější stavební akcí však byla celková výměna střešní krytiny na lodi kostela sv. Martina, která je dominantou návsi. V rámci akce byl falcovaný plech, který nahradil v roce 1969 původní bobrovky, opět nahrazen touto pálenou krytinou. Byla rovněž provedena obnova dřevěných čel střešních větracích vikýřů a oplechování s makovičkami, jejichž tvar byl rekonstruován na základě dobových fotografií. Akce je pozoruhodná zejména přístupem obce jako vlastníka stavby, která se vedle zásadního příspěvku z Programu péče podílela významným finančním podílem, takže mohla být provedena obnova střechy celé lodi v jedné stavební etapě. Celkový výsledek je velmi dobrý a akce pozitivně ovlivnila celé jádro VPZ. Velkým přínosem je rovněž zdařilá obnova sochy sv. Jana Nepomuckého, situované na návsi. Celkový restaurátorský zásah vrátil tomuto cennému sochařskému dílu ztracenou krásu. Obnova sochy se stala impulsem k přípravě rehabilitace dané části návsi plochy a opět dokumentuje vzácně vstřícný poměr vedení této malé obce k jejím mimořádným kulturním hodnotám. O to více však kontrastuje s přístupem vlastníka nejvýznamnější kulturní památky na území VPZ – zámku Vidim, využívaného jako domov seniorů, který je zařízením Středočeského kraje. K hlavní zámecké budově přiléhá velmi zanedbaný park se zcela zchátralými stavebními prvky, ohradní zdí, salou terénou, balustrádami a sochařskou výzdobou. V závěru roku byla v prostoru nádvoří bez závazného stanoviska realizována stavba záložního zdroje elektrické energie s motogenerátorem v podobě plechové krabice ostře červené barvy, osazené na masivní betonové desce, situované pod korunami dvojice vzrostlých lip. Tento znehodnocující zásah do již tak zanedbaného parteru vyvolává otázku, jaký je postoj zřizovatele tohoto zařízení ke kulturním hodnotám, které má jako odvolací orgán státní správy na úseku památkové péče hájit.

Mimo plošně chráněná území probíhala obnova několika významných památek lidové architektury. Mezi nimi vyniká zejména dokončení celkové obnovy usedlosti čp. 14 v Sedlci u Mšena, která byla po dlouhých letech bez využití adaptována na ubytovací zařízení. Původní obytné prostory domu byly citlivě obnoveny s respektováním dobového ducha interiéru. Rozlehlé hospodářské části včetně bývalých skladovacích prostor byly upraveny k bydlení při respektování původních konstrukcí, s vloženým zázemím v moderním stylu užívajícím skla a kovových prvků, což dává interiéru svébytný charakter a uživateli umožňuje pochopit původní podobu a funkci daného prostoru a současně poskytuje požadovaný komfort. Nové využití, i přes nutné úpravy a zásahy přináší dané památce záruku další existence a potřebné stavební údržby, kterou v uplynulých 30 letech zcela postrádala. Druhou etapou byla dokončena rovněž obnova krovu a výměna střešní krytiny na podstávkovém roubeném patrovém domě čp. 20 v Chudolazech, spojená s opravou zhlaví některých stropních trámů. Jako krytina byly použity opět pálené bobrovky. Za úspěšnou akci lze rovněž označit obnovu vnějšího pláště na stodole v usedlosti čp. 5 v Šemanovicích. Tato zděná stavba otevřená do dvora je atypicky obrácena k přístupové komunikaci, a je

Nosálov (správní obvod obce Mělník), dům čp. 36. Statické zajištění hospodářské části s chlévem pod roubenými komorami vyžadovalo, mimo jiné, také obnovu tří polí plackových kleneb. Jedno z nich muselo být vzhledem ke stupni narušení nově vyžděno. Zhotovitel zde odvedl velmi dobrou práci, při které se podařilo dodržet původní tvar klenby a skladbu zdíva (foto J. Berková).

Šemanovice (správní obvod obce Mělník), stodola v usedlosti čp. 5, stav po dokončení obnovy vnějšího pláště (foto J. Berková).

proto pohledově velmi exponovaná. V rámci obnovy byl opraven krov a položena nová krytina z pálených bobrovek a následně obnovena podle původního stavu fasáda s hladkými lesenovými rámy a strukturovanou plochou polí. Obnovená stavba velmi pozitivně dotváří prostředí této malebné vesnice.

Mgr. Jana Berková

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Oproti předchozím rokům byla stavební sezóna v plošně chráněných sídlech tohoto okresu klidnější. Probíhaly zejména práce na již rozpracovaných akcích obnovy.

Ve VPZ Březínka pokračovala obnova usedlosti čp. 19, zaměřená na tesařskou opravu roubené stěny zadního průčelí domu. Stav stěnových trámů napadených dřevokazným hmyzem si vynutil výměnu celé stěny patra, která byla nově vyroubená. Vedle této akce probíhala rovněž stavební obnova interiéru roubeného domu čp. 27, zaměřená na využití komorové části patra k bydlení a na změnu užitkových prvků interiéru, zejména hygienického zázemí, podle představ nového vlastní-

Mužský (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), dům čp. 28: a – stav před úpravami v lednu 2015. Dům s prvky předměstské architektury se svým pojetím vymykal zdejšímu obvyklému dobovému řešení; b – stav po dokončení v srpnu 2016. Úpravy, spojené zejména se změnou vstupní partie, vycházely z místně tradičních postupů (foto A. Rákosníková).

Kněžmost (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), Branžežská ulice čp. 59: a – stav před obnovou střešního pláště v srpnu 2017. Pozoruhodné bylo časně užití krytiny z falcovaného plechu na venkovském domě (20. léta 20. století), spojené s dekorativními makovičkami. Plech se však neosvědčil esteticky ani funkčně; b – stav po obnově střešního pláště v prosinci 2017. Oprava střechy za pomoci tradičních materiálů a postupů vnějšímu výrazu střechy významně prospěla (foto A. Rákosníková).

ka. Součástí prací byla rovněž zdařilá adaptace bývalé kolny u domu k relaxačnímu využití a obnova zanikající pilířové brány u vjezdu z hlavní komunikace. Ve VPZ Kluky byla dokončena obnova místní komunikace dlážděná z lomového čediče, který je charakteristickým materiálem na komunikacích z počátku 20. století. Původní kámen byl odtěžen a po provedení sítě a nového podkladového souvrství znovu použit k zadláždění komunikace. Obnova této místní komunikace v tradiční podobě má velký význam pro celkové prostředí VPZ. Ve VPZ Skalsko byla zahájena rekonstrukce venkovních rozvodů elektrické energie v dolní domkářské části vesnice. Pozitivní vliv bude mít odstranění současných betonových sloupů a převedení rozvodů do zemních kabelů. Negativním prvkem je však skutečnost, že tím došlo k otevření nově položených dlažeb místních komunikací, které byly obnoveny po rekonstrukci kanalizace před dvěma roky.

Na území VPZ Střehom byla zahájena první etapa opravy krovu a výměny střešní krytiny na objektu *chlévu v usedlosti čp. 11*. Práce byly náročné zejména na tesařskou profesi. Krov je osazen na půdní nadezdívce, která má nosnou ztužující konstrukci se sloupky začepovanými přímo do zhlaví vazných trámů uložených na obvodových zdech. Tyto zazděné části trámů uhnily a musely být tesařsky nastaveny, což vyžadovalo lokální odstranění nadezdívek a následnou rekonstrukci dřevěné konstrukce nadezdívek. Eternitová krytina byla následně nahrazena pálenými drážkovými taškami, shodně s krytinou sousední

hospodářské stavby. Druhá polovina střechy bude obnovena v následujícím roce. V závěru roku bylo na území VPZ zjištěno rovněž několik přestupků, které budou předmětem jednání. V Řehnicích pokračovala zdařilá celková oprava chalupnické *usedlosti čp. 18*. V rámci letošní etapy byla provedena obnova oken a dveří a opraveny hliněné vymazávky roubených stěn. Byly také opraveny hliněné interiérové omítky. Ve světnici bylo dozděno dávno zaniklé těleso chlebové pece, jejíž relikv byl objeven za přízdívkou ve vnější obvodové zdi. Následně bude ke hmotě pece dostavěn kachlový sporák. Práce budou pokračovat i v následujícím roce. Na *usedlosti čp. 19* v Zamačích-Syslově pokračovala celková obnova *obytného stavení* opravou výměnkářského traktu. Oproti původnímu předpokladu bylo nutno zcela nahradit původní roubenou stěnu v hlavním průčelí. Původní trámové ostění okna včetně říms se podařilo přenést do nově vyroubené stěny. Následně do něj bylo vsazeno nové okno a provedena nová omítka v členění rekonstruovaném na základě dobové fotografie.

Mgr. Jana Berková

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

V památkově plošně chráněných venkovských územích probíhala pravidelná kontrola stavu. Ve VPZ Loukov byl v průběhu roku dosud neúspěšně řešen stav *domu čp. 3*, kde byla odstraněna havarijní střecha, avšak bez alespoň provizorní náhrady.

Na území *VPR Mužský* se řešila převážně běžná agenda. Na památkově chráněném obytném stavení *usedlosti čp. 17* byly kvalitně obnoveny vymazávky a omítky sklepů. Po několika letech byly dokončeny rozsáhlé stavební úpravy *areálu čp. 28*, završené obnovou fasády stodoly a provedením fasády obytného domu z 30. let 20. století, jenž ji dosud postrádal. Jako podklad byly využity archivní plánová dokumentace a regionální analogie. Ve výsledku se i přes dílčí nesnáze jedná o mimořádně zdařilou akci, a to především díky osobnímu nasazení a zájmu vlastníků. V *Kněžmostě* proběhla celková obnova střechy roubeného domu čp. 59 v Branžežské ulici. Stávající krytina z falcovaného plechu z 20. let 20. století, položená na starším šindelí, byla nahrazena světle šedými vláknocementovými šablonami. Důraz byl kladen na rehabilitaci historických detailů. Práce byly odvedeny kvalitně a v celkovém výrazu stavby došlo k významně pozitivnímu posunu. V rozpracované akci obnovy mlýna čp. 18 v údolí Zábrdky pod *Vicmanovem* byl vyzděn kamenný líc opěrné zdi při jihozápadním nároží hlavního křídla, dokončena byla operativní dokumentace torza pece. Další významná dokumentační akce proběhla v budově památkově nechráněného *Loučného mlýna čp. 17* v Žantově u Kněžmosta. Předmětem zájmu byla pozoruhodná mlýnská hranice ze závěru 18. století.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

Ve vysoké kvalitě byly provedeny repase oken a dveří památkově chráněného poloroubeného domu z *Oskořínku čp. 65*, který byl v minulých letech transferován do Polabského národopisného muzea v *Přerově nad Labem*. Dožilé části okenních křídel, jejich rámy a chybějící i poškozené parapetní římsy byly doplněny ve shodné profilaci. Repasovány byly také interiérové a hlavní vstupní dveře. Skleněné výplně dveří komorového dílu zničené při transferu byly nahrazeny pískovanými skly s drobným květinovým vzorem doloženým na vesnických stavbách dané oblasti. Původní nátěry oken i dveří byly lokálně zachovány a překryty finální úpravou. Podle poslední doložené vrstvy byly opatřeny olejovým nátěrem ve šmolkově modré barvě.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Nymburk

Za finanční spoluúčasti PPVPZ proběhla další etapa obnovy domu čp. 36 ve *VPZ Pojedý*. Byla provedena lokální obnova krovu, přeložení a doplnění střešního pláště. Původní střešní krytina z ručně vyráběných pálených bobrovek zdobených vlnovkou vytaženou prsty byla jednoduše kladená. Spáry byly kryty dubovými špánky. Novodobě byly špánky odstraněny a jejich funkci měla převzít difusní fólie. Nevhodné a nefunkční řešení zapříčinilo lokální zatékání do stavby. Dožívající fólii bylo nutné odstranit a spáry tašek bobrovek na jednoduché kladení překrýt z vnitřního líce kovovými špánky. Na pohledově exponovanou střešní plochu směrem ke komunikaci byly vráceny původní tašky, doplněné rámem z nových pálených bobrovek, které byly položeny v celé ploše dvorní střešní plochy. Na území VPZ bylo dále provedeno několik obnov střešních plášťů z důvodu jejich poškození krupobitím. Jednou z těchto staveb byl také dům čp. 29, na kterém byla, mimo obnovu střechy, provedena také nová hladká fasáda členěná místně tradičními lesenovými rámy. Odstraněním novodobé tvrdé omítky a keramických obkladů fasády byl do značné míry rehabilitován tradiční vzhled tohoto pohledově exponovaného objektu, situovaného při místní komunikaci.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

Bohatě členěná fasáda podélného návesního průčelí klasicistního patrového domu čp. 4, situovaného v pohledově výrazně uplatněné poloze jižní návesní fronty *VPR Dobrovíz* se nacházela po desetiletí ve špatném stavu. Omítka fasády lokálně odpadávala v kusech. Ve velkých plochách byla i povrchově soudržná omítka uvolněná od kamenného zdiva. Na základě dochovaných prvků členění, starší fotodokumentace a provedeného průzkumu byla tato velmi působivá fasáda obnovena v doložené červeno-bílé barevnosti. Současně proběhla obnova fasády vjezdové brány. Z původního členění byly patrné pouze vpadliny ve zdivu po obou stranách vjezdu. Rekonstrukce plastického členění vycházela z fotografie zachycující starší stav jen částečně a z analogií místních klasicistních selských bran v okolí. Obnovou fasády domu čp. 4 byla dokončena rekultivace návesních průčelí usedlostí čp. 4, 5 a 27, které vznikly rozparcelováním jednoho areálu, původního hospodářského dvora a které patří k nejhodnotnějším stavbám plošně chráněného sídla. Současně tak byla dokončena obnova fasád celé jižní návesní fronty. V přispění PORP pokračovala celková obnova roubeného domu v *Bohulíbech čp. 10*. Byla provedena lokální obnova vaznicového krovu a jeho statické zajištění. Novodobá konstrukce byla nedostatečně svázána s roubeným domem. Dožilé eternitové šablony byly nahrazeny střešním pláštěm z vláknocementových čtvercových šablon.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Dobrovíz (správní obvod obce Černošice), dům usedlosti čp. 4: a – stav objektu kolem roku 2000, následně byla na domě osazena okna, v roce 2004 vyměněna vrata v bráně (foto J. Berková); b – stav z roku 2017 po dokončení obnovy fasády brány a návesního průčelí domu (foto M. Hanzlíková).

Dobrovíz (správní obvod obce Černošice), dům usedlosti čp. 4. Průzkum fasády. Detail šambrány oken patra se zřetelnými vrstvami barevnosti (foto M. Hanzlíková).

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Na území obvodu se připravovala obnova roubeného *obytného stavení* čp. 43 v *Lázních Touševě*. Podrobná operativní dokumentace byla provedena na fasádě brány *usedlosti* čp. 28 ve *Dřevčicích*. Zaměřena byla zejména na zachycení štukové výzdoby a posloupnost barevnosti v jednotlivých historických obdobích.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Okres Příbram

Správní obvod obce Příbram

S přispěním HF byly ve *Starosedlském Hrádku* provedeny repase oken a dveří tzv. *Panského mlýna* čp. 4. Na základě otisku po původním barokním krabicovém zámku na vnitřním líci barokních hlavních vstupních dveří byla zhotovena jeho kopie vycházející z doloženého tvaru a z typologie krabicových zámků barokní doby.

Mgr. Markéta Hanzlíková

Správní obvod obce Sedlčany

Na území VPZ *Porešín* byla zahájena obnova hospodářských staveb v areálu *bývalé usedlosti* čp. 6. Na objektu chléva byl obnoven krov, vyměněna střešní krytina a opravena fasáda v původním členění. Byla rovněž zahájena stavba nového objektu na půdorysu zaniklé kolny a zahájena adaptace bývalého špýcharu k bydlení. *Usedlost* je situována u cesty v horní části VPZ a významně tak ovlivňuje její celkový charakter. Práce bu-

Žemličkova Lhota (správní obvod obce Sedlčany), dům č. e. 5, stav po obnově střešního pláště, kdy nově položené šablony nahradily předchozí velkoformátový vlnitý eternit z 2. poloviny 20. století. Původní krytinou zde byly slaměné došky (foto J. Berková).

dou pokračovat v následujícím roce. V *Žemličkově Lhotě* byla realizována výměna střešní krytiny na *domě* čp. 5. Tato unikátně dochovaná zděná obytná stavba s původním otopným systémem je jednou z nejceněnějších vesnických staveb dané oblasti. Po předchozí zdařilé opravě krovu byla provedena výměna dosavadní krytiny z vlnitého eternitu za čtvercové vláknocementové šablony.

Mgr. Jana Berková

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

V *Pšovkách* probíhaly s přispěním PORP dokončovací práce na obnově hrázděné *stodoly* u čp. 23. Doplněním zkrácených zhlaví stropních trámů ve dvorním průčelí byla vrácena autentická podoba pohledově exponovaným tesařským detailům. Obnovena byla také svlaková vrátka v zahradním podélném průčelí stavby. Mladší, druhotně vložený prvek do hrázděné konstrukce je zajímavým dokladem stavebního vývoje netypické *stodoly*, která není průjezdná a je opatřena pouze jedněmi dvoukřídlými vraty vedoucími ze dvora. Zdařile byla dokončena s přispěním PORP obnova krovu a střešního pláště roubeného *domu* v *Petrovicích* č. e.2, která byla započata v loňském roce. Ve VPZ *Rousínov* probíhá celková obnova areálu *usedlosti* čp. 10, který je situován v pohledově exponované pozici jižní návesní fronty, naproti památkově chráněné klasicistní kontribuční sýpce přestavěné koncem 19. století na školu. Součástí obnovy areálu je také přístavba k hospodářskému dílu obytného domu v hloubce pozemku.

Mgr. Markéta Hanzlíková

HISTORICKÉ ZAHRADY A PARKY

Součástí činnosti na úseku zahrad a parků je mimo péči o památky zahradního umění, historické zahrady a parky také zpracování odborných vyjádření k zásahům do zeleně v městských a vesnických a krajinných památkových zónách či rezervacích, v památkových ochranných pásmech a vyjádření k lesním hospodářským plánům a komplexním pozemkovým úpravám. V roce 2017 proběhly v oblasti památkově chráněné zeleně dvě větší úpravy zámeckých parků a dále řada úprav menších rozsahů. Převažovalo kácení dřevin z důvodu pěstebních a zdravotních, avšak došlo i na obnovu kompozic zámeckých

Vrchotovy Janovice (správní obvod obce Votice). Zámecký park patří ke kompozičně i druhově k nejcenějším památkám zahradního umění (foto A. Rudl).

Smilkov (správní obvod obce Votice). V zámeckém parku započala obnova původního založení kompozice. Řada v minulosti volných a prosvětlených ploch zarostla dlouhodobější absencí odborné péče nálety (foto A. Rudl).

Líšno (správní obvod obce Benešov). V zámeckém parku byly obnovovány průhledy, započala práce na cestách, alpiniu a opraveny byly i drobné stavební prvky v parku. Fotografie zachycuje průběh realizace (foto A. Rudl).

kých areálů. V průběhu celého roku byly konzultovány záměry a připravovány projekty, jejichž realizace se teprve uskuteční.

V zámeckém parku v Líšně na Benešovsku došlo k obnově kompozičních vazeb v podobě průhledů. Zároveň došlo k revitalizaci ovocného sadu. Dále započala obnova na zámeckém alpiniu. Ve Smilkově na Voticku byla zahájena obnova zámeckého parku, který léta postrádal pravidelnou péči. Park byl zbaven nevhodných náletových dřevin, čímž se začal odkrývat původní záměr zakladatele a byly obnoveny původní průhledy. Rovněž byly zahájeny přípravy na rehabilitaci unikátní barokní zahrady italského typu. Obnova zámeckého parku v Panenských Břežanech pokročila do další fáze a dle projektu byly doplněny dřeviny a opraveny mlatové cesty. Rozsáhlejší úpravy dřevin proběhly v zámeckém parku ve Vojkově na Voticku, které směřovaly především k odstranění nevhodných dřevin a ošetření vybraných stávajících stromů. V Ratměřicích pokračovaly úpravy v zámeckém parku. Některé rozsáhlé zásahy do terénu proběhly bez souhlasu orgánů památkové

péče a staly se tak předmětem správního řízení. V zámeckých parcích Vrchotovy Janovice, Vlašim, Suchomasty, Kolečovice, Nalžovice, Bezno, Slabce a Tloskov došlo ke kácení dřevin ve špatném zdravotním stavu či k odstranění nevhodných a neperspektivních jedinců. V Nižboru došlo k výměně dřevin v areálu Fürnsterberské hrobky.

V dalších areálech byly zpracovávány projekty, jejichž realizace bude probíhat v následujících letech. Příkladem mohou být: obnova francouzské zahrady v Dobříši, obnova cest v zámeckém parku v Lysé nad Labem či obnova části zámeckého parku v Červených Pečkách. V městských památkových zónách Mladá Boleslav, Bělá pod Bezdězem, Rožmitál pod Třemšínem, Březnice, Kouřim, Kostelec nad Černými lesy a Nymburk proběhly standardní zásahy týkající se péče o zeleň a posílení její hodnoty v historickém sídle. Komplexnější obnova zeleně se uskutečnila v městské památkové zóně v Českém Brodě.

Ing. Aleš Rudl

INDUSTRIÁLNÍ PAMÁTKY

Řešená agenda se tento rok týkala opět převážně mostních děl. V rámci inventárního průzkumu historických mostů byly zdokumentovány stavby na toku řeky Jizery v obvodech ORP Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Mladá Boleslav a Mnichovo Hradiště. A dále ještě několik objektů na Sedlčansku. V rámci celostátního odborného semináře o historických sídlech v krajině v *Hořovicích* byl prezentován příspěvek na téma vlivu těžby a navazující industriální činnosti na krajinu Berounska a Hořovicka, příspěvek bude publikován ve sborníku v z konference v roce 2018.

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

V první polovině roku proběhla oprava spodní stavby mostu přes mlýnský náhon u Pražské brány v *Berouně*. Mostní dílo je chráněno v rámci zdejší *MPZ* a představuje zajímavý doklad vývojového stupně železobetonových trámových mostů s parapetními nosníky z počátku 20. století.

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

V památkově chráněném areálu *zámku v Tloskově* byla realizována oprava jednopolevého kamenného klenutého mostu přes výpusť rybníka Příkopu. Rozvolněná klenba byla podélně stažena ocelovými táhly, hloubkové přespárování bylo provedeno pouze na spodním líci, z rubu nebylo možné provést opravu kvůli starší obetonávce. Práce byly provedeny v uspokojivé kvalitě.

Kokořín (správní obvod obce Mělník), nová opěrná zeď pozemní komunikace v úbočí Kokořinského dolu, stav po dokončení v srpnu 2017 (foto J. Berková).

Sedlec-Prčice (správní obvod obce Sedlčany), silniční most přes Sedlecký potok: a – stav v červenci 2015. Železobetonové zábradlí vykazovalo značné poruchy a lokálně se zcela rozpadalo; b – stav v březnu 2018 po dokončení opravy svršku (foto A. Rákosníková).

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

V polovině roku započala dlouho připravovaná celková oprava přemostění Hostačovky v *Kamenných Mostech*. Typologicky i stavebně mimořádně pozoruhodné mostní dílo neznámého stáří představuje v rámci středočeského regionu významnou kulturní památku. V průběhu rozkrývání první třetiny konstrukce se ukázalo, že skutečné provedení stavby se výrazně liší od předpokladů. Projekt obnovy bylo nutné těmto zjištěním přizpůsobit. Hlavní část tělesa mostu tvoří sypaný hliněný val se zkosenými boky, opatřený pouze tenkou obezdívkou z lámaného kamene, silnou 10–30 cm. Tělesem mostu prostupují tři téměř půlkruhové klenby. Dále se podařilo odkrýt také zbytky historické vozovky, štětované valouny. Během prací byla průběžně pořizována operativní dokumentace. Vzhledem ke značnému rozsahu bude akce probíhat i v následujícím roce.

Okres Mělník

Správní obvod obce Mělník

V *památkovém ochranném pásmu hradu Kokořína* bylo nestabilní podloží části pozemní komunikace z Podhradí do obce Kokořín zajištěno novou opěrnou zdí. Její provedení vychází z pozdně romantického pojetí opěrných zdí z 1. čtvrtiny 20. století, vybudovaných podél trasy silnice v úbočí Kokořinského dolu. Kvalita díla byla dobrá, od požadavku NPÚ se odchýlila pouze úprava omítky hrubým strháváním lžící oproti iluzivnímu kvádrování. Dále byla provedena oprava poškozené poprsní zídky památkově chráněného jednopolevého mostu v *Ráji u Mšena*, klenutého z pískovcových bloků. V říjnu byla zahájena oprava svařované ocelové nosné konstrukce mostu Josefa Stráky v *Mělníce* z roku 1938, památky význačné prvním použitím svařované oceli vyšší pevnosti v Československu. Zhotovitel do konce roku provedl odbourání části železobetonové desky mostovky i desek vykonzolovaných postranních chodníků. Následně zahájil lokální opravy koroze poškozených míst nosné konstrukce ze svařovaných ocelových prvků. Větší část prací bude provedena v následujícím roce.

V areálu *pivovaru v Lobči* čp. 34 byla realizována obnova věžového hvozdu s náznakovou rekonstrukcí otopného zařízení a obnovením kovové lisky na sušení chmele. V interiéru patra hvozdu byly osazeny na místo nedochovaných původních prvků vybavení originální detaily, přenesené z jiného objektu. Současně s těmito pracemi probíhala obnova podlah v prostoru starého hvozdu, kde byla položena cihelná dlažba a obnovena poslední podoba tohoto prostoru. Nalezené relikty původního stavu byly podrobně zdokumentovány a poznatky přiblíženy veřejnosti v rámci expozice. Součástí stavební

a

etapy roku 2017 byla také velmi zdařilá obnova prostoru předsklepi v objektu ležáckých sklepů a lednice. Hlavní část obnovy tohoto velmi působivého prostoru bude zahájena v příštím roce.

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

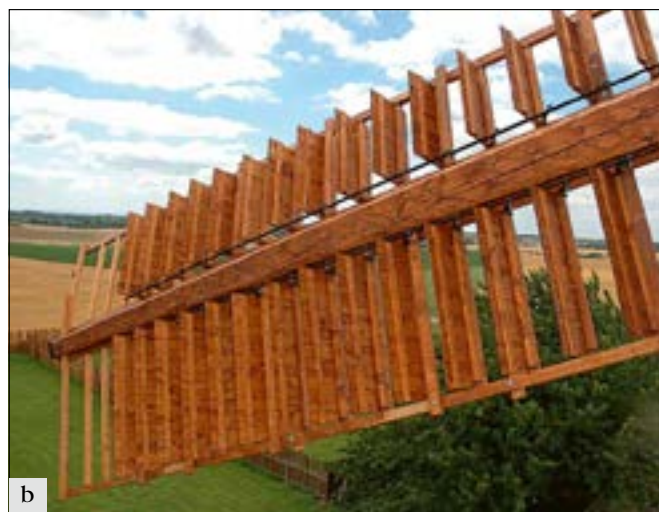
V průběhu jara byla navázána spolupráce se zástupci odborné veřejnosti ohledně hodnot čtyřpolového trámového železobetonového *silničního mostu* přes Jizeru v *Sojovicích* z počátku 20. století. Libor Elleder a Vladislav Hrdoušek toto mostní dílo zdokumentovali, dohledali k němu analogie i údaje o výstavbě včetně ohlasů v dobovém odborném tisku. Jako spoluautora architektonického řešení stavby určili Františka Sandra, který se podílel i na stavbě četných dalších hodnotných mostních a vodohospodářských děl. Zjištění publikovali v odborném časopise *Beton – technologie, konstrukce, sanace*. Zástupce NPÚ k tématu přispěl konzultacemi týkajícími se konkrétní podoby sojovického mostu i širšího regionálního kontextu. V současnosti má tento most bohužel vystaven demoliční výměr, neboť se v jeho blízkém sousedství staví mnohem prostornější most nový. Stále však představuje významný článek ve vývoji mostního stavitelství v Pojizeří a upoutává pozoruhodným důrazem na architektonický detail.

Na budově *větrného mlýna* ve *Vrátně čp. 56* byla dokončena obnova větrného pohonu osazením větrného kola o čtyřech listech s nastavitelnými lopatkami. Na hřídeli kola bylo osazeno paleční kolo pro pohon dalších částí technologie, která však dosud ve mlýně chybí. Krajina Vrátenka tak získala velmi působivou dominantu.

Okres Příbram

Správní obvod obce Sedlčany

V dubnu byla zahájena celková oprava *mostu Karla Burky* přes Sedlečský potok mezi *Sedlcem* a *Prčicí*. Tuto kulturní památku let 1815–1823 tvoří dlouhá rampa, prostoupená třemi menšími otvory se segmentovými klenbami. Most vyniká značnou délkou a mimořádně nepříznivým podélným sklonem mostovky, který se pohybuje mezi 0,5–2 %. Opravu

b

Vrátno (správní obvod obce Mladá Boleslav), větrný mlýn čp. 56 po dokončení obnovy – Vrátenku byla navrátna jedna z jeho dominant: a – osazení větrného kola je technicky náročným úkolem. Vlastní listy byly uloženy do kovového lože osazeného na mohutné dřevěné hřídeli. V interiéru osazené paleční kolo s dřevěnými ozuby bude převádět energii z kola na další části technologie, která by zde v budoucnu měla být instalována. Tento mlýn je dnes jediným větrným mlýnem s funkčním větrným pohonem ve středních Čechách; b – detail listu větrného kola. Pohyblivé lopatky ovládané kovovými táhly jsou součástí důmyslného mechanismu, který umožňuje regulaci síly větru. Stejně jako otočný mechanismus, který umožňuje otáčet celou střechou a nastavit ideální úhel kola k převládajícímu směru větru, tak i tyto nastavitelné lopatky umožňují jeho sílu regulovat a zvyšovat či snižovat celkový výkon (foto J. Berková).

zkomplikovala nutnost vypořádat se například se zneprístupněním rubu klenb staršími masivními obetonávkami nebo problémem s odvodněním u zámeckého parku. Zcela dožilé betonové zábradlí z 2. třetiny 20. století bylo nutné nahradit kopií, betonovanou na místě. Do konce roku byla hotova zdářilá oprava svršku včetně chodníků a zábradlí, pokračování na spodní stavbě bude následovat příští rok.

Ing. arch. Alena Rákosníková

Sojovice (správní obvod obce Mladá Boleslav), silniční most přes Jizeru, pohled na návodní stranu v únoru 2017. Stávající most nevyhovuje především svojí malou šířkou. Po postavení kapacitnějšího nového mostu by mohl sloužit například pěším nebo cyklistům (foto A. Rákosníková).

AGENDA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Agenda územně plánovací dokumentace se během roku 2017 řešila samostatně i ve spolupráci s garanty území pověřených obcí a odděleními specialistů Územního odborného pracoviště středních Čech a Generálního ředitelství NPÚ. Kolegům byly poskytovány konzultace a podklady týkající se územně plánovací problematiky, pro Generální ředitelství byly zpracovávány podklady k regionální a nadregionální ÚPD.

Samostatně zpracovávána byla agenda studií k celostátním i regionálním koncepcím SEA a záměrům EIA. V součinnosti s oddělením specialistů GŘ byly zpracovávány především podklady k vyhodnocení územně plánovací dokumentace měst a obcí, na jejichž území se nacházejí národní kulturní památky či památkové rezervace (návrh zadání ÚP Dobruška, návrh

ÚP Třebíže, námítky k návrhu ÚP Křince, návrh ÚP Veltrus a územní studie tamtéž). V rámci spolupráce s odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje byly vyhotoveny podklady pro posouzení územních plánů měst a obcí s památkovými zónami (návrh zadání ÚP Smečna, Vidimí, návrh zadání RP Mělníka, návrh ÚP Malešova, Mělníka, Zlonic, změna ÚP Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi). V průběhu celého roku byly sledovány veškeré příchozí změny územně plánovací dokumentace. Téma dodatečné zástavby příkopů zaniklých opevněných sídel z pohledu historického urbanismu, které vyplynulo z kauzy ve Dřevčicích z roku 2016, bylo obšírněji sledováno na území Brandýska. Nastudovaná problematika byla v červnu prezentována formou plakátu na odborné konferenci stavebně historického průzkumu „Svorník 2017 – Hrad a tvrze v širších souvislostech“, která se konala v Kroměříži.

Ing. arch. Alena Rákosníková

ODDĚLENÍ RESTAUROVÁNÍ

Pracovnice oddělení dle požadavků průběžně zpracovávají odborné podklady pro účely výkonných orgánů památkové péče. Značný podíl pracovní doby byl věnován aktivní účasti v rámci celého procesu restaurování, kdy formou kontrolních dnů i konzultačních schůzek probíhal památkový dozor na jednotlivých akcích. V rámci předávacích řízení byla mimo jiné kontrolována také úplnost restaurátorských zpráv. Značná pozornost byla věnována akcím zařazeným do Programů MK ČR. Oddělení PPF/R hraje významnou roli při zabezpečování a alokaci příspěvků z Programu restaurování movitých kulturních památek MK ČR.

V roce 2017 bylo konečně možné restaurovat jeden ze dvou reliéfů od Františka Bílka, který je osazený na vile zvané *Villa Vallila v Červeném Újezdě* postavené v roce 1901 ve švýcarském stylu ovlivněném secesí. Vznik obou reliéfů je datován lety 1902–1903, oba jsou terakotové o rozměrech 3 × 2 m, složeny z téměř 40 vypálených dílů. Reliéf umístěný na východní fasádě nad schodištěm nese název: *Jak ten čas utíká*. Reliéf na jižní fasádě s názvem: *Jak čas nám ryje vrásky* je ve tvaru nevykrojené podkovy o rozměrech 3 × 4 m. Dílo bylo v minulosti opravováno, což bylo možné ověřit z originálu dopisu autora památky Františka Bílka, který vlastníkům radil v roce 1929, jak dílo zajistit proti nepříznivým vlivům počasí, kterým v té době bylo již vystaveno téměř 30 let. Podle současného stavu vysprávek bylo usouzeno, že k opravě podle Františka Bílka bylo tehdy přistoupeno. Šlo zejména o potlačení již výrobní závady, kdy jednotlivé díly reliéfu byly nestejněměrně vypáleny a byl mezi nimi rozdíl i několikacentimetrový. Při výpalu

terakotového materiálu vznikly na povrchu také různé trhliny, které byly pravděpodobně v exteriéru dále prohlubovány, proto byly místy reliéfy více poškozeny. V době před opravou byly na reliéfech zbytky okrové barevnosti, což napovídalo tomu, že bylo zřejmě částečně přistoupeno k opravě podle autorského návrhu, kdy sice byla zvolena olejová barva, ale zřejmě jiného odstínu než navrhoval František Bílek. Restaurování směřovalo především k navrácení původního uměleckého výrazu památky. S ohledem na tento účín byly zvoleny materiály a technologie. Kromě standardního restaurátorského postupu (prekonsolidace, čištění, odstranění druhotných a nesoudržných prvků, konsolidace terakoty, injektáž trhlin a las, etapa lepení oddělených fragmentů, plastická retuš a sochařská rekonstrukce chybějících částí, spárování, barevná retuš) bylo obnoveno spárování z materiálu nižší tvrdosti než sochařské doplňky, které byly zhotoveny z materiálu na bázi hydraulického vápna. Základním vodítkem pro obnovu reliéfů byl i písemně zachovaný autorský záměr, navíc rozšířený o návod k údržbě, který byl takto po více než 100 letech respektován. V nejbližší době by mělo následovat i restaurování druhého ze dvou reliéfů.

K restaurování textilních památek dochází velmi zřídka. K výjimce došlo na *zámku Konopiště*, a to i proto, že jde o výjimečnou textilií, kterou je *bílá kasule* klasického dobového střihu, která byla *zhotovena ze svatebních (1. 7. 1900) šatů Žofie Chotkové*. Pro zhotovení kasule byla zřejmě použita látka ze sukne, která tuto nikoliv ojedinělou praxi umožňovala svým rozsahem textilie. Sukně z bílého saténu (hedvábný materiál zpracovaný do atlasové vazby) byla střižena na jednotlivé díly kasule, které byly před jejím ušitím ozdobeny

Králův Dvůr (správní obvod obce Beroun), zámek, nástěnné malby západního sálu. Předmětné malby se váží k výstavbě renesančního zámku za Jana staršího z Lobkovic (+1590), nejvyššího hofmistra Království českého. Klást je lze do doby kolem roku 1586. Jedná se o nákladnou a reprezentativní výzdobu, která odpovídala postavení jejich objednavatele. Uměleckohistoricky významné je zejména pokročilé uplatnění zavíjeného ornamentu – rolwerku, které bývá srovnáváno s výmalbou zámku v Bechyni, purkrabství v Českém Krumlově a Schwarzenberském paláci v Praze (foto J. Franta).

stříbrnou výšivkou. Výšivka je komponovaná do symetricky uspořádaných pohozených kytic drobnolistých kvítků. Technika je obdobná jako při krumplování. Takto jsou vyšity lístečky a stonky, vyšivacím materiálem je jemný stříbrný dracoun. Stužky spojující kytice jsou provedeny štepováním bez podložení, drobné kvítky jsou vyšity bílým hedvábím usazeným do jemně zelených lístků. K vyšítky květů byla užita technika malby jehlou s reliéfním podložním bavlnou. Stříbrná výšivka na zvláštním vsazeném obdélníku saténu je na podšívce v dolní části dorsální strany kasule. Jde o nápisový štítek popisující význam kasule jeho zadavatelkou. Nápis v latině vyšitý jednoduchými kapitálkami částečně s patkami zní: „ANIMO GRATO// IN PULCHERRIMAE DIEI VITAE//MEMORIAM//1.JULII 1900. /// Tento štítek byl našitý na bílou taftovou podšívku a orámován dvojitou dracounovou linkou. Vnitřní vyztužení kasule, stříbrné borty, jimiž jsou obšity jednotlivé stříhové díly kasule a samotná výšivka jsou přídatky k vlastnímu saténu, který byl součástí svatebních šatů. Ne zcela zodpovězenou otázkou je, zda byla hedvábná podšívka použita také ze šatů, nebo byla přidána. Stav kasule, pokud šlo o líc, byl uspokojivý. Satén, výšivka i porty byly v relativně dobrém stavu s menším množstvím drobnějších defektů a mírným znečištěním povrchu kasule. Použité kovy byly místy zčernalé a zkorodované. V havarijním stavu byla jednoznačně podšívka, která byla navíc znečištěná. Tkanina (satén) byla zteřelá, hedvábí bylo zkrěhlé a lomivé, a to zejména v místech ohybů a ve švech, takže po celém obvodu kasule bylo neupevněné (čili flotovalo). Byl zvolen celkem standardní postup složený ze zkoušek čištění, ošetření butanolovými parami, předčištění suchou cestou odsáváním, demontáží na jednotlivé stříhové díly, čištění zkorodovaných výšivek suchou práškovou celulózou, čištění podle výsledků zkoušek (polosuchou cestou tamponování nebo praním ve vodní lázni s přidáním detegentů), sušení, žehlení, přípravy dalších materiálů určených ke zpevnění (krepelína – dobarvení), celoplošné skeletáže podšívky kasule – celoplošného překrytí krepelínou, žehlení, opravy drobných defektů lícové strany, zpětné montáže a navíc zhotovení speciálního stojanu pro účel prezentace. Zásadním a velmi nejen časově náročným zásahem bylo restaurování podšívky, ke kterému bylo přistoupeno pro mimořádnost památky i z hlediska obecných kulturních dějin.

V rámci celkové obnovy bývalého františkánského kláštera ve Voticích bylo přistoupeno k restaurování nástěnných maleb kaple. Náměty výjevů jsou vztahy k Panně Marii. Jsou zasazeny do rokokových kartuší, jejich barevnost je červeno-hnědá. Tyto výjevy ikonograficky navazovaly na oltář Panny Marie Pasovské – Pomocné, který stával mezi okny od roku 1700. Jde o velmi komplikovanou ikonografii, kterou lze tematicky označit za „pomoc Panny Marie“, k jejímu přesnému určení ještě nedošlo. Mezi okny byl objeven zatím neobjasněný nápis: „M: Marcellus“ Svislé stěny jsou vymalovány monochromně okrem, ale zjevně jde o nepříliš přesnou přemalbu. Rokoková výmalba stěn i stropu kaple byla celistvě zachovaná a bez přemalby. Místy zde došlo k poškození a patrně byly i omítkové plomby při oknech v důsledku výměny oken. Přemalby byly patrně jen v neutrálních plochách stěn, byly provedené v hlínkách a vůbec neodpovídaly původnímu dělení barevnosti. Malba byla navíc poškozena mnohými trhlinami, a to i velmi drobnými, které bylo třeba opravit až po stavebním zajištění objektu. Při restaurování šlo zejména o zpevnění, čištění a začištění trhlin. Zajímavé bylo přesné určení jednotlivých denních plánů výmalby kaple, jejichž zakreslení je součástí restaurátorské zprávy.

V roce 2017 proběhl odkryv a restaurování renesančních maleb v západním sálu zámku Králův Dvůr. Rozsah a kvalita dochování se ukázala jako poměrně výrazná, a to i díky dlouhodobému překrytí maleb novodobými nátěry, které malby

Kladno (správní obvod obce Kladno), domovní znamení věžových domů: a – stav před restaurováním; b – stav po restaurování. Všechna znamení byla vandalsky poškozena a značně znečištěna. Znamení s tematikou ovečky je vytvořeno z neglazované keramiky. Zde byl pro doplnění zvolen materiál na bázi vápenocementové směsi s pískem adekvátní zrnitosti s ohledem na strukturu materiálu pálené hlíny. Pro přesné doplnění poškozené partie zvířete muselo být provedeno několik modelačních zkoušek (foto J. Weissová).

zakonzervovaly do té míry, že se u nich neprojevuje degradace jako je tomu u vedlejšího sálu, kde jsou malby napadeny plísní. Naopak zde můžeme hovořit o mimořádně kvalitní a pestré barevné skladbě a především o velice zajímavém výběru námětů. Plocha sálu je rozdělena do symetrických úseků, pomocí rolwerkových a vegetabilních ornamentů. V jednotlivých polích se objevují alegorické postavy žen a mužů, sedících na exotických zvířatech (delfínu, pštrosu) apod. Tyto se střídají s dalšími náměty hodovního charakteru a loveckých trofejí. Z památkového hlediska jde o mimořádně hodnotná díla, která vyžadují zásah na vysoké odborné úrovni. Komplexní poznání díla na základě průzkumu, který současně s odkryvem probíhal, bylo nezbytné pro zvolení odpovídající koncepce restaurátorského zásahu a především zajištění maleb do budoucna. Během restaurování v obou prostorách bude zároveň

probíhat komplexní zpracování archivních materiálů, které zajistí odpovídající poznání předmětných maleb i z hlediska ikonografie výtvarných námětů.

Domovní znamení jsou součástí šesti *třináctipatrových věžových domů*, které jsou situovány při hlavní Vítězné třídě v Kladně. Projekt šesti věžových domů z let 1951–1959 vypracoval ve stylu socialistického realismu Josef Havlíček spolu s Karlem Filsakem a Karlem Bubeníčkem. Soubor patří mezi nejhodnotnější stavby druhé poloviny 20. století. Domy mají bohatě členěné fasády z keramických materiálů a po obou stranách každého vchodu se nalézají keramická domovní znamení. Všechna jsou kruhová, s glazovaným povrchem. Pouze u pátého výškového domu s motivem berana a ovce s jehňátkem sajícím mléko, kde lemy zůstaly prázdné, a povrch je neglazován. Na realizaci těchto znamení se podílely významní čeští sochaři (Hana Wichterlová, Marta Jirásková, Břetislav Benda, Bedřich Štefan), což dokazuje vysoká kvalita jednotlivých děl. Na domovních znameních byly patrné prachové depozity, nápisy fixami a další nečistoty. Dále se objevily drobné mikrotrhliny glazury, které zřejmě vznikly již při samotném vypalování. Na všech znameních byla nalezena mechanická poškození různé intenzity, která vznikla vandalskými zásahy. Po provedeném restaurátorském průzkumu a podrobné fotodokumentaci stavu jednotlivých výjevů, bylo zahájeno důkladné čištění od prachových nečistot a mastnoty. Byla zvolena citlivá metoda čištění pomocí tlakové páry a za použití čistící pasty. Chybějící modelace byly doplněny dvousložkovým polyesterovým tmelem a po té patinovány barevnými pigmenty v palaroidu. U některých větších destrukcí se muselo přistoupit k provedení modelace v pomocném materiálu, následném odformování, odlití a přilepení chybějících fragmentů. Pro doplnění chybějících partií byla použita historická fotodokumentace, aby se jednotlivým dílům vrátila jejich původní podoba. Pro znamení s tématem ovečky a berana, které jsou vyrobené z materiálu neglazované keramiky, byl pro doplnění navržen materiál na bázi vápenocementové směsi s pískem odpovídající zrnitosti s ohledem na strukturu materiálu pálené hlíny. Materiály pro doplnění chybějících byly zvoleny tak, aby svými vlastnostmi odpovídaly původnímu složení. Použití konkrétních materiálů pak bylo v rámci kontrolního dne ověřeno formou zkoušek.

Hlavní oltář kostela sv. Gotharda ve Slaném z 2. poloviny 18. století procházel postupnou obnovou již od roku 2010. V roce 2016 bylo dokončeno restaurování zlacení a polychromie střední části retáblu. Rozsah prací se týkal spodní části architektury oltáře včetně jeho bočních portálů. Dále se po restaurátorském zásahu vrátily na své místo – na postranní branky hlavního oltáře – dvě pozdně barokní plastiky, sochy sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. Ty byly ozářeny ve speciální komoře proti dřevokaznému hmyzu, petrifikovány a došlo k upevnění uvolněných atributů (praporec sv. Václava a mučednická palma u sv. Jana Nepomuckého). Předmětem restaurování poslední etapy byl ústřední obraz sv. Gotharda. Plátno obrazu bylo značně deformované, lokálně vystouplé a byly patrné i podélné švy. Barevná vrstva jevila defekty v podobě křakování, zvedajících se barevných vrstev a oddělování se od vlastního podkladu. Laková vrstva byla značně ztmavlá. Obraz byl podroben UV průzkumu a pomocí této metody nebyly odhaleny žádné pozdější zásahy. Pouze v místě protržení plátna byly nalezeny retuše. Zadní strana plátna byla v minulosti přetřena olejovým okrovým nátěrem s černým nápisem „Obnovil J. Pachmann“ a bílým nápisem „1776“. Malba vykazuje blízkost tvorby rokokového malíře Františka Xavera Palka. Dřevěné sochy sv. Jana Nepomuckého, sv. Václava, umístěné na brankách hlavního oltáře a postavy sv. Petra a sv. Pavla umístěné na oltářní architektuře vedle oltářního obrazu vykazovaly destrukci dřevní hmoty způsobenou dřevokazným hmyzem. Povrch všech děl byl narušen mladšími zásahy do původní polychro-

Slaný (správní obvod obce Slaný), kostel sv. Gotharda, hlavní oltář: a – celkový pohled. V průběhu roku 2017 došlo k restaurování posledních poškozených částí oltáře a k osazení děl zpět i samotný přesun z restaurátorských dílen byl poměrně náročný; b – náročnost byla dána nejen vlastními rozměry obrazu, ale zejména hmotností soch. Při jejich demontáži bylo třeba postupovat velice opatrně, aby nedošlo ke zbytečnému poškození (dřevěné detaily – řezeb apod.) Oltářní obraz byl silně narušen ztmavlou vrstvou laku, po jeho zeslabení se objevila řada zajímavých detailů. Lze předpokládat, že po provedení hlubší archivní rešerše bude možné určit jeho autorství, vynikající barokní mistr zatím zůstává v anonymitě (foto M. Škrancová).

mie v podobě tónovaného laku. Lokálně zde došlo k oddělování polychromie. U zlacených prvků, lemy drapérie došlo k použití náhražek zlata. Jedná se historicky i umělecky o mimořádně hodnotná díla, která jsou součástí kostela sv. Gotharda, který je nejvýznamnějším a nejcennějším ze slánských kostelů, dochovaným navíc včetně historického areálu.

a

b

Slaný (správní obvod obce Slaný), kostel sv. Gotharda, kamenné prvky presbyteria. Restaurování kamenných prvků presbyteria kostela sv. Gotharda probíhá již ve čtvrté etapě. V průběhu roku 2017 proběhlo restaurování další části vnějšího opěrného systému presbyteria, sakristie kostela, náhrobku a dvou kamenných gotických torz, která patří mezi zcela autentické prvky bez jakéhokoli předchozího restaurátorského zásahu: a – na fotografii je zaznamenána zkouška čištění pomocí vibrační jehlice pověřeným restaurátorem; b – způsob čištění byl prováděn velice citlivě, aby nedošlo k narušení drobných perutí křídla anděla a dalších hodnotných detailů (foto J. Weissová).

Mimořádnou akcí spojenou s výstavou pořádanou NPÚ Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty v konírně Šternberského paláce v Praze bylo restaurování *renesanční truhlíčky inv. č. MH 03686 z mobiliárního fondu zámku Mnichovo Hradiště*. Jedná se o zcela mimořádný umělecký předmět, který je nadprůměrnou vysoce kvalitní prací pravděpodobně z valdštejských sbírek, časově zařaditelnou do první čtvrtiny 17. století. Vlastnímu restaurování předcházela komplexní průzkum včetně laboratorních analýz, které byly provedeny na VŠCHT v Laboratoři molekulové spektrometrie. K laboratornímu posouzení byly poskytnuty vzorky uvolněných či odpadlých degradovaných partií tak, aby při jejich odběru nedošlo k destruktivním zásahům do vlastního díla. Celkem bylo posuzováno pět vzorků k identifikaci tmelů, lepidel, kovů, laků a materiálů řezb metodou infračervené mikrospektroskopie a elektronové mikroskopie. Byl identifikován jantarový lak a jantar baltského typu. Povrch kovové folie na rubové straně podmaleb je ze zlata s příměsí stříbra. Byla zaznamenána přítomnost šelaku jako druhotného laku. Za osazovací materiál byla na základě analýz určena vápenná kaše pojená vaječným bílkem. Hlavním lepidlem u druhotně osazených prvků byl šelak s tím, že samotné prvky byly vyrobeny z jantaru (zřejmě pruského typu). Tmel z vnější části víka byl určen jako klíž,

materiál řezby jako kost. Opláštění kostry z tvrdého dřeva je montáží kombinující architektonické články ze slonoviny s výplněmi z jantaru. Centrální výplně kryjí miniaturní figurální řezby v kosti, ostatní výplně jsou zdobeny podmalbou na zlaté folii. Stav základní dřevěné konstrukce truhlíčky byl vyhovující, většina poškození byla patrná na prvcích z jantaru a slonoviny. Část jich chyběla, část byla při opravě (opravách?) v minulosti nahrazena z jantaru jiné proveniencí. Oproti původním nebyly nově vkládané prvky nijak podloženy ani zdobeny, ale naopak se vyznačovaly nepřesným zpracováním, které ještě zdůrazňovalo lepení ztmavlým klihem. Exponované části truhlíčky byly mechanicky poškozeny. V rámci skutečného restaurování došlo k doplnění některých chybějících prvků architektury tak, aby byla podpořena celistvost díla. Dále došlo k výměně některých velmi rušivých doplňků z předchozích oprav. Pro výměny a doplňky bylo rozhodnuto o tom, že nebudou používány umělé pryskyřice, ale bude opět použit přírodní jantar. Hledání odpovídajících typů jantaru bylo spojeno s mapováním současného mezinárodního trhu s tímto materiálem, což se ukázalo být jako poměrně náročné z hlediska nalezení požadované kvality i barevnosti a vyžádalo si i cestu provádějícího restaurátora do Litvy. Nicméně i tak muselo být přistoupeno u některých prvků k následné patinaci povrchu, aby došlo k jejich optimálnímu zapojení do celku. Za nejzávažnější poškození lze v současné době označit krakeláž jantaru, která způsobuje celkové zmatnění povrchu, a tím i výrazné snížení celkového vyznění podmaleb a řezb. Tento proces je však přirozeným projevem jeho degradace. V rámci přípravy akce došlo k prověřování možnosti řešení této problematiky. Doposud zjištěné známé zásahy, které by mohly potlačit oslepnutí jantaru, jsou však částečně destruktivní s velice diskutabilní mírou reverzibility. Využití těchto metod by navíc souviselo s demontáží části opláštění truhlíčky, kterou vzhledem k pevnému jádru konstrukce nebylo možné pokládat v rámci projednávané akce za adekvátní. Zvolená koncepce spočívala v maximálním respektování veškerých originálních částí včetně míry jejich degradace. Restaurování tohoto typu předmětů je v běžné praxi zcela ojedinělé. Srovnání je možné hledat v zahraničí, avšak ani tam se zdaleka nejedná o rutinní záležitost. Omezení zásahu do originálních byt degradovaných částí je cestou, která v případě nalezení odpovídajícího řešení tohoto problému v budoucnosti, nebude díky nyní nevhodně nastavené koncepci uzavřena.

V roce 2017 bylo zahájeno restaurování *hlavního oltáře kostela sv. Václava v Malešově*. Nejvýznamnějším úkolem v rámci této akce bylo restaurování ústředního obrazu s námětem sv. Václava, který bývá v literatuře spojován se jménem Petra Brandla. V rámci restaurátorského průzkumu byly provedeny RTG snímky, IR snímky a fotografie obrazu v bočním světle. Problematika restaurování byla mimo jiné dána doplněním původního formátu obrazu (měl zachovanou i obvodovou kantu) po obvodu plátnem s navazující malbou, čímž došlo k zvětšení obrazu pravděpodobně právě pro hlavní oltář kostela v Malešově. V zásadě byly zvažovány tři možné varianty postupu, z nichž první spočívala v konzervaci stávajícího stavu, který však vykazoval značné nerovnosti původního plátna a silně degradující tmely po celém obvodu při styku původního plátna s následným doplňkem. Další dvě varianty předpokládaly revizi stávající rentoaláže ve smyslu rozpojení pláten, která by následně umožnila kvalitnější ošetření původní malby, a lišily se v následné prezentaci obrazu. Realizovaným řešením bylo na konec provedení rozpojení stávající rentoaláže při zachování a napojení stávající domalby. Z hlediska památkové péče byla varianta zachování stávajícího formátu plátna ve vztahu k celkovému působení oltáře a historickému kontextu optimální. Oltář byl sestaven s využitím druhotně použitých prvků, které byly původně součástí jiných celků (?).

Malešov (správní obvod obce Kutná Hora), kostel sv. Václava, obraz z hlavního oltáře: a – stav před restaurováním. Obraz byl po demontáži z oltáře podroben komplexnímu restaurátorskému průzkumu. Bylo prokázáno, že původní formát díla byl zvětšen a domalován. Obraz byl celkově ve špatném stavu, tmely silně degradovaly; b – stav po restaurování a tmelení, kdy se podařilo zachovat v plné míře i mladší domalbu po obvodu (foto L. Maděrová).

To potvrzují i řezby andělů, které lze dle charakteru dělit do několika skupin. Dřevní hmota řezeb akantových rozvilin byla na mnoha místech v zcela havarijním stavu, který si vyžádal doplnění podpůrné konstrukce.

Výčet ostatních sledovaných akcí uvádí následující přehled:

Okres Benešov

Správní obvod obce Benešov

Benešov – nový židovský hřbitov, 12 náhrobků, základní oprava po poničení náhrobků v důsledku vichřice (Petr Škarvan)

Český Šternberk – hrad, orientální koberec, inv. č. CS 4679 (Simona Kronbergerová)

Český Šternberk – hrad, podobizna Matyáše hraběte Gallase (inv. č. CS-313), 2. etapa – dokončení (Markéta Pavlíková, ak. mal.)

Český Šternberk – hrad, kaple sv. Sebastiana, oltář sv. Sebastiana (Tomáš Pejřil, Pavel Padevět, ak. mal.)

Jemniště – zámek, mobiliární fond zámku, třídlínný paravan (inv. č. JE10399) 3. etapa (Zdeněk Novotný, ak. mal.)

Konopiště – zámek, portrét Jana Kazimíra Vasy (inv. č. K 13323a), (MgA. Libor Kocanda)

Konopiště – zámek, kasule ze svatebních šatů Žofie Chotkové, inv. č. 3548, 2. etapa – dokončení (Alena Grendysová – Kadavá)

Líšno – areál zámku, socha sv. Jana Nepomuckého (Mgr. Daniel Talavera, ak. soch.)

Měchnov – židovský hřbitov, 23 náhrobky, 17. a 18. stol., vztýčování a zajišťování (Petr Škarvan)

Sázava – kostel sv. Prokopa, zpovědnice I, rejstř. č. 32-2998, 3. etapa (Mikuláš Lubomírský a Tomáš Pejřil)

Třebešice – zámek, 2 místnosti v 1. patře, návrh na restaurování v rytířském sále, 1. patře zámku (Karine Artouni, ak. mal.)

Správní obvod obce Vlašim

Louňovice pod Blaníkem – kostel Nanebevzetí Panny Marie, boční oltář sv. Jana Nepomuckého, oltářní obraz se sv. Janem Nepomuckým (Kateřina Kubátová, ak. mal.)

Načeradec – kostel sv. Petra a Pavla, boční oltář Panny Marie, 1. etapa – zajištění (Petr Šafus, ak. mal.)

Správní obvod obce Votice

Bedřichovice – kostel sv. Vavřince, boční oltář sv. Vavřince, 2. etapa (Milan Kadavý, ak. mal.)

Červený Újezd – Villa Vallila, terakotový reliéf od Františka Bílka: *Jak čas nám ryje vrásky*, 1902–1903 (MgA. Klára Žán Valentová)

Neustupov – hrobka Aichelburgů, intarzované kostelní lavice, 3. etapa, rozebrání (František Kratochvíl)

Votice – klášter, kaple, nástěnná výmalba kaple (Mgr. Josef Novotný)

Votice – klášter, knihovna, konzervace fragmentů dekorativní výmalby, její překrytí a provedení rekonstrukce výmalby (Mgr. Josef Novotný)

Ratměřice – kostel sv. Havla, varhany – nástroj, 1. etapa (MgA. Marek Vorlíček)

Okres Beroun

Správní obvod obce Beroun

Králův dvůr – zámek, odkryv a restaurování nástěnných maleb, I. etapa (Miroslav Koželuh, akad. mal.)

Nový Jáchymov – litinové náhrobky lesního hřbitova, restaurátorský průzkum (Ivan Houska, Petr Vitvar, akad. soch.)
Tetín – sloup se sochou Panny Marie, závěrečná etapa (Mgr. Miroslav Minks)
Tetín – kostel sv. Kateřiny, obraz sv. Kateřiny, závěrečná etapa (Miroslav Slavík, akad. mal.)
Vysoký Újezd – zámek, restaurátorský průzkum štukových prvků a nástěnných maleb (Magdaléna Sedlecká Rečová, akad. mal.)

Správní obvod obce Hořovice

Hořovice – zámek, podobizna Franze Antona Thun – Hohensteina, inv. č. HO 117 (Jiří Brodský, ak. mal.)
Hořovice – zámek, Lov bílého jelena, inv. č. HO 074/1 (Jiří Brodský, ak. mal.)
Lochovice – socha sv. Františka Xaverského (MgA. Václav Štochl)
Praskolesy – kostel sv. Mikuláše, hlavní oltář – titulární obraz se sv. Mikulášem (Miroslav Slavík, ak. mal.)
Točnick – hrad, socha Panny Marie Immaculaty (Lenka Helfertová, ak. mal.)

Okres Kladno

Správní obvod obce Kladno

Kačice – kamenný podstavec s křížem, II. závěrečná etapa (Radomil Šolc, Linda Jílková)
Kladno – domovní znamení věžových domů, II. závěrečná etapa (Jiří Kaifosz, akad. soch.)
Kladno – Vila Libochvíle, socha sv. Václava, závěrečná etapa (David Janouch, akad. soch.)
Lány – zámek, kamenné prvky a kašna, závěrečná etapa (Bohumil Pánek)
Svárov – kostel sv. Lukáše, socha Krista, I. etapa (MgA. Denisa Cirmaciová, PhD.)
Svárov – kostel sv. Lukáše, realizace nových vitrají, I. etapa (prof. Milan Knížák, Doc. Milan Perič, akad. mal., Petr Coufal)

Nové Dvory (správní obvod obce Kutná Hora), kostel sv. Anny, interiér, stav po restaurování: a – pohled na boční stranu kupole s lucernou; b – štuková výzdoba. Povrch štuků i maleb byl pokryt značnou vrstvou nečistot, kovy byly ztmavlé, lokálně se vyskytovaly praskliny. V rámci restaurování bylo přistoupeno k sejmutí nejmladší nátěrové vrstvy a obnovení historické barevnosti s tím, že veškerá štuková výzdoba i plochy byly velmi citlivě retušovány, nikoliv přetírány, plnými nátěry (foto L. Maďerová).

Správní obvod obce Slaný

Slaný – kostel sv. Gotharda, hlavní oltář, obraz sv. Gotharda, sochy sv. Petra a Pavla, sv. Jana Nepomuckého, sv. Václava, závěrečná etapa (Patrik Bílek, Hana Slavíková akad. mal., Miroslav Slavík, akad. mal.)
Slaný – kostel sv. Gotharda, kamenné prvky presbyteria, IV. etapa (Jarmil Plachý, akad. soch.)
Slaný – areál františkánského kláštera, portál, závěrečná etapa (Jan Turský, akad. soch.)

Slaný – Okresní dům Dr. E. Beneše čp. 644, strop zasedacího sálu, I. etapa (Magdaléna Sedlecká Rečová, akad.mal.)
Slaný – radnice, kamenný znak a zábradlí, závěrečná etapa (Petr Dufek, akad. soch, Leoš Valehrach)
Velvary – kostel sv. Jiří, restaurování větrajů a kamenných ostění, I. etapa (Ing. Miroslav Drábek, Václav Mašek, akad. soch.)

Okres Kolín

Správní obvod obce Kolín

Bečváry – zámek, malby v interiéru, etapa (MgA. Josef Vojtek)
Drahobudice – kostel, malba v presbytáři, etapa (Hana Slavíková, ak. mal.)
Klášteří Skalice – socha sv. Jana Nepomuckého (Jarmil Plachý, ak. soch.)
Kolín – kašna (Pavel Kytka)
Kolín - Starý židovský hřbitov, vybrané náhrobní stély (Hynek Bláha)
Kolín – čp. 7, malba v interiéru (Miloš Gavenda)
Velim – evangelický kostel, věžní hodiny (Petr Skála, akad. soch.)
Zásmuky – františkánský klášter, vstupní portál (Jaroslav Pavlovský)

Správní obvod obce Český Brod

Český Brod – kostel sv. Gotharda, náhrobník (Josef Pospíšil, akad. soch.)
Český Brod – kostel sv. Gotharda, boční vstupní dveře (PhDr. Daniel Ebel)
Český Brod – čp. 12, nástěnná malba se sv. Gothardem (Petr Šafus, ak. mal.)
Český Brod – sokolovna, sochy gryfů, etapa (ak. soch. Jaroslav Jelínek)
Přistoupim - židovský hřbitov, náhrobní stély, etapa (Hynek Bláha)
Rostoklaty – kostel sv. Martina, malby v interiéru, etapa (Jan Chejn, ak. mal.)

Mnichovo Hradiště (správní obvod obce Mnichovo Hradiště), státní zámek, mobiliární fond, renesanční truhlička: a – stav po restaurování; b – pro provedení doplňků z jantaru byly shromážděny vzorky, které byly postupně vyhodnocovány z hlediska kvality a barevnosti. Některé z chybějících prvků byly dořezány ze slonoviny jako na fotografii patrné chybějící obvodové lišty zásuvek (foto L. Maděrová).

Tismice – kostel Nanebevzetí Panny Marie, malba v interiéru, dokončení (Eva Skarolková ak. mal.)

Okres Kutná Hora

Správní obvod obce Čáslav

Čáslav – kostel sv. Petra a Pavla, oltář kaple Panny Marie, závěrečná etapa (Eva Kolmanová, ak. mal.)
Horušice – rezidence, nástropní malba (MgA. Jiří Suchan)
Žleby – státní zámek, mobiliární fond, obrazy inv. č. ZL 212 a ZL 213 (Milan Kadavý, ak. mal.)

Správní obvod obce Kutná Hora

- Jindice* – kostel sv. Václava, kazatelna, poslední etapa (Václav Stádník)
Kaňk – kostel sv. Vavřince, náhrobník, portál na severní straně (Josef Pospíšil, ak. soch.)
Kutná Hora – Morový sloup, etapa (Mgr. art. Jakub Ďoubal)
Kutná Hora – sousosí před jezuitskou kolejí, etapa (MgA. Martin Kulhánek)
Kutná Hora – arciděkanství, malovaný dřevěný strop (Roman Ševčík ak. mal.)
Kutná Hora – areál kostela Všetech Svatých, hrob Felixe Jenewei-
na (MgA. Martin Kulhánek)
Kutná Hora – Sedlec – kostel Všetech Svatých s kostnicí, výzdoba z kosterních pozůstatků, etapa (Tomáš Král)

- Kutná Hora – Sedlec* – konvent kláštera čp. 1, sochy opatů, dvě vázy (Petr Dufek, ak. soch., Mgr. Miroslav Koželuh, ak. mal.)
Malešov – kostel sv. Václava, hlavní oltář, etapa (MgA. Ondřej Špás, MgA. Ondřej Sklenář, Roman Ševčík, ak. mal.)
Miskovice – socha sv. Jana Almužníka (Josef Pospíšil, ak. soch.)
Nové Dvory – kostel sv. Anny, štuková výzdoba a malby v interiéru, etapa (MgA. Ondřej Špás, MgA. Ondřej Sklenář, Roman Ševčík, ak. mal.)
Nové Dvory – zámek, nástropní malby a štuková výzdoba (Petr Hampl, ak. mal.)

Okres Mělník

Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

- Kralupy nad Vltavou* – kostel Nanebevzetí Panny Marie sv. Václava, restaurátorský průzkum kamenných prvků (Pavel Kytka)
Zeměchy – restaurování viničního sloupu, I. etapa (Pavel Korbel)

Správní obvod obce Mělník

- Byšice* – Boží muka, závěrečná etapa (Jakub Rafl, Mgr. akad. soch.)
Liběchov – kostel sv. Havla, vrcholový kříž, závěrečná etapa (Červenka Luděk)
Medonosy – socha sv. Ludmily, II. závěrečná etapa (akad. soch. Petr Dufek)
Mělník – kostel sv. Petra a Pavla, restaurování klenby jižní lodi, malby a kamenné prvky, II. etapa (Zdeněk Novotný, MgA., Vít Mudruňka, akad. soch.)

Dobříš (správní obvod obce Dobříš), areál židovského hřbitova, drobný náhrobek Marie Lewinsky z přechodné doby (1886), kdy začali členové židovské komunity zadávat provádění náhrobků zhotovitelům, kteří dodávali náhrobky na křesťanské hřbitovy: a – tento náhrobek byl v roce 2010, kdy byla konzervace se vztyčováním povalených náhrobků zahájena až po nápis „Marie“ v zemi; b – v příštích letech byl již celý vykopán, avšak povalen; c – ke konzervaci včetně jeho upevnění došlo v roce 2017. Na snímku z roku 2017 je náhrobek po restaurování, avšak před terénními pracemi, při kterých by měl být zakryt zatím viditelný zámeček. Stejně jako zde, i na dalších židovských hřbitovech začíná být přístupováno ke konzervaci již novějších náhrobků, které jsou často navíc vandalsky poškozené (foto M. Kuldová).

Mělník – Masarykův kulturní dům, restaurování dveří a dřevěných prvků interiéru, závěrečná etapa (Tomáš Bárta)
Mělník – kostel 14 sv. Pomocníků, nám. Míru, obraz sv. Felixe, závěrečná etapa (Lenka Helfertová, MgA., Martin Zmeškal)
Vidím – socha sv. Jana Nepomuckého, závěrečná etapa (Tereza Korbelová, akad. soch.)

Správní obvod obce Neratovice

Obříství – socha sv. Markéty, závěrečná etapa (Tereza Korbelová, akad. soch.)
Obříství – Morový sloup, restaurátorský průzkum (Václav Mašek, akad. soch.)

Okres Mladá Boleslav

Správní obvod obce Mladá Boleslav

Bakov nad Jizerou – sloup Nejsvětější Trojice, restaurátorský průzkum (MgA. Petr Gláser)
Bělá pod Bezdězem – kostel Povýšení sv. Kříže, socha sv. Jana Nepomuckého, etapa (Alena Moravcová, ak. mal.)
Bělá pod Bezdězem – kašna (Tomáš Vondruška)
Benátky nad Jizerou – čp. 21, socha sv. Floriána (Martin Pokorný, ak. soch.)
Bezno – socha sv. Judy Tadeáše (Martin Pokorný, ak. soch.)
Bezno – socha sv. Notburgy (MgA. Tereza Korbelová)
Dolní Bousov – krucifix (Martin Pokorný, ak. soch. Eva Skarolková, ak. mal., Pavel Kůtek)
Chudíř – kamenný kříž (Martin Pokorný, ak. soch.)
Chudoplesy – socha sv. Jana Nepomuckého, dokončení (ak. soch. Oto Pospíchal)
Krnsko – socha sv. Jana Nepomuckého (MgA. Petr Gláser)
Košátky – areál zámku, sýpka, zajištění sgrafit (MgA. Josef Červinka)
Košátky – socha sv. Jana Nepomuckého (MgA. Josef Červinka)
Střehom – kříž (Martin Pokorný, ak. soch.)
Veselice – socha sv. Jana Nepomuckého (Martin Pokorný, ak. soch.)

Správní obvod obce Mnichovo Hradiště

Mnichovo Hradiště – čp. 239, zádveří, umělé mramory a šablonová malba (Petr Škarvan, Dana Christianová)
Mnichovo Hradiště – radnice, sgrafita (Zdeněk Novotný, ak. mal.)
Mnichovo Hradiště – Mariánský sloup (Martin Pokorný, ak. soch., Petr Škarvan)
Mnichovo Hradiště – SZ Mnichovo Hradiště, mobiliární fond, renesanční truhlička, inv. č. MH 03686 (Bc. Petr Janda)

Okres Nymburk

Správní obvod obce Lysá nad Labem

Čihadla – Bon Repos, nástěnné malby, etapa (Petr Kadlec, ak. mal.)
Lysá nad Labem – areál kostela sv. Jana Křtitele, socha sv. Jana Evangelisty (Vojtěch Adamec, ak. soch.)
Lysá nad Labem – areál zámku, alegorická socha Sochařství (Vojtěch Adamec, ak. soch.)

Správní obvod obce Nymburk

Křinec – zámek, malby a štuková výzdoba kaple (Miroslav Slávik, ak. mal.)
Nymburk – areál starého děkanství, náhrobky (Jan Vích, ak. soch.)
Nymburk – kaple sv. Jana Nepomuckého, mramorová balustráda (Jan Vích, ak. soch.)
Sadská – Mariánský sloup, etapa (MgA. Martin Kulháněk)

Hvozďany (správní obvod obce Příbram) kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa, hlavní oltář, obraz sv. Prokopa, 1747. Během devíti let (etap) byl restaurován hlavní oltář původně zřejmě složený z několika jiných oltářů či podobného mobiliáře: a – posledním restaurovaným dílem byl vlastní oltářní obraz; b – jeho demontáž umožnila objevení potvrzení ze sázavského kláštera, kde byla tato kopie very effigies sv. Prokopa dotýkána zřejmě s originálem z roku 1638 (foto J. Šlechta).

Správní obvod obce Poděbrady

Kamilov – socha sv. Jana Nepomuckého, etapa (Petr Dufek, ak. soch.)
Poděbrady – kostel Nanebevzetí Panny Marie, kamenosochařská výzdoba (Jarmil Plachý, ak. soch.)
Poděbrady – areál zámku, kašna (Jan Vích, ak. soch.)

Okres Praha-východ

Správní obvod obce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Brandýs nad Labem – náhrobky židovského hřbitova, IV. etapa (Luděk Špatenka, akad. soch.)
Dolínka – pomník Vítězslava Hálka, I. etapa (Václav Mašek, akad. soch.)

Dřísy – podstavec a socha sv. Václava, II. závěrečná etapa (Te-
reza Korbelová, akad. soch.)

Líbeznice – kostel sv. Martina, boční oltář Panny Marie, socha
sv. Josefa a řezby, III. etapa (Martin Zmeškal, Jan Staněk)

Líbeznice – kaple Panny Marie, celková obnova, I. etapa (Voj-
těch Adámek, Vladimír Marat, Petr Piekarz, Alena Krah-
líková, akad. mal.)

Měšice – zámecký park, sochy atlantů, I. etapa (Josef Faltus,
akad. soch.)

Nehvizdy – socha sv. Jana Nepomuckého, závěrečná etapa
(Jarmil Plachý, akad. soch.)

Správní obvod obce Říčany

Kostelec nad Černými Lesy – kostel sv. Andělů Strážných, re-
staurování hlavního oltáře, III. etapa (Hana Slavíková,
akad. mal.)

Okres Praha-západ

Správní obvod obce Černošice

Černošice – kostel Nanebevzetí Panny Marie, boční oltář
sv. Anny, závěrečná etapa (Patrik Jílek, Hana Slavíková,
akad. mal.)

Červený Újezd – boží muka, archeologický a restaurátorský
průzkum (Radomil Šolc, Lucie Mattiello Mgr.)

Dobřichovice – kaple sv. Judy Tadeáše, návrh nového liturgic-
kého prostoru (Petr Váňa, akd. soch.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurová-
ní nástěnných maleb, I. etapa (Magdaléna Sedlecká Rečo-
vá, akad. mal.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurová-
ní vitraží, I. etapa (Jiří Černohorský, Ing.)

Dolní Břežany – zámek, kaple sv. Máří Magdalény, restaurová-
ní dřevěných prvků, I. etapa (Radovan Šulc)

Dolní Břežany – zámek, restaurování kamenných prvků,
I. etapa (Tomáš Tichý, MgA., Vlastimil Matoušek)

Dolní Břežany – zámek, restaurování nástěnných maleb a štu-
kových prvků, I. etapa (Lukáš Hrinda MgA., Petr Šimánek
Bc.)

Kněževes – socha sv. Jan Nepomuckého, závěrečná etapa (Jan
Bradna, akad. soch., Martin Tamchyna)

Štěchovice – kostel sv. Jana Nepomuckého, restaurování vitra-
jí, I. etapa (Jiří Černohorský, Ing.)

Tursko – kostel sv. Martina, obraz Oplakávání Krista, restaurá-
torský průzkum (Denisa Cirmaciová, MgA.)

Tursko – rezidence Křížovníků, kamenné prvky, I. etapa (Jan
Svoboda)

Okres Příbram

Správní obvod obce Dobříš

Dobříš – areál kostela sv. Kříže, socha sv. Linhart, osazení ko-
pie sochy na kopii podstavce (Jaroslav Fuka, ak. soch.)
originál sochy byl zrestaurovaný a umístěný do budovy
muzea na náměstí

Dobříš – židovský hřbitov, 25 náhrobků, 8. etapa (Milan Šturm)

Dobříš – kostel Nejsvětější Trojice, křtitelnice, (Sylvie Kroupo-
vá, Josef Kulda, ak. mal.)

Nový Knín – kostel sv. Mikuláše, kazatelna, 2. etapa restaurová-
ní (Yvona Ďuranová, ak. mal.)

Obořiště – kostel sv. Josefa, nástropní malba, záchranná fixáž,
3. etapa (MgA. Jiří Lauterkranz)

Obořiště – socha sv. Jana Nepomuckého (Jiří Živný, ak. soch.)

Živošov – kostel sv. Fabiána a Šebestiána, výmalba lodi kostela
s provedením restaurátorského zajištění sond (MgA. Pe-
tra Navrátilová, Theodora Popová, ak. mal.)

Skrýšov (správní obvod obce Sedlčany), zámek, po 1764. V rá-
mci celkové stavební obnovy bylo v roce 2017 přistoupeno k re-
staurování iluzivních oken v prvním patře vstupního průče-
lí. V přízemích slepých oknech byly zachovány jen fragmenty
původních maleb, rekonstrukce byly provedeny podle horních,
avšak např. bez odchylek iluze pootevřeného okna, které je na
pravé straně fasády – druhé okno zprava (foto L. Matějková).

Správní obvod obce Příbram

Březnice – židovský hřbitov, náhrobky, 5. etapa (Milan Šturm)

Hvoždany – kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa, hlav-
ní oltář, 8. etapa, (Mgr. Jaroslav Fuka, ak. soch.)

Správní obvod obce Sedlčany

Drážkov – židovský hřbitov, 20 náhrobků (Milan Šturm)

Petrovice – kostel sv. Petra a Pavla, nástropní malba (Theodora
Popová, ak. mal.)

Počepice – kostel sv. Jana Křtitele, nástěnné malby erbů na
stropu lodi a na čelní stěně nad vítězným obloukem a de-
korativní motiv nad bočním vstupem do kostela (MgA.
Petra Navrátilová)

Příčovy – zámek, kaple sv. Vojtěcha, hlavní oltář, 2. etapa (Jan
Stöckel, ak. mal.)

Příčovy – zámek, kaple sv. Vojtěcha, dveře (Zdeněk Švec)

Skrýšov – kostel sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář, 7. etapa
(Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

Skrýšov – zámek, kamenný alianční erb s polychromií na fasá-
dě vstupního průčelí (MgA. Helena Štěrbová-Jahodová)

Skrýšov – zámek, nástěnné malby iluzivních oken (5) a rekon-
strukce chybějících (3) MgA. Lucie Matějková

Okres Rakovník

Správní obvod obce Rakovník

Hředle – kostel Všem Svatých, soubor hlavního a bočních oltá-
řů s kazatelnou, hlavní oltář, (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Nové Strašecí – kostel Narození Panny Marie, hlavní oltář,
3. etapa (Naděžda Mašková, ak. mal.)

Rakovník – dům U Samsona, sgrafita (ak. soch. Jan Turský)

Rakovník – židovský hřbitov, restaurování a vztyčování ná-
hrobků (Milan Šturm)

Senomaty – kostel sv. Štěpána, hodiny, restaurování dvou ci-
ferníků a čištění ručičkových strojků (Heinz, Mariana
Nesnídalová)

Velká Buková – socha sv. Václava (při čp. 23), dokončení (Jan
Turský, ak. soch.)

Všesulov – kostel sv. Martina, 5 kamenných renesančních ná-
hrobků (MgA. Helena Štěrbová-Jahodová)

Všetaty – Mariánský sloup (Jan Turský, ak. mal.)

Mgr. Ludmila Maděrová, vedoucí oddělení

Mgr. Marie Kuldová, Mgr. Julie Weissová

REFERÁT PAMÁTEK S MEZINÁRODNÍM STATUSEM

Tradičně hlavním úkolem, kterým se referát zabýval i v roce 2017, byl monitoring, tedy sledování stavu součástí Světového dědictví UNESCO. Dalším ze základních úkolů pak byla preventivní ochrana památek a dále ještě důležité úkoly podle aktuální potřeby. Oproti předcházejícím letům se lišil pouze rozsah a někdy i důležitost těchto jednotlivých oblastí činnosti.

Monitoring se na území středních Čech zabývá dvěma lokalitami. Jednak je to světoznámá a vysoce navštěvovaná *Kutná Hora*, která byla zapsána na příslušný seznam již v roce 1995. Dále byl do tohoto prestižního seznamu nejceněnějších světových lokalit ještě dodatečně roku 2012 vložen areál zámku v *Průhonicích*. Kutná Hora má svou vlastní monitorovací zprávu, ale netypické je postavení Průhonic, které jsou začleněny pod Pražskou památkovou rezervaci, jež byla prohlášena památkou Světového dědictví již od roku 1992. Monitoring je potom podle tohoto modelu součástí zprávy za lokalitu, podle terminologie UNESCO statek, kterým je zde historické centrum Prahy.

Do prestižního světového seznamu by ale přitom oprávněně měla náležet ještě jiná významná památka, nacházející se na území středních Čech. Je jí hrad *Karlštejn*, který zde neustále připomínáme a domníváme se přitom, že v jeho případě došlo k určité křivdě. Stalo se tak ale zřejmě našim vlastním podceněním přípravy, kdy jeho dřívější nominace nebyla úspěšná jen proto, že pozornost byla věnována zejména středověké podstatě a významu unikátní památky. Bezesporu kvalitní a zajímavá úprava na konci 19. století pak byla spíše pominuta.

Tím byla dána posuzovatelům možnost odmítnutí podaného návrhu, spíše však jeho odložení. Myšlenka na opětovném pro-
sazení Karlštejna do vybrané společnosti nejvýznamnějších světových památek je sice stále živá, ale zřejmě ještě nenastala zcela správná situace pro její realizování.

Pro Kutnou Horu tedy provádí naše pracoviště standardní monitoring ve smyslu určených a upřesňovaných pravidel průběžně již od roku 1999. Případ Průhonického parku a zámku je ale poněkud složitější, zde jsme spolupracovníky kolegů z pracoviště pražského a podílíme se na přípravě příslušných podkladů do jejich elaborátu.

Jak pro informaci opakovaně uvádíme, pro každý ze statků Světového dědictví se každoročně shromažďuje obsáhlý dokumentační materiál. Na jeho základě je následně monitorovací zpráva připravována. Takto je v průběhu sledovaného období shromážděna celá řada informací, které dokládají život a postupné změny, kterými památka prochází. Ze strany UNESCO, konkrétně jeho Centra světového dědictví, které sídlí v Paříži, je přitom předpokládáno, že památková ochrana je samozřejmostí a že ji má správně podchycenu každá ze členských zemí. UNESCO si proto neklade za cíl do těchto vnitřních záležitostí nijak zasahovat, respektuje suverenitu každého ze svých členů a v případě nastalých problémů vystupuje zcela nezápatě. Existují tak již případy, kdy vzniklé problémy byly řešeny až tím nejtvrdějším způsobem, kterým je odebrání statusu památky Světového dědictví. Nakonec ani naše republika není zcela bez potíží, ale v případě Kutné Hory takové problémy našťastí nejsou. Monitoring se proto může v klidu a plně soustředit na dokumentování jednotlivých oprav a úprav památek, sledovat jejich postupu a podchytit všechny důležité fáze. Tento materiál archivujeme a snažíme se v monitorovací zprávě uvést přesné základní informace. Můžeme tak zatím s klidem kon-

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), nejobvyklejší panoramatický pohled na horní část města s jeho hlavními dominantami, chrámem svaté Barbory a přiléhající ohromnou hmotou barokní jezuitské koleje, oceňovaný stále četnějšími návštěvníky, s uspokojením snad můžeme říci, že také díky dlouhým letům intenzivní památkové ochrany je tato mimořádně cenná lokalita stále půvabná a nenalezneme zde poškození, která jsou bohužel dosti obvyklá u mnoha našich jiných historických sídel (foto J. Mrázek).

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora), krásu a charakter městské památkové rezervace v Kutné Hoře, která je současně i památkou Světového dědictví UNESCO netvoří pouze její historické stavby, i když se právě v tomto ohledu jedná o skutečně unikátní celek, osobitý charakter města je tvořen i mnoha drobnostmi, jako je například zdánlivě drobná součást péče o město, kterou je obdivuhodná práce městských zahradníků, pečujících o záhony na těch nejvýznamnějších místech. Jejich podoba, napomáhající dotvoření dojmu návratu do slavného období přelomu devatenáctého a dvacátého století, se navíc v průběhu roku obměňuje, na snímku je záhon před hlavním průčelím Vlašského dvora, další jsou v jeho blízkosti na stejném náměstí u sochy Karla Havlíčka Borovského a v sousedících Pacákových sadech, další neobvyklý záhon doplňuje prostranství před hlavním průčelím chrámu svaté Barbory (foto J. Mrázek).

statovat, že naštěstí není nutné rozebírat a zdůvodňovat problémy, které mohou být pro status světové kulturní památky diskutabilní nebo přímo nebezpečné.

Monitoring přitom není výkonem památkové péče. Zásadou je, že musí být na této činnosti naprosto nezávislý. Musí být sice odborným, ale jinak naprosto nestranným sledováním dění v místě a měl by pouze podávat věrohodnou a pravdivou zprávu o jeho stavu a o případných změnách. Dále je nutné dodržovat zásadu, že u možných sporných případů může být okamžitě hodnocení zavádějící a pokud k nim dojde, je mnohem vhodnější způsob podrobné analýzy s využitím nestranných odborných kapacit. Velmi vhodné je vrátit se k posouzení problému znovu, a to až s určitým časovým odstupem. Stejně by ale takto s nadhledem měly být opakovaně posuzovány i ty případy, které v danou chvíli považujeme za jednoznačně kladné.

Postupným, plynulým a dnes již téměř dvacet let trvajícím dokumentováním lokality tak vznikl soubor dokumentace, která je jedinečným pramenem pro sledování a doložení jejího vývoje. Od celkového, možno říci krajinářského a urbanistického pohledu až k pohledu detailnímu a to v měřítku jednotlivých objektů a jejich detailů. Důraz je přitom také kladen na nedílnou součást památkového hlediska těchto úprav a tou je technologická a materiálová stránka.

Preventivní ochrana památek znamená zejména postupné pořizování a vedení dokumentace o stavu ohrožených objektů a dále spolupráci s ostatními složkami instituce na zlepšení stávající situace. Oproti předpokladům z doby celkových změn v naší společnosti tato činnost nepozbývá bohužel ani postupem času své důležitosti. Stále v řadě případů dochází k situaci, kdy nenahraditelné kulturní památky bez zájmu svých vlastníků chátrají a některé z nich se dokonce nacházejí ve stavu skutečně vážného ohrožení.

Tato dokumentace je v některých případech naprosto nenahraditelným materiálem, dokumentujícím tempo zhoršování stavu památek, které pravděpodobně přes veškerou

Kutná Hora (správní obvod obce Kutná Hora): a – celkový pohled do podchodu pod kolejištěm hlavního nádraží, pocitově silně nepříjemný prostor, kterým proudí velká část návštěvníků města, přijíždějících sem z celého světa, byl v uplynulém roce nápaditě pozměněn dekorací na stěnách, inspirovanou dějinami města a tvořící zde neobvyklou upoutávku; to, že vedení města oslovilo mladé výtvarníky se svěží invencí, se může zdánlivě zdát maličkostí, přesto význam takové akce je nepochybný; b – detail, část věnovaná slavnému nejstaršímu období dějin města, vzniku a následnému založení „stříbrného“ města (foto J. Mrázek).

snahu jednou opravdu zaniknou. Situace je zde často modelována a mohla by posloužit pro stanovení preventivních opatření tam, kde lze ještě památku zachránit.

Tato dokumentace je v převážné většině fotografická. Většinou podle potřeby pravidelně opakovaná a často velmi podrobná. Někdy zachází až do samých detailů a konstrukčních prvků nejohroženějších částí staveb. Celkem je v našem pracovním seznamu základním způsobem evidováno téměř osm set položek. Zmíněná fotografická dokumentace je vedena v více než polovině z nich a dále je podle možnosti rozšiřována. Tato dokumentace neuvažuje pouze s chráněnými kulturními památkami ve smyslu platného zákona, ale všímá si i jiných cenných historických objektů, které i přes svou nespornou hodnotu nemohou být dnes legálně za památky považovány. Přitom jsou to často unikátní a nenahraditelné stavby a zvláště vysoký bývá u nich i stupeň autenticity. Zpracování dokumentace je pak v takových případech jedinou možností, jak zachovat doklad o objektu, který zpravidla časem zmizí nebo se jeho podoba naprosto změní.

Práce referátu je, stejně jako v předcházejících letech, poměrně často zpestřena ještě dalšími odbornými úkoly, které vyplývají z aktuální potřeby. Samozřejmostí je, tak jako je tomu u jiných pracovišť, úzká spolupráce s ostatními útvary a také sdílení zkušeností a důležitých poznatků.

Ing. arch. Jiří Mrázek

Hořín (správní obvod obce Mělník), sýpka v areálu zámku, monumentální budova dominující rozlehlému hospodářskému dvoru, navazujícímu na kompozici hlavní zámecké budovy s jejím čestným dvorem, je mimořádně kvalitní stavbou, provedenou v době po polovině 18. století s největší možnou pečlivostí. Tehdejšímu stavebníku, majiteli lobkovického panství, se podařilo vytvořit náročné dílo, které vyjadřovalo jeho vysokou společenskou prestiž. Je pak smutnou skutečností, že za posledních dvacet let areál upadá tak, že například sýpka má zničenou střechu s hničícím cenným barokním krovem, rozpad unikátní památky plynule postupuje dolů jednotlivými patry stavby a znamená reálné nebezpečí jejího zániku (foto J. Mrázek).

Koncepční a průzkumová činnost ve vztahu k památkovým hodnotám území

Jedním z důležitých opakovaně publikovaných výzev pro památkovou péči v příštích desetiletích je pozornost k památkovým hodnotám v území, především ve volné krajině. Krajinné památkové zóny zahrnují procentuálně jen nepatrnou část krajinného území ČR, potažmo Středočeského kraje. I když by mohly být prohlášeny další krajinné památkové zóny, což je jistě žádoucí, celkovou disproporci to neřeší. Budoucnost je v hledání nových forem ochrany krajiny, a to nevyhnutelně v korelaci s ochranou přírodních hodnot a ve spolupráci s rezortem ochrany přírody. Prvním krokem je identifikace těchto hodnot, dosud nejen že nepoznaných, ale ani nepojmenovaných. Je třeba říci, že památková péče je v této oblasti na úplném začátku, dále je jistě ochrana přírody a překvapivě i jiné resorty, např. zemědělské školství. Značnou inspiraci zde může poskytnout pozornost, která je tomuto tématu věnována na Fakultě architektury ČVUT.

Identifikace zvolila cestu spíše širšího, možno říci prvního a spíše letmého pohledu na sledované území, a to vzhledem k množství a rozmanitosti sledovaných prvků. Vytipované lokality nebo i větší tematické celky pak mohou být výzvou pro další hlubší bádání. Pro všechny lokality se zatím uplatňovala jednotná metodika. Základem je soustředění základních

Hořín (správní obvod obce Mělník), areál zámku, přehledné schéma kompozice na tzv. indikační skice stabilního katastru z roku 1842. Tento podklad je názorným předvedením složité komponovaného a mimořádně náročně vybudovaného barokního areálu, který náleží mezi nejcennější a největší památkové soubory ve středních Čechách, je přitom smutnou skutečností, že ještě v roce 1990 byl celý areál ve velmi dobrém stavu, následně však započalo jeho postupné chátrání a úpadek, výsledkem je tak dnešní až havarijní situace, kdy existují oprávněné obavy, že část budov areálu již bude jen velmi obtížné a zejména finančně nákladné zachránit (foto J. Mrázek).

Hřebečníky (správní obvod obce Rakovník), sroubek na tzv. Písařově vrchu v lesích nad Berounkou, tato drobná, ale významná památka zde byla předvedena před rokem s tím, že okamžitá oprava po delším chátrání je v tomto stavu již jedinou nadějí na další existenci, naštěstí se vše podařilo a v létě byl sroubek konečně zajištěn a jeho jinak neodvratná zkáza byla šťastně zažehnána: a – původní stav, detail; b – stav po opravě, viz také s. 93 (foto J. Mrázek).

archivních podkladů, v tomto případě hlavně starých map, dále studium kvalitních mapových podkladů současných, které jsou stejně jako staré mapy oproti dřívějším dobám velice dobře přístupné na Internetu. Přínosem jsou i nové progresivní formy zobrazování území (lidar). Na to navazuje průzkum v terénu, je pořizována fotografická dokumentace. Lokality jsou vybírány podle kritérií, která byla stanovena v úvodu práce a definována a vysvětlena v úvodní přednášce v březnu minulého roku (viz s. 7). V průběhu navazující práce pak bylo vytipováno několik desítek lokalit, které představují poměrně širokou hodnotovou i typologickou škálu. Tak např. v krajině poznamenané kolektivizací jsou vzácné a cenné veškeré zachované a dosud patrné zbytky parcelace obdělávané krajiny, často jde evidentně o zbytky středověkých plužin. Na jedné straně odborně a teoreticky poměrně značně zpracovaným tématem jsou staré cesty, na druhé straně jsou bez jakéhokoli praktického dopadu k respektování jejich hodnoty. Náléhavost jejich identifikace vyplývá z jejich aktuálního ohrožení. Velkým a zdá se i nosným tématem jsou lidská historická vodní díla, rybníky či rybníční soustavy, kanály a struhy. Největší pozornost byla historickým vodním dílům věnována na Poděbradsku a na Kolínsku, práce tu přinesla řadu výsledků, není však dosud u konce.

Při zkoumání krajiny byla zvláštní pozornost věnována vlivu přírodních sil na člověkem vytvořené krajinné dílo. Zde v oblasti péče o krajinu lze uplatnit zkušenosti i z jiných oblastí památkové péče, což vede ke vzájemnému sblížování pohledu památkové péče a ochrany přírody.

S koncepční oblastí souvisí i další činnosti, vykonávané v roce 2017. Týkají se materiálů z mnohaleté koncepční práce na nejrůznějších úrovních. Velká část materiálů byla posouzena a roztržena a buď ponechána k dalšímu zpracování, nebo předána do spisovny.

Příležitostně byla pořizována fotodokumentace současného stavu památek a předávána do oddělení EDIS.

Ing. arch. Vojtěch Láška

Pátek (správní obvod obce Poděbrady), Sánský kanál a přílehlý mlýn. Sánský kanál (nazývaný též Lánský kanál, ev. Sánská strouha) byl v 15. století vybudován pro napájení již tehdy existující soustavy rybníků severovýchodně od Poděbrad. Z nich největší rybník Blato (996 ha) náležel k nejrozsáhlejším v Čechách. Po zániku rybníků vesměs na konci 18. stol. ztratil kanál svoji napájecí funkci a byl díky poměrně značnému spádu využit pro pohon tří mlýnů. Do nedávna dobře zachovaný mlýn v Pátku byl od roku 1908 poháněn Francisovou turbínou, z hnacího zařízení jsou na obrázku patrné pouze zbytky betonových konstrukcí. Sánský kanál je důmyslným a dosud funkčním technickým dílem z konce středověku a významnou technickou památkou (neprohlášenou), která má i výraznou krajinotvornou funkci (foto V. Láška).

**PŘEHLED DOTACÍ PŘIDĚLENÝCH MINISTERSTVEM KULTURY ČR
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2017**

název dotace	dotace v tis. Kč
Havarijní program	
Program záchrany architektonického dědictví	39 925
Program regenerace městských památkových rezervací a zón	18 440
Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny	5 801
Program restaurování	2 586
Program podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností	20 190
celkem	

**PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2017**

obec	okres	objekt	název památky	schválená dotace v tis. Kč
Bedřichovice	Benešov	kostel sv. Vavřince	hlavní oltář, boční oltář sv. Vavřince, kazatelna	150
Bělá pod Bezdězem	Mladá Boleslav	Kostel Povýšení sv. Kříže	Socha sv. Jana Nepomuckého	135
Čáslav	Kutná Hora	kostel sv. Petra a Pavla	oltář kaple Panny Marie Čáslavské	40
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	boční oltář sv. Kříže	150
Český Šternberk	Benešov	Zámek Český Šternberk	soubor koberců	46
Dobříš	Příbram	Kostel Nejsvětější Trojice	křtitelnice	90
Hředle	Rakovník	kostel Všetech Svatých	hlavní oltář, boční oltáře, kazatelna	110
Hvozdčany	Příbram	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa	hlavní oltář kostela, socha Panny Marie a kazatelna	85
Mělník - Pšovka	Mělník	kostel sv. Vavřince	kazatelna	170
Nové Strašecí	Rakovník	kostel Narození Panny Marie	hlavní oltář	160
Ratměřice	Benešov	kostel sv. Havla	varhany	250
Sázava	Benešov	kostel sv. Prokopa	dvě zpovědnice, obraz	200
Slaný	Kladno	kostel sv. Gotharda	hlavní oltář sv. Gotharda	800
Svatý Jan u Sedlčan	Příbram	kostel sv. Jana Nepomuckého	hlavní oltář kostela	200
celkem				2 586

**PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2017**

obec	památky	akce	dotace v tis. Kč
Bečváry	zámek čp. 1	osazení a restaurování sejmuté malířské výzdoby ze stropu kaple	700
Březno	kostel sv. Václava	obnova fasády, dokončení opravy střech a odvodnění	1 495
Březno	zámek čp. 51	obnova barokního oplocení zámku	1 350
Buštěhrad	zámek čp. 1	obnova fasád západního křídla	
Byšice	zámek	statické zajištění, odstranění havarijního stavu a zajištění objektu proti zatékání	700
Český Šternberk	hrad	celková obnova vnějšího pláště západního průčelí	1 450
Dobříš	zámek	celková obnova vodárny a náhonu, restaurování sousoší býka a koně, obnova oranžerie	
Drahobudice	kostel Nejsvětější Trojice	obnova interiéru	1 400
Chvatěruby	zámek	static. zajištění včetně konzervace torz zdí nedostavěného paláce	700
Jenštejn	zřícenina hradu	zajištění zdiva věže a její celková obnova	300
Jenštejn	zřícenina hradu	zajištění zdiva věže a její celková obnova	700
Klášter Hradiště nad Jizerou	kostel Narození Panny Marie	obnova fasády	1 000
Kněžmost	kostel sv. Františka Serafinského	oprava střechy včetně sanktusové věžičky	1 300
Kolín	kostel sv. Bartoloměje	obnova interiéru	1 500
Kolín	městanský dům čp. 7	obnova oken a dveří dvorní fasády	200
Kolín	městanský dům čp. 7	celková obnova domu	800
Košátky	hospodářský dvůr v areálu tvrze	obnova jižní sgrafitové fasády sýpký, celková obnova zastřešení severního křídla	700
Kostelní Hlavno	kostel sv. Petra v okovech	oprava střechy	695
Kouřim	kostel sv. Štěpána	obnova severního průčelí	700
Kutná Hora	klášter řádu sv. Voršily	II. etapa obnovy krovu a střechy, oprava zděných konstrukcí v nadstřešní rovině	1 500
Kutná Hora	kostel sv. Jakuba	oprava střechy	700
Kutná Hora	kostel Matky Boží	restaurování vitrážových oken včetně ostění	1 050
Liběchov	zámek	obnova střešního pláště	700
Litol	vila cukrovaru čp. 147	obnova střešního pláště	1 250
Loukov	kostel Nejsvětější Trojice	oprava střechy	700
u Mnichova Hradiště			
Mělník	kostel sv. Patra a Pavla	obnova interiéru jižní boční lodi	700
Mnichovice	kostel Narození Panny Marie	oprava fasády východního, severního a západního průčelí kostela a márnice	1 500
Nové Dvory	kostel sv. Anny v areálu dominikánského kláštera	obnova omítek a restaurování štukové a malířské výzdoby	1 500
Obořiště	kostel sv. Josefa v areálu kláštera	obnova vnitřních omítek	700
Plaňany	kostel Zvěstování Panny Marie	oprava fasády věže a střech kostela	850
Rejšice	kostel sv. Jana Nepomuckého	oprava střechy	700
Rostoklaty	kostel sv. Martina	obnova interiéru	850
Sadská	kostel sv. Apolináře	obnova vnějšího pláště	700
Skrýšov	zámek čp. 1	restaurování erbu a iluzivních oken, statické zajištění dřevěných stropů	750
u Svatého Jana			
Solopysky	kostel sv. Bartoloměje	obnova střechy věže	700
Stará Boleslav	kostel sv. Václava a sv. Klimenta	obnova části ohradní zdi	2 200
Stará Lysá	zámek Bon Repos	celková obnova Starého zámku včetně restaurátorských prací	1 250
Svatý Jan pod Skalou	klášter čp. 1	oprava střechy východního křídla	900
Třebešice	zámek	obnova vnějších a vnitřních omítek včetně dveří	700
u Divišova			
Třebovle	kostel sv. Bartoloměje	dokončení obnovy objektů v areálu	700
Tursko	býv. křižovnická rezidence	celková obnova vstupní a vjezdové brány	150
Tursko	býv. křižovnická rezidence	obnova okenních otvorů včetně šambrán a vstupní a vjezdové brány	700
Velvary	kostel sv. Jiří	obnova vitrážových oken	700
Votice	františkánský klášter s kostelem sv. Františka Serafinského	obnova fasád kláštera a interiéru bývalé kaple	700
Všesulov	kostel sv. Martina	obnova ohradní zdi hřbitova a restaurování náhrobků v interiéru kostela	685
Zásmuky	františkánský klášter	obnova interiéru konventu	180
Žehuň	kostel sv. Gotharda	oprava střechy	520
celkem			39 925

**PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A ZÓN
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2017**

MPR/MPZ	památk	akce	dotace v tis. Kč
Bělá pod Bezdězem	kostel Povýšení sv. Kříže	restaurování nástěnných maleb stropu, stěny a kamenných žebířů v sakristii	400
Benátky nad Jizerou	areál zámku čp. 49	pokračování obnovy sklepení objektu čp. 50	200
Beroun	Plzeňská brána	lokální obnova střechy, fasády a vnitřních omítek	50
Březnice	zámecký pivovar čp. 30 a 31	výměna 2 oken, repase vstupních dveří čp. 31 a II. etapa obnovy krovu a střechy čp. 30	200
Březnice	zámecký pivovar čp. 30 a 31	III. etapa obnovy krovu a střechy čp. 30	500
Čáslav	kostel sv. Alžběty	celková obnova fasády lodi a presbytáře	440
Čáslav	dům čp. 154	II. etapa obnovy fasády	200
Český Brod	městské opevnění	dokončení obnovy hradby na p. č. 143/2	731
Český Brod	Podlipanské muzeum čp. 761	repase 5 oken	95
Český Brod	sokolovna čp. 314	obnova úseků jihovýchodní a severovýchodní fasády	400
Český Brod	kostel sv. Gotharda	pokračování obnovy severní a jižní fasády, střechy a krovu schodiště	384
Český Brod	dům čp. 12	oprava fasády průčelí vč. obrazu sv. Gotharda a oprava krovu a střechy	300
Kolín	děkanství čp. 25	celková obnova zdí ve dvorní části na p. č. 92	263
Kolín	kašna na p. č. 2805/12	restaurování	264
Kolín	dům U Tří korun čp. 42	výměna výkladců	412
Kolín	dům U Bílé labutě čp. 89	obnova uliční fasády	602
Kolín	zámek čp. 545	obnova fasády Z křídla	918
Kostelec nad Černými lesy	kostel Svatých Andělů Strážných	III. etapa restaurování hlavního oltáře	400
Kutná Hora	Morový sloup na p. č. 3757/1	II. etapa restaurování	600
Kutná Hora	areál kostela sv. Barbory	I. etapa obnovy opěrné zdi na p. č. 227/1	670
Kutná Hora	areál Jezuitské koleje	restaurování sousoší sv. Jana Nepomuckého, sv. Barbory, sv. Ludvíka, sv. Isidora, 2 dekorativních váz a přilehlé parapetní zdi na p. č. 3770	360
Kutná Hora	dům čp. 387	obnova střechy	150
Kutná Hora	dům čp. 515	obnova střechy	150
Kutná Hora	dům čp. 540	obnova fasády a střechy	395
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	celková obnova včetně statického zajištění ohradní zdi na p. č. 6/2	1 576
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	restaurování sochy putti Sochařství na p. č. 6/61	50
Lysá nad Labem	zámek čp. 1	restaurování kamenného soklu ohradní zdi na p. č. 18	44
Lysá nad Labem	kostel sv. Jana Křtitele	restaurování sochy sv. Jana Evangelisty z ohradní zdi	140
Malešov	kostel sv. Václava	I. etapa restaurování hlavního oltáře	645
Mělník	evangelický kostel	I. etapa obnovy střechy	404
Mělník	Masarykův společenský dům čp. 323	repase a restaurování vnitřních dveří	1 148
Mnichovo Hradiště	radnice čp. 1	oprava severní a jižní fasády	700
Mnichovo Hradiště	bývalá záložna čp. 239	restaurování umělého mramoru ve vstupní hale, nástěnné výmalby, štukové římsy a stropu	234
Mnichovo Hradiště	sloup se sochou Panny Marie na p. č. 2404/1	restaurování	402
Mšeno	kostel sv. Martina	I. etapa obnovy fasády	538
Mšeno	městské lázně čp. 372	celková obnova 2 schodišť na WC	78
Mšeno	městské lázně čp. 372	obnova 2 schodišť do sálu	48
Mšeno	sokolovna čp. 22	obnova terazzových podlah v I. a II. NP	89
Nové Dvory	zámek čp. 1	obnova krovu a střechy jihovýchodního křídla a restaurování stropů v místnostech č. 35, 36 a sborovně	770
Nymburk	areál starého děkanství čp. 29	restaurování 2 náhrobků na p. č. 3475	80
Rakovník	radnice čp. 27	obnova krovu a střechy	495
Rakovník	radnice čp. 28	obnova omítek v průjezdu	125
Rakovník	Muzeum TGM čp. 1	výměna 3 oken v přízemí na severní straně a 1 okna v přízemí na východní straně	50
Rožmitál pod Třemšínem	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova severovýchodní věže	200
Sedlec - Prčice	dům čp. 6	obnova krovu, střechy a štítu stodoly	190
Slaný	kostel sv. Gotharda	IV. etapa obnovy vnějšího opěrného systému presbytáře a sakristie	89

Slaný	Okresní dům čp. 644	I. etapa restaurování stropu zasedacího sálu	111
Smečno	děkanství čp. 115	I. etapa obnovy fasády	200
Smečno	děkanství čp. 115	II. etapa obnovy fasády	250
Týnec nad Labem	MPZ		300
Velvary	areál děkanství čp. 198	obnova fasády děkanství a ohradní zdi na p. č. 134 a 35	400
celkem			18 440

**PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2017**

okres	VPR, VPZ, KPZ	čp.	název památky	příspěvek v tis. Kč
Beroun	VPZ Kleštěnice	5	usedlost	25
Kladno	VPR Třebíz	10	stodola	220
Kladno	VPR Třebíz	20	dům	120
Mělník	VPR Dobřeň	1	dům	90
Mělník	VPZ Jestřebice	38	hospodářský objekt	350
Mělník	VPZ Lobeč	7	venkovský dům	80
Mělník	VPZ Lobeč	34	areál pivovaru	600
Mělník	VPR Nosálov	25	dům	350
Mělník	VPR Nosálov	34	dům	130
Mělník	VPR Nosálov	36	dům	300
Mělník	VPZ Vidím	4	špýchar	250
Mělník	VPZ Vidím	67	venkovský dům	90
Mělník	VPZ Vidím	72	venkovský dům	250
Mělník	VPZ Vidím		kostel sv. Martina	900
Mladá Boleslav	VPZ Březinka	19	usedlost	130
Mladá Boleslav	VPR Mužský	17	dům	86
Mladá Boleslav	VPZ Střehom	11	usedlost	300
Nymburk	VPR Bošín		kostel Nanebevzetí Panny Marie	800
Nymburk	VPR Bošín		evangelický kostel	520
Nymburk	VPZ Pojedy	36	dům	210
celkem				5 801

**PROGRAM OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ
S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2017**

obec	památk	akce	dotace v tis. Kč
Bahno	venkovská usedlost čp. 16	obnova střechy stodoly	850
Beroun	kaple Bolestné Panny Marie „U Studánky“	obnova dveří a kamenných portálů	241
Bohulibý	venkovská usedlost čp. 10	výměna střešního pláště, lokální obnova krovu a hromosvodu	200
Bosenň	hrad Valečov	6. etapa konzervace zdiva	300
Brandýs nad Labem	židovský hřbitov	IV. etapa obnovy náhrobků	70
Broumy	Schürerovská sklárna čp. 38	pokračování obnovy fasád	365
Březnice	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	150
Bylany	kostel sv. Bartoloměje	obnova střešního pláště	309
Červený Újezd	vila čp. 32	restaurování reliéfu od Františka Bílka na fasádě	90
Dobříš	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	124
Dolíněk	pomník Vítězslava Háška	restaurování	110
Dolní Bousov	krucifix na p. č. 1769/7	restaurování	110
Dolní Bučice	vodní mlýn čp. 30	obnova střešního pláště	144
Dolní Bučice	vodní mlýn čp. 30	obnova zděného komínu na p. č. 452	50
Družec	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova střeš. pláště věže	398
Dřevčice	venkovská usedlost čp. 28	statické zajištění a obnova fasády brány	314
Dubenec	zámek čp. 1	statické zajištění – stropy a střecha	204
Hněvousice	zemědělský dvůr	statické zajištění a obnova fasády severního křídla hlavní budovy	159
Horušice	rezidence sedleckého kláštera čp. 19	restaurování malby na dřevěných stropěch – místnost 206	50
Hořovice – Velká Víska	kostel sv. Jiljí	obnova obvodového pláště	200
Hostomice pod Brdy	židovský hřbitov	obnova ohradní zdi	100
Hřímčedice	kostel sv. Anny	obnova fasády v místech říms a okapů	120
Hudlice	kostel sv. Tomáše	dokončení obnovy střechy	120
Hvoždany	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa	obnova fasády zvonice	241
Chleby	kostel sv. Vavřince	oprava střechy hlavní lodi	300
Choťovice	kostel Narození Panny Marie	obnova interiéru	334
Chudíř	kamenný kříž na p. č. 609/1	restaurování	100
Chudolazy	venkovský dům čp. 20	II. etapa obnovy střechy	150
Jeneč	poštovní stanice čp. 21	odvětrávání a odvlhčení zdiva	150
Jetřichovice	zámek čp. 1	obnova zahradnického domku čp. 5	255
Jindice	kostel sv. Václava	dokončení restaurování kazatelny	250
Kácov	děkanství čp. 8	repase oken, dveří, obnova vnitřních omítek	371
Kladno	vila čp. 1504	restaurování sochy sv. Václava v rohové nise	50
Knovíz	kostel Všech svatých	obnova střešního pláště věže	350
Kolín	starý židovský hřbitov	restaurování náhrobků	70
Kolín	městský dům tzv. Stará pošta čp. 656	restaurování kamenného portiku s terasou	213
Konojedy	kostel sv. Václava	oprava ohradní zdi	352
Kostelec u Křížků	kostel sv. Martina	výroba repliky vstupních dveří	70
Kováň	kostel sv. Františka Serafinského	obnova střechy	200
Kralupy nad Vltavou	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	obnova poruch obvodových stěn	272
Krasovice	usedlost čp. 12	obnova krovu a střechy sýpky	66
Krchleby	fara čp. 56	obnova fasád – III. etapa	100
Křinec	zámek čp. 1	restaurování omítek, nátěrů, štuků a malby v kapli v 1. patře	210
Kutná Hora	kostel Nejsvětější Trojice	obnova věže	250
Kutná Hora	lávka pro pěší se sochou sv. Jana Nepomuckého	obnova dřevěné části	200
Ledce	dům čp. 58 v areálu lázní	II. etapa obnovy severní fasády	154
Libčice	kaple sv. Jana a Pavla	oprava střechy a krovu – II. etapa	122
Liběchov	vinný sklep	obnova střechy	100
Liběchov	mlýn čp. 41	obnova střechy hospodářské stavby	150
Lobkovice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	III. etapa opravy ohradní zdi	123
Lochovice	socha sv. Františka Xaverského	restaurování	108
Luštěnice	kostel sv. Martina	III. etapa obnovy střechy	200
Lužec nad Vltavou	kostel sv. Jiljí	II. etapa obnovy kaple (márnice)	100
Lužná	kostel sv. Barbory	zasklení oken	130

Mariánovice	hospodářský dvůr čp. 1	obnova střech objektů č. 12 a 3	200
Měchnov	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	80
Městec Králové	kostel sv. Markéty	obnova krovu, výměna střešní krytiny	403
Načeradec	venkovská usedlost čp. 5	obnova krovu a střešní krytiny obytného stavení	140
Neustupov	fara čp. 4	obnova části krovu a střešní krytiny	150
Obříství	socha sv. Markéty	restaurování	75
Odolena Voda	tvrz čp. 1	obnova fasády západního a severního křídla	200
Olešná u Rakovníka	zámek čp. 1	obnova střechy hospodářské budovy	150
Osinalice	stáj a seník u čp. 15	obnova střechy	100
Ostředek	zámek čp. 1	obnova jižní terasy	200
Otruby	kostel sv. Jakuba Většího	III. etapa opravy střechy a stropu	350
Petrovice u Rakovníka	roubená chalupa č. e. 2	II. etapa obnovy střech. konstrukce a štítu	330
Petrovice u Sedlčan	jezuitská rezidence čp. 58	obnova střechy	143
Poříčí nad Sázavou	kostel sv. Havla	výměna střešní krytiny – 1. etapa	200
Přerov nad Labem	kostel sv. Vojtěcha	obnova střechy	193
Příčovy	zámek čp. 16	restaurování vstupních dveří do kaple sv. Vojtěcha	110
Přistoupim	židovský hřbitov	restaurování náhrobků	70
Přítoky	socha sv. Jana Almužníka	restaurování	100
Pšovlky	hrázděná stodola u čp. 23	III. etapa celkové obnovy	98
Pšovlky	tvrziště	statické zajištění bývalé lednice	74
Pyšely	fara čp. 76	obnova horní části mansardové střechy	355
Rakovník	poustečna čp. 68 v areálu kostela sv. Jiljí	obnova střechy	100
Rakovník	židovský hřbitov	IV. etapa restaurování náhrobků	107
Rejšice	hřbitovní kaple sv. Jiljí	obnova fasády, dveří a oken	130
Řehnice	venkovská usedlost čp. 18	obnova historických prvků	200
Řepín	kostel Panny Marie Vítězné	VI. etapa obnovy fasády	280
Semčice	kostel sv. Prokopa	obnova střešního pláště	250
Skrýšov u Svatého Jana	kostel sv. Jana Nepomuckého	obnova šindelové střechy věže	280
Skůry	zvonice v areálu hřbitova	obnova krovu a výměna šindele	132
Slabce	dům čp. 61 v areálu zámku čp. 28	výměna oken	100
Slatina u Velvar	kostel sv. Vojtěcha	obnova části střechy, krovu a stropu	437
Soutice	zámek čp. 1	obnova střechy	300
Srbeč	zámek čp. 39	IV. etapa obnovy střechy	198
Starkoč	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova oken	150
Šemanovice	venkovská usedlost čp. 5	obnova kolny	150
Štěchovice	kostel sv. Jana Nepomuckého	restaurování 4 malovaných vitrají	200
Tachlovice	kostel sv. Jakuba Staršího	II. etapa odvedení dešťových vod	150
Tuchoměřice	kostel sv. Víta v areálu jezuitské koleje čp. 1	obnova střešního pláště	172
Tuchoměřice	areál jezuitské koleje čp. 1	obnova fasády a výměna oken	117
Uhlířské Janovice	bývalá synagoga čp. 111	obnova fasády a oprava vstupních dveří	70
Velim	evangelický kostel	restaurování a zprovoznění věžních hodin	270
Velká Chmelištná	kostel sv. Bartoloměje	IV. etapa obnovy vnější fasády	170
Vlčkovice	zámek čp. 1	obnova jihovýchodní věže	350
Všebořice	kostel sv. Jiljí	obnova stropů, krovů a střech	200
Vysoká	kostel sv. Václava	obnova části ohradní zdi	345
Vysoká u Příbramě	Vila Rusalka čp. 16	oprava ohradní zdi	270
Vyšehořovice	zřícenina tvrze	dostavba zříceného nároží	108
Zamachy	venkovská usedlost čp. 19	obnova štítové stěny přístavku	250
Zbyslav	kostel Nejsvětější Trojice	celková obnova severní bání	200
Zibohlavý	kostel sv. Martina	obnova fasád – IV. etapa	170
Žebrák	měštanský dům Konráda z Vechty čp. 97	obnova krovu a střešního pláště	74
celkem			20 190

**HAVARIJNÍ PROGRAM
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2017**

obec	katastrální území	okres	název památky	navržená dotace v tis. Kč	přidělená dotace MK ČR v tis. Kč
Beroun	Beroun	Beroun	kostel Zvěstování Panny Marie	250	250
Bezno	Bezno	Mladá Boleslav	socha sv. Notburgy	120	115
Bořanovice	Bořanovice	Praha-východ	zámek Pakoměřice	200	200
Bukovno	Bukovno	Mladá Boleslav	kostel sv. Jana Nepomuckého	300	300
Čistá	Čistá u Rakovníka	Rakovník	kaple sv. Anny	200	200
Děkov	Děkov	Rakovník	kostel Narození sv. Jana Křtitele	260	260
Dlouhá Lhota	Dlouhá Lhota	Příbram	kostel sv. Jana Evangelisty (sv. Jana před latinskou branou)	200	200
Dobrovice	Týnec u Dobrovice	Mladá Boleslav	kostel sv. Anny	160	160
Dobříš	Dobříš	Příbram	kostel Povýšení sv. Kříže	200	200
Dymokury	Dymokury	Nymburk	kostel Zvěstování Panny Marie	300	300
Hořátev	Hořátev	Nymburk	toleranční modlitebna ČCE	250	250
Kamberk	Kamberk	Benešov	kostel sv. Martina	200	200
Klučov	Skratníky	Kolín	fara	250	315
Kmetiněves	Kmetiněves	Kladno	ohradní opěrná zeď kostela sv. Václava	rezerva	277
Kněžmost	Kněžmost	Mladá Boleslav	dům čp. 59	200	200
Kosmonosy	Kosmonosy	Mladá Boleslav	špitál	300	300
Kostomlaty nad Labem	Kostomlaty	Nymburk nad Labem	zvonice u kostela sv. Bartoloměje	250	637
Košátky	Košátky	Mladá Boleslav	socha sv. Jana Nepomuckého s andělem	150	134
Krnsko	Krnsko	Mladá Boleslav	socha sv. Jana Nepomuckého	200	200
Kutná Hora	Sedlec u Kutné Hory	Kutná Hora	pivovar	200	200
Mnichovo Hradiště	Sychrov nad Jizerou	Mladá Boleslav	hospodářský dvůr Hněvousice	150	150
Mutějovice	Mutějovice	Rakovník	kostel sv. Prokopa	210	210
Mutějovice	Mutějovice	Rakovník	kostel sv. Prokopa	navýšení	145
Neveklov	Neveklov	Benešov	kostel sv. Havla	200	200
Nižbor	Nižbor	Beroun	zámek	rezerva	120
Nová Ves	Vepřek	Mělník	mlýnice	200	200
Obořiště	Obořiště	Příbram	socha sv. Jana Nepomuckého	100	100
Petkovy	Petkovy	Mladá Boleslav	bývalá tvrz, sýpka Skašov	200	200
Petrovice	Žemličkova Lhota	Příbram	venkovský dům čp. 5	180	180
Poděbrady	Poděbrady	Nymburk	altán Gloriet a terasa se schodištěm	250	250
Psáře	Psáře	Benešov	zvonice u kostela Nejsvětější Trojice	400	400
Ratenice	Ratenice	Kolín	kostel sv. Jakuba Většího	250	450
Řitnice	Řitnice	Mladá Boleslav	kostel sv. Štěpána	450	450
Sedlec – Prčice	Uhřice u Sedlce	Příbram	tvrz	240	240
Starosedlský Hrádek	Starosedlský Hrádek	Příbram	mlýn, turbínový domek a prádelna	200	200
Suchdol	Suchdol u Kutné Hory	Kutná Hora	letohrádek Belveder s kaplí sv. Jana Křtitele	150	150
Svárov	Svárov u Unhoště	Kladno	kostel sv. Lukáše	400	400
Svojšice	Svojšice u Kouřimi	Kolín	fara v areálu kostela sv. Václava	200	200
Tehov	Tehov u Říčan	Praha-východ	kostel Narození sv. Jana Křtitele	150	150
Tetín	Tetín u Berouna	Beroun	kostel sv. Jana Nepomuckého	150	150
Tochovice	Tochovice	Příbram	dům v areálu zámku	180	180
Týnec nad Sázavou	Týnec nad Sázavou	Benešov	muzeum v areálu hradu s rotundou	150	150
Vrchotovy Janovice	Rudoltice u Vrchotových Janovic	Benešov	venkovská usedlost čp. 2 v Rudolticích	220	220
Všetaty	Všetaty u Rakovníka	Rakovník	socha Panny Marie	80	80
Zvěstov	Zvěstov	Benešov	zámek	300	300
celkem					10 173

ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Personální situace archeologického oddělení je dlouhodobě stabilní, pracují zde dva archeologové na plný a jeden na poloviční úvazek. Dále je zde jedna pracovnice na poloviční úvazek, která řeší převážně agendu administrativního rázu. Terénní činnost se dělí na realizaci záchranných archeologických výzkumů, monitoring stavu archeologických nemovitých památek a jejich dokumentaci. Neméně významné, ale časově náročnější je následné zpracování a vyhodnocení těchto aktivit. Další náplň práce oddělení spočívá ve vytváření odborných vyjádření a také na spolupráci na jejich tvorbě s ostatními útvary.

Vlastní archeologické výzkumy jsou realizovány buď na památkových objektech (hrady, zámky) ve správě NPÚ nebo při zásazích do země, které jsou vyvolány stavební činností na kulturních památkách na území Středočeského kraje. U náročnějších situací je nezbytná součinnost s oddělením výzkumů, průzkumů a dokumentace, protože pouze tak je možné postihnout stavební památku jako celek a neomezit ji pouze na její podzemní („archeologické“) partie.

I v roce 2017 pokračovala práce na dílčím úkolu DKRVO (Terénní identifikace a dokumentace archeologických lokalit pomocí standardních i nových dokumentačních metod), která využívá moderní metodu dálkového laserového skenování země (tzv. LIDAR), která zásadním způsobem zefektivňuje geodetickou dokumentaci archeologických památek a jejich krajinného kontextu.

Karlštejn (okres Beroun) – hrad: Zjišťovacími výkopy v prostoru jižního parkánu hradu (v místě projektovaných veřejných záchodů) byly zachyceny pozůstatky patrně novověké zástavby (mj. torzo točitého schodiště), zrušené v průběhu puristických úprav hradu, vedených Josefem Mockerem. Výzkum plynule přešel do roku 2018.

Kosmonosy (okres Mladá Boleslav) – bývalý piaristický klášter: V průběhu zásadní stavební adaptace budovy konventu byly v přízemí východního křídla odstraněny podlahy a snížen násyp pod nimi o 20–50 cm. Přitom byly zachyceny četné nálezové situace z barokní doby, kdy budova sloužila svému původnímu účelu. Mimo jiné byly dokumentovány pozůstatky soklu kachlových kamen a podlahy z pálených dlaždic. Výzkum probíhal v úzké součinnosti s oddělením dokumentace.

Krakovec (okres Rakovník) – hrad: Rozsáhlý archeologický výzkum v jádru hradu byl vyvolán výkopy prováděnými na nádvoří a v interiéru jižního křídla paláce. Stavební práce byly realizovány v rámci projektu na odvedení dešťové vody mimo hradní jádro. V ploše nádvoří byly zjištěny poměrně výrazné pozůstatky zděné zástavby, demolované na počátku 80. let 14. století v důsledku výstavby rezidence Jíry z Roztok, která v podobě zříceniny utváří dnešní vzhled památky. V interiéru paláce byly dokumentovány základové partie zdí ze stavební fáze z 80. let 14. století. Výzkum probíhal v úzké součinnosti s oddělením dokumentace.

Veltrusy, areál zámku, objekt bývalé oranžerie, severní strana. Obslužný prostor otopného zařízení po vybrání zasypu. Situace byla objevena a odkryta v rámci archeologického výzkumu při hloubení rýhy po obvodu objektu během jeho celkové obnovy. Intenzivnější komunikace mezi památkářem, projektantem, archeology, popř. dalšími zainteresovanými stranami (specialisté, archiváři atd.) ve fázi projektové přípravy může v podobných případech předejít zbytečným překvapením, následným nejasnostem a zdržením realizace (způsobeným mj. otázkou, jak s daným objevem naložit). Na existenci odkrytého otopného zařízení bylo možno usuzovat na základě archivního plánového materiálu, který se však do rukou archeologů dostal až po ukončení archeologického výzkumu (foto F. Laval).

Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav) – zámecký park: Obnova ohradní zdi zámeckého areálu pokračovala v roce 2017 v západním a jihozápadním úseku (za hlavní zámeckou budovou). Za kompletně sneseným zdíkem jihozápadního úseku byl obnažen profil terénu, v jehož skladbě bylo možno rozlišit původní terén a vyrovnávací násyp za ohradní (zde spíše tarasní) zdi.

Nové Strašecí (okres Rakovník) – fara, čp. 124: Archeologický dohled a výzkum byl vyvolán terénními pracemi v bezprostředním okolí farní budovy. Liniové výkopy pro kanalizaci obešly kompletní půdorys budovy a několikrát přetály prostor dvora. V rozsahu výkopů nebyly zjištěny stopy starší nedochované zástavby farního areálu, některé nálezové situace pozorované na obnažených partiích obvodového zdiva fary mohou přispět k poznání vývoje budovy jako takové.

Rejšice (okres Mladá Boleslav) – hřbitovní kaple sv. Jiljí: V rámci obnovy kaple, jež vznikla barokní úpravou presbytáře zaniklého středověkého kostela, byla dokumentována menší terénní sonda při vnější straně severní obvodové zdi v místě jejího napojení na severovýchodní zdivo trojbokého závěru kaple. Při dně sondy bylo patrné rozšíření základového zdiva severní obvodové zdi.

Říčany (okres Praha-východ) – areál hradu: Dohled při výkopech pro kanalizaci, jež prošly areálem hradu (ul. Na Hradě), nepřinesl potřebu zahájení vlastního archeologického výzkumu. Výkopy sledovaly trasu starších inženýrských sítí.

Tehov (okres Praha-východ) – zaniklá tvrz: Dokumentovány byly zjišťovací sondy v místě plánované přístavby u novodobého domu v areálu zaniklé tvrze, dnes na ploše usedlosti čp. 46. Přístavba se nachází vně zasypaného obvodového příkopu tvrze. Absence terénních situací středověkého stáří proto nebyla překvapivá. Aby bylo možné přesně rekonstruovat rozsah

areálu tvrze, na velké části parcely čp. 46 byl proveden geofyzikální průzkum (R. Křivánek, Archeologický ústav AV ČR).

Točnick (okres Beroun) – hrad: Kvůli havárii opěrné zdi terasy na nádvoří před západním průčelím tzv. královského paláce hradu bylo nutné dokumentovat historické terény, do nichž bylo zasahováno v souvislosti s odstraněním a obnovením zborcené partie zdiva. Při této příležitosti byly zjištěny pozůstatky hranolového schodišťového rizalitu, zaniklého někdy na přelomu středověku a novověku. Výzkum probíhal v úzké součinnosti s oddělením dokumentace.

Veltrusy (okres Mělník) – areál zámku: Při hloubení rýhy podél celého vnějšího obvodu klasicistní oranžerie v zámeckém parku bylo odkryto torzo otopného zařízení, jímž byl objekt vyhříván. Mimořádně dobře dochovaná pec se vstupní nikou obslužného prostoru představuje ukázkový příklad technického vybavení svého druhu. Po diskusi o aktuálních možnostech konzervace a prezentace nálezu bylo rozhodnuto o opětovném zasypání zahloubeného objektu s cílem zamezit degradaci stavebních konstrukcí. Trasa výkopů, jež byly podnětem výzkumu, byla přirozeně upravena tak, aby se otopnému zařízení vyhnula.

Žižov (okres Kutná Hora) – zaniklá tvrz: Archeologický výzkum probíhal v souvislosti s kompletním odstraněním (a opětovným vystavěním) řitící se mohutné kamenné tarasní zdi na západním okraji dvora čp. 18, v jehož prostoru by se měla nacházet (zaniklá) středověká tvrz. Při rozsáhlých zemních úpravách nebyly zjištěny žádné stopy středověkého osídlení. Terén za tarasní zdi byl výrazně změněn mohutnými navážkami asi někdy v 19. století.

*Mgr. Zdeněk Neustupný, vedoucí oddělení
Mgr. Jan Kypta, Ph.D., Mgr. Filip Laval, Ph.D.*

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2017

Výzkum nemovitých památek v ČR. Aplikace nových metodik průzkumu a dokumentace – ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře

Garant: PhDr. Vladislav Razím

Poslední rok tříletého cyklu, úzce navazujícího na předchozí etapu pod názvem *Výzkum nemovitých památek v ČR. Aktuální metodické otázky průzkumu a dokumentace, ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře*. Do úkolu jsou zapojena všechna ÚOP, kromě ÚOP v Telči. Hlavním cílem bylo v praxi ověřovat a zavádět čtyři certifikované metodiky, vydané na závěr předešlé etapy: Jan Veselý, *Měřická dokumentace historických staveb pro průzkum v památkové péči*; Jan Pešta, *Plošný průzkum lidové architektury a venkovských sídel*; František R. Václavík, *Průzkum, dokumentace a inventarizace architektonických prvků*; Alfréd Schubert, *Průzkum, dokumentace a inventarizace výplní okenních a dveřních otvorů*. Za tím účelem bylo vybráno 12 metodicky vhodných, instruktivních a zároveň ohrožených staveb (ke každé metodice 3), které byly podrobeny příslušným druhům průzkumů a dokumentaci. Při výběru je zohledňována nejen instruktivnost a metodická důležitost staveb, ale také míra jejich ohrožení (průzkumy a dokumentace tak mají zároveň záchranný charakter).

Pracovníci ze středočeského NPÚ ÚOP [PhDr. Vladislav Razím (VR), Ing. arch. Dorota Havlíková (DH), Mgr. Jan Kypta, Ph.D. (JK), Ing. arch. Jan Veselý (JaVe), Ing. arch. Eva Vyletová (EV)] prováděli v rámci daného úkolu metodické průzkumné a dokumentační práce především těchto památek:

Bečváry (okres Kolín) – zámek: Dokumentací byla zachycena hodnotná historická pozdně barokní výplň zámku včetně profilací, zasklení a kování, která bude po repasi zakomponována do nové výplně oratoře. (DH)

Čelina (okres Příbram) – kaple sv. Jana Nepomuckého v areálu zámku čp. 1: Fotogrammetrické zaměření fasád kaple. V rámci školení zaměřeného na získávání přesných fotoměřických výstupů metodou optické korelace byly zaměřeny fasády této nevšední dynamicky barokní centrální kaple. Výsledkem dokumentace je rozvinutý ortofotoplán fasád. (JaVe)

Český Šternberk (okres Benešov) – hrad čp. 1: Operativní průzkum a dokumentace části západní fasády horního hradu v průběhu obnovy. Severní polovina západní fasády budovy horního hradu na Českém Šternberku budila po léta zvědavost badatelů svou zdánlivou zchátralostí. Ta sebou vždy nese také vynikající čitelnost vývojových proměn. Koncem roku 2016 bylo na tomto úseku fasády vystavěno lešení a v prosinci 2016 až březnu 2017 byl v několika fázích proveden zároveň stavebněhistorický a restaurátorský průzkum. Následně byla fasáda památkově obnovena. Průzkumem byly identifikovány nejméně tři středověké vývojové fáze, z nichž nejmladší byla na základě dendrochronologické analýzy dochovaných kuláčů lešení datována do samého závěru 15. století. Dokumentovány byly ale také hodnotné okenní výplně z první třetiny 20. století. (JaVe, JK)

Helfenburk u Bavorova (okres Strakonice) – hrad: Další etapa průzkumu paláce s využitím nového geodetického za-

Český Šternberk (okres Benešov), hrad čp. 1. Severní dvě třetiny západní fasády tzv. horního hradu, zachycené na obrázku, nebyly od 20. let 20. století opravovány. Více než na jiných částech hradu tak zde vyniká bohatost a složitost vývoje jeho stavebního organismu. Bezprostřední přístup k fasádě z lešení postaveného pro obnovu omítek a výplní otvorů umožnil provedení stratigrafické analýzy omítkových vrstev a detailní dokumentace kamenných ostění všech fází otvorů. Množství nálezů a jejich vypovídací hodnoty byly nad očekávání bohaté (foto J. Kypta, 2015).

Rakovník, kostel sv. Bartoloměje. Rakovnický děkanský kostel se stal pro svou instruktivnost a metodické hodnoty předmětem systematického výzkumu v rámci projektu DKRVO – nemovité památky. Velmi cenné jsou pozdně gotické krovy nad hlavní lodí a kněžištěm. Krov nad presbytářem (na snímku pohled k severovýchodu) je pozoruhodný mimo jiné příčnými vodorovnými trámy v dolní úrovni (na snímku dole), které nejspíše vynášely ikonograficky doložený obranný ochoz (foto V. Razím, 2017).

měření a dendrochronologického průzkumu. Důraz na možnost rekonstrukce funkčních vazeb jednotlivých částí a komfort bydlení v době kolem poloviny 14. století. (VR)

Klášter Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav) – kostel Narození Panny Marie: V rámci opravy průčelí věže po zpřístupnění z lešení byla provedena dokumentace kružeb. Dokumentovány byly dvě kružby, rozeta v západním průčelí a kružba ve tvaru trojlistu ukončující okenní otvor na severní straně. Jedná se o prvky gotického původu druhotně osazené ve věži, která byla k západnímu průčelí lodi přistavěna v roce 1865. Podle archivních zpráv pocházejí ze zaniklého klášterního kostela. Dokumentace je příspěvkem k poznání středověké stavební etapy. (EV)

Libštejn (okres Rokycany) – hrad: Geodetické zaměření a operativní průzkum a dokumentace tzv. dolního paláce, který se progresivně rozpadá a zaniká jeho vypovídací hodnota. Významné je zejména řešení okenních otvorů a vnitřní dělení stavby. (VR)

Praha 5-Smíchov (hl. město Praha) – Vila Bertramka: Operativní průzkum a dokumentace venkovního předloženého schodiště. Světoznámá Bertramka trpí pro svou polohu na dně svažité kotliny po celou dobu své existence problémy s vlhkostí. Jenom od 30. let 20. století prošla čtyřmi velkými rekonstrukcemi, které se snažily tento problém vyřešit. Poslední z nich bohužel vlivem použití nevhodných moderních sanačních omítek a dalších okolností vedla zejména u venkovního předloženého schodiště k výrazné akumulaci vlhkosti uvnitř konstrukce a k následné razantní degradaci zdiva. Ve spolupráci s vlastníkem usedlosti – Mozartovou obcí v České

republiče, s pražským pracovištěm NPÚ a s generálním ředitelstvím NPÚ byl zpracován operativní průzkum schodiště, zaměřený jednak na identifikaci stárí jednotlivých částí konstrukce, také ale na genezi stavebních zásahů provedených na schodišti v průběhu 20. století. Pramenem cenných informací se v tomto směru ukázal zejména fond fotografického archivu NPÚ GnŘ. Výstup průzkumu – nálezořá zpráva OPD se stal podkladem pro projekt obnovy schodiště. (JaVe)

Rakovník – kostel sv. Bartoloměje: Druhá etapa systematického průzkumu a dokumentace gotického kostela. Operativní průzkum a dokumentace podstřeší, dílčí geodetické zaměření krovu presbytáře a hlavně lodě. (VR)

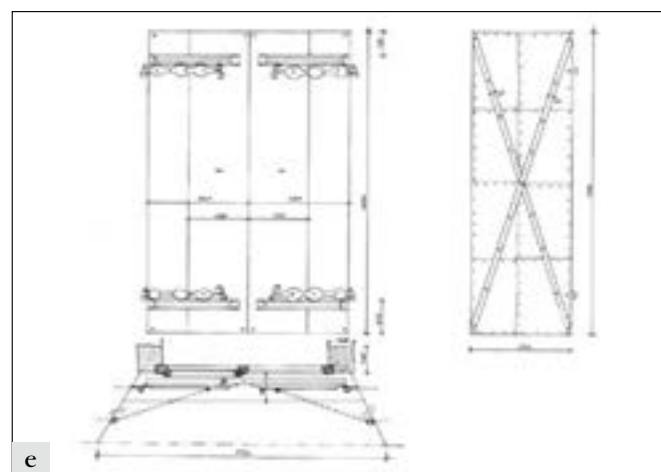
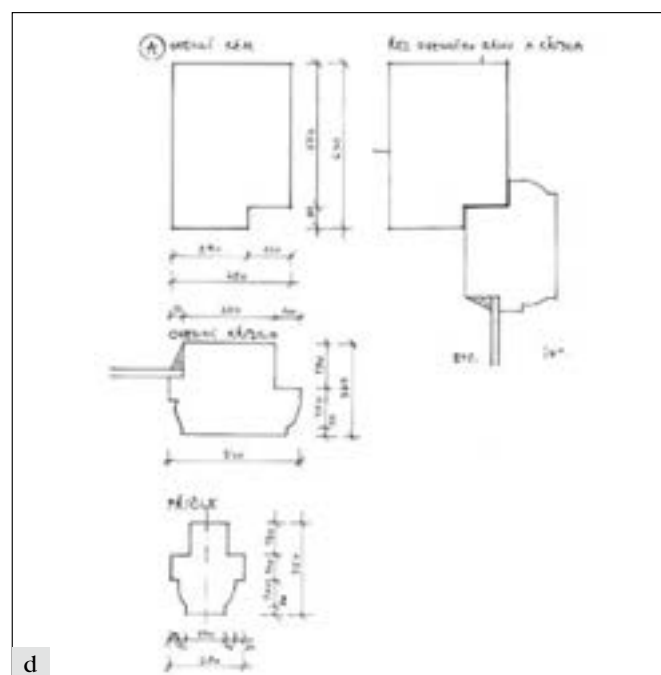
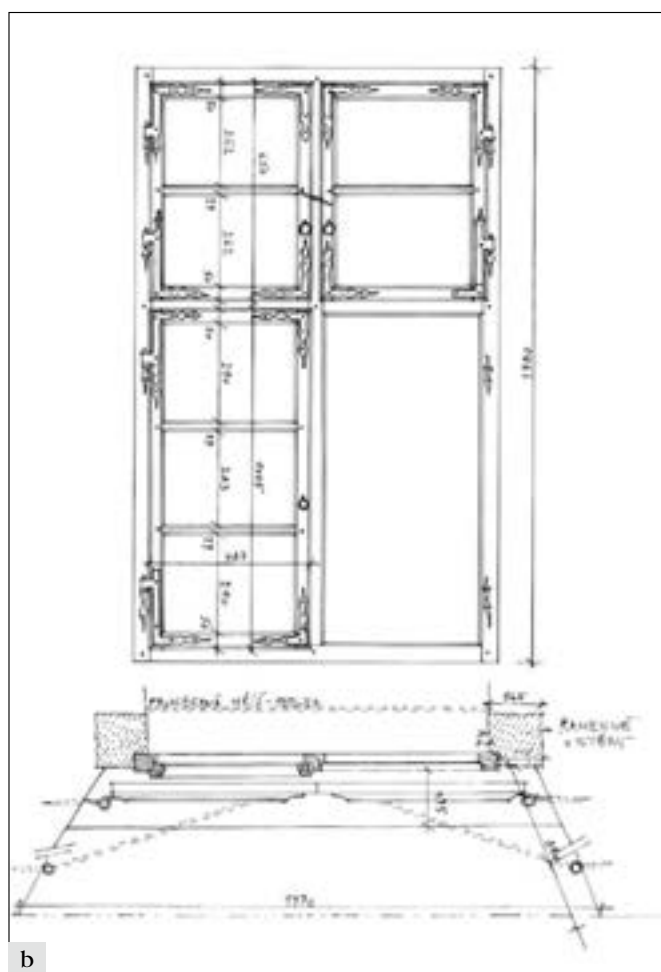
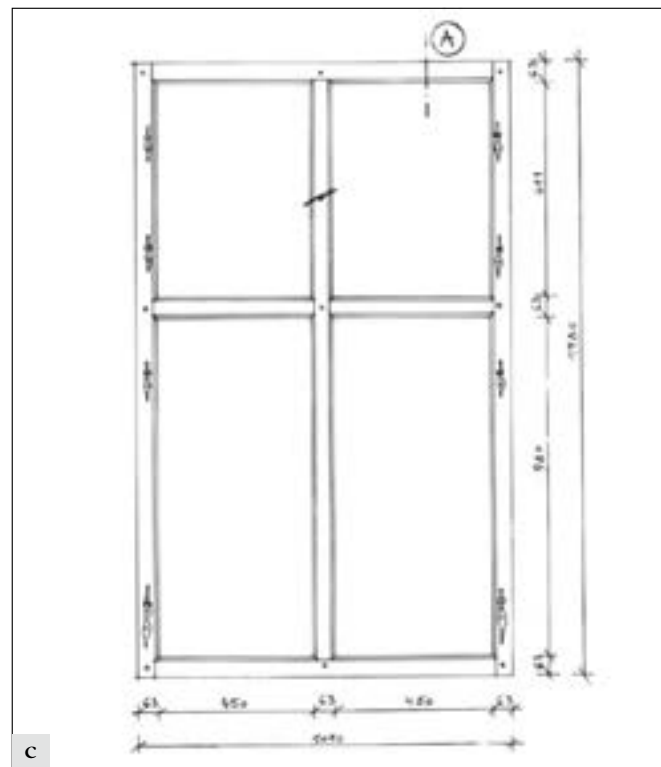
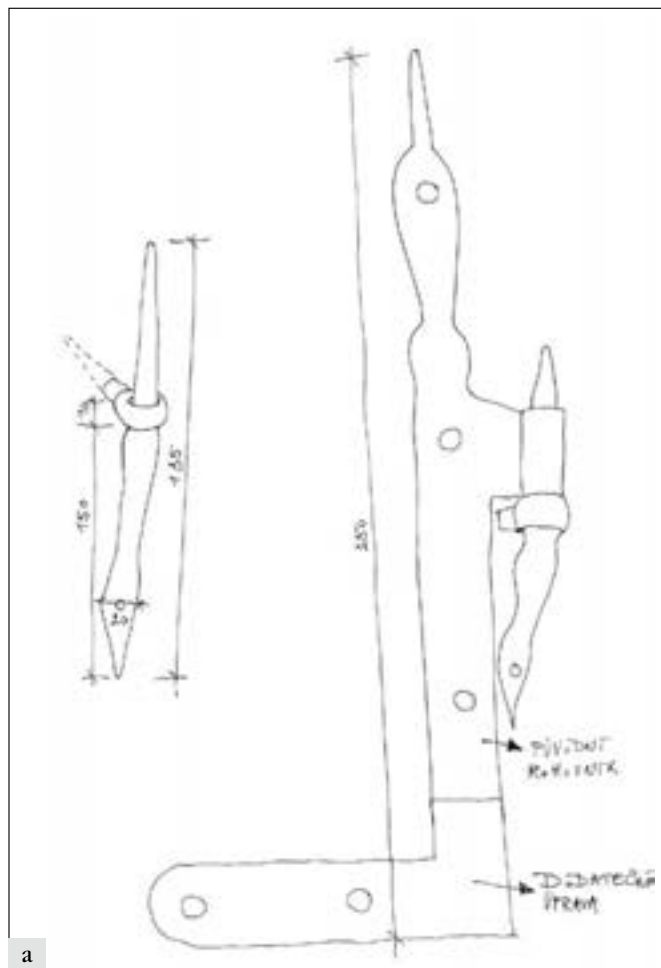
Šumburk (okres Chomutov) – hrad: Operativní průzkum a dokumentace vybraných částí velmi ohrožené hradní zříceniny. Zejména horní věžový palác, na základě nového geodetického zaměření. Důraz na unikátní vrhací otvory a arkýře. (VR)

Zásmuky (okres Kolín) – Kostel sv. Františka Serafinského: Sledovaná historická výplň je hodnotným historickým prvkem z doby přestavby kostela a konventu s pozdně barokní úpravou s pevnou dřevěnou příčlím. Datace je bohužel nepřesná, pravděpodobně se jedná o výplň z roku 1740, kdy byla do lodě vestavěna kruchta a schodiště po požáru města v roce 1720 a kostel prošel celkovou rekonstrukcí. Velice hodnotné je historické zasklení z taženého skla, stejně jako uměleckofemeslné detaily zdobení závěsů, obrtlíků a profilace příčlím i rámu okenních křídel a zcela unikátní je nález barokní malby na vnější straně pobíjených okenic, patrně od bratra mnicha žijícího v klášteře Silvestra Híblera. (DH)

Srov. též publikační činnost

Libštejn (okres Rokycany), hrad. Jedním z hlavních úkolů výzkumného projektu DKRVO – nemovité památky je záchranný průzkum a dokumentace staveb či jejich částí, které mají velkou vypovídací hodnotu, ale jsou bezprostředně ohroženy zánikem, nebo výrazným zmenšením této hodnoty. Včasné provedení operativního průzkumu a dokumentace, prováděné pokud možno také kvalitním zaměřením, patří k prioritám nejen uvedeného projektu, ale také celého NPÚ. Příkladem je opomíjený a rychle chátrající tzv. dolní palác na Libštejně, který představuje jednu z nejzajímavějších obytných staveb v prostředí našich hradů (foto V. Razím, 2017).

Zásmuky (okres Kolín), kostel sv. Františka Serafinského: a–g – Dokumentace hodnotné historické pozdně barokní výplně klášterního kostela včetně profilací, zasklení a kování, která bude po repasi sloužit jako vzor pro možnou rekonstrukci kopií oken konventu. Datace je bohužel nepřesná, pravděpodobně se jedná o výplně z roku 1740, kdy byla do lodě vestavěna kruchta a schodiště po požáru města v roce 1720. Velice hodnotné je historické zasklení z taženého skla, stejně jako umělecko-řemeslné detaily zdobení závěsů, obrtlíků a profilace příčlů i rámu okenních křídel a zcela unikátní je nález barokní malby na vnější straně pobíjených okenic patrně od bratra mnicha žijícího v klášteře Silvestra Hiblera (snímky a zakreslení D. Havlíková, 2017).

Coburg (Německo, Horní Franky), hradní sbírky Veste Coburg – karuselové saně s polopostavou indiánky, po roce 1723. Dle aliančního erbu byly saně původně určeny pro Annu Sophii von Schwarzburg-Rudolstadt, manželku Franze Josiase von Sachsen-Coburg-Saalfeld. Publikované saně reprezentují početnou sbírku třinácti jednosprežních saní (v německém jazyce Carousselschlitten či Rennschlitten), které byly vyrobeny speciálně pro dámské jezdecké turnaje a zábavné projíždky v průběhu 17.–18. století. Saně s figurálními a/nebo heraldickými výzdobnými prvky či v podobě zvířete se dochovaly včetně koňských chomoutů, jejichž výzdoba koresponduje s motivy saňové korby. Součástí sbírky je také ojedinělá kolekce turnajových bodců. Saňové artefakty uchovávané na hradě Coburg jsou klíčovým pramenem pro klasifikační studium a interpretace slavnostních saní z českých a moravských šlechtických sbírek, které byly ve své době nedílnou součástí dvorské kultury (foto Š. Kolářová).

Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví

Garant: PhDr. Alena Černá, NPÚ ÚOP v Plzni

Dílčí úkol: Výzkum historických dopravních prostředků historických

Spolupřítel v ÚOP středních Čech Mgr. Šárka Kolářová

Úkol je věnován identifikaci, dokumentaci a výzkumu historických saní zdobených malbami a řezbami ze 17. až 19. století z českých a moravských šlechtických sbírek.

Cílem je správné typologické, provenienční a chronologické zařazení jednotlivých exemplářů na základě srovnávacího studia s historickými dopravními prostředky a ikonografickými prameny z evropských pamětových institucí i soukromých sbírek z Nizozemska, Německa, Rakouska, Francie, Švédska a Švýcarska. Důležitou oblastí je také kulturněhistorický kontext saní a jejich využití mj. pro reprezentativní a ceremoniální účely. V letošním roce pokračovaly terénní průzkumy vytipovaných mobiliárních fondů hradů a zámků včetně dokumentace jednotlivých artefaktů (tj. saní a saňových strojů). „Historický saňový fond“ uchovávaný v ČR převážně v mob.

Mapa zvonových stanišť zahrnuje stanoviště existující (oranžová barva) a zaniklá (fialová – zaniklá od cca poloviny 19. století; temně fialová – dříve zaniklá), pokud se podařilo je zjistit (geodetický podklad: http://geoportal.cuzk.cz/WMTS_ZM/WMTService.aspx?).

fondech se daří díky důsledným rešerším cizojazyčné literatury (i regionální úrovně), písemných a obrazových materiálů doplnit o řadu nových poznatků. Současně také revidovat katalogizační záznamy jednotlivých exemplářů, které jsou poznamenány mylnými či zavádějícími informacemi, nejčastěji k provenienci a původnímu využití. Plánovaným výsledkem bylo dokončení odborného článku o historických saních v podobě lva ze zámku Březnice, pro které v ČR nenajdeme bližší srovnání. V středoevropském kontextu náleží do málo početné typologické skupiny barokních slavnostních figurálních saní, jejichž nezaměnitelným znakem je plnoplastické zvířecí tělo sloužící jako sedadlo, doplněné v zadní části sedákem (kozlíkem) pro jezdce řídícího spřežení (v německém jazyce tzv. Figuren-reitschlitten). Srov. též publikační činnost.

Mgr. Šárka Kolářová

Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví

Garant: PhDr. Alena Černá, NPÚ ÚOP v Plzni

Dílčí úkol: Výzkum a dokumentace zvonařských památek v Čechách

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Mgr. Petr Vácha

Bylo dokončeno zpracování map zvonových stanišť pro okresy Svitavy a Bruntál (podle podkladů z terénních průzkumů provedených NPÚ ÚOP v Pardubicích a ÚOP v Ostravě). Byla předložena k certifikaci mapa „Zvonařské památky“. Digitální interaktivní mapa zahrnuje již 22 okresů. Rukopis metodiky *Dokumentace kampanologických památek* byl doplněn na základě připomínek oponentů, a tak připraven k další oponentuře.

Mgr. Petr Vácha

Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI)

Analýza a prezentace hodnot moderní architektury 60. a 70. let 20. století jako součást národní a kulturní identity ČR – DG16PO2R007

Garant: Ing. arch. Renata Vrabelová, NPÚ ÚOP v Brně
Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Mgr. Šárka Koukalová

Výzkum druhým rokem pokračoval v poznávání a dokumentaci nejmladších staveb kulturního dědictví v České republice. Plošný terénní průzkum se v tomto roce zaměřil na dokumentaci kvalitních staveb 60. a 70. let 20. století v okresech Benešov a Praha-západ, s doplněním v okresech Nymburk a Příbram. Důraz byl položen na výrazná výtvarná díla (mozaiky, inkrustace z břizolitových drtí), která jsou součástí řešení staveb. Cennou pramenovou základnu poskytovaly soukromé archivy architektů, respektive umělců nebo majitelů staveb. Celkem bylo zkoumáno pětatřicet staveb. Výsledky výzkumu byly vloženy do památkového katalogu, z výše zmíněných okresů celkem osm staveb, včetně uměleckých děl ve spojitosti s architekturou (např. mozaika v bývalém domě důstojníků v *Milovicích* od Radomíra Koláře z přelomu 70. a 80. let 20. století, jedna z největších mozaik na našem území; interiérová velkorozměrná stěna s inkrustací z břizolitových drtí v hotelu Vltavan v *Sedlčanech* od významného brněnského umělce Bohumíra Matala z roku 1961 nebo bývalé Středisko vodních sportů ČSM ve *Ždání* z 60. let 20. století od architekta Jaroslava Vaculíka, cenná ukázka organické architektury a brutalismu). V rámci výzkumu probíhá poradenství a konkrétní snahy o zachování děl ve spolupráci s majiteli staveb. V rámci prezentace objektů z tohoto období jsme se za-

Ždán (okres Praha-západ), bývalé Středisko vodních sportů ČSM z let 1965–1969, citlivě vkomponované do krajiny na břehu Slapského jezera. Nejvýraznější architektonické dílo Jaroslava Vaculíka, posledního českého stážiisty u Le Corbusiera v Paříži: a – pohled ze severozápadu; b – detail jižního průčelí (foto Š. Koukalová).

pojili do workshopu s názvem Výtvarné umění jako součást architektury 60. a 70. let 20. století, pořádaného ČVUT v Praze.

Mgr. Šárka Koukalová

Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace – DG16P02B003

Garant za NPÚ: Ing. Jiří Slavík, ÚOP Josefov

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Mgr. Hana Prixová Dvorská

Druhým rokem pokračoval výzkum architektonického, sochařského, malířského i uměleckořemeslného fondu gotického a raně renesančního umění ve východních Čechách do roku 1550. Jeho cílem je prezentovat fond středověké a raně renesanční výtvarné kultury východočeského regionu v širokých kulturně historických souvislostech střední Evropy, a to nejen prostřednictvím výstavy v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, ale také třídičným odborným katalogem. Na projektu spolupracuje kolektiv autorů čtyř českých institucí (Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Ústav dějin umění AV ČR, Národní památkový ústav, Muzeum východních Čech v Hradci Králové) s polskými kolegy a jeho cílem je komplexní a kritické zhodnocení výtvarné kultury východních Čech.

Úkolem spoluřešitelky za ÚOP středních Čech je v tomto projektu výzkum části raně renesanční architektury. Druhým rokem probíhal převážně průzkum památek „in situ“ a jejich dokumentace (kostel sv. Václava v Rovensku pod Troskami, důkladné poznání renesančních kostelů v Chrudimi, Chlumci nad Cidlinou, průzkum domů v Moravské Třebové atp.). Získané materiály mohly být podrobeny kritickému srovnání a hledání analogií pro zpracování jednotlivých hesel a studií do katalogu, jež jsou postupně připravovány.

Mgr. Hana Prixová Dvorská

Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2017

Archeologie

Garant: PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D., NPÚ ÚOP v hl. městě Praze

Spoluřešitelé v ÚOP středních Čech Jan Kypta, Filip Laval, Jiří Marounek, Zdeněk Neustupný

Rovensko pod Troskami (okres Semily, Liberecký kraj), konzola s maskaronem v jihozápadním koutě kněžiště kostela sv. Václava. Starší literatura shodně datovala vznik presbytáře se sakristií do 2. poloviny 14. století. Tomuto předpokladu však neodpovídá lomené zdivo celého obvodu kostela, zřetelné na půdě. Pravděpodobnější je varianta výstavby celého kostela s plochostropou lodí v 2. polovině 15. století, čemuž stylisticky odpovídají všechny prvky presbytáře i kružby oken lodí. Za tohoto předpokladu je možné pozdně gotickou stavbu spojit s nejvyšším českým sudím a po roce 1469 českým kancléřem Janem III. z Hazmburka († 1495), jedním z nejvlivnějších šlechticů jagellonské éry před rokem 1500 (foto H. Prixová Dvorská).

Dílčí úkol: Terénní identifikace a dokumentace archeologických lokalit pomocí standardních i nových dokumentačních metod – obzvláště metody LiDAR, letecké laserové skenování země, aplikace získaných výsledků do památkové praxe, vyhodnocení archeologických komponent (vybrané lokality Čechy, Morava a Slezsko)

Dokončen a publikován byl průzkum terénních reliktů tří středověkých sídel v prostoru Velkého a Malého Blaníku na Vlašimsku. Zkoumány byly pozůstatky samoty na temeni Ma-

Vrch Velký Blaník (okres Benešov), terénní úpravy v okolí Veřejové skály na severním úbočí vrchu. Vzdor detailnímu průzkumu, zahrnujícímu i přesné polohopisné zaměření, zůstávají otázky ohledně funkce a datování této netypické archeologické lokality otevřeny další diskusi (foto Z. Neustupný).

lého Blaníku, obtížně interpretovatelné terénní úpravy u Veřejové skály ve svahu Velkého Blaníku a do třetice pozůstatky zaniklého dvora Olešná, založeného v těsné blízkosti Velkého Blaníku.

Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpůrná vědecká činnost pro výzkumné a vědecké pracovníky NPÚ

Garant: Mgr. Martin Gaži, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Jan Kypta

Jan Kypta se autorsky významně podílel na vzniku knihy *Gotické kachle z Jindřichova Hradce*, která prezentuje a zhodnocuje soubory vlastněné jednak tamním městským muzeem, jednak Národním památkovým ústavem.

Tematické průzkumy

Garant: Mgr. Petr Skalický, NPÚ GnŘ

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Jan Kypta

Jan Kypta zpracovával jednu z kapitol do syntetické knihy o nástěnné středověké malbě v Praze, konkrétně o dispozicích středověkých domů Starého Města pražského (knihy bude vydána v roce 2018).

Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpůrná vědecká činnost pro výzkumné a vědecké pracovníky NPÚ

Garant: Mgr. Martin Gaži, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Spoluřešitel v ÚOP středních Čech PhDr. Olga Klapetková

Vydání periodika **Průzkumy památek** bylo i v roce 2017 podpořeno úkolem DKRVO. Součástí úkolu je také zpracování a vydání bibliografického přehledu z odborné literatury (*Průzkumy památek* II/2017, s. 92–120) a *Památky středních Čech* v odborném tisku (*Památky středních Čech* 2/2017, s. 63–68), na kterém se podílí kolektiv spolupracovníků z kraj-

Architektonická činnost
ateliéru Fellner & Helmer
v českých zemích

Dana Linhartová

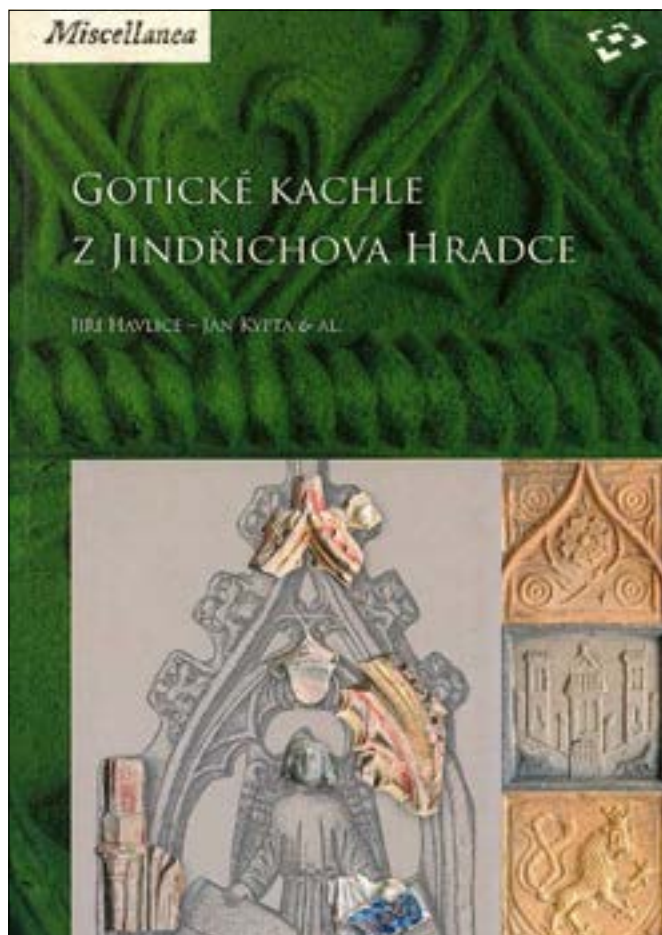
ských knihoven a některých územních odborných pracovišť v rámci NPÚ, je rovněž každým rokem doplňován na webových stránkách časopisu www.pruzkumypamatek.cz. V obou číslech periodika *Průzkumy památek* bylo publikováno 8 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ a 7 příspěvků z vědeckých úkolů dalších institucí, v *Památkách středních Čech* vyšlo 7 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ. Obě periodika dodržují všechny podmínky recenzovaného neim-paktovaného periodika. (viz s. 9, 10)

Dalším edičním počinem podpořeným úkolem DKRVO bylo vydání knihy **Dany Linhartové: Architektonická činnost ateliéru Fellner & Helmer v českých zemích** (224 stran, bohatá obrazová dokumentace: ISBN 978-80-86516-90-5). Kniha shrnuje činnost obou vídeňských architektů na území dnešní České republiky, je analýzou a dokumentací všech staveb, které byly v Čechách, na Moravě a ve Slezsku v letech 1870–1910 podle návrhu ateliéru Fellner a Helmer realizovány. Publikace je doplněna katalogem staveb s bohatou plánovou dokumentací, současnými i historickými vyobrazeními a přispívá k poznání v oblasti, která se zabývá architekturou historismu. Doposud stojící stavby jsou většinou důstojnými dominantami našich měst.

Významné ocenění bylo uděleno knize **Jany Žižky: Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách** (Praha: NPÚ ÚOP SČ, ISBN 978-80-86516-85-1), která vyšla v roce 2016 v rámci tohoto úkolu DKRVO. Kniha obdržela zvláštní ocenění v XV. Ročníku Národní soutěže muzeí Gloria Musaelis v kategorii Muzejní publikace roku 2016.

Periodika a sborníky

- BERKOVÁ, Jana: *Vesnická památková zóna Olešná*, in: Hořovicko – historická sídla v kulturní krajině, památková ochrana krajiny a sídel, konferenční příručka celostátního semináře „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13.–15. září 2017. Beroun: Muzeum Českého krasu v Berouně 2017, s. 14–19.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Vesnická památková zóna Kleštěnice*, in: Hořovicko – historická sídla v kulturní krajině, památková ochrana krajiny a sídel, konferenční příručka celostátního semináře „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13.–15. září 2017. Beroun: Muzeum Českého krasu v Berouně 2017, s. 3–7.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Sídla krajinné památkové zóny Osovska*, in: Hořovicko, Beroun 2017, historická sídla v kulturní krajině, památková ochrana krajiny a sídel, konferenční příručka celostátního semináře „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13.–15. září 2017, vydalo Muzeum Českého krasu v Berouně 2017, s. 26–29.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Příbramsko a Novoknínsko*, in: Lidové stavby Středočeského kraje-jih, vydáno ke Dnům lidové architektury Čech, Moravy a Slezska. Hradec Králové: Foibos Books s.r.o. pro Středočeský kraj 2017, s. 25–32.
- HORÁČEK, Jaroslav: *Starý kostel sv. Petra a Pavla v Čestíně a jeho zánik ve světle archivní korespondence*, Památky středních Čech 31, č. 1. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 45–52.
- JANČO, Milan: *Porcelánový humr na máslo a marmeládu z mobiliárních fondů zámku Konopiště*, Časopis Společnosti přátel starožitností 125, č. 1, 2017, s. 1–3.
- JANČO, Milan: *Virtuální návrat manželů Trčkových na zámek Žleby*, Zprávy památkové péče 77, č. 1–2. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 151–153.
- JESENSKÝ, Vít: *Co je teorie památkové péče*, Zprávy památkové péče 77, č. 6. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 621–632.
- KARÁSKOVÁ, Martina: *Obec Neumětely, Obec Zaječov*, in: Hořovicko – historická sídla v kulturní krajině, památková ochrana krajiny a sídel, konferenční příručka celostátního semináře „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13.–15. září 2017. Beroun: Muzeum Českého krasu v Berouně 2017, s. 11–13, s. 30–33.
- KOLÁŘOVÁ, Šárka: *Historické saně v podobě lva ze zámku Březnice*, Památky středních Čech 31, č. 2. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 27–38.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Kulturní dům v Mladé Boleslavi – zpráva k památkové ochraně staveb z druhé poloviny 20. století*, Zprávy památkové péče 77, č. 4. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 463–464.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Památkový pilíř severních Čech. Rozhovor s Pavlem Preissem o Josefu Zádovi a osudech Reinerovy fresky v Duchcově*, Zprávy památkové péče 77, č. 6. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 713–717.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Pavilón pro Reinerovu fresku v Duchcově. Unikátní kulturní památka*, Zprávy památkové péče 77, č. 6. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 717–719.
- KYPTA, Jan – LAVAL, Filip – MAROUNEK, Jiří – NEUSTUPNÝ, Zdeněk: *Středověká sídla v prostoru Velkého a Malého Blaníku*, Památky středních Čech 31, č. 1. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 12–29.
- KYPTA, Jan – VESELÝ, Jan: *K stavebnímu vývoji tzv. dolního zámku a severního parkánu hradu Českého Šternberka*, Památky středních Čech 31, č. 1. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 1–11.
- LINHARTOVÁ, Dana: *Bývalý hotel Waldek v Plzni*, Památky západních Čech VI/VII. Plzeň NPÚ ÚOP v Plzni 2016/2017, s. 85–92.
- MINÁŘ, Ivan: *Venkovské goticko-renesanční sýpky v Kraji Vysočina*, in: Historické sýpky, jejich obnova a využívání. Písek 2017, s. 6–9.
- MINÁŘ, Ivan – PEŠKA, Marek: *Zanikající venkovský dům v Osovém u Velkého Meziříčí*, in: Památky Vysočiny, sv. VIII/2016. Telč: NPÚ ÚOP v Telči 2017, s. 142–155.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *O zkoumání movitých památek z pohledu historika*, Průzkumy památek XXIV, č. 2. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 1–4 (úvodník).
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Znárodnění Nového Stránova a jeho další osudy během období komunismu*, Zprávy památkové péče 77, č. 6. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 681–687.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Příběh kostela sv. Víta a dvora Podhradí v Mladé Boleslavi na Podolci*, Boleslavica 17, ročník X, 2017, s. 27–41.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Oděv a textilie v účtech hradu Karlštejna (1423–1434)*, in: A. Nachtmannová – O. Klapetková edd., *Oděv a textil v životě člověka doby lucemburské*. Sborník příspěvků ze specializované konference uspořádané Národním památkovým ústavem ÚOP středních Čech v Praze 6. října 2016, Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 54–67.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Na věčném lovu protikladů*, Krásné město 1. Kutná Hora 2017, s. 6–7.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Architektonické souvislosti renesančního kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Hospozíně*, Památky středních Čech 31, č. 1. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 30–44.
- ŘÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Městys Komárov*, in: Hořovicko – historická sídla v kulturní krajině – památková ochrana krajiny a sídel, konferenční příručka celostátního semináře „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13.–15. 9. 2017. Beroun: Muzeum Českého krasu v Berouně 2017, s. 8–10.
- RAZÍM, Vladislav: *Doplnění poznatků o stavebním vývoji věžového paláce hradu Týřova*, Průzkumy památek XXIV, č. 1. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 160–166.
- RAZÍM, Vladislav: *Předsunutá bašta města Třebíče na tzv. Hrádku*, Průzkumy památek XXIV, č. 2. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 29–40.
- RAZÍM, Vladislav – HYLMAŘOVÁ, Lucie: *K počátkům města Ústí nad Labem aneb ústecké hradby*, Archeologické rozhledy LXIX, č. 3. Praha: AÚ AV ČR 2017, s. 493–513.
- RUDL, Aleš: *Doporučení k péči o dřeviny v obcích*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, srpen 2017 (elektronicky).
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídlíště Ďáblice usiluje o památkovou ochranu*, Zprávy památkové péče 77, č. 4. Praha: NPÚ GnŘ 2017, s. 465–466.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Sídlíště Ďáblice v ohrožení*, Za starou Prahu – věstník klubu Za starou Prahu, XLVII, č. 2–3. Praha 2017, s. 16–24.

- ŘEPKOVÁ, Hana, *Nejkrásnější sídliště*, in: Macháčková, H. ed., *Umělecká díla na sídlišti Dáblice*, mapa, vydavatelé: Praha: Divadlo Kámen, z.s., Městská část Praha 8 2017.
- VYLETOVÁ, Eva: *Dvě podoby výklenkové kaple v Horní Rokytě*, *Památky středních Čech* 31, č. 2. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017, s. 55–59.

Monografie

- HAVLICE, Jirí – KYPTA, Jan et al.: *Středověké kachle z Jindřichova Hradce*. České Budějovice: NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích 2017.
- LINHARTOVÁ, Dana: *Architektonická činnost ateliéru Fellner & Helmer v českých zemích*. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017.
- LUKÁŠOVÁ, Eva – HYŤHA, Lukáš – KLAPETKOVÁ, Olga edd.: *Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty*. Kroměříž: NPÚ ÚPS v Kroměříži 2017.
- NACHTMANNOVÁ, Alena – KLAPETKOVÁ, Olga edd.: *Oděv a textil v životě člověka doby lucemburské*. Sborník příspěvků ze specializované konference uspořádané Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm středních Čech v Praze 6. října 2016. Praha: NPÚ ÚOP SČ 2017.

Kapitoly v knize

- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Hesla*, in: Dalibor Prix a kol., *Umělecké památky Prahy. Velká Praha M–Ž*. Praha 2017.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory na Hlubocku a Třeboňsku*, Ouredová Hronková Ludmila ed. a kolektiv, Schwarzenberská krajina Hlubocka a Třeboňska, ÚOP NPÚ v Českých Budějovicích, 2017, s. 86–105.

Odborná přednášková činnost

- HORÁČEK, Jaroslav: *Český Dub Františka Křeliny aneb město a spisovatel*. Komentovaná prohlídka městem v rámci celorepublikového festivalu Den architektury. Český Dub 30. 9. 2017.
- JANČO, Milan: *Základní evidence mobiliárních fondů a probouzení zapomenutých příběhů*. Přednáškový cyklus „Pondělky ve věži“. Klub za starou Prahu, 5. 5. 2017.
- JANČO, Milan: *Základní evidence mobiliárních fondů. Probouzení zapomenutých příběhů*. Přednáškový cyklus Společnosti přátel starožitností, Muzeum Hlavního města Prahy, 25. 9. 2017.
- JANČO, Milan: *Skotsko, ostrovy Shetlandy a Orkneje*. Přednáška o archeologických nalezištích prezentovaných na místě, torzální architektuře zámků a kostelů a dalších památkách vzdálených ostrovů Skotska. Veřejný přednáškový cyklus Cestovatelské pondělky na Žižkově. NPÚ ÚOP SČ v Praze, 4. 10. 2017.
- JANČO, Milan: *Památky zahradního umění a mobiliární fondy NPÚ ÚOP SČ. Krajina „zvěčněná“*. Přednáška o zobrazení historických zahrad, parků a komponované krajiny Evropy a České republiky nejenom na obrazech a grafikách. Přednáška v rámci Cyklu přednášek „Krajina. Kulturní i přírodní dědictví“, NPÚ ÚOP SČ v Praze, 26. 10. 2017.
- JESENSKÝ, Vít: *OPD a jeho role v památkové péči*. Jednoletý kurz památkové péče NPÚ GnŘ, 22. 2. 2017.
- JESENSKÝ, Vít: *Architektonické památky jako architektura mezi skutečností a myšlenkou*. Konference Architektura mezi myšlenkou a skutečností, Brno, Vila Stiassni, 13. 10. 2017.
- JESENSKÝ, Vít: *Několik námětů k diskusi o vztahu společnosti ke kulturnímu dědictví a památkové péči*. Konference Inventura památkové péče, FA ČVUT, 1. 12. 2017.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Dobříchovice a vilová architektura 19. a 20. století*. Doprovodná přednáška k výstavě s názvem Dobříchovické vily, sídla pražské honorace. Metodické centrum moderní architektury Brno, 9. 5. 2017.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Soubor výtvarných děl v kulturním domě v Mladé Boleslavi*. Přednáška pro workshop v rámci projektu NAKI II. s názvem Výtvarné umění jako součást architektury 60. a 70. let 20. století, pořádaný Fakultou stavební ČVUT v Praze dne 21. 9. 2017.
- MINÁŘ, Ivan: *Bohumil Studna a jeho kresebná dokumentace venkovských domů v Posázaví*. Příspěvek na konferenci „Kresebná, fotografická a plánová dokumentace venkovského stavitelství v muzejních sbírkách a archivních fondech“ pořádané Komisí pro lidové stavitelství, sídla a bydlení při České národopisné společnosti, Boskovice, 10. 5. 2017.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Benátky za třicetileté války*. Přednáška pro Spolek rodáků a přátel Benátek nad Jizerou, konaná v Kulturním a vzdělávacím centru Záloužna v Benátkách nad Jizerou, květen 2017.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Obnova vnějšího pláště chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře v letech 2003–2012*. Přednáška pro Seminář památkové péče, Ústav pro dějiny umění FFUK v Praze, 3. 1. 2017.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Sedlec – Příběh podivuhodného místa Kutné Hory*. Přednáška o vývoji sedleckého kláštera spojená s prezentací stejnojmenné publikace. Muzejní a vlastivědný spolek Včela Čáslavská, Čáslav 14. 3. 2017.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Santini v Sedlci*. Přednáška na konferenci Santini slaví narozeniny. 340 let génia barokní architektury, Dačického dům v K. Hoře, 27. 4. 2017.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Zelenkova vila v Kutné Hoře*. Přednáška spojená s prohlídkou funkcionalistické vily v rámci Dne architektury, 1. 10. 2017.

- POSPÍŠIL, Aleš: *Zaniklé objekty a nerealizované projekty v Kutné Hoře za éry socialismu*. Přednáška v rámci vzdělávacího programu na téma Kutná Hora ve 20. století, Městská knihovna Kutná Hora, 10. 10. 2017.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Stopy podnikání člověka v krajině Be-rounska*. Referát na celostátním semináři „Vesnická sídla v kulturní krajině“, Hořovice 13. 9. 2017.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Problematika dodatečné zástavby příkopu opevněného objektu na příkladu tvrze ve Dřevčicích*. Plakát v panelové diskuzi na 16. specializované konferenci stavebněhistorického průzkumu Svorník 2017 – Hradby a tvrze v širších souvislostech, Kroměříž 20.–23. 6. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Péče o torzální architekturu – hradní zříceniny a městská opevnění*. Jednoletý kurz památkové péče NPÚ GnŘ, 18. 1. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Památková péče o hradby*. Centrum celoživotního vzdělávání Praha 7, 31. 1. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Nové poznatky o opevnění Rabštejna nad Střelou*. 18. mezinárodní konference Dějiny staveb 2017. Plasy – Centrum stavitelského dědictví, 25. 3. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Soběslavská Hlávka a fortifikace našeho města*. Blatské muzeum v Soběslavi, 29. 3. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Městské opevnění Čáslavi*. Klub rodáků a přátel města Čáslavě, 8. 4. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Vývoj legislativy a organizace památkové péče v ČR*. Interní seminář NPÚ ÚOP SČ v Praze, 1. 6. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *K problematice počátků vrcholně středověkých hradů v českých zemích*. Přednáška na konferenci SHP „Hradby a tvrze v širších souvislostech“ v Kroměříži, 20. 6. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Zikmund Winter a Rakovník*. Dvě přednášky (1. pro studenty gymnázia a 2. pro veřejnost) v Městské knihovně Rakovník, 5. 10. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Městské opevnění Čáslavi*. Muzejní a vlastivědný spolek „Včela Čáslavská“, Čáslav 17. 10. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Středověký Gotland – ostrov zapomenutého času*. Ústav dějin umění Akademie věd ČR, Husova ul. 4, 24. 10. 2017.
- RAZÍM, Vladislav: *Péče o torzální architekturu – hradní zříceniny a městská opevnění*. Dvouletý kurz památkové péče NPÚ GnŘ, 14. 11. 2017.
- RUDL, Aleš: *Význam zeleně při utváření specifického rázu venkovských sídel*. Referát na celostátním semináři k problematice vesnických sídel v kulturní krajině, Hořovice 13.–15. 9. 2017.
- RUDL, Aleš: *Veřejná zeleň a péče o ni – vizitka každé obce*. Přednáška ze dne 4. 4. 2017 v rámci Semináře pro obce DSO a MAS, pořadatel Ministerstvo pro místní rozvoj a MAS Jestřebí hory.
- RUDL, Aleš: *Péče o zeleň v obcích – doporučení pro obce*. Přednáška ze dne 26. 9. 2017 v rámci Semináře pro obce DSO a MAS, pořadatel Ministerstvo pro místní rozvoj a MAS Jižní Haná.
- RUDL, Aleš: *Péče o zeleň v obcích – doporučení pro obce*. Přednáška ze dne 24. 10. 2017 v rámci Semináře pro obce DSO a MAS, pořadatel Ministerstvo pro místní rozvoj a MAS Litomyšlsko.
- RUDL, Aleš: *Tajuplné parky a zahrady středočeských zámků*. Přednáška ze dne 26. 10. 2017 v rámci cyklu Historická krajina středních Čech, pořadatel Národní památkový ústav, pracoviště středních Čech v Praze.
- RUDL, Aleš: *Zpracování vybraných kapitol pro výstavu o navrhované krajině památkové zóně Vinoř – Satalice – Ctěnice v rámci tématu NPÚ Krajina*. Kulturní i přírodní dědictví, spolupráce mezi pracovišti NPÚ ÚOP Praha a ÚOP středních Čech.

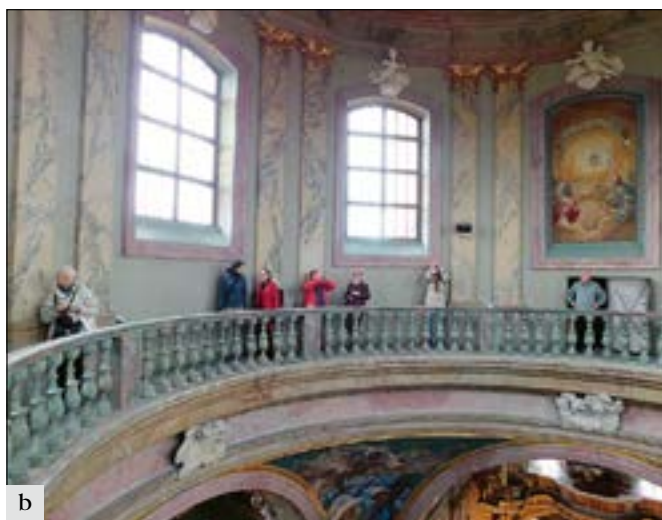

Slavnostní zahájení celostátního semináře Vesnická sídla v kulturní krajině, které proběhlo 13. 9. 2017 v kulturním domě v Hořovicích za účasti významných hostů (foto A. Jankulíková).

Účastníci celostátního semináře Vesnická sídla v kulturní krajině navštívili v rámci exkurze také KPZ Osovsko a vesnická sídla na Komárovsku (foto A. Jankulíková).

- ŘEPKOVÁ, Hana: *Ďáblice, sídliště na břehu druhohorního moře*, přednáška v rámci cyklu Cestovatelské pondělky, přednesená v září 2017 v NPÚ ÚOP SČ v Praze.
- ŘEPKOVÁ, Hana: *Panelové soubory a vývoj jejich barevnosti na příkladu sídlišť Prahy 6 a 8*, příspěvek na konferenci Barevnost a doba, přednesený v říjnu 2017 na FA ČVUT v Praze.
- VÁCHA, Petr: *Komentované prohlídky zvonice ve věži kostela Povýšení sv. Kříže v Poděbradech*. Noc kostelů 9. 6. 2017.
- VÁCHA, Petr: *Zvony, jejich provoz a údržba*. Vikariátní schůze kněží v Litomyšli 12. 10. 2017.
- VOLFOVÁ, Eva: *Stavební vývoj kostela sv. Martina ve Zvolněvsi*. Předneseno na konferenci Dějiny staveb 2017 v Plasích, publikováno ve Sborníku DS 2017.
- VOLFOVÁ, Eva: *Záchrana hradu Krakovce*. Předneseno v rámci přednáškového cyklu Muzea TGM v Rakovníku.
- ZÁPALKOVÁ, Eva: *Emil Průckner, stavitel a architekt*. Příspěvek přednesený v rámci Zimního setkání Úcta k tradicím na zámku v Lysé nad Labem 8. 12. 2017.
- ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory v krajině*. Přednášky v cyklu „Krajina“ v Informačním centru NPÚ Na Perštýně a v budově ÚOP SČ v Sabinově 5.
- ŽIŽKA, Jan: *Barokní hospodářské dvory v krajině*. Přednáška v cyklu „Barokní krajina“ na zámku v Opočně, ve spolupráci s NPÚ ÚOP v Josefově.
- ŽIŽKA, Jan: *Barokní hospodářské dvory v Čechách a barokní hospodářské dvory na Plzeňsku*. Přednáška pro Muzeum v Mariánské Týnici, konaná v SOKA v Plasech.

Interní seminář v Olomouci: a – prohlídka expozice Muzea Olomoucké pevnosti v objektu barokní prachárny na Korunní pevnůstce, pohled na model města s opevněným středověkým jádrem a široce založeným barokním obranným systémem, k jemuž v 19. století přibyla další vnější fortifikace ze samostatných fortových pevností v extravilánu města; b – prohlídka poutního místa Svatý Kopeček, zde v ochozu kopule vrcholně barokní baziliky Navštívení Panny Marie (foto E. Zápalková).

ŽIŽKA, Jan: *Schwarzenberské hospodářské dvory na Lounsku*. Přednáška konaná na Novém Hradě u Jimlína v cyklu k výročí 250 let od zakoupení Nového Hradu Schwarzenbergů.

ŽIŽKA, Jan: *Barokní hospodářské dvory v Čechách (rozšířená verze)*. Přednáška pro společnost přátel starožitností v Muzeu hlavního města Prahy.

ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory v Čechách*. Přednáška pro Klub za starou Prahu, konaná v Malostranské mostecké věži.

ŽIŽKA, Jan: *Barevnost historických staveb, příklady z praxe ve středních Čechách*, Seminář STOP.

Výstavní činnost

Dobřichovické vily, sídla pražské honorace, výstava konaná ve vile Löw-Beer (vily od roku 1880 do roku 1914) a ve vile Stiasni (meziválečná architektura) v Brně ve dnech 31. 3. – 25. 6. 2017 (autorka výstavy Mgr. Šárka Koukalová ve spolupráci se Středočeským muzeem v Roztokách u Prahy).

Dráteník na vsi, výstava konaná ve dnech 12. 9. – 12. 11. 2017 v Galerii Chaberský dvůr v Praze-Dolních Chabrech (autorka výstavy Hana Řepková).

Drátenické řemeslo, výstava konaná v Muzeu Podblanicka ve Vlašimi ve dnech 23. 11. 2017 – 12. 1. 2018 (autorka výstavy Hana Řepková).

Podoby a příběhy. Portréty renesanční šlechty, výstava NPÚ konaná ve spolupráci s NG v Praze. Praha – Šternberský palác, říjen 2017 – únor 2018 (odborná redakce PhDr. Olga Klapetková)

Santini slaví narozeniny. 340 let génia barokní architektury. Výstava konaná v Dačického domě v Kutné Hoře ve dnech 18. 4. – 7. 12. 2017 (autor výstavy PhDr. Aleš Pošíšil).

Konference, konsilia a interní odborné semináře OPPF

Celostátní seminář k problematice lidového stavitelství a krajiny „*Vesnická sídla v kulturní krajině*“, 13.–15. září 2017, Hořovice. Odborná a organizační příprava a realizace celostátního semináře k problematice lidového stavitelství a krajiny, která se konala ve spolupráci našeho pracoviště, NPÚ GnŘ, KÚSČ, Muzea českého krasu v Berouně a Města Hořovice. Součástí semináře byla jednodenní exkurze po vybraných sídlech Hořovicka. (organizace a obsahová příprava Mgr. Jana Berková, Mgr. Markéta Hanzlíková).

Móda a oděv doby renesance. III. ročník odborné konference *Historie odívání v českých zemích*, pořádal NPÚ ÚOP SČ ve spolupráci s Knihovnou Akademie věd ČR 19. 10. 2017 (organizace a obsahová příprava PhDr. Alena Nachtmanová, Ph.D., PhDr. Olga Klapetková).

Cyklus interaktivních přednášek „*Specifika historických staveb a jejich sanace*“, přednesených ing. Miroslavem Fuchsem v termínech 5. 6., 12. 6. a 19. 6. 2017, s přímou diskuzí nad probíranými tématy (organizace Mgr. Eva Zápalková).

Seminář organizovaný ÚOP SČ ve spolupráci s ÚOP Olomouc, konaný ve dnech 21. 9. – 23. 9. 2017 v Olomouci. Průvodci v MPR Olomouc, OP MPR Olomouc a po kulturních památkách byli olomoučtí kolegové Mgr. Belšík, Mgr. Vítek, Mgr. Papoušek a Ing. arch. Grassová. První den byla na programu prohlídka města s výkladem v dómu sv. Václava, v kostele Panny Marie Sněžné, na Horním náměstí u modelu města a v radnici, v kostele sv. Mořice a ve fortové pevnůstce na Nové ulici (fort XIII). Druhý den byl věnován premonstrátskému klášteru Hradisko, Korunní pevnůstce a Muzeu olomoucké pevnosti, proběhla též procházka ochranným pásmem MPR Olomouc. Samostatně bylo také navštíveno Arcidiecézní Muzeum. Třetí den proběhla dopolední prohlídka poutního místa sv. Kopeček, který zajistil p. Nedělník z IC Olomouc (organizace a obsahová příprava Mgr. Veronika Bártová)

Odborné konsilium k problematice restaurování maleb Josefa Navrátila v Čínském salonu na zámku v Liběchově. Oddělení restaurování dne 23. 2. 2017 uspořádalo odborné konsilium ve věci zachrany maleb Josefa Navrátila na zámku v Liběchově, kterého se zúčastnila řada odborníků z řad památkové péče, restaurátorů i technologů. Konsilium bylo zahájeno krátkým projevem ředitele NPÚ ÚOP SČ, který představil historii objektu s důrazem na rodinu Veithů a jejich význam pro Liběchov. Dále byl pronesen příspěvek k vlastní problematice Navrátilových maleb, v kterém byly mimo jiné shrnuty restaurátorské zásahy prováděné na malbách ve 20. a 21. století. Následně byly představeny poslední záchranné práce, které byly prováděny

a

b

Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska. Hlavní akce ročníku 2017 se konaly ve Středočeském kraji. Na přípravě akce se podíleli rovněž specialisté na lidovou architekturu z NPÚ: a – v rámci doprovodných programů slavnostního zahájení ve Vysokém Chlumci dne 15. 7. 2017 se s velkým zájmem setkaly komentované autobusové výjezdy za lidovými stavbami dané oblasti, kterými provázeli pracovníci NPÚ; b – zakončení akce v prostorách Muzea lidových staveb v Třebízi dne 22. 7. 2017 za účasti významných hostů a organizační spoluúčasti NPÚ (foto M. Hanzlíková).

děny na malbách Čínskému salonu v roce 2013. Po důkladné vizuální prohlídce, proběhla odborná diskuze, jejímž hlavním tématem byla vhodnost transferu maleb, jako jedné z možností záchrany. Značná pozornost byla věnována celkové stavebně technické situaci objektu, zejména problematice vlhkostních poměrů a nevyhovujících mikroklimatických podmínek. V roce 2012 proběhlo měření, na základě kterého byl doporučen způsob zajištění mikroklima v Čínském salonu. Tato doporučení však nejsou v posledních letech dodržována. V současné době však optimální provedení sanačních prací na objektu není reálné. Na základě těchto skutečností i nízké úspěšnosti restaurátorských zásahů provedených v minulosti by většina zúčastněných možnost transferu maleb v Čínském pavilonu s důrazem na jejich záchranu akceptovala i přes skutečnost destruktivního zásahu do památky. Konkrétní technické řešení těchto prací by mělo být předmětem zkoušek a dalších diskuzí organizační přípravy oddělení restaurování NPÚ ÚOP SČ v Praze).

Popularizační akce

Dny lidové architektury Čech, Moravy a Slezska 2017 – HANZLÍKOVÁ, Markéta – BERKOVÁ, Jana: spolupráce s NPÚ GnŘ, FOIBOS, KÚSČ, MKČR, Hornickým muzeem Příbram – Muzeem vesnických staveb středního Povltaví Vysoký Chlumec, obcí Vysoký Chlumec, městem Petrovice, Městským muzeem Sedlčany, Vlastivědným muzeem ve Slaném – Národopisným muzeem Slánska v Třebízi,

Obecním úřadem v Třebízi a Sdružením Přemyslovské Čechy a soukromými osobami při odborné a organizační přípravě a vlastní realizaci Dnů lidové architektury Čech, Moravy a Slezska 2017. Ve Středočeském kraji se konal 5. ročník. Zahájení proběhlo ve dnech 15.–16. 7. 2017 v Muzeu vesnických staveb středního Povltaví ve Vysokém Chlumci u Sedlčan. Součástí programu byla exkurze po vybraných vesnických stavbách s názvem „Putování středním Povltavím za lidovými stavbami“. O týden později ve dnech 22.–23. 7. 2017 se v Národopisném muzeu Slánska v Třebízi uskutečnilo zakončení doplněné o komentované prohlídky Třebíze a zpřístupnění některých objektů lidové architektury na Slánsku. Jednou z výstav v Třebízi otevřených při této příležitosti byla výstava „Selské brány na Mladoboleslavsku“ zapůjčená pro tuto příležitost NPÚ ÚOP SČ.

Soutěže

Krajské kolo Soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2016 proběhlo za účasti dvou přihlášených měst ve Středočeském kraji, Mšena – MPZ a Kolína – MPR. Krajská komise proběhla po předchozí prohlídce měst dne 24. 1. 2017 v sídle NPÚ ÚOP SČ za účasti delegovaných pracovníků za Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, za Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a za NPÚ ÚOP SČ ing. Michaela Glosová.

■ Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách

Architektonická a urbanistická komise

CHKO Křivoklátsko a Český kras

Ing. arch. Jiří Mrázek

Hodnotitelská komise NPÚ ÚOP SČ pro projednávání návrhů na prohlášení věcí za kulturní památky

Mgr. Jana Berková, Mgr. Šárka Kolářová,
Mgr. Šárka Koukalová, Mgr. Hana Prixová Dvorská,
Mgr. Ludmila Maděrová, Ing. arch. Jiří Mrázek,
PhDr. Vladislav Razím, Ing. arch. Jan Veselý, Ing. Jan Žižka

Komise generální ředitelky NPÚ pro vědu a výzkum

PhDr. Vladislav Razím

Komise pro regeneraci památkové zóny města Poděbrady

Mgr. Petr Vácha

Komise Regenerace Městské památkové zóny

Lysá nad Labem

Mgr. Eva Zápalková

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP SČ v Praze

Mgr. Jana Berková, Ing. arch. Jiří Mrázek,
PhDr. Vladislav Razím

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP

v Českých Budějovicích

Ing. Jan Žižka

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Liberci

Ing. arch. Jiří Mrázek

Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Lokti

Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Památky středních Čech

Mgr. Jana Berková, Ing. arch. Vojtěch Lásk,
PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Průzkumy památek

PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

Redakční rada časopisu Památky západních Čech

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

Redakční rada časopisu Antiqua Cuthna (při SOKA

Kutná Hora)

PhDr. Aleš Pospíšil

Redakční rada časopisu Krásné město – Kutná Hora

PhDr. Aleš Pospíšil

Správní rada Nadace Kutná Hora – památka UNESCO

PhDr. Aleš Pospíšil, Ing. arch. Jiří Mrázek

Středočeská archeologická komise

Mgr. Zdeněk Neustupný

■ Seznam zkratk

DKRVO – dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace

EDIS – odbor evidence, dokumentace a informačních systémů

EIA – Enviromental Impact Assessment

ESS – elektronická spisová služba

FOP – Fond oprav památek Středočeského kraje

GIS – geografický informační systém

HF – Havarijný střešní program

IISPP – integrovaný informační systém památkové péče

IT – informační technologie

ISO – integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

KP – kulturní památka

MIS – metainformační systém

MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR

NP – nadzemní podlaží

NKP – národní kulturní památka

NPÚ – Národní památkový ústav

NPÚ GnŘ – Národní památkový ústav, generální ředitelství

NPÚ ÚOP SČ – Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

NZ – nálezová zpráva

OON – ostatní osobní náklady

OP – ochranné pásmo

OPD – operativní průzkum a dokumentace

OPPF – odbor péče o památkový fond

ORP – obec s rozšířenou působností

POP – památkové ochranné pásmo

PO – památkový objekt

POKP – Podpora obnovy kulturních památek

prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

PPF – odbor péče o památkový fond

PPVPR – Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny

PRMKP – Program restaurování movitých kulturních památek

PRV – Program rozvoje venkova

PZAD – Program záchrany architektonického dědictví

PZAV – Program záchrany archeologických výzkumů

RD – rodičovská dovolená

RIV – rejstřík informací o výsledcích vědecké činnosti

SEA – Strategie Enviromental Assessment

SH – státní hrad

SHP – stavebněhistorický průzkum

SZ – státní zámek

ÚOP – územní odborné pracoviště

ÚP – územní plán

ÚPD – územní plánovací dokumentace

ÚPS – územní památková správa

ÚSKP – ústřední seznam kulturních památek

V + V – institucionální výzkumné úkoly

VPR – vesnická památková rezervace

VPZ – vesnická památková zóna

ZE – základní evidence

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Bakov nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	117	Dlouhá Lhota (okres Příbram)	91, 129
Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav)	73, 77, 105, 117, 123, 125	Dobrovice (okres Mladá Boleslav)	35, 73, 76, 129
Bedřichovice (okres Benešov)	123	Dobrovíz (okres Praha-západ)	103, 104, 108, 118
Bělce (okres Benešov)	50	Dobřichovice (okres Praha-západ)	45
Bělky (okres Kladno)	55	Dobřeň (okres Mělník)	99, 100, 126
Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	73, 77, 117, 125	Dobříš (okres Příbram)	2, 13, 14, 17, 31, 36, 42, 48, 89, 90, 105, 116, 118, 123, 124, 127, 129
Benešov (okres Benešov)	2, 3, 35, 48, 49, 98, 106, 113	Dolíněk (okres Praha-východ)	117, 127
Beroun (okres Beroun)	2, 3, 30, 48, 52, 98, 106, 113, 125, 127, 129	Dolní Bousov (okres Mladá Boleslav)	31, 117, 127
Bečovice-Bakov (okres Kladno)	15	Dolní Břežany (okres Praha-západ)	88, 89, 118
Bečváry (okres Kolín)	115, 124, 132	Dolní Krupá (okres Mladá Boleslav)	79
Bedřichovice (okres Benešov)	30, 113	Dolní Slivno (okres Mladá Boleslav)	75
Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	30	Drahelčice (okres Praha-západ)	21, 22
Běštín – vrch Chlumecký (okres Beroun)	54	Drahobudice (okres Kolín)	115, 124
Bezno (okres Mladá Boleslav)	105, 117, 129	Drážkov (okres Příbram)	31, 118
Blaník, vrch (okres Benešov)	137, 138	Družec (okres Kladno)	31, 55, 127
Bohuliby (okres Praha-západ)	103, 127	Dřevčice (okres Praha-východ)	104, 127
Bolinka (okres Benešov)	48, 51	Dřísy (okres Praha-východ)	118
Bořanovice (okres Praha-východ)	45, 129	Dubenec (okres Příbram)	91, 127
Boseň (okres Mladá Boleslav)	79, 80, 127	Dymokury (okres Nymburk)	82, 129
Bošín (okres Nymburk)	81, 126	Helfenburk u Bavorova (okres Strakonice)	132
Brandýs nad Labem (okres Praha-východ)	2, 16, 30, 35, 45, 83, 127	Hluboš (okres Příbram)	91
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (okres Praha-východ)	2, 20, 35, 48, 84, 104, 106, 108, 117	Hněvousice (okres Mladá Boleslav)	78, 127
Brno (okres Brno)	19	Horky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	31
Broumy (okres Beroun)	52, 53, 127	Horní Rokytá (okres Mladá Boleslav)	21
Bruntál (okres Bruntál)	136	Horušice (okres Kutná Hora)	115, 127
Březinka (okres Mladá Boleslav)	101, 126	Horušice-Velká Víska (okres Kutná Hora)	127
Březnice (okres Příbram)	13, 17, 30, 35, 44, 90, 105, 118, 125, 127	Hořátek (okres Nymburk)	81, 82, 129
Březno (okres Mladá Boleslav)	75, 124	Hořesedly (okres Rakovník)	93
Buková u Příbramě (okres Příbram)	35	Hořín (okres Mělník)	45, 70, 71, 121
Bukovno (okres Mladá Boleslav)	75, 129	Hořovice (okres Beroun)	2, 10, 16, 17, 21, 31, 36, 48, 53, 54, 98, 106, 114, 122, 141, 142
Buštěhrad (okres Kladno)	55, 124	Hořovičky (okres Rakovník)	93
Bykáň (okres Kutná Hora)	45	Hostivice (okres Praha-západ)	45, 88
Bylany (okres Kutná Hora)	127	Hostomice (okres Beroun)	53, 127
Byšice (okres Mělník)	71, 116, 124	Hradešín (okres Kolín)	98
Cerhovice (okres Beroun)	30	Hřebečnický (okres Rakovník)	13, 93, 121
Coburg (Německo. Horní Franky)	135	Hředle (okres Rakovník)	118, 123
Ctiboř-Hrádek (okres Benešov)	31, 36	Hřímězdice (okres Příbram)	90, 127
Čáslav (okres Kutná Hora)	2, 19, 20, 45, 48, 65, 106, 115, 123, 125	Hudlice (okres Beroun)	52, 127
Čečelice (okres Mělník)	70	Hvoždany (okres Příbram)	31, 90, 117, 118, 123, 127
Čechtice (okres Benešov)	30, 35	Chleby (okres Nymburk)	127
Čelákovice (okres Praha-východ)	35, 86	Chlumec nad Cidlinou (okres Hradec Králové)	137
Čelina (okres Příbram)	42, 132	Chlumín (okres Mělník)	73
Černíny-Bahno (okres Kutná Hora)	127	Chocenice (okres Kolín)	16
Černošice (okres Praha-západ)	2, 30, 48, 88, 103, 118, 123	Chotilsko-Živoš (okres Příbram)	34
Červené Janovice (okres Kutná Hora)	19	Chotouň (okres Kolín)	98, 99
Červené Pečky (okres Kolín)	64, 105	Chotovice (okres Kolín)	127
Červený Újezd (okres Benešov)	35, 109, 113, 127	Chotýšany (okres Benešov)	42
Červený Újezd-Hájek (okres Praha-západ)	45	Chrudim (okres Chrudim)	137
České Budějovice (okres České Budějovice)	144	Chržín (okres Kladno)	45
Český Brod (okres Kolín)	2, 13, 45, 48, 58, 98, 105, 115	Chodolazy (okres Mělník)	101, 127
Český Šternberk (okres Benešov)	30, 35, 49, 113, 124, 125, 132	Chudíř (okres Mladá Boleslav)	117, 127
Čistá (okres Rakovník)	93, 129	Chudoplesy (okres Mladá Boleslav)	117
Děkov (okres Rakovník)	93, 129	Chvatěruhy (okres Mělník)	31, 72, 73, 124
		Jablonná nad Vltavou (okres Benešov)	36
		Jakub (okres Kutná Hora)	45
		Janova Ves (okres Mělník)	71
		Jemniště (okres Benešov)	17, 36, 42, 44, 113

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Jeneč (okres Praha-západ)	127	Křečhoř (okres Kolín)	45
Jenštejn (okres Praha-východ)	21, 83, 124	Křečovice (okres Benešov)	42
Jesenice (okres Praha-západ)	20	Křinec (okres Nymburk)	108, 117, 127
Jestřebice (okres Mělník)	100, 126	Křivoklát (okres Rakovník)	18, 94
Jetřichovice (okres Příbram)	45, 92, 127	Křivsoudov (okres Benešov)	37, 42
Jílové u Prahy (okres Praha-západ)	45	Kuks (okres Trutnov)	29
Jindice (okres Kutná Hora)	116, 127	Kutná Hora (okres Kutná Hora)	2, 3, 14, 16, 24, 46, 48, 65, 66, 67, 99, 106, 115, 116, 119, 120, 124, 125, 127, 129, 144
Jirny (okres Praha-východ)	20	Kutná Hora-Hlouška (okres Kutná Hora)	12, 13, 17
Kácov (okres Kutná Hora)	68, 127	Kutná Hora-Kaňk (okres Kutná Hora)	46, 68, 116
Kačice (okres Kladno)	114	Kutná Hora-Sedlec (okres Kutná Hora)	67
Kamberk (okres Benešov)	51, 129	Lány (okres Kladno)	56, 114
Kamberk-Zlaté Hory (okres Benešov)	31	Lázně Toušeň (okres Praha-východ)	104
Kamenice (okres Praha-východ)	16, 87	Lázovice (okres Benešov)	37
Kamenné Mosty (okres Kutná Hora)	106	Ledce (okres Benešov)	37, 46, 127
Kamenné Žehrovice (okres Kladno)		Ledce-Šternberk (okres Kladno)	56
Kamilov (okres Nymburk)	117	Lešany (okres Benešov)	37
Karlštejn (okres Beroun)	17, 31, 119, 130	Levý Hradec (okres Praha-západ)	88
Kladno (okres Kladno)	2, 3, 23, 36, 44, 48, 55, 98, 110, 111, 114, 127	Libčice (okres Příbram)	90, 127
Kladno-Rozdělův (okres Kladno)	36	Liběchov (okres Mělník)	70, 71, 116, 124, 127, 142, 143
Kláster Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav) .	79, 124, 133	Liberec (okres Liberec)	144
Klášteřínský Skalce (okres Kolín)	115	Líbeznice (okres Praha-východ)	85, 118/
Klecany (okres Praha-východ)	13	Libiň (okres Příbram)	24, 46, 93
Kleštěnice (okres Beroun)	98, 126	Libouň (okres Benešov)	37
Klučenice (okres Příbram)	36, 42	Libštejn (okres Rokycany)	132
Klučov (okres Kolín)	129	Lidice (okres Kladno)	56
Kluky (okres Mladá Boleslav)	102	Lišno (okres Benešov)	16, 49, 105, 113
Kmetiněves (okres Kladno)	56, 129	Liteň (okres Beroun)	52
Kněževes (okres Praha-západ)	118	Litovice (okres Praha-západ)	88
Kněžmost (okres Mladá Boleslav)	102, 124, 129	Lhotice (okres Mladá Boleslav)	79
Kokořínský (okres Mělník)	17, 106	Lobeč (okres Mělník)	100, 107, 126
Kokořínsko (okres Mělník)	99	Lochovice (okres Beroun)	54, 114, 127
Koleč (okres Kladno)	55	Loket (okres Sokolov)	144
Kolešovice (okres Rakovník)	105	Lošany (okres Kolín)	19, 20
Kolín (okres Kolín)	2, 3, 23, 31, 36, 37, 42, 48, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 98, 115, 124, 125, 127, 143	Louňovice pod Blánkem (okres Benešov)	50, 113
Kolín-Zibohlavý (okres Kolín)	128	Loukov (okres Mladá Boleslav)	78, 102, 124
Komorní Hrádek (okres Benešov)	31, 42, 44	Lubná (okres Rakovník)	94
Kondrac-Krasovice (okres Benešov)	127	Lukov (okres Kladno)	25
Konojedy (okres Praha-východ)	13, 87, 127	Luštěnice (okres Mladá Boleslav)	31, 73, 76, 127
Konopiště (okres Benešov)	17, 109, 113	Lužec nad Vltavou (okres Mělník)	70, 127
Kosmonosy (okres Mladá Boleslav)	21, 24, 31, 37, 45, 73, 75, 76, 129, 130	Lužná (okres Rakovník)	127
Kostelec nad Černými lesy (okres Praha-východ)	14, 31, 86, 105, 118, 125	Lužná-Hlaváčov (okres Rakovník)	94
Kostelec nad Labem (okres Mělník)	24, 31, 72	Lysá nad Labem (okres Nymburk)	2, 48, 80, 103, 105, 117, 125, 144
Kostelec u Křížků (okres Praha-východ)	127	Lysá nad Labem-Litol (okres Nymburk)	81, 124
Kostelní Hlavno (okres Praha-východ)	37, 86, 87, 124	Malešov (okres Kutná Hora)	46, 108, 112, 116, 125
Kostomlaty nad Labem (okres Nymburk)	81, 129	Malotice (okres Kolín)	19
Košátky (okres Mladá Boleslav)	75, 117, 124, 129	Maníkovice (okres Mladá Boleslav)	31
Kouřim (okres Kolín)	43, 61, 62, 105, 124	Mariánské (okres Benešov)	50, 128
Kováň (okres Mladá Boleslav)	75, 127	Martinice (okres Benešov)	37
Kozárovce (okres Příbram)	13, 14	Maršovice (okres Benešov)	50
Kněžmost (okres Mladá Boleslav)	78, 79, 103	Mcely (okres Nymburk)	25
Kněžmost-Žantov (okres Mladá Boleslav)	103	Medonosy (okres Mělník)	116
Knovíz (okres Kladno)	56, 127	Měchnov (okres Benešov)	32, 113, 128
Krakovce (okres Rakovník)	21, 24, 93, 94, 130	Mělník (okres Mělník)	2, 3, 32, 37, 38, 48, 68, 69, 71, 106, 108, 116, 117, 124, 125
Kralupy nad Vltavou (okres Mělník)	2, 31, 48, 72, 99, 116, 127	Mělník-Podolí (okres Mělník)	32
Králov Dvůr (okres Beroun)	53, 109, 110	Mělník-Pšovka (okres Mělník)	69, 123
Krásná Hora nad Vltavou (okres Příbram)	42, 45	Mělník-Vehlovice (okres Mělník)	71
Krašovice (okres Příbram)	37	Městec Králové (okres Nymburk)	83, 128
Krchleby (okres Kutná Hora)	65, 127	Měšice (okres Praha-východ)	86, 118
Krnsko (okres Mladá Boleslav)	117, 129	Miličín (okres Benešov)	38, 42
Kroměříž (okres Kroměříž)	108	Milovice (okres Nymburk)	136
Krušovice (okres Rakovník)	94	Miskovice (okres Kutná Hora)	116

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Miskovice-Přítoky (okres Kutná Hora)	128	Plaňany (okres Kolín)	14, 19, 63, 124
Mladá Boleslav (okres Mladá Boleslav)	2, 3, 13, 14, 16, 25, 32, 38, 48, 73, 74, 101, 105, 107, 117	Plzeň (okres Plzeň)	17
Mlékovice (okres Benešov)	50	Počápy (okres Beroun)	52
Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav)	2, 17, 25, 32, 48, 75, 78, 79, 102, 106, 112, 115, 117, 125, 129, 130	Počepice (okres Příbram)	91, 118
Mnichovice (okres Benešov)	38	Poděbrady (okres Nymburk)	2, 15, 16, 33, 38, 39, 42, 44, 46, 48, 82, 83, 117, 129, 144
Mnichovice (okres Praha-východ)	87, 124	Pojedy (okres Nymburk)	103, 126
Mníšek pod Brdy (okres Praha-západ)	17, 46, 88	Polní Voděradý (okres Kolín)	16
Mochov (okres Praha-východ)	86	Popovice (okres Benešov)	33, 39, 42, 44
Moravská Třebová (okres Svitavy)	137	Poříčí nad Sázavou (okres Benešov)	33, 50, 128
Mratín (okres Praha-východ)	85	Poteplí-Malé Kyšice (okres Kladno)	98
Mšec (okres Rakovník)	95	Praha 3, Žižkov, Sabinova 373/5 (hl. m. Praha)	2, 11
Mšeno (okres Mladá Boleslav)	13, 71, 72, 125, 143	Praha 5, Smíchov (hl. m. Praha)	133
Mšeno-Ráj (okres Mělník)	106	Praskolesy (okres Beroun)	53, 54, 114
Mšeno-Sedlec (okres Mělník)	101	Pravonín (okres Benešov)	51
Mutějovice (okres Rakovník)	94, 129	Prčice (okres Příbram)	39, 42, 44, 91
Mužský (okres Mladá Boleslav)	102, 103, 126	Průhonice (okres Praha-západ)	26, 46, 119
Načeradec (okres Benešov)	32, 38, 42, 50, 113, 128	Přerov nad Labem (okres Nymburk)	80, 81, 103, 128
Nalžovice (okres Příbram)	38, 105	Příbram (okres Příbram)	2, 3, 13, 39, 48, 89, 90, 91, 104, 107, 118
Nehvizdy (okres Praha-východ)	86, 118	Příbram-Březové Hory (okres Příbram)	20, 90
Nelahozeves (okres Mělník)	72	Příčovy (okres Příbram)	118, 128
Neratovice (okres Mělník)	2, 48, 72, 117	Přistoupim (okres Kolín)	115, 128
Neratovice-Lobkovice (okres Mělník)	73, 127	Psáře (okres Benešov)	51, 129
Netolice (okres Beroun)	13	Pšovky (okres Rakovník)	95, 104, 128
Neustupov (okres Benešov)	51, 113, 128	Pyšely (okres Benešov)	39, 50, 128
Neveklov (okres Benešov)	38, 50, 129	Radič (okres Příbram)	23, 26, 92
Nižbor (okres Beroun)	25, 32, 46, 52, 129	Radim (okres Kolín)	64
Nosálov (okres Mělník)	100, 101, 126	Rakovník (okres Rakovník)	2, 3, 16, 19, 42, 46, 48, 93, 95, 104, 118, 125, 128, 132, 133
Nová Ves (okres Mělník)	129	Ratenice (okres Kolín)	64, 129
Nová Ves pod Pleší (okres Příbram)	38	Ratměřice (okres Benešov)	39, 40, 43, 44, 51, 105, 113, 123, 128
Nové Dvory (okres Kutná Hora)	68, 114, 116, 124, 125	Rejšice (okres Mladá Boleslav)	33, 73, 124, 131
Nové Strašecí (okres Rakovník)	118, 123, 131	Rostoklaty (okres Kolín)	59, 98, 115, 124
Nový Jáchymov (okres Beroun)	114	Rousínov (okres Rakovník)	104
Nový Knín (okres Příbram)	25, 38, 90, 118	Rovensko pod Troskami (okres Semily)	137
Nymburk (okres Nymburk)	2, 3, 16, 48, 80, 81, 82, 103, 105, 117, 125	Rovina (okres Příbram)	93
Obděnice (okres Příbram)	23, 25, 42, 91	Roztoky u Prahy (okres Praha-západ)	88
Obořiště (okres Příbram)	118, 124, 129	Rožmitál pod Třemšínem (okres Příbram)	90, 105, 125
Obříství (okres Mělník)	46, 73, 117, 128	Rudoltice (okres Benešov)	98
Odlochovice (okres Benešov)	51	Řehnice (okres Mladá Boleslav)	102, 128
Odolena Voda (okres Praha-východ)	32, 85, 86, 128	Řepín (okres Mělník)	70, 128
Ohrobec (okres Praha-západ)	15, 16, 26	Řevnice (okres Praha-západ)	16, 88
Olbramovice (okres Příbram)	38, 42	Říčany (okres Praha-východ)	2, 46, 47, 48, 86, 118, 131
Olešná (okres Rakovník)	20, 94, 95, 128	Říkov (okres Benešov)	24, 26, 51
Olomouc (okres Olomouc)	8, 48, 142	Řitnice (okres Mladá Boleslav)	75, 129
Oskořínek (okres Nymburk)	103	Sadská (okres Nymburk)	81, 117, 124
Osov (okres Beroun)	53	Sázava (okres Benešov)	17, 43, 47, 49, 113, 123
Osovsko (okres Beroun)	52, 54, 141	Sázava-Černé Budy (okres Benešov)	43, 44, 47, 49
Ostředek (okres Benešov)	32, 49, 50, 128	Sedlčany (okres Příbram)	2, 26, 27, 47, 48, 91, 104, 107, 118, 136
Otruby (okres Kladno)	128	Sedlčany-Červený Hrádek (okres Příbram)	35
Paběnice (okres Kutná Hora)	68	Sedlec (okres Benešov)	27, 40
Panenské Břežany (okres Praha-východ)	8, 9, 13, 14, 32, 44, 46, 105	Sedlec (okres Beroun)	52
Pakoměřice (okres Praha-východ)	46, 84, 85	Sedlec (okres Kutná Hora)	47
Pátek (okres Nymburk)	122	Sedlec-Prčice (okres Příbram)	40, 91, 92, 106, 107, 125, 129
Pavlíkov (okres Rakovník)	46	Semčice (okres Mladá Boleslav)	73, 128
Petkovy (okres Mladá Boleslav)	129	Senomaty (okres Rakovník)	118
Petkovy-Skašov (okres Mladá Boleslav)	26, 73, 77	Skalsko (okres Mladá Boleslav)	13, 102
Petrovice (okres Benešov)	42	Skrýšov (okres Příbram)	40, 92, 118, 124, 128
Petrovice (okres Příbram)	38, 91, 118, 128, 129	Skůry (okres Kladno)	56, 128
Petrovice (okres Rakovník)	104, 128	Slabce (okres Rakovník)	105
Petrovice-Porešín (okres Příbram)	104	Slaný (okres Kladno)	2, 33, 48, 56, 98, 111, 112, 114, 115, 123, 125, 126, 128
		Slapy-Ždán (okres Praha-západ)	136, 137

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Slatina (okres Kladno).....	56, 56, 128	Velká Buková (okres Rakovník).....	118
Sluhy (okres Praha-východ).....	33	Velká Chmelištná (okres Rakovník).....	96, 128
Smečno (okres Kladno).....	56, 57, 108, 126	Veltrusy (okres Mělník).....	17, 43, 47, 72, 108, 131
Smilkov (okres Benešov).....	19, 20, 27, 51, 105	Velvary (okres Kladno).....	28, 33, 47, 56, 57, 58, 115, 124, 126
Sojovice (okres Mladá Boleslav).....	107, 108	Vepřek (okres Mělník).....	99
Solopysky (okres Kutná Hora).....	68, 124	Veselice (okres Mladá Boleslav).....	117
Soutice (okres Benešov).....	51, 128	Větrušice (okres Praha-východ).....	33
Srbeč (okres Rakovník).....	95, 128	Vicmanov (okres Mladá Boleslav).....	103
Srbsko (okres Beroun).....	47	Vidice (okres Kutná Hora).....	47
Stará Boleslav (okres Praha-východ).....	2, 40, 44, 83, 84, 124	Vidím (okres Mělník).....	71, 72, 100, 101, 108, 117, 126
Stará Lysá (okres Nymburk).....	124	Vidláková Lhota (okres Benešov).....	40
Stará Lysá-Čihadla (okres Nymburk).....	80	Vilasova Lhota (okres Příbram).....	47
Stará Huť-Strž (okres Příbram).....	90	Vitice (okres Kolín).....	98, 99
Starosedlský Hrádek (okres Příbram).....	104, 129	Vlašim (okres Benešov).....	2, 33, 34, 40, 41, 43, 44, 48, 50, 105, 113
Starý Knín (okres Příbram).....	43, 90	Vlčkovice (okres Benešov).....	51, 128
Starkoč (okres Kutná Hora).....	65, 128	Vojkov (okres Benešov).....	28, 41, 42, 43, 47, 51, 105
Stránka (okres Mělník).....	16	Volenice-Bubovice (okres Příbram).....	30
Střehom (okres Mladá Boleslav).....	102, 117, 126	Votice (okres Benešov).....	2, 28, 34, 41, 43, 48, 51, 98, 110, 113, 124
Suchomasty (okres Beroun).....	105	Vrátno (okres Mladá Boleslav).....	107
Suchomasty-Borek (okres Beroun).....	52	Vrdy-Dolní Bučice (okres Kutná Hora).....	127
Suchdol (okres Kutná Hora).....	129	Vrchotice (okres Příbram).....	34, 41, 42
Svatý Jan (okres Příbram).....	123	Vrchotovy Janovice (okres Benešov).....	34, 41, 47, 51, 105, 129
Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun).....	52, 124	Všebořice (okres Benešov).....	50, 51, 128
Svárov (okres Kladno).....	56, 114, 129	Všenory (okres Praha-západ).....	88
Svitavy (okres Svitavy).....	136	Všeradice (okres Beroun).....	34
Svojsice (okres Kolín).....	64, 129	Všetaty (okres Rakovník).....	118, 129
Šemanovice (okres Mělník).....	101, 128	Všesulov (okres Rakovník).....	96, 118, 124
Štěchovice (okres Praha-západ).....	118, 128	Vysoká (okres Kutná Hora).....	19, 128
Štolmíř (okres Kolín).....	98, 99	Vysoká Lhota (okres Benešov).....	41, 43
Šumburk (okres Chomutov).....	133	Vysoká u Příbramě (okres Příbram).....	91, 128
Švermov-Motyčín (okres Kladno).....	55	Vysoký Chlumec (okres Příbram).....	17, 92, 143
Tachlovice (okres Praha-západ).....	88, 128	Vysoký Újezd (okres Beroun).....	52, 114
Tehov (okres Benešov).....	40, 87, 129, 131	Vyšebořovice (okres Praha-východ).....	83, 84, 86, 128
Teletín (okres Benešov).....	33	Zaječov (okres Beroun).....	53
Tetín (okres Beroun).....	52, 114, 129	Zamachy (okres Mladá Boleslav).....	128
Tismice (okres Kolín).....	98, 115	Zamachy-Syslov (okres Mladá Boleslav).....	102
Tloskov (okres Benešov).....	40, 49, 105, 106	Zápy-Ostrov (okres Praha-východ).....	85, 86
Tmaň (okres Beroun).....	13, 15, 20, 27	Zásmuky (okres Kolín).....	115, 124, 133, 134, 135
Točnick (okres Beroun).....	17, 26, 27, 40, 47, 54, 114, 131	Zbečno (okres Rakovník).....	19
Tochovice (okres Příbram).....	91, 129	Zbyslav (okres Kutná Hora).....	128
Třebešice (okres Benešov).....	8, 33, 50, 113, 124	Zbýšov (okres Kutná Hora).....	13
Třebíz (okres Kladno).....	98, 108, 126, 143	Zdice (okres Beroun).....	52, 53
Třebnice (okres Příbram).....	28, 47, 93	Zdislavice (okres Benešov).....	34
Třebovle (okres Kolín).....	64, 124	Zeměchy (okres Mělník).....	116
Třtice (okres Rakovník).....	95	Zlonice (okres Kladno).....	108
Tuchoraz (okres Kolín).....	40	Zvěstov (okres Benešov).....	28, 51, 129
Tuchoměřice (okres Praha-západ).....	88, 128	Žabonosy (okres Kolín).....	47
Tuklaty (okres Kolín).....	98, 99	Žehuň (okres Kolín).....	64, 124
Tursko (okres Praha-západ).....	88, 118, 124	Žehušice (okres Kutná Hora).....	65
Týnec nad Labem (okres Kolín).....	62, 126	Žleby (okres Kutná Hora).....	17, 20, 115
Týnec nad Sázavou (okres Benešov).....	33, 40, 44, 49, 129	Žebrák (okres Beroun).....	28, 53, 54, 128
Týřov (okres Rakovník).....	26, 28, 95, 96	Žemličkova Lhota (okres Příbram).....	104
Uhlířské Janovice (okres Kutná Hora).....	128	Žišov (okres Kutná Hora).....	131
Uhřice (okres Příbram).....	93	Živohošť (okres Příbram).....	90, 118
Úklid (okres Příbram).....	93		
Unhošť (okres Kladno).....	56		
Valečov (okres Mladá Boleslav).....	27, 28, 79		
Velim (okres Kolín).....	115, 128		

Zpracovala Mgr. Jana Klapetková

DIE DENKMÄLER VON MITTELBÖHMEN

2 / 2018

BEILAGE

Jahrbuch des Nationalinstitut
für Denkmalpflege – Regionale Fachstelle
für Mittelböhmen in Prag zum Jahr 2017

Vedoucí redaktor: PhDr. Vladislav Razím

Výkonná redaktorka: PhDr. Olga Klapetková

Redakční rada: Mgr. Jana Berková, PhDr. Richard Biegel, Ph.D., Miroslav Brožovský,

Ing. arch. Milena Hauserová, CSc., JUDr. et PhDr. Pavel Kroupa, PhDr. Květa Křížová, PhDr. Zdeněk Kuchyňka,

Ing. arch. Vojtěch Láška, Ing. arch. Jan Pešta, Ing. Alfréd Schubert, PhDr. Vladislav Razím, Mgr. Vladimír Rišlink,

Ing. Jan Žižka

Adresa redakce: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze,

Sabinova 5, 130 11 Praha 3, telefon: 274 008 283, e-mail: klapetkova@stc.npu.cz. Distribuce: e-mail: roubickova.dita@npu.cz.

Registrace povolena pod č. MK ČR 6835

Vyšlo 31. 11. 2018

PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISŤE
STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Památky středních Čech 32/2/2018 – příloha (Ročenka 2017)
časopis Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze
Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3

Tisková a grafická příprava: Jiří Sládeček

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

ISSN 0862-1586

ISBN 978-80-86516-97-4